

EKOLA group, spol. s r.o.

Držitel certifikátů:

ČSN EN ISO 9001:2009

ČSN EN ISO 14001:2005

ČSN OHSAS 18001:2008

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

**Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí
a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona
č. 100/2001 Sb., v platném znění**

Zakázkové číslo: 14.0011-04

EKOLA group, spol. s r.o.

Mistrovská 4

108 00 Praha 10

IČ: 63981378

DIČ: CZ63981378

Telefon: +420 274 784 927-9

Fax: +420 274 772 002

E-mail: ekola@ekolagroup.cz

www.ekolagroup.cz

Duben 2014

OBJEDNATEL: Středočeský kraj
Zborovská 11
150 21 Praha 5

ZHOTOVITEL: EKOLA group, spol. s r.o.
Mistrovská 4, 108 00 Praha 10
tel.: 274 784 927-9
fax.: 274 772 002

VEDOUCÍ PROJEKTU: Ing. Libor Ládyš
Držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona č. 100/2001 Sb., dle § 19 a § 24 na základě osvědčení o odborné způsobilosti vydaného Ministerstvem životního prostředí ČR pod č. j. 3772/603/OPV/93 ze dne 8. 6. 1993;
prodloužení autorizace č. j. 3032/ENV/11 ze dne 4. 2. 2011

VYPRACOVALI: Mgr. Pavel Dušek
Mgr. Simona Helová
Ing. Libor Ládyš
Mgr. Karolina Marešová
Mgr. Kateřina Šulcová

DATUM: 30. dubna 2014

© EKOLA group, spol. s r. o.

Veškerá práva k využití si vyhrazuje EKOLA group, spol. s r.o. společně se zadavatelem.

Výsledky a postupy obsažené ve zprávě jsou duševním majetkem firmy EKOLA group, spol. s r.o.,
a jsou chráněny autorskými právy ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb.

OBSAH

ZÁKLADNÍ ÚDAJE.....	5
ÚVOD.....	6
1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.....	7
1. 1. Předmět koncepce	7
1. 2. Zdůvodnění pořízení koncepce	7
1. 3. Charakter koncepce	7
1. 4. Hlavní cíle koncepce.....	8
1. 5. Legislativní rámec a metodická východiska vyhodnocení.....	11
1. 6. Vztah koncepce k jiným koncepcím	12
2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE.....	16
2. 1. Stav životního prostředí v ČR	16
2.2. Vymezení dotčeného území.....	17
2. 3. Stav životního prostředí ve Středočeském kraji.....	18
2. 4. Pravděpodobný vývoj životního prostředí bez realizace koncepce	27
3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ OVLIVĚNY	29
4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	32
5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	35
5. 1. Vazby koncepce na národní dokumenty.....	35
5. 2. Vazby koncepce na regionální/krajské dokumenty	48
6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	56
6. 1. Hodnocení koncepce ve vztahu k životnímu prostředí	56
6. 2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí	85
6. 3. Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů	99
6. 4. Přeshraniční vlivy koncepce	105

6. 5. Celkové hodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel	105
7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE	107
8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ ...	114
8. 1. Varianty koncepce.....	114
8. 2. Popis provedení posuzování	114
9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	115
10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠŤENÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE.....	117
11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU	118
12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	121
12. 1. Ovzduší	121
12. 2. Hluk	128
12. 3. Závěr a doporučení	131
13. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ	133
14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	138
14. 1. Vypořádání vyjádření obdržených k oznámení koncepce.....	138
14.2. Vypořádání připomínek a požadavků MŽP uvedených v Závěru zjišťovacího řízení	140
15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVÍKA KE KONCEPCI	162
16. PODKLADY	175
17. SEZNAM ZKRATEK	177
18. PŘÍLOHY.....	179

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název koncepce Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020

Předkladatel koncepce Středočeský kraj
Krajský úřad
Zborovská 11
150 21 Praha 5
IČ: 70891095

Oprávněný zástupce předkladatele

Ing. Pavel Vorlíček
B.I.R.T. GROUP, a.s.
Dlouhá 16
110 00 Praha 1
tel.: +420 222 316 470
e-mail: birt@birt.cz

Zpracovatel vyhodnocení vlivů koncepce

EKOLA group, spol. s r.o.
Mistrovská 4, 108 00 Praha 10
tel.: 274 784 927-9
fax.: 274 772 002
e-mail: ekola@ekolagroup.cz

ÚVOD

Pro program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (Aktualizace 2011) bylo v únoru 2012 zpracováno a MŽP předloženo Oznámení koncepce podle § 10c, v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Zpracovatelem oznámení byla firma EKOLA group, spol. s r. o.

Dne 17. 4. 2013 byl ze strany MŽP vydán Závěr zjišťovacího řízení pod č. j. 30650/ENV/12. Ze závěrů zjišťovacího řízení vzešlo vedle základních zákonných požadavků daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. celkem 28 požadavků, které bylo nezbytné při vyhodnocení koncepce zahrnout do posouzení (viz kapitola 14 Vyhodnocení koncepce).

Předkládanou koncepcí v oznámení byla aktualizace (2011) „Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje“ zpracovaná pro časové období let 2014-2020. Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví nese z tohoto důvodu již přesnější název „Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020“.

Součástí předkládaného vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou samostatné přílohy č. 1, č. 2 a č. 3. Jedná se o studii Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. a studii Hodnocení vlivů na zdraví obyvatel podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Přílohu č. 3 tvoří vypořádání všech obdržených vyjádření k oznámení koncepce v rámci zjišťovacího řízení.

1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1. 1. Předmět koncepce

Předkládanou koncepcí je Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020 (dále jen „Program“, příp. „koncepte“). Jedná se o základní střednědobý koncepční dokument, který je zpracován pro časové období let 2014 až 2020 s ohledem na sedmileté programovací období EU. Stávající platný Program byl koncipován pro období let 2007 až 2013.

Posuzovaný Programu navazuje na koncepci původního dokumentu – Program rozvoje Středočeského kraje z roku 2006 a jeho aktualizace z roku 2009 a z roku 2011. Jednotlivá opatření byla aktualizována na základě výsledků analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů, které má Středočeský kraj zpracovány.

1. 2. Zdůvodnění pořízení koncepce

Aktualizovaný program vznikl z potřeby zahrnutí nových koncepčních dokumentů do původního Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje. Důvodem pro vytvoření aktualizovaného Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje jsou změny, ke kterým došlo v období od přípravy Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, kdy byly jako podkladové materiály využívány především podklady z let 2000-2005, do současnosti.

Tyto změny jsou důsledkem vývoje na území Středočeského kraje, např. změny demografické, velkou roli hrají i vlivy globální, zejména celosvětová krize a nové trendy v chování, které tyto vlivy iniciovaly.

Cílem úpravy a doplnění Programu je také reagovat na potřeby nižších samosprávních celků a začlenit nové trendy v jednotlivých oblastech.

Dalším cílem je poskytnout nástroj pro úpravu Regionálního Operačního Programu NUTS II Střední Čechy, aby z něj bylo možno podpořit čerpání finančních prostředků i na nově identifikované oblasti potřeby, a naopak omezit čerpání prostředků do oblastí, kde již byla potřeba z pohledu priorit rozvoje územního obvodu Středočeského kraje saturována.

1. 3. Charakter koncepce

Program rozvoje kraje je základním regionálním dokumentem, který byl vytvořen k podpoře rozvoje kraje. Lze jej charakterizovat jako program cílených opatření, navržených pro stimulaci rozvoje kraje v různých oblastech.

Základním podkladovým materiálem pro vypracování oznámení koncepce dle § 10c zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění je Analytická část Programu (B.I.R.T. GROUP, a.s., září 2013), která obsahuje sociálně ekonomickou analýzu kraje zahrnující hlavní tendence vývoje kraje a srovnání s EU a popis rozvojového programu v oblasti infrastruktury, rozvoji venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí, rozvoje lidských sídel a cestovního ruchu a péče o kulturní dědictví.

Program rozvoje kraje je základní střednědobý program, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Program obsahuje 5 priorit, zaměřených na rozvoj kraje, konkrétně na podporu vzdělávání, podnikání a zaměstnanosti, na územní rozvoj a zlepšení kvality

životního prostředí. Priority se dále dělí na strategické cíle a opatření. Každá priorita obsahuje aktivity, naplňující opatření, indikátory účinnosti opatření, stanovuje cílové skupiny, garanta a spolupracující subjekty, navrhuje možnosti financování a ukazuje vazby na jiná opatření koncepce.

Dokument (Program) je rozdělen do dvou částí – analytické a návrhové. Pro zpracování analytické části Programu měl zpracovatel, kromě výše uvedeného předchozího Programu z roku 2006 a aktualizací Programu z roku 2009 a 2011, k dispozici podklady a dokumenty, zpracované krajem i podklady a dokumenty v úrovni státu či Evropské unie. Dále bylo čerpáno z veřejně přístupných databází Českého statistického úřadu, ministerstev, organizací státní správy a samozřejmě z údajů zveřejňovaných Středočeským krajem. Návrhová část vychází a navazuje na obsah a koncepci původního dokumentu (Programu). Jednotlivá opatření byla však aktualizována na základě výsledků aktualizované analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů základních témat, které má Středočeský kraj zpracován.

1. 4. Hlavní cíle koncepce

Program rozvoje kraje 2014-2020 plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, pomáhá mobilizovat vlastní kapacity a zdroje kraje, využívá znalostí místních činitelů a odborníků a umožňuje místním činitelům určovat a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje.

Program by měl sloužit jako zdrojový dokument pro stanovení a projednání v rámci Evropské komise podporovaných priorit při specifikaci potřeb z hlediska kohezní politiky na nové programovací období 2014 až 2020.

Návrhová část koncepce stanovuje následující priority, strategické cíle a soubory opatření:

Tabulka 1: Seznam priorit, strategických cílů a opatření programu rozvoje Středočeského kraje

PRIORITA	Strategický cíl	Opatření
A. PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST	A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů	A1.1.Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury
		A1.2 Podpora malého a středního podnikání
		A 1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu
	A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu	A2.1 Podpora vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

PRIORITA	Strategický cíl	Opatření
	A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce	A3.1 Využití nabídky pracovní síly
		A3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce
	A.4. Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou
B. INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ	B.1. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury	B1.1. Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury
		B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury
	B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje	B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje
	B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví	B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích
		B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví
	B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje	B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje
	B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje	B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje
C. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ	C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce	C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení

PRIORITA	Strategický cíl	Opatření
		C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy
		C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami
	C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče	C.2.1. Sociální péče
		C.2.2 Zdravotní péče
	C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení	C.3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit – kultura, sport, zájmové činnosti
	D. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ	D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí.
D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově		
D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace		
D.1.4 Regenerace venkovských sídel		
D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky.		D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

PRIORITA	Strategický cíl	Opatření
		D.2.2. Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika
E. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí	E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody
	E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí	E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie
		E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže
		E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší
	E. 3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí	E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

1. 5. Legislativní rámec a metodická východiska vyhodnocení

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je stanoveno zákonem č. 100/2001 Sb., v platném znění. Postup posuzování koncepcí stanoví Díl 3 zákona, § 10a až § 10j. Náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou uvedeny v příloze č. 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Pokud příslušný orgán ochrany přírody nevyloučí možný významný vliv koncepce na území soustavy Natura 2000, musí být koncepce posouzena z hlediska vlivů na zmíněná území. Legislativně je dána povinnost zajistit územní ochranu pro vybraná stanoviště soustavy Natura 2000.

Základním metodickým dokumentem, na základě kterého je zpracováno předložené vyhodnocení, je „Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí“ (Edice Planeta 2004, MŽP, 7/2004) a dále metodická příručka Programu rozvoje kraje (3. verze – finální, DHV, AAR, Metod Konzult IPM, 2000).

Povinnost provést vyhodnocení koncepce Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje podle § 10e a následujících zák. č. 100/2001 Sb. byla stanovena závěrem zjišťovacího řízení z důvodů možného významného vlivu na životní prostředí.

Předložená koncepce Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje byla vyhodnocena v souladu s požadavky uvedených legislativních předpisů.

1. 6. Vztah koncepce k jiným koncepcím

Koncepce vychází ze strategických a programových dokumentů na národní a regionální úrovni.

Při zpracování koncepce, zejména při navrhování cílů, priorit, opatření a aktivit, byly zohledněny základní cíle a závěry národních i krajských strategických a programových dokumentů; vztah koncepce k jednotlivým národním a regionálním dokumentům je podrobně vyhodnocen v kapitole 5 na základě vyhodnocení provázanosti cílů jednotlivých koncepčních materiálů.

Níže je uveden výčet strategických a programových dokumentů, které mají ke koncepci vztah:

Národní strategické a programové dokumenty:

Urbanismus, územní rozvoj

Politika územního rozvoje ČR

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Zásady urbánní politiky ČR na období 2007-2013

Koncepce bydlení ČR do roku 2020

Národní rozvojový plán 2007-2013

Národní program reforem ČR 2013

Dopravní politika, infrastruktura

Dopravní politika ČR pro léta 2005-2013

Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050 (2. pracovní verze)

Generální plán rozvoje dopravní infrastruktury ČR

Operační program Doprava na léta 2007-2013

Operační program Doprava na období 2014-2020 (pracovní verze z listopadu 2013)

Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR pro léta 2013-2020

Národní strategie bezpečnosti silničního provozu na období 2011-2020

Akční hlukový plán pro hlavní pozemní komunikace - Středočeský kraj

Státní energetická koncepce

Surovinová politika ČR

Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie

Zdraví obyvatelstva, lidské zdroje, vzdělávání, sport

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století

Národní politika zaměstnanosti (Národní reformní program ČR)

Národní politika BOZP (Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) ČR

Národní koncepce podpory rodin s dětmi

Národní koncepce rodinné politiky

Strategie celoživotního učení ČR

Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky pro období 2008-2015

Koncepce státní podpory sportu v ČR

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v ČR

Strategie boje proti extremismu

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018

Koncepce rozvoje informačního systému pro mládež v ČR

Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců – Společné soužití

Podpora a rozvoj podnikání, průmyslu a stavebnictví

Strategie hospodářského růstu ČR

Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách České republiky, obsahující i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013

Evropa 2020 (Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění)

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015

Národní inovační strategie ČR 2012-2020

Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020

Priority spotřebitelské politiky 2011-2014

Národní strategie regenerace brownfieldů

Rámec strategie konkurenceschopnosti (Závěrečná zpráva podskupin Národní ekonomické rady vlády pro konkurenceschopnost a podporu podnikání)

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 až 2020

Zemědělství, lesnictví, rybářství, venkovský prostor

Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR s využitím technických a přírodních blízkých opatření

Koncepce zemědělského aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015

Národní lesnický program pro období do roku 2013

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007-2013

Koncepce potravinářství ČR pro období po vstupu ČR do EU (2004-2013)

Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu ČR do EU (2004-2013)

Koncepce zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací

Koncepce vodohospodářské politiky Mze pro období do roku 2015

Životní prostředí, udržitelný rozvoj

Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR

Národní program snižování emisí v ČR

Národní program na zmírnění dopadu změny klimatu v ČR

Národní implementační plán Stockholmské úmluvy

Plán odpadového hospodářství ČR

Plán hlavních povodí ČR

Regionální strategické a programové dokumenty:

Sociální oblast a zdravotnictví

Analýza současného stavu v oblasti sociálních věcí (2011)

Strategie prevence kriminality ve Středočeském kraji na léta 2009-2012, průběžně aktualizovaný v souladu s Programem prevence kriminality 2014

Strategie integrace romské komunity ve Středočeském kraji (2004-2006), následně průběžně aktualizovaný

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2012-2013

Koncepce zdravotnictví Středočeského kraje (březen 2004), navrhovaná aktualizace zatím nebyla schválena

Školství

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji – leden 2012, do roku 2015

Cestovní ruch

Aktualizace generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje

Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji a jeho aktualizace (poslední v roce 2012)

Regionální rozvoj, infrastruktura

Územní energetická koncepce Středočeského kraje 2004-2010 (aktualizace dat z roku 2011)

Katalog investičních příležitostí ve Středočeském kraji, vydal Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Středočeského kraje, bez data, zřejmě 2008 a probíhající aktualizace

ÚAP - Rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje - vyhodnocení podkladů pro rozbor - Textová část, pořizovatel Krajský úřad Středočeského kraje - odbor regionálního rozvoje, 2013 – druhá úplná aktualizace

ZÚR Středočeského kraje, textová část – návrh a odůvodnění a vybraná výkresová dokumentace, pořizovatel Krajský úřad Středočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, březen 2011 – pracovní znění

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně jeho schválených změn, vydal Středočeský kraj, odbor životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje, 2004-2011

Životní prostředí

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011-2020, vydal Středočeský kraj (2010)

Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006-2016

Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje a jeho vyhodnocení 2004-2014

Povodňový plán Středočeského kraje (vydal Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 2004 a následující pravidelné aktualizace)

Integrovaný program zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje (aktualizace 2012 - Nařízení Středočeského kraje č. 19/2012)

Plány oblasti povodí Horní Vltavy, Plán oblasti povodí Berounky, Plán oblasti povodí Dolní Vltavy, Plán oblasti povodí Horního a středního Labe a Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe pro správní obvod Středočeského kraje (dokončená 1. etapa, 2. etapa plánování k r. 2013)

Nařízení Středočeského kraje č. 7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy (platné do dokončení 2. etapy plánování)

Nařízení Středočeského kraje č. 8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky (platné do dokončení 2. etapy plánování)

Nařízení Středočeského kraje č. 9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy (platné do dokončení 2. etapy plánování)

Nařízení Středočeského kraje č. 10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe (platné do dokončení 2. etapy plánování)

Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe (platné do dokončení 2. etapy plánování).

2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2. 1. Stav životního prostředí v ČR

Základní charakteristiky stavu životního prostředí v ČR jsou převzaty ze Zprávy o životním prostředí v České republice 2012 a ze Statistické ročenky životního prostředí České republiky 2012.

Stav životního prostředí v ČR se celkově zlepšuje, byť v roce 2012 k tomu přispěl pokles ekonomiky. Meziročně se snížila průmyslová produkce i výdaje domácností na konečnou spotřebu, pozitivní vliv na HDP měl pouze zahraniční obchod. Postupně dochází, v důsledku technologického rozvoje a růstu materiálové a energetické efektivity hospodářství, k poklesu měrných zátěží životního prostředí na jednotku HDP. Míra vlivu ekonomiky na životní prostředí tak dlouhodobě klesá, i když je nadále v kontextu zemí EU nadprůměrná. Tato skutečnost je způsobena značným podílem průmyslu na tvorbě HDP, vysokou těžbou i spotřebou fosilních paliv i nadprodukcí elektrické energie. S poklesem negativních vlivů na životní prostředí z velkých zdrojů znečišťování roste význam spotřeby domácností, zejména lokálního vytápění, spotřeby energie a vody a produkce odpadů, které ovlivňují celkový stav a vývoj životního prostředí v ČR.

S ohledem na příznivý vývoj environmentálních aspektů ekonomiky ČR dlouhodobě klesají emise oxysolujících látek, prekursorů ozonu a emise primárních částic a prekursorů sekundárních částic, klesají emise skleníkových plynů ze zpracovatelského průmyslu a klesá znečišťování povrchových i podzemních vod. Znečištění ovzduší je úzce spjato s vývojem v energetickém sektoru a průmyslu, s vytápěním domácností a s dopravou. V sektoru energetiky narostla výroba elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů, v roce 2012 zejména z bioplynových stanic. V porovnání s obdobím velkého nárůstu podílu fotovoltaických elektráren na výrobě elektřiny z OZE mezi lety 2010–2011 došlo v roce 2012 dokonce k mírnému meziročnímu poklesu. Výroba elektřiny v uhelných elektrárnách a s ní spojené znečišťování životního prostředí však kvůli značným vývozem elektřiny klesá jen velmi pomalu. I když plošně nedochází k překračování stanovených imisních limitů koncentrací znečišťujících látek, je kvalita ovzduší v určitých regionech a lokalitách stále nevyhovující. Jedná se zejména o aglomeraci Ostrava/Karviná/Třinec, intenzivní dopravou zatížená města a rovněž i malá sídla v údolních inverzních polohách, kde představují zásadní zátěž lokální zdroje pro vytápění domácností, a to i přesto, že spotřeba paliv v domácnostech v roce 2012 stagnovala. Vytápění domácností představuje hlavní zdroj emisí suspendovaných částic frakce PM₁₀. Příznivý vývoj z pohledu životního prostředí je možné sledovat v dopravě, kde dochází k nárůstu železniční dopravy v osobní dopravě a k modernizaci vozového parku motorových vozidel. Problémem však zůstává struktura nákladní dopravy s velkou převahou dopravy silniční i pomalé vyřazování vozidel, které způsobuje neustálé zvětšování vozového parku registrovaných osobních i nákladních vozidel.

Nadále zůstává vysoký tlak na krajinu související s územním rozvojem, zejména v městských aglomeracích, a s výstavbou dopravní infrastruktury, které jsou spojeny se zábořem zemědělského půdního fondu. V důsledku zvyšujícího se rozsahu zastavěných a ostatních ploch, kam patří i dopravní infrastruktura, se zvyšuje fragmentace krajiny. Zvyšuje se tím tlak na stanoviště rostlin a živočichů, mění se migrační vzorce živočichů a dochází k celkovému poklesu biodiverzity. Doprava negativně ovlivňuje obyvatelstvo a další organismy v přilehlých oblastech hlukem a zvýšenou prašností. Silniční doprava se také významně podílí na produkci emisí NO_x. Tyto emise sice vlivem ekologizačních opatření v dlouhodobém období klesají, nicméně způsobují acidifikaci vodních a suchozemských ekosystémů

včetně zemědělské půdy a ve vysoké míře defoliace lesních porostů. Emise NO_x jsou rovněž prekurzorem přízemního ozonu, který poškozují orgány rostlin a snižuje jejich odolnost vůči stresovým faktorům prostředí.

Se zvyšujícím se podílem zastavěných území dochází ke ztrátě přírodního prostředí a narušování významných funkcí krajiny, mezi které patří také schopnost zadržovat vodu a chránit tak krajinu před povodněmi. Retence vody v krajině je podstatná pro doplňování vodních zdrojů, které mají význam nejen pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, ale i pro zemědělské účely. Pozitivní je, že stále dochází k poklesu spotřeby vody a k zlepšování jakosti povrchové vody. Díky zvyšujícímu se podílu čištěných odpadních vod ovšem roste význam znečištění z plošných zdrojů, zejména zemědělství. Spotřeba hnojiv a přípravků na ochranu rostlin jsou v posledních dvou letech na nejvyšší úrovni od roku 2000. Naopak pozitivní pro krajinu je zvýšení podílu ekologicky obhospodařované zemědělské půdy a zvýšení nárůstu plochy přirozené obnovy lesa.

Vývoj stavu životního prostředí ovlivňují finanční prostředky uvolňované na realizaci projektů věnovaných environmentálním otázkám. I když v roce 2012 výdaje z centrálních veřejných zdrojů stagnovaly a v případě územních rozpočtů dokonce poklesly, byly i přesto realizovány národní i evropské dotační programy, například program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny, Státní program na podporu úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie a v neposlední řadě Operační program Životní prostředí. V roce 2012 byla rovněž v přípravě 2. fáze programu Zelená úsporám.

2.2. Vymezení dotčeného území

Program rozvoje je zpracován pro území Středočeského kraje o celkové rozloze 11 015 km². Kraj se administrativně dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 55 obcí s pověřeným obecním úřadem. Nachází se zde 82 měst, z toho 2 statutární města (Kladno a Mladá Boleslav), 49 městysů a jeden vojenský újezd.

Celkový počet obcí je 1 145 (ČSÚ, Statistická ročenka Středočeského kraje 2012, ÚAP Středočeského kraje). Počet obyvatel k 31. 12. 2012 byl 1 291 816 – jedná se o kraj s největším počtem obyvatel v ČR. Průměrná hustota obyvatel ve Středočeském kraji je 117 obyv./km².

Středočeský kraj má v rámci ČR specifické postavení; uprostřed kraje leží hl. m. Praha, které ovšem není součástí jeho správního obvodu. Prakticky celý Středočeský kraj se v širším smyslu nachází ve spádovém území Prahy; určité části kraje jsou ovlivňovány vazbou na hl. m. Prahu více než jakékoliv regionální centrum na území Středočeského kraje.

Kraj lze charakterizovat jako průmyslově-zemědělský s výrazným zastoupením energetiky, automobilového, chemického a potravinářského průmyslu, s převahou zemědělské rostlinné výroby. Zemědělská půda tvoří 60 % území, lesní půda cca 28 % území, vodní plochy a zastavěné plochy a nádvoří po 2 % území, ostatní plochy pak 8 % území.

Území kraje je velmi silně dopravně zatíženo; vedou přes něj veškeré silně frekventované pozemní komunikace spojující Prahu s ostatními kraji (dálnice D1, D5, D8, D11 a rychlostní komunikace R4, R6 a R10).

Na území Středočeského kraje se nenachází žádný národní park, zasahuje do něj však 5 chráněných krajinných oblastí (zaujmají 7,9 % území kraje).

Posuzovanou koncepcí bude dotčeno území Středočeského kraje s možným přesahem na území okolních krajů, tj. kraje Ústeckého, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Vysočina, Jihočeského, Plzeňského a Karlovarského.

2. 3. Stav životního prostředí ve Středočeském kraji

Základní charakteristiky stavu životního prostředí ve Středočeském kraji jsou převzaty z jednotlivých strategických regionálních programů a dokumentů (Integrovaný program zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje, Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje, Zásady územního rozvoje Středočeského kraje, ÚAP Středočeského kraje) a ze Statistické ročenky Středočeského kraje 2013. Některé informace jsou převzaty rovněž z Analytické části Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 -2020 (B.I.R.T. GROUP, a.s., 2013).

Ovzduší

Zájmové území Středočeského kraje náleží dle Quitta (1971) do devíti klimatických oblastí: mírně teplé jsou MT11, MT10, MT9, MT7, MT5, MT4, MT3; jedna klimatická oblast je chladná (CH7) a jedna teplá (T2). Teplá oblast se nachází v severní části kraje v oblasti Středočeské tabule a Pražské plošiny, do oblasti chladné patří vrcholová oblast Brdské vrchoviny a část Vlašimské pahorkatiny JZ od obce Sedlec-Prčice.

Vývoj kvality ovzduší je určován řadou faktorů. V případě emisí z automobilové dopravy proti sobě působí na jedné straně nárůst objemu dopravy a na straně druhé zlepšování emisních parametrů vozidel; v prostorovém rozložení imisní zátěže se pak projevují také změny v komunikační síti (výstavba přeložek a obchvatů). U stacionárních průmyslových zdrojů se projevují změny v objemu výroby, které jsou závislé na vývoji ekonomiky a současně i vývoj nových technologií. V sektoru energetiky jsou rozhodujícími faktory postupná modernizace či přeměna energetických zdrojů, změny ve struktuře a spotřebě paliv u stávajících zástavby a rozvoj nové zástavby území.

Výhledově lze očekávat přibližně následující vývoj:

- V případě suspendovaných částic se působení uvedených faktorů dlouhodobě projevuje převážně stagnací imisních hodnot a lze předpokládat, že bez realizace důraznějších opatření ke zlepšení kvality ovzduší bude obdobný vývoj trvat i nadále.
- Podobná situace je i v případě imisí oxidu dusičitého, jakož i u koncentrací přízemního ozónu.
- U oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého se dlouhodobě projevuje pozvolné snižování emisních a imisních hodnot. Lze očekávat, že tento trend bude ještě po určitou dobu pokračovat, bude se však postupně zpomalovat.

Z emisní bilance na území Středočeského kraje je patrné, že v případě tuhých látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého je hlavním zdrojem znečišťování ovzduší doprava, která tvoří více než polovinu emisí TZL a NO_x a přes dvě třetiny emisí CO. Na emisích těkavých organických látek se doprava podílí přibližně z jedné třetiny, u SO_2 a NH_3 je její vliv minimální. Velké zdroje mají rozhodující podíl na emisích oxidu siřičitého (přes 75 %), významný podíl mají také na emisích NO_x (30 – 40 %) a amoniaku (přes 20 %). Malé zdroje mají významný podíl na emisích TZL, SO_2 a CO (mezi 20 a 30 %), jsou hlavním zdrojem emisí VOC (50 % – jedná se o tzv. plošnou spotřebu rozpouštědel) a amoniaku (nevidované malé chovy). Podíl středních zdrojů REZZO 2 je prakticky zanedbatelný u všech látek s výjimkou amoniaku (15až 20 %).

Nejvýznamnější stacionární zdroje se nacházejí na Mělnicku a Kladensku, jedná se o energetické zdroje společností ČEZ, Energotrans (Mělník) a ECK Generating (Kladno). Dalšími městy s vysokým soustředěním významných zdrojů jsou Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kralupy n. Vltavou a Neratovice.

Mezi okresy Středočeského kraje vykazuje nejvyšší naměřené hodnoty měrných emisí základních znečišťujících látek okres Mělník, nad průměrem kraje se pohybuje ještě okres Kladno; okresy Příbram, Mladá Boleslav, Benešov a Beroun vykazují vyšší hodnoty oxidu uhelnatého a okresy Mělník, Benešov, Kladno, Kolín, Příbram a Mladá Boleslav nadměrnou emisi tuhých znečišťujících látek. I přes ekologizaci výrobních zařízení a plnění zákonných emisních limitů, byly v roce 2009 největšími znečišťovateli ovzduší na území Středočeského kraje spalovací zdroje společností ČEZ, a.s. - elektrárna Mělník II+III - Horní Počaply, Alpiq Generation (CZ) s.r.o. – elektrárna Kladno, Energotrans, a.s. – elektrárna Mělník I – EMĚ I, Dalkia Kolín a.s. a ŠKO-ENERGO, s.r.o. Mladá Boleslav. Podíl elektrárny Mělník na celkových emisích činil u TZL cca 38,31 %, u emisí SO₂ činil tento podíl 19,40 % a u emisí NO_x 38,13 %. V emisích z průmyslových technologií byl největším znečišťovatelem (co do výše tuhých znečišťujících látek) zdroj znečišťování ovzduší SYNTHOS Kralupy a.s. – provozovna Kralupy nad Vltavou, Spolana, a.s., Neratovice, betonárka Zapa Beton. Společnost Zapa Beton, a.s. provozuje ve Středočeském kraji 14 provozoven, z nichž největší je Betonárna a Kamenolom Votice, které byly v roce 2009 největším eminentem TZL s podílem 14,55 %. Z technologických procesů mezi hlavní znečišťovatele TZL se řadí i Vápenka Čertovy schody, a.s.

Největší znečišťovatele těžkých organických látek z technologických procesů zastupují společnosti ŠKODA AUTO, a.s. Mladá Boleslav, která emituje 29,56 % z celkového podílu na emisích ze zdrojů velkých a středních znečišťovatelů a druhá automobilka v kraji Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, s.r.o., provozovna Kolín, s podílem 5,90 %

Z hlediska dopravy patří mezi nejvíce zatížené komunikace na území Středočeského kraje všechny dálniční úseky (D1, D5, D8, a D11) a rychlostní komunikace (R10), z nichž dopravně nejvytíženějším je úsek dálnice D1 mezi Prahou a Mirošovicemi. Ze silnic I. a II. třídy dosahují nejvyšších opravních intenzit komunikace s přímým napojením na dálnice a rychlostní silnice nebo průjezdy velkých měst (Kolín, Kralupy nad Vltavou).

Hluk

Vyhodnocení hluku bylo převzato z vyhodnocení vlivů na životní prostředí Zásad územního rozvoje Středočeského kraje (Atelier T-plan, s.r.o., listopad 2011).

Hlavním zdrojem hluku na území Středočeského kraje je automobilová doprava. Komunikace působí jako liniový zdroj hluku. Nejvýznamnější komunikace z hlediska hlukové emise na území Středočeského kraje jsou v denní době všechny dálniční úseky, všechny rychlostní silnice, silnice I/3 v úseku exit D1 Mirošovice – Benešov, silnice I/38 v úseku Kolín - Kutná Hora. V noční době jsou vedle uvedených významnými zdroji hluku také všechny silnice I. třídy, průtahy velkých měst, silnice II/101 v úseku Říčany u Prahy - Praha Zbraslav, silnice II/237 v úseku Nové Strašecí (exit R6) – Rakovník. Jako nejzatíženější zástavbu je možné identifikovat zástavbu podél komunikace I/38 v Kolíně, zástavbu podél komunikace I/2 v Říčanech, centrum Kladna, centrum Nymburka, Mělník, Příbram.

Dalším liniovým zdrojem hluku je železniční doprava. Vzhledem k relativně vyšším rychlostem, větším objemům vozidel a kontaktu kovových kol s kovovou kolejnicí je železniční doprava velmi významným zdrojem hluku, zejména v úsecích tzv. koridorů, kde se velké dopravní zatížení spojuje s vysokými rychlostmi vlaků. Hluk z železniční dopravy je méně vyrovnaný než hluk z dopravy automobilové, průjezdy vlaku mají menší frekvenci, o to však vyšší špičkové hladiny hluku. Kromě hluku působí

železniční doprava i významnější vibrace. Mezi nejvíce zatížené úseky tratí (nad 60 tisíc vlaků za rok) patří trať č. 011 - Praha - Kolín, č. 010 - Kolín – Pardubice a č. 231 - v úseku Lysá nad Labem - Nymburk - Poděbrady - Velký Osek.

Limity hluku (60 dB pro den a 55 dB pro noc) jsou překračovány v zastavbě obcí na trati č. 011: Úvaly, Tuklaty, Český Brod, Klučov, Poříčany, Pečky, Velim, Kolín, na trati č. 010: Kolín, Záboří nad Labem a na trati č. 231: Lysá nad Labem, Rozkoš, Kostomlaty nad Labem, Kamenné Zboží, Nymburk, Poděbrady, Chotinky, Libice nad Cidlinou, Velký Osek. U všech lokalit se však jedná o zasažení malého počtu domů v těsné blízkosti dráhy. Na značné části trati jsou vybudovány protihlukové ochrany tak, aby chráněná zastávka nebyla zasažena nadlimitními hladinami akustického tlaku.

Odpadové hospodářství

Charakter odpadového hospodářství Středočeského kraje je do značné míry ovlivněn vysokou hustotou zalidnění, velkým množstvím průmyslových zařízení a expanzí nově vznikajících výrobních zařízení. Produkci odpadů lze charakterizovat vysokým množstvím průmyslových odpadů a odpadů z obalů stejně jako komunálních odpadů.

Množství produkce průmyslového odpadu na území Středočeského kraje je od roku 2007 v porovnání s ostatními kraji na druhém místě v celkové produkci (za Moravskoslezským krajem). V roce 2011 se podílel na celkové produkci průmyslových odpadů téměř 12 %, zatímco v roce 2006 to bylo cca 10 %. Přesto celková produkce průmyslových odpadů v kraji klesá, ovšem pomaleji a nerovnoměrně (zřejmě i vlivem rostoucí průmyslové výroby), než v ostatních krajích ČR.

Produkce komunálního odpadu má naopak stoupající tendenci, a to jak v absolutním množství produkovaného odpadu, tak v přepočtu na 1 obyvatele. V porovnání s průměrnou hodnotou produkce odpadu na 1 obyvatele je více než o 1/3 vyšší. Sklárky a zařízení pro zpracování odpadu jsou využívány i hl. m. Prahou, která nemá na svém území dostatečné kapacity pro likvidaci a ukládání odpadů.

Zásadní z hlediska dalšího vývoje je omezení skládkování odpadů a rozvoj využívání biologicky rozložitelných odpadů. V této souvislosti nechal Středočeský kraj v roce 2011 vypracovat „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady v jednotlivých regionech kraje za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování podílu skládkovaných komunálních bioodpadů (BRKO)“. V roce 2012 byla dále zpracována technickoekonomická analýza integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady ve Středočeském kraji.

Mezi významné problémy kraje patří třídění odpadů, zejména biologicky rozložitelných komunálních odpadů, přetrvávající velké množství černých skládek a nakládání s autovraky. Dalším problémem je nakládání se stavebním odpadem, při kterém zůstávají značné rezervy, zejména pokud jde o nakládání se stavebním odpadem hned při jeho vzniku a s tím spojené opětovné využití stavebních odpadů ve stavebnictví.

Staré ekologické zátěže

Mezi nejzávažnější lokality s bezodkladně nutným nápravným opatřením jsou zařazeny tyto staré ekologické zátěže: Brano-Ateso a.s. Rakovník, Carborundum Electrite a.s., Ecoinvest Příbram, Jímací území Rakovnický potok, Sklárny bohemia a.s, Spolana a.s., KDS Sedlčany, Kovohutě Příbram a.s., Obalovna Rožmitál pod Třemšínem, Sklárny bohemia Poděbrady a.s., Stros-Pega Lift-F Sedlčany a Všejanya – Les a Luštěnice prádelna.

Mnoho starých ekologických zátěží zůstává neřešena především tam, kde náklady na sanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo nejsou vyjasněna vlastnická práva.

Dle Systému evidence kontaminovaných míst – SEKM bylo v prosinci 2012 evidováno na území Středočeského kraje celkem 607 míst s prokázanou či potenciální ekologickou zátěží. Převážně se jedná o skládky odpadů, bývalých průmyslových podniků nebo čerpacích stanic pohonných hmot.

Povrchové a podzemní vody

Z hlediska srážkových poměrů se většina území Středočeského kraje nachází v rozmezí ročního úhrnu srážek 500-650 mm. Extrémní hodnoty jsou dosahovány v oblasti Slánska – 450 mm a ve vrcholových partiích Brd – 800 mm. Srážky jsou během roku relativně rovnoměrně rozloženy od 40 % v letních měsících, 20-25 % na jaře a na podzim a v zimě cca 15 %. Srážkově nejbohatším měsícem je červenec, nejchudším je únor. Nejvyšší průměrné červencové úhrny srážek se pohybují okolo 100-120 mm. Srážky sněhové se vyskytují v rozsahu 20-50 dní. Sněhová pokrývka leží od 30 dní v roce v Polabí po 80 dní na Brdské vrchovině. Průměrná výška sněhové pokrývky se pohybuje v závislosti na nadmořské výšce od 15 do 40 cm.

Ve Středočeském kraji se vyskytují vodní toky všech typů, od toků bystřinných po toky nížinné. Nejvýznamnější toky spravují podniky Povodí Labe, s.p. a Povodí Vltavy, s.p., drobnější vodní toky pak spravují příslušné Zemědělské vodohospodářské správy a Lesy ČR, s.p. Podle vyhlášky č. 267/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků, je na území Středočeského kraje celkem 99 toků této kategorie.

Na území Středočeského kraje je vybudováno celkem 16 vodních nádrží s celkovým objemem cca 307 mil. m³. Tyto nádrže plně zajišťují dodávky pitné vody pro obyvatelstvo, užitkové vody pro průmyslové odběry a závlahy, slouží energetickým účelům a zejména pak zlepšování nízkých průtoků v tocích pro odběry vody a plavbu.

Jakost povrchových vod ve Středočeském kraji se v posledních desetiletích výrazně zlepšila. Stav povrchových vod je v kraji vyhodnocován na 38 profilech na řekách Labe, Vltava, Berounka, Sázava, Jizera, Želivka, Cidlina, Blanice, Doubravka, Klejnárka, Litavka, Loděnice, Mrlina, Výrovka, Vlkava a potocích Bakovský, Rakovnický a Zákolanský. Hodnocení kvality vody je provedeno podle ČSN 75 7221 Klasifikace jakosti povrchových vod. Povrchové vody se zařazují podle kvality do 5 tříd.

Jakost podzemních vod je ve Středočeském kraji sledována u 68 objektů, odebíráno je cca 140 vzorků. Z nich cca 20 % překračuje normativy B a C Metodického pokynu MŽP a koncentrace dusičnanů NO₃, přesahující limit pro pitnou vodu, byla naměřena u cca jedné čtvrtiny vzorků.

Významnou severovýchodní část Středočeského kraje pokrývá CHOPAV Severočeská křída. Akumulace podzemních vod je zde vymezena na ploše 1 067 km², což představuje 9,7 % rozlohy kraje. Oblast je významným zdrojovým územím pro odběry kvalitní pitné vody. Ochranu povrchových vod zajišťuje CHOPAV Brdy o rozloze 421 km², tj. 3,8 % výměry kraje. Oblast je významnou zdrojovou oblastí řady toků a poskytuje výhodné možnosti pro potenciální výhledovou akumulaci povrchových vod.

Z hlediska vodohospodářského je území Středočeského kraje rozčleněno na 20 hydrogeologických rajónů. Hydrogeologické rajóny v krystaliniku, proterozoiku a paleozoiku jsou: Krystalinikum, proterozoikum a paleozoikum v povodí Berounky (Rajon 6320), Svrchní silur a devon Barrandienu (Rajon 6240), Proterozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy (Rajon 6250), Krystalinikum v povodí střední Vltavy (Rajon 6320), Krystalinikum v povodí Sázavy (Rajon 6520), Kutnohorské krystalinikum

(Rajon 6531), Rakovnická pánev (Rajon 5131) a Kladenská pánev (Rajon 5140). Hydrogeologické rajóny v sedimentech svrchní křída jsou: Čáslavská křída (Rajon 4340), Velimská křída (Rajon 4350), Labská křída (Rajon 4360), Křída severně od Prahy (Rajon 4510), Jizerská křída pravobřežní i levobřežní (Rajon 4410 a 4430) a Křída Košáteckého potoka, Liběchovky a Pšovky (Rajony 4521 a 4522). Hydrogeologické rajóny v kvartérních sedimentech pak představují Kvartér Labe po Kolín a po Nymburk (Rajony 1151 a 1152) a Kvartér Labe po Jizeru a po Vltavu (Rajony 1171 a 1172).

Ve Středočeském kraji jsou vymezena stanovená záplavová území na 49 tocích, vyhlášení dalších se připravuje. V územním plánování představují stanovená záplavová území podél významných toků zásadní územní limit, který je nutno při umísťování aktivit v území respektovat. Rozsah záplavového území je dán rozlivem stoleté velké vody Q100, povodně s pravděpodobností výskytu jednou za sto let. Omezení staveb a činností v záplavových územích stanovuje vodní zákon.

Nevyhovující je ve Středočeském kraji úroveň zásobování pitnou vodou (nejnižší v rámci ČR) a situace se zlepšuje jen pomalu. Rozsáhlé vodárenské systémy v centrální a jihovýchodní oblasti kraje je nutno urychleně rozšiřovat a zvýšit tak počet obyvatel, zásobovaných kvalitní pitnou vodou. Nepříznivá je v kraji i situace v odvádění odpadních vod (na kanalizaci je připojeno pouze 66 % obyvatel, nejméně v celé České republice) i jejich čištění. Řada čistíren odpadních vod má pouze mechanicko-biologické čištění, bez odstraňování biogenních prvků.

Půda

Středočeská oblast vykazuje v rámci Čech nejpestřejší půdní poměry, což je dáno nejen rozmanitostí substrátů, ale i reliéfem a místními rozdíly podnebí a vodního režimu. Půdy staroholocenní lesostepi – černoze tvoří souvislý pás podél levého okraje labského údolí od Čáslavi přes Český Brod do okolí Prahy, kde se značně rozšiřuje směrem na Slánsko a Podřipsko až po hranice regionu. Převládají typické černoze na spraši, které okrajově přecházejí do černozemí degradovaných. V Polabí a Pojizeří se nacházejí ostrovy oglejených černozemí na slínech, méně i lehkých černozemí na zahliněných písčích.

Ostatní, větší okrsky kryjící půdy vesměs patří původně lesnímu prostředí. Na spraších ve vlhčí krajové zóně jsou to hnědozemě, které zabírají největší plochy mezi Polomenými horami a Jizerou podél okrajů černozemního pásu. Daleko největší území však zaujímají hnědé půdy na středně těžkých až lehkých zvětralinách různých hornin skalního podkladu, které převládají v širší oblasti Posázaví, středního Povltaví i na Berounce. Nejchudší výrazně kyselé půdy rázu humuso-železitých podzolů zasahují na severu do území turonských pískovců mezi Bezdězem a Mnichovým Hradištěm. Ploché, špatně odvodňované okrsky na hlubokých těžkých zvětralinách charakterizují pseudogleje střídavě zamokřované srážkovými vodami, které vystupují na největších plochách u Uhlířských Janovic a po obou stranách Brd.

Na území kraje existují i půdy ovlivňované extrémními podmínkami; jde o půdy na substrátech jednostranného složení, především na vápencích Českého krasu, jednak mělké kamenité rendziny, jednak typ zvaný terra fusca, tvořený převážně reziduálním jílem. Příbuzné jsou pararendziny na zčásti vápnitých podkladech, zvl. křídových slínovcích, které se poměrně snadno odvápnují. Půdy na hadcích u Dolních Kralovic na Želivce obsahují přemíru hořčíku a jsou mírně toxické pro řadu organismů. Dále sem řadíme půdy extrémních stanovišť, především mělké humózní rankery na bezkarbonátových substrátech. Vykazují celou řadu od úživných typů na bazických podkladech po mimořádně chudé půdy na horninách s převahou křemene, jako jsou buližníky, křemence, kambrické slepence a většina kvádrových pískovců. Pro Polabí jsou význačné půdy nivní a bažinné, vegy, slatiny a gleje, jakož i hydromorfní půdy střídavě zamokřovaných sníženin, např. černice.

Kontaminace půdy ve Středočeském kraji nedosahuje kritických zatížení. V důsledku těžby v minulosti jsou více kontaminovány půdy na Příbramsku a také Kutnohorsku a v některých oblastech v okolí bývalých průmyslových komplexů (Kladno, Kolín).

Největším rizikem degradace půd je vodní eroze, kterou je v ČR potenciálně ohroženo přibližně 50 % zemědělské půdy. Ve Středočeském kraji je nejvíce ohrožena zemědělská půda v okrese Beroun, Příbram, Rakovník a v jižní části okresu Praha-východ a severní část okresu Mělník, větrnou erozí je ohrožena oblast Polabí a východní okraj okresu Rakovník.

Území Středočeského kraje patří z hlediska výskytu radonu na 1. místo v republice. Přibližně třetina území kraje leží ve vysokém a středním radonovém riziku. Oblasti s vysokým radonovým rizikem jsou v největší míře na Příbramsku a Benešovsku (směrná hodnota radonu (400 Bq/m^3) a hodnota radonu vyšší než 1000 Bq/m^3 je v některých obcích překračována.

ZPF

Ve Středočeském kraji tvoří 60,5 % celkové rozlohy zemědělská půda (tj. 665 547 ha). Ve Středočeském kraji se nachází cca 30 % z celkové rozlohy chmelnic ČR. Nej kvalitnější orné půdy se nacházejí v okolí měst Mšeno, Velvary, Unhošť, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Český Brod a Kolín. V kraji je velmi nízký podíl trvalých travních porostů.

PUPFL

Rozloha lesních pozemků zaujímá cca 27,7 % celkové rozlohy kraje (tj. 305 439 ha). Nadprůměrně lesnatá území jsou v okresech Příbram, Rakovník a Beroun.

Horninové prostředí

Na území Středočeského kraje se nacházejí tři geomorfologické subprovincie České Vysočiny: Českomoravská soustava, Poberounská soustava a Česká tabule.

Geomorfologicky je výrazně odlišná Česká tabule, která zabírá severovýchodní část území. Má plochý rovinný nebo mírně zvlněný ráz, údolí vodních toků jsou mělká, krajina o nadmořské výšce do 300 m se pozvolna sklání k Labi a jeho nížině. Členitý je pouze severní okraj území, kam zasahuje od severovýchodu Dokeská pahorkatina s kaňonovitým údolím Pšovky. Na území, představovaném Českomoravskou a Poberounskou soustavou, převládají pahorkatiny s nadmořskými výškami kolem 500 m. Vodní toky – Vltava, Sázava a Berounka s hustou sítí přítoků se výrazně zařezávají do skalního podkladu a v odolných horninách vytvářejí úzká a hluboká údolí. Nejvyšší vyvýšeninu tvoří Brdy, které jsou omezeny výraznými svahy a ve vrcholných polohách překračují nadmořskou výšku 800 m.

Nejstaršími horninami středočeského kraje jsou krystalické břidlice moldanubika. Tvoří je převážně pararuly a ortoruly, místy i svory a migmatity. Zasahují od území na Kouřimsku, Kolínsku, Čáslavsku a Ratajsku až do povodí střední Vltavy, Sázavy a Berounky. K severnímu okraji moldanubika se přimyká kutnohorské krystalinikum. Na západě kraje najdeme především vyvřeliny středočeského plutonu. Velkou část Středočeského kraje zaujímá také území algonickým břidlic s lokálními vložkami spilitů – zde se vytvořil tzv. Barrandien, který je vyplněn sedimenty ordoviku a kambria, siluru (břidlice) a devonu (vápence). Východně od Prahy (Český Brod) nalezneme hlavně permokarbonské horniny (blanická brázda), větší část permokarbonu je však v kladenské a rakovnické pánvi (slepence, pískovce, arkózy, jílovce, jíly a prachovce). Severní část kraje patří křídovým sedimentům. Z kvartérních hornin jsou významné hlavně šterkopísky říčních teras Berounky, Vltavy a Labe.

Středočeský kraj je územím s velkým počtem ložisek nerostných surovin. Jedná se především o ložiska rud – např. ložiska sedimentárních železných rud v Barrandienu a železných rud u Vlastějovic, polymetaických rud na Příbramsku a Kutnohorsku, zlatonosných rud v okolí Jílového a v oblasti Roudného. V současné době jsou všechna ložiska rud mimo těžbu. Ochrana zbytkových zásob trvá na ložisku železných rud Vlastějovice, měděných a oloveno-zinkových rud Kutná Hora, polymetalických rud a radioaktivních surovin Příbram a Březové Hory – Vysoká Pec s dobývacími prostory (DP) Brod, Bytíz a Lešetice a s podzemním zásobníkem plynu Háje a zlatonosných rud Jílové – Radlák, Luka– Bohuliby, Jílové I – Pepř a Voltýřov.

Další hospodářsky důležitou a donedávna těženou nerostnou surovinou bylo černé uhlí v kladensko-rakovnické pánvi. V kladenské části pánve byla předmětem hlubinné těžby skupina radnických černouhelných slojí ve spodní části kladenského souvrství. V rakovnické oblasti byla těžena kounovská sloj s nižším prouhelněním a výhřevností.

Středočeský kraj je významný rovněž výskytem ložisek vápenců a stavebních surovin. Jedná se o oblast s rostoucí spotřebou a produkcí stavebních surovin, s celostátně významnou těžbou nerudných surovin, s lokální těžbou dekoračního kamene a cihlářských surovin.

Na území kraje je možné definovat tři kategorie těžby:

- I. V rámci území s vysokým nahromaděním a těžbou neobnovitelných surovinových zdrojů jsou v rámci kraje vymezeny dvě oblasti těžby: oblast těžby štěrkopísků v Polabí a Povltaví a oblast těžby vápenců v Českém krasu. Zájem o těžbu stavebního kamene a štěrkopísku vedl k otvírání nových ložisek. V období 2008–2010 přibýlo v kategorii ložisek nevyhrazeného nerostu 10 ložisek štěrkopísku a 3 ložiska stavebního kamene. Celkový objem těžby štěrkopísku a stavebního kamene však mírně poklesl, pravděpodobně v souvislosti s útlumem výstavby způsobeným ekonomickou krizí. Lze očekávat, že v nejbližší budoucnosti bude tento pokles pokračovat.
- II. V rámci území s vysokou koncentrací rizik pramenících z ukončené těžby nerostných surovin jsou vymezeny rovněž dvě oblasti: oblast ukončené intenzivní těžby uranu na Příbramsku a oblast ukončené těžby černého uhlí na Kladensku. Existence nestabilizovaných, plošně rozsáhlých pozůstatků po hlubinném dobývání uranu v kombinaci s lokálními riziky zvýšené radioaktivity horninového prostředí a kontaminace podzemních i povrchových vod výrazně omezuje přirozené funkce území a snižuje jeho přírodní i kulturní hodnotu. Následkem hlubinné těžby černého uhlí došlo na rozsáhlém území k narušení funkčních vazeb, režimu podzemních vod a ekologických a estetických funkcí krajiny. Při územně plánovací činnosti v této oblasti je třeba vycházet ze závěrů řešení VaV MŽP 640/10/03 Obnova krajiny Kladenska narušené dobýváním (Ústav pro ekopolitiku o.p.s., Praha), které upřesňují strategii obnovy ekologických a estetických funkcí krajiny Kladenska v jejích částech narušených těžbou černého uhlí, jednotlivých strategických cílů a opatření.
- III. Třetí kategorii oblasti těžby reprezentuje významný surovinový potenciál ložisek černého uhlí, která zatím nikdy nebyla těžena. Vyskytují se na poměrně velké ploše při severním okraji Středočeského kraje: oblast potenciální těžby černého uhlí na ložisku Slaný a oblast potenciální těžby černého uhlí na ložisku Mělník-Benátky n. J. V současné době je ložisko hlubinně netěžitelné, a to zejména z důvodů báňsko-technických podmínek. S případnou těžbou těchto ložisek souvisejí problémy jak krajinného rázu, ekologického charakteru, technické a dopravní infrastruktury apod., tak technologie těžby, efektivnosti těžby apod.

Příroda a krajina

Biologická rozmanitost rostlinných a živočišných druhů na území Středočeského kraje je poměrně vysoká. To je dáno velkou rozmanitostí stanovištních podmínek kraje (geologická skladba, morfologie terénu, půdní a klimatické podmínky apod.).

Jak uvádí ve své publikaci Střední Čechy – Příroda, člověk, krajina autoři Ložek, Cílek, Kubíková a kol. (2003), vezmeme-li v úvahu geologickou stavbu, vegetační a klimatické poměry, vynikne zvláštní úloha středních Čech jako uzlové oblasti, kde se stýkají nejenom základní geologické jednotky vytvářející českou zemi – česká křídová pánev, Barrandien, permokarbonské pánve, středočeský pluton a proterozoikum, ale také tři hlavní klimatické oblasti – teplá, mírně teplá a chladná a na ně navazující fytogeografické oblasti: termofytikum (oblast teplomilné květeny), mezofytikum (oblast zonální středoevropské květeny) i oreofytikum (ostrov horské květeny ve Vysokých Brdech). Sušší a teplejší oblast je na sever od Prahy: převládají tam černozemě a krajina je soustavně osídlena po dobu alespoň sedmi tisíc let. Vlhčí a studenější část se táhne na jih od Prahy, převládají v ní hnědé půdy a krajina byla často kolonizována až od středověku.

Co se týče vegetace, je na území Středočeského kraje koncentrace teplomilných lokalit s teplomilnými doubravami a trávníky, srovnatelná pouze s Českým středohořím a jižní Moravou, ve vyšších polohách Brd jsou však současně i přirozené smrčiny a rašeliniště. Na Křivoklátsku a ve Džbánu se nacházejí bučiny a v Českém krasu plošně nejrozsáhlejší dubohabřiny. Podél Labe a jeho soutoku s Vltavou a Jizerou jsou rozsáhlé lužní lesy a tůně. V kaňonovitých údolích prakticky všech řek a potoků protékajících středem Čech najdeme mnohé esteticky působivé skály a sutě, zdobené brzo na jaře trsy tařice skalní. Lesy středních Čech jsou většinou přeměněné, jejich původní listnaté opadavé dřeviny byly hospodářskou činností nahrazeny ekonomicky výhodnějšími jehličnany – smrkem a borovicí. Větší plochy dubohabřin jsou zachovány pouze v Českém krasu a na Nymbursku, luhy v Polabí a bučiny na Křivoklátsku a v Brdech.

Podle Culka (1995) lze na území Středočeského kraje rozlišit 18 bioregionů – biogeografických jednotek: 1.2 Řipský bioregion, 1.4 Benátský bioregion, 1.5 Českobrodský bioregion, 1.6 Mladoboleslavský bioregion, 1.7 Polabský bioregion, 1.16 Rakovnický bioregion, 1.17 Džbánský bioregion, 1.18 Karlštejnský bioregion, 1.19 Křivoklátský bioregion, 1.20 Slapský bioregion, 1.22 Posázavský bioregion, 1.29 Blatenský bioregion, 1.33 Kokořínský bioregion, 1.34 Ralský bioregion, 1.35 Hruboskalský bioregion, 1.44 Brdský bioregion, 1.45 Votický bioregion a 1.48 Havlíčkobrodský bioregion.

Základem ochrany ekologické rozmanitosti a stability krajiny jsou významné krajinné prvky; ty jsou zároveň dle zákona č. 114/1992 Sb. předmětem obecné ochrany přírody a krajiny. VKP jsou ze zákona lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Dalším typem významných krajinných prvků jsou pak VKP registrované (dle § 6 zákona č. 114/1992 Sb.) ve správní působnosti Středočeského kraje. Platný seznam těchto registrovaných významných krajinných prvků je uveden v Koncepci ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006-2016 v tabulce 52 na str. 187-207.

Další neopomenutelnou součástí rozmanitosti a stability krajiny jsou také prvky ÚSES – územního systému ekologické stability. Územní systém ekologické stability krajiny je zakotven v zákoně o ochraně přírody a krajiny (§ 3, odst. 1, písm. a, zákona č. 114/1992 Sb.) jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. ÚSES spadá stejně jako VKP do kategorie obecné ochrany přírody a krajiny. Zákon ukládá orgánům územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správě lesního hospodářství povinnost vymezovat a hodnotit ÚSES. Vytváření ÚSES je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Vlastníci a uživatelé pozemků

tvořících skladebné součásti ÚSES jsou povinni chránit systém ekologické stability (§ 4). V současné době jsou regionální a nadregionální prvky ÚSES na celém území Středočeského kraje (kromě Mladoboleslavsko) závazně vymezeny prostřednictvím územních plánů velkých územních celků. Nejaktuálnější seznam nadregionálních a regionálních prvků ÚSES je k dispozici v Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje – v Příloze č. 1, v kapitole 4.4. (Plochy a koridory nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability) v části 4. Zpřesnění ploch a koridorů vymezených v PÚR a vymezení ploch a koridorů krajského významu.

Ve Středočeském kraji byly vyhlášeny následující přírodní parky: Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Džbány – Žebrák, Hornopožárský les, Hřebeny, Chlum, Jabkenicko, Jesenicko, Jistebnická vrchovina, Kersko, Okolí Okoře, Petrovicko, Povodí Kačáku, Rymář, Střed Čech, Škvorecká obora - Králičina, Třemšín, Velkopopovicko.

Do kategorie zvláštní ochrany přírody a krajiny (jeden z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny) spadá dle zákona č. 114/1992 Sb. šest kategorií zvláště chráněných území: národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Cílem ochrany bývá nejčastěji udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území, či jeho části, samovolnému vývoji.

Na území Středočeského kraje se nenachází žádný národní park; síť velkoplošných i maloplošných chráněných území je ale početná. Najdeme zde 5 chráněných krajinných oblastí: CHKO Blaník, CHKO Český kras, CHKO Český ráj, CHKO Kokořínsko a CHKO Křivoklátsko, a 227 maloplošných zvláště chráněných území: 16 NPR (národních přírodních rezervací), 16 NPP (národních přírodních památek), 79 PR (přírodních rezervací) a 115 PP (přírodních památek). CHKO představují 7,98 % rozlohy kraje. Středočeský kraj nově usiluje o zřízení velkoplošného zvláště chráněného území v kategorii CHKO, v hranicích vojenského újezdu Brdy.

Problematické soustavy NATURA 2000 je věnována samostatná příloha v rámci Vyhodnocení vlivů koncepce (Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 – Mgr. Bauer); zde je rovněž uveden podrobný seznam všech EVL (evropsky významných lokalit) a PO (ptačích oblastí) včetně předmětů ochrany zasahujících na území Středočeského kraje. Na území Středočeského kraje je evidováno 5 PO (celková plocha 39 162 ha): Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady, Křivoklátsko, Rožďalovické rybníky, Údolí Otavy a Vltavy, Žehuňský rybník – Obora Kněžičky. Dále na území kraje zasahuje 5 ptačích oblastí a 171 evropsky významných lokalit (z celkových 1 082 EVL uvedených v Národním seznamu) o celkové ploše 37 314 ha, z nichž některé zasahují i do sousedních krajů. Navržené EVL se do různé míry překrývají se stávajícími ZCHÚ.

Na území Středočeského kraje nalezneme rovněž několik území požívajících speciálního typu ochrany: Jde o botanicky významná území – území s mimořádně bohatou a hodnotnou flórou a vegetací. V současné době je pro Českou republiku vypracován návrh botanicky významných území, který však není právně závazný. V rámci Středočeského kraje se jedná o následující lokality: Prokopské údolí, Dolnokralovické hadce, Karlštejn – Koda, Libický luh, Louky u rybníka Proudnic, Žehuňský rybník, Polabská černava, Rečkov, Týřov – Velká Pleš, Slatinná louka u Velenky; dále se jedná o mokřad mezinárodního významu (Ramsarská úmluva) RS10: Mokřady Pšovky a Liběchovky – 350 ha, zapsáno v r. 1998; o Biosférickou rezervaci UNESCO – tou je na území Středočeského kraje CHKO Křivoklátsko; posledním územím se speciálním typem ochrany je Evropský geopark UNESCO – Geopark Český ráj (od r. 2005).

Kulturní a historické hodnoty území

Středočeský kraj se vyznačuje bohatým kulturním dědictvím. Nalézají se zde řada nemovitých kulturních památek zapsaných v ústředním seznamu kulturních památek ČR. V současné době je evidována jedna movitá a 27 nemovitých národních kulturních památek (NKP). Z velkého počtu památkových zón a rezervací jsou vyhlášeny 2 městské památkové rezervace, 34 vesnických památkových zón, 10 vesnických památkových rezervací a 26 vesnických památkových zón. Mimo to byly v kraji vyhlášeny 2 krajinné památkové zóny a 3 archeologické rezervace.

Kulturně, historicky, urbanisticky a architektonicky cenná historická jádra měst a vesnic, krajinné celky, archeologická naleziště a kulturní památky jsou legislativně chráněna zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, jejich prohlášením za památkové rezervace a zóny s ochrannými pásmy a stanovením základních podmínek ochrany a péče o jejich kulturní, urbanistické, architektonické, umělecké a estetické hodnoty. K zajištění ochrany jejich hodnot slouží památková ochranná pásma, která tak rovněž náleží ke kulturním hodnotám kraje.

Národní kulturní památky na území kraje jsou následující: Benešov - zámek Konopiště, Černé Budy - Sázavský klášter, Hrad Český Šternberk, Hořovice - zámek Hořovice, Karlštejn - hrad Karlštejn, Točnick - zříceniny hradů Žebrák a Točnick, Kováry - slovanské hradiště Budeč, Lidice - areál, Kolín - areál chrámu sv. Bartoloměje, Kouřim - městské opevnění, Kostel sv. Jakuba v Jakubu u Kutné Hory, Kutná Hora - areál chrámu sv. Barbory, Kutná Hora - Vlašský dvůr, Svatý Mikuláš - zámek Kačina, Žleby - zámek Žleby, Kokořínský Důl - hrad Kokořín, Veltrusy - zámek Veltrusy, Kostel sv. Mikuláše ve Vinci, Mnichovo Hradiště - zámek Mnichovo Hradiště, Libice nad Cidlinou - slovanské hradiště Slavníkovců, Brandýs n. L. - Stará Boleslav - areál kostela Nanebevzetí Panny Marie, Brandýs n. L. - Stará Boleslav - areály kostelů sv. Václava a sv. Klimenta, Přemyslovské hradiště v Levém Hradci, Březnice - zámek Březnice, Příbram - Svatá Hora, areál chrámu Panny Marie, Křivoklát - hrad Křivoklát, Průhonice - park a zámek v Průhonicích.

Městské památkové rezervace na území kraje představují města Kolín a Kutná Hora; městské památkové zóny pak: Načeradec, Sedlec-Prčice, Beroun, Slaný, Smečno, Unhošť, Velvary, Český Brod, Kostelec nad Černými lesy, Kouřim, Týnec nad Labem, Čáslav, Malešov, Nové Dvory, Rataje nad Sázavou, Kostelec nad Labem, Mělník, Mšeno, Bělá pod Bezdězem, Benátky nad Jizerou, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Lysá nad Labem, Nymburk, Poděbrady, Brandýs nad Labem, Ondřejov, Stará Boleslav, Jílové u Prahy, Mníšek pod Brdy, Březnice, Nový Knín, Rožmitál pod Třemšínem a Rakovník.

Vesnické památkové rezervace představují Třebíz, Dobřeň, Nosálov, Nové Osinalice, Olešno, Mužský, Víška, Bošín, Dobrovíz a Drahenice; vesnické památkové zóny Kleštěnice, Korno, Mořinka, Olešná, Losiny, Jestřebice, Lobeč, Sitné, Střezivojice, Vidim, Vrbno, Březinka, Luky, Loukov, Skalsko, Střehom, Pojedý, Sovenice, Vinice, Lensedly, Debrno, Drahenice - Račany, Kojetín, Porešín, Rousínov a Skryje.

Archeologické památkové rezervace představuje Libodřický mohylník, Slavníkovská Libice a Levý Hradec.

Jako krajinné památkové zóny jsou zapsány Osovsko a Žehušicko; pod ochranou světového dědictví UNESCO jsou zapsány historické jádro města Kutná Hora s kostelem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci a Průhonický park s areálem zámku Průhonice.

2. 4. Pravděpodobný vývoj životního prostředí bez realizace koncepce

V předkládaném programu rozvoje jsou obsaženy jak cíle neinvestičního charakteru, které obvykle neznamenají významnou zátěž pro životní prostředí a veřejné zdraví, tak cíle investiční, zaměřené

zejména na rozvoj a modernizaci dopravní a technické infrastruktury, na podporu bydlení a občanské vybavenosti apod., které mohou mít negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, např. zvýšenými emisemi, hlukem, vyšší produkcí odpadů, zábory půdy, fragmentací krajiny. Při realizaci takových záměrů by mělo docházet k souladu s územním plánováním a příslušnými dokumenty. Pokud by nebyla koncepce realizována, k těmto vlivům by nedošlo.

Realizace některých výše uvedených investičních záměrů však může ovlivnit životní prostředí a veřejné zdraví i pozitivně, např. odvedením dopravní zátěže z centra obcí, využíváním nejlepších dostupných technik (BAT), využívání alternativních zdrojů energie apod.

Pokud by koncepce nebyla realizována, nebyly by realizovány ani záměry, které směřují k pozitivním dopadům na životní prostředí, jemuž je věnována celá priorita E Životní prostředí. Strategické cíle této priority jsou zaměřeny na péči a ochranu jednotlivých složek životního prostředí, eliminaci rizik spojených s ochrannou životního prostředí a vzdělávání veřejnosti. Nerealizace těchto cílů by pravděpodobně směřovala ke zhoršení celkového stavu životního prostředí.

Obecně lze říci, že realizace koncepce bude mít pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě investičních záměrů, u kterých se dá předpokládat negativní ovlivnění, by měly být tyto vlivy posouzeny v příslušných dokumentacích, včetně návrhů na minimalizaci/kompenzaci negativních dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví. Bez zavedení koncepce by mohlo docházet k realizaci projektů, které neberou v úvahu dopady na životní prostředí a mohly by mít negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí, popř. na zdraví obyvatel.

3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY

Základní charakteristiky stavu životního prostředí ve Středočeském kraji jsou podrobně popsány v předcházející kapitole 2.

Program rozvoje Středočeského kraje je, společně se zásadami územního rozvoje, základním střednědobým rozvojovým dokumentem pro období let 2014-2020. Program je svým charakterem koncepcí, která je zpracována za účelem stanovení základních rozvojových aktivit podporovaných krajem, ve většině případů bez konkrétního územního umístění.

Teoreticky je tedy možné, že k ovlivnění na úrovni konkrétních projektů může dojít u jakékoliv složky životního prostředí kdekoli na celém posuzovaném území kraje. V této fázi plánování nelze přesně identifikovat územní průměty jednotlivých opatření, ty bude možné identifikovat až v případě konkrétních projektů zpracovaných na základě Programu rozvoje. Konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí by měly být vyhodnoceny a použity jako jedno z kritérií při výběru podporovaných projektů. Vyhodnocení vlivu na životní prostředí u vybraných projektů bude provedeno ve standardních správních řízeních, případně v procesu hodnocení vlivu na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (EIA).

Většina navržených aktivit v Programu rozvoje nemá prozatím konkrétní lokalizaci. Níže je uveden výčet aktivit naplňujících opatření B.1.1 a B.1.2 s konkrétní lokalizací na území Středočeského kraje, které jsou rovněž zahrnuty v prioritách územního plánování ZÚR SK.

Priorita B: Infrastruktura a územní rozvoj, Strategický cíl B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury; Opatření B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury a Opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury – Aktivita:

Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy.

Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 obchvat Jesenice, II/101 Tachlovice – Rudná, II/101 a II/240 Tuchoměřice (R7) – Tursko, II/101 a II/240 Tursko – Chvatěruby, II/101 Chvatěruby – Úžice, II/101 Úžice – Byškovice, II/101 Byškovice – Lobkovice, II/101 obchvat Kostelce nad Labem, II/101 obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp, II/101 Mstěnice – Úvaly, II/101 Úvaly (I/12) – Říčany (Pacov). Jako související stavbu lze do systému aglomeračního okruhu zařadit II/603 Vestec – D1 (Vestecská spojka).

Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno.

Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor).

Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec).

Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice).

Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru.

Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapačování a modernizace zabezpečovacího zařízení.

Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zástavby (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami).

Podpora při realizaci letiště Vodochody

Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy

Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště

Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o:

- VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku
- VTL plynovod Veltrusy – Obříství
- VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice
- VTL plynovod léčebna Kladruhy – VTL RS Pavlovice
- VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice
- VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
- VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumec, vč. RS
- VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS

Výše uvedené aktivity mohou mít vliv prakticky na jakoukoliv složku životního prostředí, především ve fázi výstavby/přestavby komunikací a koridorů. Cílem opatření a dílčích aktivit je ovšem v konečném důsledku snižování hluchosti ze železniční, silniční i letecké dopravy. Opatření B.1.1 a jeho dílčí cíle se soustředí na zlepšení současného stavu komunikací ve vlastnictví kraje, na podporu budování komunikací vyšších tříd (dostavba dálnic a rychlostních silnic) a budování obchvatů obcí a měst. Další prioritou opatření je rekonstrukce nevyhovujících úseků komunikací a mostů, realizace protihlukových opatření na silnicích nižších tříd. Opatření se soustředí dále na bezpečnost silničního provozu - sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích. Důvodem návrhu dílčích aktivit opatření je především skutečnost, že Středočeský kraj je neúměrně zatěžován kamionovou dopravou – řidiči si vybírají objízdné trasy na komunikacích nižších tříd z důvodu obcházení mytného na dálnicích a silnicích I. tříd. Proto se opatření týká i vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd. Opatření se v neposlední řadě soustřeďuje i na podporu cyklistické dopravy, jejíž rozvoj je řešen v aktualizovaném Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje. Cyklistická doprava by se z hlediska měla stát nedílnou a plnohodnotnou součástí dopravního systému.

Navrženy jsou i některé aktivity na podporu rozvoje nových distribučních soustav – plynovody VTL, vedení elektrické energie. Výstavba nových plynovodů je z hlediska vlivu na ovzduší a obyvatelstvo hodnocena kladně. Rozšíření plynofikace je základním předpokladem k omezení spalování tuhých paliv v lokálních topeništích; v důsledku toho se předpokládá snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění. U záměrů v oblasti energetiky (Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště) bude pravděpodobně docházet k negativnímu působení na flóru a faunu. Může dojít

rovněž k negativnímu ovlivnění krajinného rázu (u záměrů většího rozsahu je doporučeno zpracovat studii hodnocení vlivu na krajinný ráz).

Zvýšenou pozornost bude obecně nutné věnovat aktivitám, které budou realizovány ve zvláště chráněných územích dle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se především o území všech chráněných krajinných oblastí (CHKO Blaník, CHKO Český kras, CHKO Křivoklátsko, CHKO Kokořínsko, CHKO Český ráj) a o lokality soustavy Natura 2000. Na území Středočeského kraje je evidováno 5 PO (celková plocha 39 162 ha): Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady, Křivoklátsko, Rožďalovické rybníky, Údolí Otavy a Vltavy, Žehuňský rybník – Obora Kněžičky. Dále na území kraje zasahuje 5 ptačích oblastí a 171 evropsky významných lokalit (z celkových 1 082 EVL uvedených v Národním seznamu) o celkové ploše 37 314 ha, z nichž některé zasahují i do sousedních krajů. Navržené EVL se do různé míry překrývají se stávajícími ZCHÚ.

Z výše uvedených aktivit navržených v rámci priority B koncepce se územní střet se zvláště chráněným územím, popř. s přírodním parkem očekává u následujících záměrů:

- *Vysokorychlostní trať z Prahy do Berouna, která je situována do cenné oblasti CHKO Český kras (včetně NPR Karlštejn). Trasa je z velké části vedena tunelem, přesto k zásahu do okolního prostředí dojde.*
- *Podpora realizace železničního koridoru - tzv. Všejské spojky s sebou přináší zásah do maloplošného ZCHÚ PR Pod Benáteckým vrchem.*
- *Další aktivitou s jasnou územní lokalizací je koridor aglomeračního okruhu - úsek (II/101) Úžice-Byškovice, který je ve střetu s PP Netřebská slaniska.*
- *Další aktivitou s územní lokalizací, která se dostává do střetu se zvláště chráněným územím CHKO Český kras (včetně NPR Karlštejn) je VVTL Plynovod Drahelčice – Háje.*
- *V oblasti elektroenergetiky je v územním střetu s maloplošným ZCHÚ PP Skalní sruby Jizery záměr E21 – připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště.*
- *Koridor dálnice D3 je v územním střetu s PPK Střed Čech.*
- *Koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha - Bystřice u Benešova je ve střetu s PPK Velkopopovicko.*

Jednotlivé projekty navrhované na území CHKO musí v každém případě zohledňovat schválené plány péče o tato chráněná území. K eliminaci negativních dopadů těchto záměrů na zvláště chráněná území, popř. na území přírodních parků, by měla posloužit příslušná správní řízení (územní, stavební, proces EIA), která v jednotlivých konkrétních případech (aktivita/záměr) posoudí míru vlivu na dané území.

Lze očekávat, že na území zvláště chráněná bude směřována také řada aktivit z oblasti cestovního ruchu (opatření A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu), neboť zachovalost životního prostředí vede ke snaze využít krásy přírody pro rozvoj cestovního ruchu. Bude proto nezbytné hledat vyvážený kompromis, který umožní ekonomicky pozitivní způsob využívání krajiny pro potřeby turistiky a cestovního ruchu a zároveň zajistí zachování či rozšíření všech hodnot přírody a krajiny.

Problematicke soustavy NATURA 2000 je věnována samostatná příloha v rámci Vyhodnocení vlivů koncepce (Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 – Mgr. Bauer); zde je rovněž uveden podrobný seznam všech EVL (evropsky významných lokalit) a PO (ptačích oblastí) včetně předmětů ochrany zasahujících na území Středočeského kraje.

4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Středočeský kraj nemá správní středisko na svém území – tím je hlavní město Praha. V souvislosti se suburbanizačním procesem a rozšiřováním metropolitního zázemí hlavního města si okresy v bezprostředním zázemí Prahy (Praha-východ, Praha-západ, Kladno a Mělník) vytvořily úzké sociálně-ekonomické vazby na Prahu.

Rezidenční funkce zázemí Prahy přináší stále rostoucí zátěž dopravních sítí, které patří mezi nejhustší a nejvytíženější v ČR. V důsledku nárůstu dopravního zatížení v minulých letech narůstaly emise NO_x , TZL a CO. V Kladně byla spolu s ostravsko-karvinským regionem v roce 2010 nejhorší situace z hlediska znečištění ovzduší suspendovanými částicemi. Nadlimitní koncentrace PM_{10} byly překračovány i více než 100 dní v roce.

Ve Středočeském kraji se nacházejí oblasti, kde je soustředěn těžký průmysl, tepelné elektrárny a chemická výroba, které vykazují největší množství emisí. Automobilizace v ČR je nejvyšší v hl. m. Praha (524 vozidel na 1 000 obyv.) a ve Středočeském kraji (472 vozidel). Hustota silniční sítě ($0,86 \text{ km.km}^{-2}$) dálnic a provozní délka železnic je ve Středočeském kraji (1 278 km) nejvyšší.

Ve Středočeském kraji je rovněž největší objem těžby stavebních surovin (stavební kámen a štěrkopísky) a také vápence.

Centrální poloha kraje a blízkost Prahy způsobují větší intenzity silniční dopravy, která je odpovědná za hlavní zátěže životního prostředí. S tím souvisí překračování imisního limitu pro NO_2 a jedny z nejvyšších emisí z dopravy.

Středočeský kraj zaujímá v ČR první místo v produkci TZL a druhé místo v produkci NO_x . S vysokou produkcí TZL souvisí i vysoký podíl domácností používajících tuhá paliva pro vytápění.

S průmyslovou a zemědělskou činností v kraji souvisí i přední místo v produkci těkavých organických látek (VOC) a NH_3 .

Ve Středočeském kraji se vyskytují toky s nejhorší jakostí vod.

Kvůli vysoké spotřebě v průmyslovém sektoru dosahuje kraj (společně s krajem Moravskoslezským) nejvyšší spotřeby elektrické energie.

Zdravotní stav lesních porostů ve Středočeském kraji patří k nejhorším v ČR, míra defoliace je nadprůměrná.

Kraj patří mezi kraje s nejvyšší produkcí komunálních a nebezpečných odpadů, je také krajem s nejvyšším podílem skládkování komunálního odpadu.

Stávající problémy, resp. slabé stránky životního prostředí na území Středočeského kraje jsou definovány v Rozboru udržitelného rozvoje území v rámci ÚAP Středočeského kraje, které byly projednány Zastupitelstvem Středočeského kraje dne 23. 9. 2013 usnesením č. 79-8/2013/ZK (jedná se o druhou úplnou aktualizaci).

Slabé stránky životního prostředí jsou následující:

- Zatížení CHKO Český kras těžbou vápenců
- Silné zatížení území soutoku Labe a Vltavy těžbou štěrkopísků

- Dosud nevyřešené následky těžby v prostoru po hlubinném dobývání uranu na Příbramsku a černého uhlí na Kladensku
- Vysoká hluková zátěž zejména v okolí frekventovaných komunikací
- Přetrvávající nadlimitní emise zejména do ovzduší a vody u některých škodlivin
- Eutrofizace vodních nádrží
- Pomalé uplatňování systémů minimalizace, separace a recyklace odpadů
- Svým podílem v rámci ČR se Středočeský kraj řadí mezi kraje s nadprůměrnou produkcí odpadů
- Dosud systémově neúplná síť území ochrany přírody, zejména chráněných území, přírodních parků a prvků ÚSES
- Střední Čechy jsou jedním z nejvíce urbanizovaných a industriálních celků České republiky (urbánní znečištění, koncentrace dopravy a významných komunikací, živelná výstavba průmyslových, logistických, obchodních a komerčních zón a obytných souborů ve volné krajině v okolí hlavního města)
- Tzv. proces suburbanizace – zvláště v příměstském pražském prostoru; krajina je považována za zdroje, který je možné vyčerpat; dochází tak k nevratné spotřebě krajiny a přírody a místy i ke znehodnocení podmínek pro bydlení a další lidské aktivity
- Masová rekreace bez odpovídající infrastruktury (zejména individuální pobytová)
- Poloha hl. m. Prahy v těžišti kraje vyvolává soustavné požadavky na nezemědělské využití ZPF, čímž se mimo jiné snižuje možnost jeho produkčního využití a snižuje spektrum jeho mimoprodukčních funkcí
- V zemědělsky nejúrodnější části kraje – v Polabí byl zjištěn nepříznivý trend – vyšší úbytek ZPF
- Nízký podíl lesů a trvalých travních porostů
- Trend snižování podílu TTP v členitém území Příbram, Rožmitál pod Třemšínem a Březnice
- Snižování podílu chmelnic v typicky chmelařské oblasti Rakovník
- Vysoké procento zornění
- Špatná dostupnost krajiny daná jak zemědělskou výrobou, tak živelným rozvojem zástavby

Problémy k řešení pro územní plánování jsou následující:

Vodní režim území

- Promítnout úkoly vyplývající z plánování v oblasti vod (ze schválených plánů oblastí povodí)
- Promítnout preventivní protipovodňová opatření regionálního rozsahu (např. území určená k rozlivům povodní)

Nerostné suroviny

- Upřesnit oblasti s významným podílem povrchové těžby na základě specifikovaných kritérií a stanovit pro ně podmínky zejména s ohledem na sídelní strukturu a na principy ochrany a tvorby krajiny

- Danou problematiku řešit ve studii a její výsledky případně zpracovat do další aktualizace ZÚR

Ochrana přírody

- Chránit krajiny s jejími přírodními a kulturními dominantami a tradiční strukturou
- Doplnit chybějící či nevyhovující součásti ÚSES na základě Studie ÚSES Středočeského kraje a Aktualizace neregionálního ÚSES (AOPK)
- Podporovat přednostní využívání zastavěných či zdevastovaných území oproti výstavbě v nezastavěném území
- Podporovat opatření vedoucí k zadržení vody v krajině, obnově vodního režimu
- Důsledně uplatňovat prostupnost krajiny jako podmínku tvorby a schvalování ÚP, zohlednit migrační koridory pro vysokou zvěř
- Zpracovat do ZÚR a ÚP příslušných obcí výsledky studie „Zelené pásy – vytvoření podmínek pro vznik ploch veřejně přístupné zeleně“ (U-24 s.r.o., 2009); koordinovat na hranici kraje řešení s návrhem přírodně rekreačních vazeb na území hl. m. Prahy
- Snižování bariérového efektu při návrhu nových dopravních systémů
- Omezovat výstavbu fotovoltaických elektráren ve volné krajině – jedná se o zásah do krajinného rázu území

Hygiena životního prostředí

- Vymezovat plochy pro kompostování
- Plochy pro ČOV
- Vytvořit ÚPD podmínky pro řešení starých ekologických zátěží v souladu s existujícími studii

5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

V kapitole 1.7 předkládaného Vyhodnocení je uveden výčet strategických a programových dokumentů na národní i regionální úrovni, které mají k posuzované koncepci Středočeského kraje určitý vztah.

V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí byl kladen důraz především na vyhodnocení vztahu koncepce k regionálním dokumentům, jako jsou Zásady územního rozvoje Středočeského kraje, Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje, Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje, Plány oblasti povodí Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy, Horního a středního Labe a povodí Ohře a dolního Labe pro správní obvod Středočeského kraje, Územní energetická koncepce Středočeského kraje a Plány péče pro velkoplošná zvláště chráněná území (CHKO) na území Středočeského kraje.

Hlavními koncepčními dokumenty v oblasti ochrany životního prostředí stanovenými na mezinárodní úrovni jsou Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti a Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky - Zdraví pro všechny v 21. století.

5. 1. Vazby koncepce na národní dokumenty

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR a jeho vztah ke koncepci

V ČR byla první Strategie udržitelného rozvoje schválena v roce 2004, aktuálně platný dokument byl jako Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (SRUR ČR) schválen usnesením vlády ČR č. 37 ze dne 11. ledna 2010.

Tento dokument tvoří dlouhodobý rámec pro politická rozhodování v kontextu mezinárodních závazků, které ČR přijala v souvislosti s členstvím v EU, OECD a OSN, respektující zároveň specifické podmínky ČR. Slouží jako východisko pro zpracování koncepčních materiálů (sektorových politik či akčních programů) a pro strategické rozhodování v rámci státní správy a územní veřejné správy a pro jejich spolupráci se zájmovými skupinami. Přijetím SRUR prokazuje ČR soustavné plnění závazků vyplývajících ze závěrů jednání Světového summitu o udržitelném rozvoji v Johannesburgu (2002), hlásí se k závěrům konference Země v Riu de Janeiro (1992), k rozvojovým cílům Deklarace tisíciletí OSN, k závěrům jednání Komise OSN pro udržitelný rozvoj (2003; zejména Mezinárodní víceletý program činnosti Komise do roku 2017).

Dokument je strukturován do pěti prioritních os:

Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví

Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace

Prioritní osa 3: Rozvoj území

Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita

Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

Jako priority SRUR ČR pro ochranu životního prostředí, které mají vztah k problémovým okruhům, řešeným v Koncepci Středočeského kraje, je možno uvést např.:

Prioritní osa 1, priorita 1.1:	Zlepšování podmínek pro zdravý život
Prioritní osa 3, priorita 3.1:	Upevňování územní soudržnosti
Prioritní osa 3, priorita 3.2:	Zvyšování kvality života obyvatel území
Prioritní osa 3, priorita 3.3:	Účinněji prosazovat strategické a územní plánování
Prioritní osa 4, priorita 4.1:	Ochrana krajiny jako předpoklad pro ochranu druhové diversity
Prioritní osa 4, priorita 4.2:	Odpovědné hospodaření v zemědělství a lesnictví
Prioritní osa 5, priorita 5.3:	Zvyšování připravenosti ke zvládání dopadů globálních a jiných bezpečnostních hrozeb a rizik a posilování mezinárodních vztahů

Jako dílčí cíle SRUR ČR podporující ochranu životního prostředí byly stanoveny např.:

Priorita 1.1, Cíl 4: Snižovat zdravotní rizika související s negativními faktory životního prostředí a s bezpečností potravin

Cílem je snižovat expozice chemickým látkám a fyzikálním faktorům ze životního prostředí a snižovat tak zdravotní rizika související se znečištěním ovzduší, vody, půdy a potravin, spolu s redukcí dalších negativních faktorů, jako je např. hluková zátěž.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

Priorita 3.1, Cíl 3: Zabezpečit udržitelný rozvoj venkova a posílit harmonizaci vztahů mezi městem a venkovem

Cílem je stabilizace osídlení venkova (tj. zabránit postupnému vylidňování), což předpokládá zajištění životních podmínek srovnatelných ve svém souhrnu s podmínkami života ve městě, ve smyslu alternativy s životem ve městě, při možnosti svobodné volby životního stylu. Předpokladem pro dosažení cíle je zvýšení zodpovědnosti při nakládání s prostorem venkova tj. navyšování podílu racionálního, přírodě blízkého hospodaření s přírodními zdroji a krajinou venkova tak, aby si venkov zachoval své komparativní výhody oproti městu.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově

D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

Priorita 3.2, Cíl 1: Zvyšování kvality života obyvatel území

Rozvoj místní infrastruktury (zvýšení a zkvalitnění dopravní, technické a energetické dostupnosti) spolu s dostupností služeb, včetně kulturních, a zajištění dostupnosti odpovídajících podmínek bydlení povede

ke zlepšení životních podmínek v městech i venkovských oblastech. Posílení technologické, inovační a znalostní dostupnosti v území je předpokladem pro rozvoj podnikání, využití místního potenciálu je pak nezbytností pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Je nutno vybudovat kvalitní zázemí pro cestovní ruch z hlediska počtu turistů, prodloužení doby jejich pobytu a výdajů.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

Priorita 3.2, Cíl 2: Zvýšit a zkvalitnit dopravní dostupnost, technologickou, energetickou a znalostní úroveň sídel, a tím dosáhnout i zlepšení životního prostředí v sídlech

Primárně jde o zajištění kvalitní a vyspělé infrastruktury, která stimuluje rozvojové impulsy do okolí a odlehlých a zaostalých oblastí. S tím souvisí zkvalitňování a zefektivnění dodávek energie, transferu technologií a přístupu ke vzdělání a informačním technologiím. Opatření se budou týkat zejména zajištění regionální a nadregionální dopravní dostupnosti (napojení všech krajů na kvalitní železniční síť, dostavba a obnova dálniční sítě a dalších komunikací, budování infrastruktury pro cyklodopravu apod.). Dále jde o zajištění kvalitní regionální, meziregionální a neregionální dopravní obslužnosti (zavádění integrovaných dopravních systémů, zkvalitňování MHD). Další opatření se týkají rozvoje energetických a spojových sítí a zařízení v regionech (modernizace rozvodných energetických soustav v regionech, obnova potrubních a kabelových sítí ve městech) a rozvoje informačních technologií v regionech. Dále jde o opatření k modernizaci zdrojů a úpraven vody, rozšíření a rekonstrukci vodovodních a kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod, odstranění komunálních odpadů a péči o zeleň.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 3.2, Cíl 4: Posílit zastoupení udržitelného cestovního ruchu ve struktuře místní ekonomiky

Cílem je zvýšení podílu cestovního ruchu v ekonomice jednotlivých regionů lepším využitím potenciálu pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Cílem je rovněž zvýšení návštěvnosti regionů včetně prodloužení pobytů i návštěvnické sezóny.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury

A.1.2 Podpora malého a středního podnikání

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 3.3, Cíl 1: Vytvořit předpoklady pro udržitelné využívání území

Předpokladem pro naplnění cíle je zkvalitňování územního plánování zejména v rámci přípravy územně plánovací dokumentace krajů a obcí (tj. zásad územního rozvoje, územních plánů a regulačního plánů) a zvýšení odpovědnosti místních samospráv a místních obyvatel v rámci územního a regionálního rozvoje – zvýšení jejich efektivního zapojení do procesů územního plánování přispěje ke zvyšování kulturní identity a sounáležitosti se svým územím.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

Priorita 3.3, Cíl 2: Hospodárně využívat zastavěné území a chránit území nezastavěné a nezastavitelné pozemky

Jde zejména o efektivní řešení územních dopadů lidské činnosti a zachování rázu urbanistické struktury území, struktury osídlení a kulturní krajiny. Předpokladem dosažení cíle je zvyšování zodpovědnosti všech zainteresovaných subjektů v rámci územního, resp. regionálního rozvoje, k nezastavěné krajině. Jedním z opatření bude podpora revitalizace a upřednostňování využití brownfields před výstavbou na „zelené louce“ a tím předejít neúměrnému rozšiřování měst (tzv. „urban sprawl“).

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

Priorita 4.1, Cíl 1: Udržet a zvýšit ekologickou stabilitu krajiny a podporovat její funkce, zejména udržitelným hospodařením v krajině

Je nutné prosazovat šetrné využívání krajiny a minimalizovat negativní zásahy do krajinných systémů tak, aby nebyla narušena ekologická stabilita krajiny, a podporovat realizaci vegetačních opatření v krajině, zejména výsadbu a obnovu remízků, alejí, solitérních stromů, větrolamů, vodních prvků a územních systémů ekologické stability. Důležitým faktorem pro úspěšnou realizaci uvedených opatření bude podpora implementace Evropské úmluvy o krajině. Dalším důležitým prostředkem pro dosažení tohoto cíle je podpora pozemkových úprav jakožto nástroje vytvářejícího mj. i podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny, které usnadní realizovatelnost výše uvedených opatření. Dále také prosazovat ochranu systému ekologické stability krajiny, která je povinností vlastníků a uživatelů pozemků – vlastníci a uživatelé pozemků však musí být pozitivně motivováni k efektivní spolupráci formou dotací a příspěvků. Dalšími důležitými aspekty tohoto cíle jsou: snížení exploatace a záborů půdního a horninového prostředí, vytvoření podmínek k zabránění sesuvů půdy a hornin a podpora vyhodnocování stavu antropogenních zásahů do půdního a horninového prostředí.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

Priorita 4.1, Cíl 2: Chránit volnou krajinu

K naplnění cíle budou směřovat opatření, zaměřená na upřednostňování zástavby uvnitř existujících sídel (nikoliv však na úkor sídelní zeleně) nebo ve vazbě na ně, podpora využívání brownfields, minimalizace fragmentace ekosystémů (především v případech, kdy dochází výstavbou infrastruktury i sídel k postupnému oddělování celých krajinných nebo orografických celků), minimalizace záborů zejména kvalitních půd a příprava a uskutečnění vzdělávacího programu zvyšujícího povědomí o hodnotě krajiny, její úloze a o jejích změnách. Problematiku fragmentace a vazeb přírodních prvků v území je také nutné důsledně zohledňovat v rámci rozvoje území.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Priorita 4.1, Cíl 3: Zastavit pokles biologické rozmanitosti

Cílem je zajištění podmínek pro uchování života a jeho evolučních procesů. K dosažení cíle vede především ochrana a zlepšování stavu biotopů a krajiny a podpora výzkumu v této oblasti. Součástí plnění cíle je také příprava a realizace záchranných programů pro nejvážněji ohrožené druhy rostlin a živočichů, a dále opatření omezující zavádění nových a rozšiřování již přítomných invazních druhů (včetně vytvoření vhodných legislativních a finančních mechanismů pro realizaci účinných opatření). V oblasti geneticky modifikovaných organismů je nutné zajistit, aby byly používány pouze v rozsahu nepřinášejícím riziko pro biodiverzitu, a to v souladu se stávajícími velmi přísnými předpisy platnými jak na úrovni EU, tak v ČR, a aby nepřinášely zvýšené riziko pro biodiverzitu ve srovnání s klasickými způsoby zemědělské produkce.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

Priorita 4.2, Cíl 1: Podporovat šetrné a přírodě blízké způsoby zemědělského hospodaření a rozvíjet jeho mimoprodukční funkce

V rámci plnění cíle je nutné prosazovat ekologické aspekty zemědělského hospodaření prostřednictvím správné zemědělské praxe. Důležité je také zachování genetických zdrojů zejména zemědělských plodin, hospodářských zvířat i volně žijící zvěře, lesních dřevin a vzácných stromů rostoucích mimo les.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

Priorita 4.2, Cíl 2: Zachovat a zlepšit biologickou rozmanitost v lesích podporou šetrných, přírodě blízkých způsobů hospodaření v lesích a posílením mimoprodukčních funkcí lesních ekosystémů

Cíl bude plněn opatřeními, zaměřenými na změnu druhové skladby a věkové i prostorové struktury lesa, zvýšení podílu přirozené obnovy, a dále opatřeními na podporu biologické rozmanitosti v lesích a jejich mimoprodukční funkce.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 4.3, Cíl 1: Zajistit připravenost ke zvládnutí mimořádných událostí spojených se změnami klimatu

Jedním z opatření k naplnění cíle je vybudování systému ovládání a monitorování stavu koncových prvků varování, který současně zajistí přenos informací o výšce hladiny vodních toků ve vybraných lokalitách. Dalším typem opatření je pak realizace přírodě blízkých i technických protipovodňových opatření (přirozené rozlivy, suché poldry atd.) tak, aby zároveň co nejvyšší mírou přispěly také ke zlepšení vodního režimu krajiny. Opatřením pro řešení sucha v zemědělství je podpora moderních závlahových systémů, které minimalizují spotřebu vody na závlahu a její ztrátu při závlaze. V oblasti zásobování vodou je možným opatřením hledání, ochrana a případné budování nových vodních zdrojů a propojování současných vodárenských soustav a modernizace vodovodních systémů a další snižování ztrát v trubní síti.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 4.3, Cíl 2: Zajistit dostatečné množství a kvalitu povrchových a podzemních vod

Opatření pro tento cíl směřují ke zlepšení retenčních schopností krajiny včetně urbanizovaných území a k zajištění dostatečných zdrojů pitné vody, vody pro průmysl, energetiku a zemědělství. V rámci opatření je nutné zlepšit obhospodařování zemědělské půdy jako nejvýznamnějšího zásobníku vody v krajině ve smyslu optimalizace vegetačního krytu, zásoby organických látek a humusu a správné agrotechniky.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 4.3, Cíl 3: Zlepšit vodní režim krajiny

Opatření v rámci tohoto cíle budou směřovat ke zlepšení vodního režimu krajiny (zlepšení retenční schopnosti krajiny – obnova drobných nádrží a rybníčních soustav, obnova mokřadů a pramenišť apod.) a celkovému zlepšení ekologického, hydrologického a hydromorfologického stavu vodních ekosystémů, obnově nebo ochraně dochovaného přírodního nebo přírodě blízkého stavu vodních ekosystémů a podpoře mimoprodukčních funkcí vodních ploch.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 4.3, Cíl 4: Snižovat dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů na lesní a zemědělské ekosystémy

Pro naplnění cíle je nutné pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů, uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty a zabránit degradaci lesních půd se snahou maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě. Je také žádoucí posoudit dopady využívání lesní biomasy pro výrobu energie na životní prostředí včetně dopadů na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin. V oblasti zemědělství je nutné zaměřit se na dodržování podmínek správné zemědělské praxe, tj. na dodržování zákonných opatření stanovených v Kontrole podmíněnosti (cross-compliance) a zejména jejích standardů GAEC (Good Agricultural and Environmental Condition). V zájmu ochrany zemědělské krajiny před negativními vlivy větrné a vodní eroze, resp. povrchového odtoku vod je nutné realizovat opatření zejména prostřednictvím pozemkových úprav a územního plánování. Pro naplnění tohoto cíle je třeba systematicky podpořit vědu a výzkum v uvedených oblastech, což umožní flexibilně reagovat na změny podmínek prostředí (změny režimu srážek, vegetačních stupňů apod.). Podmínkou je rovněž dostatečná ochrana před povodněmi a naopak zajištění dostatečných zdrojů vody pro závlahy.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

A.2.1 Podpora vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 5.3, Cíl 4: Podílet se na plnění mezinárodních závazků v oblasti snižování emisí skleníkových plynů

Cílem vyplývajícím z Kjótského protokolu je dosáhnout snížení celkových emisí skleníkových plynů o 8 % v období 2008–2012 vůči roku 1990. Přijetím klimaticko-energetického balíčku se EU zavázala ke snížení emisí skleníkových plynů o 30 % do r. 2020 vůči r. 1990 za předpokladu, že dojde k celosvětové a komplexní dohodě pro období po r. 2012 a že další rozvinuté země se zaváží ke srovnatelnému snížení emisí.

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující cíle SRUR ČR:

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020

Nová Státní politika životního prostředí České republiky 2012-2020 vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020.

Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

SPŽP je zaměřena na 4 základní tematické oblasti:

1. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů
2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší
3. Ochrana přírody a krajiny
4. Bezpečné prostředí

V rámci jednotlivých tematických oblastí jsou stanoveny priority a v rámci priorit následně dílčí cíle.

1. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů

Priorita 1.1: Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu

1.1.1 Zajištění realizace Programů monitoringu povrchových a podzemních vod pro vyhodnocení všech opatření prováděných podle Rámcové směrnice o vodní politice, jako základního nástroje pro vyhodnocení jejich efektivity

1.1.2 Dosažení alespoň dobrého ekologického stavu nebo potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod dosažení dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a zajištění ochrany vod v chráněných územích vymezených dle Rámcové směrnice o vodní politice

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priority 1.1 SPŽP ČR:

B. 1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D. 2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Priorita 1.2: Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životního prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin

1.2.1 Snížit podíl skládkování na celkovém odstraňování odpadů

1.2.2 Zvyšování materiálového a energetického využití komunálních odpadů a odpadů podobných komunálním

1.2.3 Předcházet vzniku odpadů

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priority 1.2 SPŽP ČR:

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Priorita 1.3: Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí

1.3.1 Omezovat trvalý zábor zemědělské půdy a podložních hornin

1.3.2 Snižovat ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí

1.3.3 Omezovat a regulovat kontaminaci a ostatní degradaci půdy a hornin způsobenou lidskou činností

1.3.4 Sanovat kontaminovaná místa, včetně starých ekologických zátěží a lokalit zatížených municí, náprava ekologických škod

1.3.5 Zahlazovat a předcházet následkům po hornické činnosti a těžbě nerostných surovin

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priority 1.3 SPŽP ČR:

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D. 2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D. 2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší

Priorita 2.1: Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny

2.1.1 Zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu

2.1.2 Snížení emisí skleníkových plynů v rámci EU ETS o 21 % a omezení nárůstu emisí mimo EU ETS na 9 % do roku 2020 oproti úrovni roku 2005

Priorita 2.2: Snížení úrovně znečištění ovzduší

2.2.1 Zlepšit kvalitu ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržet kvalitu v územích, kde imisní limity nejsou překračovány

2.2.2 Plnit národní emisní stropy platné od roku 2010 a snížit celkové emise oxidu siřičitého, oxidů dusíku, těkavých organických látek a amoniaku a jemných prachových částic (PM_{2,5}) do roku 2020 ve shodě se závazky ČR

2.2.3 Udržet emise těžkých kovů a persistentních organických látek pod úroveň roku 1990 a dále je snižovat

Priorita 2.3: Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie

2.3.1 Zajištění 13% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie k roku 2020

2.3.2 Zajištění 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k roku 2020 při současném snížení emisí NO_x, VOC a PM_{2,5} z dopravy

2.3.3 Zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 (pozn. pro EU jako celek se jedná o 20%)

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priorit 2.1 až 2.3 SPŽP ČR:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

3. Ochrana přírody a krajiny

Priorita 3.1: Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny

3.1.1 Zvýšení ekologické stability krajiny

3.1.2 Obnova vodního režimu krajiny

3.1.3 Omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny

3.1.4 Udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření

Priorita 3.2: Zachování přírodních a krajinných hodnot

3.2.1 Zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a krajiny

3.2.2 Omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť

3.2.3 Omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu

Priorita 3.3: Zlepšení kvality prostředí v sídlech

3.3.1 Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury

3.3.2 Posílení regenerace brownfields s pozitivním vlivem na kvalitu prostředí v sídlech

3.3.3 Zajistit šetrné hospodaření s vodou v sídelních útvarech

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priorit 3.1 až 3.3 SPŽP ČR:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

4. Bezpečné prostředí

Priorita 4.1: Předcházení rizik

4.1.1 Předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, skalní řícení, eroze, silný vítr, emanace radonu a methanu)

4.1.2 Předcházení vzniku antropogenních rizik

Priorita 4.2: Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobených antropogenními nebo přírodními hrozbami

4.2.1 Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí

Opatření Koncepce naplňující či zohledňující dílčí cíle priorit 4.1 a 4.2 SPŽP ČR:

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR a Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR byl přijat usnesením vlády č. 415/1998; jeho aktualizaci zpracovalo MŽP v roce 2009. Program slouží především k naplňování Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (Úmluva o biologické rozmanitosti), ale současně odráží i požadavky dalších mezinárodních úmluv (např. Evropská úmluva o krajině, Ramsarská úmluva), kterými je ČR vázána.

Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny z roku 2009 analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí, formuluje dlouhodobé cíle a opatření, které jsou nezbytné k jejich dosažení. Zabývá se problematikou ochrany krajiny obecně a dále, podrobněji, podle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou. Program respektuje také princip udržitelného

rozvoje, vychází ze současně platných právních předpisů ČR, bere v úvahu ustanovení mezinárodních mnohostranných úmluv a závazky ČR jako členského státu EU.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky byla schválena vládou ČR v květnu 2005. Strategie představuje dokument, který nastiňuje možnosti dalšího postupu v ochraně biodiverzity. Strategie je zpracována podle vzoru a v souladu se strategií ES. Je zachováno členění jednotlivých kapitol na A) strategická témata (Ochrana biologické rozmanitosti in situ, Invazní druhy, Ochrana biologické rozmanitosti ex situ, Genetické banky, Udržitelné využívání, Přístup ke genetickým zdrojům a rozdělování přínosu z nich (ABS), Ekosystémový přístup jako hlavní princip v péči o ekosystémy, Identifikace a monitorování biodiverzity, Strategie výzkumu biodiverzity, Výměna informací, Výchova, vzdělávání a informování veřejnosti, Biodiverzita a ekonomika) a B) biodiverzitu v sektorových a složkových politikách (Zemědělsky obhospodařované ekosystémy, Lesní ekosystémy, Travinné ekosystémy, Vodní a mokřadní ekosystémy, Horské ekosystémy, Regionální politika a územní plánování, Doprava, Energetika, Cestovní ruch, Změna klimatu a biodiverzita, Mezinárodní spolupráce).

Obecně lze říci, že priority posuzované Koncepcí jsou v souladu s cíli stanovenými ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR. Koncepce jako celek převážně přispívá k naplnění vytyčených cílů Strategie.

Opatření Koncepcí naplňující či zohledňující cíle Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR a Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR jsou následující:

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století, který je národní variantou programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Health for all in the 21st century, byl schválen usnesením vlády v roce 2002 jako mezirezortní dlouhodobý program. Jeho hlavním záměrem je prostřednictvím 21 cílů vybudovat fungující model komplexní péče o zdraví a podpory zdraví celé společnosti. Program ZDRAVÍ 21 představuje rozsáhlý soubor aktivit zaměřených na stálé a postupné zlepšování všech ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva a předpokládá účast všech složek společnosti na jeho plnění.

Ve vztahu k životnímu prostředí jsou stanoveny tyto cíle:

1. Do roku 2015 zajistit bezpečnější životní prostředí, v němž výskyt zdraví nebezpečných látek nebude přesahovat mezinárodně schválené normy.
2. Snižit expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími, aktivity koordinovat s cíli stanovenými v Akčním plánu zdraví a životního prostředí ČR.
3. Zajistit obyvatelstvu dobrý přístup k dostatečnému množství pitné vody uspokojivé kvality.

Program není v žádném případě v rozporu s cíli a opatřeními Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.

V prioritě „C. Lidské zdroje a vzdělávání“ stanovuje Koncepce následující opatření:

C.2.2 Zdravotní péče

Opatření C.2.2 je zaměřeno na zachování a zvyšování úrovně, kvality a efektivity zdravotní péče ve všech jejích druzích a místech regionu. Toho je možné dosáhnout pomocí modernizace zdravotnických

zařízení, využívání moderních technologických a léčebných procesů, rekonstrukce zdravotnických objektů. Důležitá je i spolupráce s organizacemi zajišťujícími další zdravotní péči, osvětu, informovanost a programy v oblasti prevence.

5. 2. Vazby koncepce na regionální/krajské dokumenty

Jak již bylo v úvodu kapitoly 5 uvedeno, byl v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí kladen důraz především na vyhodnocení vztahu koncepce k následujícím regionálním dokumentům:

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje, Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje, Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje, Plány oblasti povodí Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy, Horního a středního Labe a povodí Ohře a dolního Labe pro správní obvod Středočeského kraje, Územní energetická koncepce Středočeského kraje a Plány péče pro velkoplošná zvláště chráněná území (CHKO) na území Středočeského kraje.

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

ZÚR SK jsou novým typem územně plánovací dokumentace, jejíž pořízení a vydání je dáno zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Tato územně plánovací dokumentace nahrazuje územní plány velkých územních celků. ZÚR SK byly pořizovány od roku 2007. Zastupitelstvo Středočeského kraje rozhodlo o vydání ZÚR SK dne 19. 12. 2011 usnesením č. 4-20/2011/ZK. ZÚR SK byly vydány formou opatření obecné povahy dne 7. 2. 2012 a nabývaly účinnosti dne 22. února 2012.

Mezi Zásadami územního rozvoje Středočeského kraje a Programem rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je jasná provázanost. Koncepce respektuje a zohledňuje záměry vymezené v ZÚR SK; zejména zohledňuje stanovené priority územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území.

Většina navržených aktivit v Koncepci nemá prozatím konkrétní lokalizaci. Níže je uveden výčet aktivit s konkrétní lokalizací na území Středočeského kraje, které jsou rovněž zahrnuty v prioritách územního plánování ZÚR SK.

Priorita B: Infrastruktura a územní rozvoj, Strategický cíl B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury, Opatření B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

Aktivita naplňující opatření:

Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy.

Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 obchvat Jesenice, II/101 Tachlovice – Rudná, II/101 a II/240 Tuchoměřice (R7) – Tursko, II/101 a II/240 Tursko – Chvatěruby, II/101 Chvatěruby – Úžice, II/101 Úžice – Byškovice, II/101 Byškovice – Lobkovice, II/101 obchvat Kostelce nad Labem, II/101 obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp, II/101 Mstěnice – Úvaly, II/101 Úvaly (I/12) – Říčany (Pacov). Jako související stavbu lze do systému aglomeračního okruhu zařadit II/603 Vestec – D1 (Vestecská spojka).

Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno.

Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor).

Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec).

Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice).

Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru.

Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapačování a modernizace zabezpečovacího zařízení.

Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zastavby (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami).

Podpora při realizaci letiště Vodochody

Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy

Priorita B: Infrastruktura a územní rozvoj, Strategický cíl B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury, Opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury:

Aktivity naplňující opatření:

Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště

Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o:

- VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku
- VTL plynovod Veltrusy – Obříství
- VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice
- VTL plynovod léčebna Kladruhy – VTL RS Pavlovice
- VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice
- VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
- VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumec, vč. RS
- VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS

Priorita D: Venkov a zemědělství, Strategický cíl D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání ve venkovských obcích. Dopravní dostupnost a vybavenost venkovských obcí., Opatření D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje vymezují specifické oblasti, jež jsou problematické z hlediska udržitelného rozvoje, např. jsou zde identifikovány problémy se zajištěním příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje nebo soudržnosti společenství obyvatel. V krajském měřítku se jedná o oblasti: Brdy – Rožmitálsko, Klučenicko – Petrovicko, Neustupovsko – Načeradsko, Dolní Kralovicko – Zbýšovsko, Kněžicko – Rožďalovicko, Mšensko, Bílichovsko - Pochvalovsko, Jesenicko – Čistěcko.

Zásady územního rozvoje stanovují pro každou ze specifických oblastí zásady pro usměrňování územního rozvoje, rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování. V budoucnu se jeví jako účinným nástrojem rozvoje venkovských oblastí využití metody LEADER, která klade důraz na vzájemnou spolupráci společenství a partnerství místních občanů, veřejné správy, podnikatelského sektoru a neziskových organizací. Tyto subjekty vytvářejí společně tzv. místní akční skupiny (MAS), které znají lokální problémy, slabé i silné stránky příslušné lokality a jsou schopné cíleně doporučit a připravit projekty, realizovatelné z dotací operačních programů Evropské unie, týkající se rozvoje venkova a venkovských oblastí. V roce 2011 byl zpracován Národní strategický plán LEADER 2014+, jež je časově a tematicky zaměřený na rozvoj venkova po roce 2013.

Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje

Koncepce OPK byla schválena v roce 2006. V této koncepci si Středočeský kraj vytyčil pro období do roku 2016 dosažení následujících cílů:

- *ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území Středočeského kraje,*
- *vytvoření funkční soustavy Natura 2000 a naplnění ostatních mezinárodních úmluv a závazků,*
- *přírodovědecky nebo esteticky významná území otevřená návštěvníkům, informování návštěvníci,*
- *zajištěná existence zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v oblastech jejich současného rozšíření,*
- *zlepšování podmínek pro existenci chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů,*
- *aktivní veřejnost při ochraně rostlin a živočichů,*
- *šetrné využívání ložisek nerostných surovin,*
- *zachování cenných lokalit neživé přírody a péče o ně,*
- *uchování geomorfologických jevů a fenoménů,*
- *obhospodařování lesů podle principu trvale udržitelného rozvoje, zvyšování ekologické stability a biologické diversity lesů,*
- *šetrné využívání zemědělského půdního fondu s ohledem na ochranu půdy, kvalitu vody, retenční schopnost a biologickou rozmanitost,*
- *ochrana krajiny s využitím institutu VKP,*
- *obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny,*
- *funkční ÚSES jako základ ekologické stability krajiny,*
- *omezení ztrát zemědělské a lesní půdy v důsledku nepřiměřené územní expanze suburbanizovaných území,*
- *vytvoření sítě nezastavitelných či chráněných území, která formou „zelených klínů“ zajistí kontakt hlavního města s přírodně hodnotnými částmi Středočeského kraje,*
- *ke krajině šetrná a bezbariérová infrastruktura,*
- *trvale udržitelný rozvoj využívání krajiny,*
- *zlepšení stavu krajiny ve vhodných územích,*
- *prostupná krajina pro biotu a člověka,*
- *zlepšení stavu a zvýšení množství rozptýlené zeleně,*
- *zabezpečení ochrany nejvýznamnějších stromů s mimořádnou přírodovědnou, estetickou a kulturní hodnotou,*
- *zlepšení stavu parků, historických zahrad a parkových ploch sídelní zeleně,*
- *aktivní, informovaná veřejnost a veřejně prospěšné nevládní neziskové organizace,*
- *informovaná, vzdělaná a iniciativní veřejná správa,*
- *ekonomické zajištění ochrany přírody a krajiny.*

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje bezesporu vychází z Koncepce ochrany přírody a krajiny. Jednotlivé cíle Koncepce OPK se promítají do následujících opatření:

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje

Povinnost zpracovat plán odpadového hospodářství kraje je stanovena zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Plán odpadového hospodářství je základním dokumentem upravujícím nakládání s odpady ve Středočeském kraji.

Dne 21. 12. 2004 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje. Současně vydalo obecně závaznou vyhlášku, kterou se vyhlašuje závazná část plánu odpadového hospodářství (závazná část POH byla aktualizována v roce 2008). Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje je zpracován na období 10 let; aktuální POH je tedy zpracován na období do roku 2014.

V závazné části POH jsou definovány následující obecné a indikované cíle v oblasti nakládání s odpady:

A/ Trvale probíhá informační kampaň zaměřená na zvýšení aktivního zapojení občanů do aktivit správného nakládání s komunálními odpady.

B/ Obce a města kraje jsou dostatečně a pravidelně informovány o možnostech efektivního nakládání s KO.

C/ Kraj aktivně podporuje zlepšování legislativních podmínek pro plnění cílů POH SK a pro efektivní nakládání s komunálními odpady.

D/ Je sledováno a vyhodnocováno dodržování právních předpisů a závazné části POH SK při nakládání s níže vyjmenovanými druhy odpadů formou systematických kontrol nebo specializovaných studií.

E/ Je podporována spolupráce kraje a obcí s kolektivními systémy na rozvoji systémů zpětného odběru použitých výrobků (například přenosné baterie a akumulátory, elektrozařízení).

F/ Jsou rozvíjeny individuální systémy zpětného odběru použitých výrobků (pneumatiky, minerální oleje, vozidla s ukončenou životností) s cílem snížit organizační a finanční zátěž měst a obcí.

G/ Trvale se zvyšuje využití komunálních odpadů na území kraje.

H/ Trvale se zvyšuje výtěžnost separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo barevné a bílé, nápojový karton) na území kraje.

I/ Postupně se zvyšuje počet obcí, které na svém území provozují systém odděleného sběru využitelných složek komunálních odpadů ve složení papír, plasty, sklo (tzv. tříšlůžkový systém sběru).

J/ Na území kraje se postupně snižuje podíl skládkovaných komunálních bioodpadů (BRKO).

K/ Na území kraje se snižuje množství produkovaných nebezpečných odpadů.

L/ Dochází ke snižování podílu nebezpečných odpadů ze zdravotnictví na celkovém množství odpadů ze zdravotnictví.

M/ Bude provedeno úplné odstranění nebo dekontaminaci zařízení a odpadů s obsahem PCB na území kraje.

N/ Zvyšuje se podíl využitých kalů z ČOV na celkové produkci těchto kalů na území kraje.

O/ Na území kraje se zvyšuje materiálová recyklace stavebních a demoličních odpadů.

P/ Na území kraje se trvale snižuje množství odpadů ukládaných na skládky.

Na území Středočeského kraje se nachází množství lokalit s ekologickými zátěžemi. Jedná se o průmyslové areály, bývalé vojenské prostory, čerpací stanice pohonných hmot apod. Ekologické zátěže představují potenciální nebezpečí pro okolní prostředí, řešení jejich odstraňování je především otázkou nákladů. V současné době Středočeský kraj ve spolupráci s dalšími územními samosprávnými celky připravuje Integrovaný systém nakládání s odpady Středočeského kraje, který je zaměřen zejména na řešení těchto oblastí:

Předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností.

Zvýšení využívání komunálních odpadů s upřednostněním materiálového využití (recyklace), včetně řešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a využití energetického potenciálu směsných komunálních odpadů.

Vytváření podmínek pro využívání ostatních druhů komunálních odpadů a to včetně využití směsných (zbytkových) komunálních odpadů.

Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s komunálními odpady na území kraje v podobě integrovaného systému nakládání s komunálními odpady se zdůrazněním významu energetického využití odpadů.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje věnuje problematice nakládání s odpady zvýšenou pozornost. V rámci Priority E: Životní prostředí vymezuje Opatření E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže. V rámci tohoto opatření jsou navrženy následující aktivity:

Aktivní přístup kraje k navrhovaným legislativní úpravám právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství.

Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství.

Podpora či pořádání informačních kampaní pro občany o správném způsobu nakládání s odpady.

Zajištění informovanosti o možnostech nakládání s odpady na území kraje – správa a údržba existujícího informačního portálu.

Podpora separace odpadů a zpětného odběru použitých výrobků (informovanost, zřizování míst zpětného odběru).

Pokračování v pracích, které navazují na „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování počtu sládkovaných komunálních bioodpadů“.

Podpora spolupráce obcí se společnostmi, zabývajících se odstraňováním a využíváním odpadu.

Posouzení a tvorba řešení odstranění starých ekologických zátěží.

Podpora při hledání nového způsobu využití zdevastovaných území.

Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje (Aktualizace 2012)

Globálním cílem Integrovaného programu je zajistit na celém území Středočeského kraje kvalitu ovzduší splňující zákonem stanovené požadavky (imisní limity a cílové imisní limity) a přispět k dodržení závazků, které Česká republika přijala v oblasti omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší (emisní stropy).

Konkrétní cíle tohoto Programu zlepšování kvality ovzduší jsou:

Snižit imisní zátěž znečišťujícími látkami pod úroveň stanovenou plynnými imisními limity a cílovými imisními limity – platí pro suspendované částice PM₁₀, benzo(a)pyren a arsen (časová naléhavost krátkodobá až střednědobá).

Trvalým snižováním emisí prekurzorů troposférického ozónu (těkavé organické látky, oxidy dusíku) dosáhnout snížení imisní zátěže ozónu pod úroveň cílového imisního limitu (časová naléhavost dlouhodobá).

Udržet podlimitní imisní zátěž v lokalitách, kde nedochází k překračování imisních limitů a cílových imisních limitů (časová naléhavost dlouhodobá).

Udržet emise oxidů dusíku, oxidu siřičitého, těkavých organických látek a amoniaku pod úrovní doporučených hodnot krajských emisních stropů (časová naléhavost dlouhodobá).

Naplnění cílů Integrovaného programu je v Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje realizováno prostřednictvím následujících opatření:

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Plány oblastí povodí

Plány oblastí povodí stanoví pro danou oblast konkrétní cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů. Ve správním území Středočeského kraje se zpracovávají plány pro tyto oblasti povodí: Horní Vltavy, Dolní Vltavy, Berounky, Horního a středního Labe, Ohře a dolního Labe. Poslední plány oblastí povodí byly pro všechny výše uvedené oblasti povodí vytvořeny v prosinci 2009.

Základním dokumentem upravujícím proces plánování je Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky („Rámcová směrnice“). Prvořadým cílem Rámcové směrnice je dosažení „dobrého stavu“ všech povrchových a podzemních vod. Tohoto cíle se dosáhne prostřednictvím programů opatření.

Článek 4 Rámcové směrnice definuje Environmentální cíle pro povrchové vody, podzemní vody a pro chráněné oblasti. Z těchto environmentálních cílů vycházejí i jednotlivé Plány oblastí povodí.

V předkládaném Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje jsou environmentální cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami naplňovány prostřednictvím následujících opatření:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Územní energetická koncepce Středočeského kraje

Středočeský kraj na základě zákona o hospodaření energií zpracoval energetickou koncepci. Koncepce navrhuje způsoby jak zlepšit hospodaření s energiemi zejména pro velké budovy, např. školy, nemocnice, obytné domy. Rovněž řeší využití nových možností v dodávce tepla, např. používání slunečních kolektorů, biomasy, bioplynu.

Cíle Územně energetické koncepce se promítají do následujících opatření uvedených v předkládaném Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje prostřednictvím jednotlivých uvedených aktivit:

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury – aktivity:

Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště.

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie – aktivity:

Podpora budování zařízení a zavádění nových technologií pro výrobu energií z alternativních zdrojů (biomasa, bioplyn, tepelná čerpadla, solární energie).

Podpora výstavby nízkoenergetických budov.

Informovanost a osvěta v možnostech užívání alternativních zdrojů energie.

Aplikace zásad využívání alternativních zdrojů energie nebo nízkoemisních paliv při budování a rekonstrukcích objektů, zřizovaných nebo vlastněných Středočeským krajem.

Plány péče pro velkoplošná zvláště chráněná území (CHKO) na území Středočeského kraje

Na území Středočeského kraje se nachází celkem 5 chráněných krajinných oblastí: CHKO Křivoklátsko (1978), CHKO Kokořínsko (1976), CHKO Český ráj (1955), CHKO Český kras (1972) a CHKO Blaník (1981).

Plán péče CHKO Křivoklátsko je zpracován na období let 2007-2016. Plán péče CHKO Kokořínsko je z na období let 1999-2008, prodlouženo do r. 2013. Plán péče CHKO Český ráj je zpracován na období let 2004-2013. Plán péče CHKO Český kras je schválen na období let 2010-2019. Plán péče CHKO Blaník je schválen na období let 2008-2017.

Plány péče v chráněných krajinných oblastech jsou navrhovány a schvalovány především za účelem usměrňování a ovlivňování lidské činnosti s ohledem na poslání chráněných krajinných oblastí a ke stanovení střednědobých a dlouhodobých úkolů ochrany přírody v těchto oblastech, zejména v péči o rostliny a živočichy orgány ochrany přírody, a to zpravidla na období deseti až patnácti let. Plány péče vycházejí z ochranných podmínek a z režimu zón ochrany přírody chráněných krajinných oblastí, jsou výchozím podkladem pro územně plánovací dokumentaci, lesní hospodářské plány, směrný vodohospodářský plán a jiné druhy plánovací dokumentace. Plány péče jednotlivých CHKO přítomných na území Středočeského kraje se svou podstatou odrážejí především v následujících opatřeních obsažených v Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje:

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

Jednotlivé projekty navrhované na území chráněných krajinných oblastí musí v každém případě zohledňovat schválené plány péče o tato chráněná území, resp. být s nimi v souladu.

6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Koncepce Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020 je předložena k hodnocení v jedné variantě. V této kapitole je provedeno vyhodnocení Programu rozvoje z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví na všech požadovaných úrovních.

6.1. Hodnocení koncepce ve vztahu k životnímu prostředí

Cílem této podkapitoly je vyhodnotit, zda předkládaná koncepce obsahuje správné a aktuální údaje v oblasti životního prostředí a zda koncepce je v souladu s cíli ochrany životního prostředí. Důraz byl kladen především na vyhodnocení SWOT analýzy Středočeského kraje, na hodnocení jednotlivých prioritních oblastí, strategických cílů a opatření a v neposlední řadě na vyhodnocení jednotlivých navržených dílčích aktivit ve vztahu k jednotlivým složkám životního prostředí a ve vztahu k veřejnému zdraví.

6.1.1. Hodnocení údajů o životním prostředí a hodnocení SWOT analýzy

Základní informace o životním prostředí a jeho složkách jsou uvedeny v analytické části Programu rozvoje, v kapitole 2.2.4 Životní prostředí. Pozornost je věnována následujícím složkám životního prostředí: ovzduší, voda, hluk, ekologické zátěže, odpady, radonové riziko, chráněná území a péče o krajinu. K uvedeným informacím v Koncepci nemáme žádné zásadní připomínky.

SWOT analýza Středočeského kraje tvoří de facto závěrečnou část analytické části Koncepce; analýza klasicky vymezuje silné a slabé stránky kraje a poukazuje na možné příležitosti a hrozby. Z pohledu životního prostředí je nejzajímavější částí SWOT analýzy část „příležitosti“, neboť z nich vycházejí konkrétní navrhované dílčí aktivity stanovených priorit, strategických cílů a opatření.

Vyhodnocení příležitostí vymezených SWOT analýzou je provedeno tabulkově, a to podle následující hodnotící stupnice:

Hodnocení	Vliv	Komentář
-2	významný negativní	Aktivita s významným rušivým až devastujícím vlivem na některou ze složek životního prostředí; vliv nelze zmírnit reálně proveditelnými opatřeními. Vylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
-1	mírný (málo významný) negativní	Aktivita s omezeným nebo za určitých podmínek možným negativním vlivem, který lze zmírnit, vyloučit nebo kompenzovat vhodnými opatřeními. Nevylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
0	žádný, nevýznamný, neutrální	Aktivita nemá žádný prokazatelný vliv nebo jde o vliv v daném kontextu indiferentní, bez jednoznačného negativního dopadu nebo pozitivního přínosu.
+1	mírný (málo významný) pozitivní	Aktivita mírně přínosná ze sledovaného hlediska nebo částečně řešící některý ze zjištěných problémů životního prostředí v daném území.
+2	významný pozitivní	Aktivita výrazně přínosná ze sledovaného hlediska nebo zcela řešící některý ze zjištěných základních problémů životního prostředí v zájmovém území.

U některých hodnocení v tabulce 2 je uvedeno rozmezí významnosti vlivu; v takovém případě je u hodnocení uveden vysvětlující komentář.

Tabulka 2: Vyhodnocení definovaných příležitostí SWOT analýzy

<i>Příležitosti podle SWOT analýzy</i>	<i>Hodnocení</i>	<i>Komentář</i>
Využití blízkosti (synergie) Prahy a polohy obklopující Prahu	-1 až +1	Blízkost a provázanost hl. m. Prahy a kraje přináší pro životní prostředí pozitiva i negativa. Oblasti cenné z hlediska ochrany přírody a krajiny jsou více zatíženy cestovním ruchem a turismem; dopravní zátěž komunikací kraje je v důsledku potřeby dosažení hl. města velmi vysoká. Nabídka služeb v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je naopak díky blízkosti hl. m. Prahy vysoká.
Využívání nástrojů územního plánování pro využití území (regulace zastavěných ploch, trasy inženýrských sítí apod.)	0	
Spolupráce kraje, měst a obcí v oblasti územního plánování, rozvoje infrastruktury a podnikatelských aktivit	0	
Podpora vzniku sdružení obcí a měst	0	
Produkční základna, obyvatelstvo	0	
Využití potenciálu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel	0	
Dostatek ploch a prostorů pro rozvoj dalšího podnikání (zejména brownfields)	+1 až -1	Využití ploch brownfields je bezesporu přínosem; rozvoj podnikání např. ve formě výroby může znamenat jisté riziko pro životní prostředí, a to i v případě použití nejmodernějších technologií. Podnikání v oblasti ekologického zemědělství či využívání alternativních zdrojů energie může naopak znamenat přínos pro životní prostředí.
Vznik vědeckovýzkumných a technologických parků, podnikatelských inkubátorů	0	
Cílená podpora ekonomicky slabých lokalit kraje	0	
Využívání informací poskytovaných agenturami na podporu rozvoje podnikání	0	

Vznik nového letiště (Vodochody) - zlepšení komunikací, zvýšení zaměstnanosti	-1	Letecká doprava je zdrojem hluku a vibrací. Podílí se na nárůstu CO ₂ v ovzduší. Vliv na životní prostředí je negativní.
Intenzifikace využití stávající sítě vodních cest	-1	Intenzifikace sítě vodních cest s sebou přinese zcela jistě úpravy vodních toků (např. prohrádky koryta toků), realizace nových vodních staveb (např. plavební komory, případně nové jezy apod.).
Začlenění cyklotras a cyklostezek do dopravního systému	+2 až -1	Případná výstavba nových zpevněných cest může představovat negativní vliv na životní prostředí.
Modernizace železničních tratí (koridorů), možnost realizace V. železničního koridoru	+1	
Využívání dotačních programů na zlepšení infrastruktury	0	
Propojení IDS s PID a s dopravními systémy sousedních krajů	0	
Podpora využívání ekologicky šetrných technologií	+2	
Využití státních dotací na zvyšování kvality ovzduší	+2	
Zájem o tradiční místní produkty, produkty ekologického zemědělství	+2	
Podpora spolkové činnosti, sportovních a kulturních aktivit	0 až -1	V případě konání hromadných sportovních akcí na území cenných z hlediska ochrany přírody a krajiny se může jednat o negativní vliv.
Možnost využití a podpora rekonstrukce nevyužívaných budov na střediska sociální a zdravotní péče nebo bydlení pro seniory, azylové byty, chráněné dílny apod.	0	
Podpora umisťování pracovišť vysokých škol	0	

6.1.2. Hodnocení prioritních oblastí, strategických cílů a opatření

V návrhové části Koncepci jsou definovány následující prioritní oblasti:

- A. Podnikání a zaměstnanost
- B. Infrastruktura a územní rozvoj
- C. Lidské zdroje a vzdělávání
- D. Venkov a zemědělství

E. Životní prostředí

Kompletní přehled stanovených prioritních oblastí, strategických cílů a opatření je uveden v kapitole 1.4 Vyhodnocení koncepce.

Vyhodnocením míry vlivu koncepce na soustavu Natura 2000 se podrobně zabývá samostatná studie Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 podle § 45 h, i zákona č. 114/1992 Sb. (Mgr. Bauer). Pro odhad míry vlivu je používána metodika a stupnice dle Metodického materiálu MŽP ČR – postup posuzování koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (MŽP ČR, 2006). Ze studie Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 vyplývá, že koncepce Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje nebude mít významný negativní vliv na soustavu NATURA 2000.

Prvním krokem bylo hodnocení jednotlivých opatření v rámci strategických cílů. Řada opatření, vzhledem k obecnému pojetí koncepce, může postihovat rozsáhlou škálu záměrů s poměrně širokým spektrem vlivů na životní prostředí. Případné problémy spojené s danými opatřeními budou záviset na způsobu přípravy a realizace konkrétních projektů. V následujícím hodnocení je tedy uvažován komplexní vliv, jehož může dané opatření v rámci strategického cíle dosáhnout. Na základě vyhodnocení jednotlivých cílů byly dále stanoveny vlivy prioritních oblastí a koncepce jako celku.

Celkové hodnotící koeficienty strategických cílů, oblastí a celé koncepce jsou vypočteny metodou modifikovaného kvadratického průměru dílčích složek (vlivů opatření), tj. způsobem zvýrazňujícím relativní podíl opatření s významnějšími vlivy (u negativních vlivů zůstane znaménko minus). U každého opatření je zvlášť vyhodnocena složka negativní a pozitivní (vlivy pozitivní a negativní nelze jednoduše vzájemně odečítat, neboť mohou působit nezávisle).

Vlivy strategických cílů a opatření na životní prostředí jsou vyhodnoceny několikastupňovou tabulkovou metodou s využitím následující hodnotící stupnice:

<i>Hodnocení</i>	<i>Vliv</i>	<i>Popis</i>
-2	významný negativní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) s významným rušivým až devastujícím vlivem na některou ze složek životního prostředí vliv nelze zmírnit reálně proveditelnými opatřeními. Vylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
-1	mírný (málo významný) negativní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) s omezeným nebo za určitých podmínek možným negativním vlivem, který lze zmírnit, vyloučit nebo kompenzovat vhodnými opatřeními. Nevylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
0	žádný nevýznamný, neutrální	Aktivita (opatření, prioritní oblast) nemá žádný prokazatelný vliv nebo jde o vliv v daném kontextu indiferentní, bez jednoznačného negativního dopadu nebo pozitivního přínosu.
+1	mírný (málo významný) pozitivní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) mírně přínosná ze sledovaného hlediska nebo částečně řeší některý ze zjištěných problémů životního prostředí v daném území.
+2	významný pozitivní	Aktivita výrazně přínosná ze sledovaného hlediska nebo zcela řeší některý ze zjištěných základních problémů životního prostředí v zájmovém území.
-	nehodnocen	

Prioritní oblast A. Podnikání a zaměstnanost

Tabulka 3: Hodnocení strategického cíle A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A1.1.Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury	-1	+1
A1.2 Podpora malého a středního podnikání a inovačních aktivit	-1	+1
A 1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu	-1	0
Celkové hodnocení cíle A1	-1	+0,8

Z opatření lze jako problémové hodnotit záměry výstavby nových objektů a areálů s možnými vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor ZPF, nivelizace terénu, základy budov, výkopy) a biotopy. Míra možného ovlivnění hlukové situace, ovzduší, povrchových a podzemních vod bude záviset na jednotlivých záměrech, především na technickém řešení objektů (vytápění, odkanalizování) a na dopravním zatížení (vyvolané dopravě) a prostupnosti lokality; nezanedbatelný může být i vliv staveb na krajinný ráz.

V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, bylo by možné jejich vliv ze sledovaného hlediska hodnotit i jako mírně pozitivní, protože tyto objekty, jsou často zdrojem nepříznivých vlivů na životní prostředí svého okolí (ruderalizace biotopů, prašnost, možná kontaminace vod, půdy, horninového prostředí, případně i ovzduší).

Jako nejrizikovější se jeví opatření podpora rozvoje cestovního ruchu zejména pak v souvislosti s možnými střety na poli ochrany přírody (viz též hodnocení soustavy NATURA 2000).

Tabulka 4: Hodnocení strategického cíle A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A.2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce	-1	0
Celkové hodnocení cíle A.2	-1	0

Opatření se soustřeďuje na podporu a rozvoj infrastruktury vědeckotechnologických parků a vědeckých pracovišť již realizovaných, či nových. Jako problémový cíl opatření lze hodnotit vznik a rozvoj nových pracovišť (výzkumných, vědeckých, inovačních), neboť opatření může zahrnovat i záměry výstavby nových objektů a areálů s možnými negativními vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor půdy, změna krajinného rázu). V závislosti na technickém řešení objektů (vytápění, odkanalizování) a na dopravním zatížení (dostupnosti lokality) může dojít k hlukové zátěži, emisím do ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod apod.

Tabulka 5: Hodnocení strategického cíle A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A.3.1. Využití nabídky pracovní síly	0	0
A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce	0	0
Celkové hodnocení cíle A.3	0	0

Opatření nemá žádný prokazatelný vliv na životní prostředí.

Tabulka 6: Hodnocení strategického cíle A.4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	0	0
Celkové hodnocení cíle A.4	0	0

Opatření nemá žádný prokazatelný vliv na životní prostředí.

Tabulka 7: Celkové hodnocení prioritní oblasti A. Podnikání a zaměstnanost

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání ve Středočeském kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů	-1	0,8
A.2 Podpora vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu	-1	0
A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce	0	0
A.4. Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	0	0
Celkové hodnocení prioritní oblasti A	-0,7	0,4

Prioritní oblast B. Infrastruktura a územní rozvoj

Tabulka 8: Hodnocení strategického cíle B.1. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury	-2	+1
B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury	-1	+1
Celkové hodnocení cíle B.1	-1,6	+1

Opatření obsahuje obecné i konkrétní projekty. U obecně stanovených cílů nelze provést konkrétní vyhodnocení, obecně lze však předpokládat negativní vliv, zejména v případech výstavby nových silnic a obchvatů, neboť záměry mohou mít dopad na prakticky všechny složky životního prostředí (zabor půdy, změna krajinného rázu, dopravní zatížení, hlukové zátěže, emise do ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod apod.). Konkrétně jsou prvky technické a dopravní infrastruktury řešeny v zásadách územního rozvoje, popř. v územních plánech měst a obcí.

Některá opatření však mohou mít i mírně pozitivní vliv, kdy může dojít k využití ekologicky šetrnějších technologií a postupů při rekonstrukci objektů, optimalizaci ve využívání zdrojů energií, rozvoji ekologičtějšího typu dopravy (veřejná doprava, cyklistika), apod.

Opatření B.1.1 se soustředí na zlepšení stavu komunikací, podporu budování komunikací vyšších tříd (dobudování dálnic, rychlostních silnic) a budování obchvatů obcí a měst. Záměrem je např. pokračovat v realizaci krajského aglomeračního okruhu, rekonstruovat nevyhovující úseky a mosty, realizovat protihluková opatření na silnicích nižších tříd, sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích, vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd (kvůli zátěžím z kamionové dopravy), snižování hlučnosti z dopravy a podpora cyklistické dopravy. Z hlediska ochrany životního prostředí lze očekávat u tohoto opatření negativní vliv, který je způsoben výstavbou projektů. Kromě obvyklých vlivů staveb (zabor ZPF, vliv na biotopy apod.) patří mezi nejzávažnější

negativní vlivy tohoto opatření hluková zátěž, emise do ovzduší a změna chemismu vod zimním solením. Stavba silnic a obchvatů může mít negativní vliv především na krajinu a cenné lokality. Tyto vlivy je možné zmírnit výběrem vhodných tras na půdách s nižší bonitní hodnotou, technickým řešením staveb, jejich posouzení v procesu EIA a opatřeními, zmírňujícími negativní dopady.

Některé cíle opatření lze hodnotit také jako mírně pozitivní. Z pozitivních vlivů lze jmenovat snížení dopadů z hlukové zátěže (např. cíle opatření: realizace protihlukových opatření v oblasti silniční dopravy, řešení dopadu hluku na obce v Středočeském kraji - Letiště Praha, případně Letiště Vodochody, fungující systém cyklistické dopravy osob, fungující systém cyklistické dopravy osob), snížení emisní zátěže plynulou dopravou a v případě obchvatů odklonem dopravy z centru obcí (zlepšení kvality silnic II. a III. třídy, budování obchvatů obcí, spolupráce a příprava na zavedení mýtného systému pro silnice I. tříd a vybrané silnice II. tříd, systém P+R, B+R, fungující systém cyklistické dopravy osob, cyklistická doprava je integrována s železniční, autobusovou a lodní osobní dopravou). Železniční, městská, lodní a cyklistická doprava může částečně nahradit dopravu silniční a eliminovat tak její negativní vlivy.

Opatření B.1.2 se zaměřuje na zabezpečení kvalitního zásobování obcí regionu sítěmi technické infrastruktury v dostatečných kapacitách (budování nových sítí a rekonstrukce sítí stávajících). Obdobně jako u opatření B.1.1 lze i v tomto případě očekávat negativní vliv během výstavby záměrů (zejména hluková zátěž, emise do ovzduší).

Tabulka 9: Hodnocení strategického cíle B. 2. Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje	-1	+1
Celkové hodnocení cíle B.2	-1	+1

U opatření B.2.1 lze očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, zejména u aktivity podpora výstavby a rekonstrukce autobusových nádraží a zastávek veřejné dopravy. Mírně pozitivní vliv lze očekávat u aktivit zapojení železniční dopravy do IDS a vytvoření jednotného integrovaného systému na území Středočeského kraje, kdy by mělo dojít ke snížení emisní zátěže z osobní a autobusové dopravy, náhradou za železniční a integrovanou dopravu.

Tabulka 10: Hodnocení strategického cíle B. 3. Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích	-1	0
B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví	0	0
Celkové hodnocení cíle B.3	-0,7	0

U opatření B.3.1 lze očekávat většinou neutrální vliv, případně mírně negativní vliv spojený s výstavbou investičních záměrů.

Tabulka 11: Hodnocení strategického cíle B. 4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje	-1	+1
Celkové hodnocení cíle B.4	-1	+1

Plánované záměry mohou mít dopady jak pozitivní, tak i negativní, v závislosti na kvalitě příslušných dokumentací a jejich zohlednění ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Tabulka 12: Hodnocení strategického cíle B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje	0	0
Celkové hodnocení cíle B.5	0	0

Opatření nemá žádný prokazatelný vliv na životní prostředí.

Tabulka 13: Celkové hodnocení prioritní oblasti B. Infrastruktura a územní rozvoj

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury	-1,6	+1
B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje	-1	+1
B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví	-0,7	0
B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje	-1	+1
B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje	0	0
Celkové hodnocení prioritní oblasti B	-1,0	+0,77

Prioritní oblast C. Lidské zdroje a vzdělávání

Tabulka 14: Hodnocení strategického cíle C.1. Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení	0	0
C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy	0	0
C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami	0	0
Celkové hodnocení cíle C.1	0	0

U opatření C.1 lze obvykle očekávat neutrální vliv na životní prostředí.

Tabulka 15: Hodnocení strategického cíle C. 2. Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
C.2.1 Sociální péče	0	0
C.2.2 Zdravotní péče	0	0
Celkové hodnocení cíle C.2	0	0

U opatření C.2 lze obvykle očekávat neutrální vliv na životní prostředí.

Tabulka 16: Hodnocení strategického cíle C.3. Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
C.3.1 Zlepšení možností trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení	-1	+1
Celkové hodnocení cíle C.3	-1	+1

V některých případech lze očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, který bude záviset na konkrétních projektech. V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, což podporuje cíl revitalizace nevyužívaných objektů a ploch, bylo by možné jejich vliv hodnotit jako mírně pozitivní, protože brownfields, jsou zdrojem řady nepříznivých vlivů na životní prostředí svého okolí (ruderalizace biotopů, prašnost, možná kontaminace vod, půdy, horninového prostředí, případně i ovzduší „zapomenutými“ nebezpečnými látkami nebo samotnými znečištěnými objekty apod.). Komplexní rekonstrukcí objektu nebo areálu pro nový účel jsou zdroje uvedených vlivů vesměs odstraněny (nezbytná je ovšem zvýšená opatrnost, jinak se předpokládaný pozitivní vliv může snadno změnit ve značný problém spojený zejména s hlukovou zátěží a znečištěním ovzduší v souvislosti s vyvolanou dopravou), přičemž k dispozici jsou i brownfields až o rozlohách průmyslových zón (obvykle bývalé vojenské prostory a areály).

Tabulka 17: Celkové hodnocení prioritní oblasti C. Lidské zdroje a vzdělávání

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce	0	0
C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče	0	0
C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení	-1	+1
Celkové hodnocení prioritní oblasti C	-0,6	0,6

Prioritní oblast D. Venkov a zemědělství

Tabulka 18: Hodnocení strategického cíle D. 1. Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí	-1	+1
D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově	-1	+1
D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace	-1	+1
D.1.4 Regenerace venkovských sídel	-1	+1
Celkové hodnocení cíle D.1	-1	+1

Opatření D.1.1 může mít jak pozitivní vliv (z hlediska aktivity Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod., kdy lze očekávat zlepšení kvality vod aj, částečně i z hlediska aktivity Zajištění dopravní obslužnosti - integrovaný systém dopravy, zlepšení kvality komunikací), tak i negativní vliv způsobený stavební činností.

Opatření D.1.2 může mít z hlediska aktivity Podpora drobných podnikatelů a řemeslných činností ve venkovských obcích vliv negativní, v závislosti na konkrétních záměrech, ale i vliv pozitivní z hlediska aktivity Podpora propagace místních a tradičních produktů a Podpora a motivace velkých zpracovatelů k využívání surovin z místních zdrojů, kdy lze očekávat především omezení negativních dopadů z dopravy.

Opatření D.1.3, zejména aktivita Podpora a koordinace budování dopravní a technické infrastruktury ve venkovských obcích může mít opět jak negativní vliv způsobený stavební činností, tak i pozitivní vliv v závislosti na konkrétních projektech. Opatření obsahuje také aktivitu Podpora územního plánování obcí a regionů, kde může obdobně jako u cíle B.4 docházet k dopadům jak pozitivním tak i negativním, v závislosti na kvalitě příslušné dokumentace a jejím zohlednění ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Opatření D.1.4 může být opět hodnoceno kladně i záporně, podle jednotlivých aktivit a záměrů. Za pozitivní lze označit zejména cíl opatření Revitalizace a rekonstrukce veřejných ploch, negativní dopad lze očekávat u cíle opatření „Zvýšení atraktivity venkovských sídel pro bydlení a turistiku“.

Tabulka 19: Hodnocení strategického cíle D. 2. Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví	-1	+1
D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika	-1	+2
Celkové hodnocení cíle D.2	-1	+1,6

Opatření D.2.1 je zaměřeno na zvýšení konkurenceschopnosti domácí zemědělské výroby, podporu tradičních a regionálních produktů zemědělství, apod. Zemědělská činnost, zejména v případě intenzivního zemědělství, má negativní dopady na životní prostředí, jelikož jsou používány chemické látky (minerální hnojiva, pesticidy), které se dostávají do půdy a v některých případech i do vody, podílí se na erozi půdy, zhutnění a emisích do ovzduší. Z tohoto důvodu je možné hodnotit opatření jako negativní.

Pozitivní dopady mohou mít cíle opatření Modernizace zemědělských technologií, rekonstruované zemědělské objekty, kdy využitím moderní technologie mohou být omezeny některé zátěže.

Opatření D.2.2 opět může mít dopady jak negativní (agroturistika), tak pozitivní (alternativní zemědělská výroba, která nezatěžuje životní prostředí).

Tabulka 20: Celkové hodnocení prioritní oblasti D Venkov a zemědělství

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí	-1	+1
D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky	-1	+1,6
Celkové hodnocení prioritní oblasti D	-1	+1,3

Prioritní oblast E: Životní prostředí

Tabulka 21: Hodnocení strategického cíle E. 1. Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody	-1	+2
Celkové hodnocení cíle E.1	-1	+2

U tohoto opatření lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, s výjimkou aktivity Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti, která může mít negativní dopad na cenné lokality dle Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000.

Tabulka 22: Hodnocení strategického cíle E. 2. Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie	0	+2
E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže	0	+2
E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší	0	+2
Celkové hodnocení cíle E.2	0	+2

U tohoto opatření lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, zejména na kvalitu ovzduší, půdy (odstranění starých ekologických zátěží) a v oblasti nakládání s odpady.

Tabulka 23: Hodnocení strategického cíle E. 3. Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	0	+2
Celkové hodnocení cíle E.3	0	+2

U tohoto opatření lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, opatření je zacíleno na děti a mládež, veřejnost, veřejnou správu i podnikatele. Může mít pozitivní vliv na všechny složky životního prostředí.

Tabulka 24: Celkové hodnocení prioritní oblasti E Životní prostředí

Opatření	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí	-1	+2
E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí	0	+2
E.3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí	0	+2
Celkové hodnocení prioritní oblasti E	-0,6	+2

Tabulka 25: Celkové hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí

Prioritní oblast	Hodnocení	
	negativní	pozitivní
A: Podnikání a zaměstnanost	-0,7	+0,4
B: Infrastruktura a územní rozvoj	-1,1	+0,9
C: Lidské zdroje a vzdělávání	-0,6	+0,6
D: Venkov a zemědělství	-1	+1,3
E: Životní prostředí	-0,6	+2
Celkové hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí	-0,8	+1,2

Na základě provedeného hodnocení na úrovni strategických cílů lze konstatovat, že koncepce bude mít převážně pozitivní vliv na životní prostředí; v některých případech lze očekávat ale i mírně negativní vlivy na životní prostředí.

6.1.3. Hodnocení navržených aktivit v rámci strategických cílů a opatření

Úvodem je nutné poznamenat, že řada aktivit, vzhledem k obecnému pojetí koncepce, může postihovat rozsáhlou škálu záměrů s poměrně širokým spektrem vlivů na životní prostředí. Případné problémy spojené s danými aktivitami budou záviset na způsobu přípravy a realizace konkrétních projektů. V následujícím hodnocení je tedy uvažován komplexní vliv, jehož může daná aktivita nabývat. Zahrnuty jsou i méně pravděpodobné nebo z případné jednostranné interpretace aktivit vyplývající vlivy negativní, zejména proto, aby bylo možné se na takové situace připravit a v dalších krocích (aktualizace, akční plány, navazující podrobnější koncepce apod.) upřesnit nebo přizpůsobit náplň předmětné aktivity, resp. navrhnout zmírňující opatření. V případě vzdělávacích, osvětových, programových nebo administrativních aktivit jsou jako mírný přínos (nepřímý pozitivní vliv) hodnoceny aktivity, věnované konkrétně oblasti životního prostředí, ochrany přírody nebo přírodních věd, ostatní (obecnější nebo tematicky jinak zaměřené) aktivity tohoto typu jsou hodnoceny jako neutrální.

Vlivy dílčích aktivit a záměrů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví jsou vyhodnoceny několikastupňovou tabulkovou metodou s využitím následující hodnotící stupnice:

Hodnocení	Vliv	Popis
-2	významný negativní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) s významným rušivým až devastujícím vlivem na některou ze složek životního prostředí vliv nelze zmírnit reálně proveditelnými opatřeními. Vylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
-1	mírný (málo významný) negativní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) s omezeným nebo za určitých podmínek možným negativním vlivem, který lze zmírnit, vyloučit nebo kompenzovat vhodnými opatřeními.

		Nevylučuje realizaci příslušné části koncepce v předložené podobě.
0	žádný, nevýznamný, neutrální	Aktivita (opatření, prioritní oblast) nemá žádný prokazatelný vliv nebo jde o vliv v daném kontextu indiferentní, bez jednoznačného negativního dopadu nebo pozitivního přínosu.
+1	mírný (málo významný) pozitivní	Aktivita (opatření, prioritní oblast) mírně přínosná ze sledovaného hlediska nebo částečně řešící některý ze zjištěných problémů životního prostředí v daném území.
+2	významný pozitivní	Aktivita výrazně přínosná ze sledovaného hlediska nebo zcela řešící některý ze zjištěných základních problémů životního prostředí v zájmovém území.
-	nehodnocen	V současném stavu nelze komplexní vliv aktivity vyhodnotit.

Tabulka 26: Hodnocení dílčích aktivit/záměrů na životní prostředí a veřejné zdraví

Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší	Vlivy na vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na fyzikální faktory prostředí	Vlivy na odpadové hosp. a staré zátěže území	Vlivy na zdraví obyvatel	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
PRIORITNÍ OBLAST A. PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST									
A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů									
A.1.1. Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury									
Podpora revitalizace brownfields a investic na rozvojových plochách	0/1	0/1	0/1	0	0/1	0	0/1	0/1	0/1
Podpora budování nebo rekonstrukce dopravní a technické infrastruktury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Získávání informací o nových investičních příležitostech a aktualizace jejich nabídky a prezentace investorům	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vytváření zdrojů pro podporu investic, zejména do nových technologií, oborů a služeb s vysokou přidanou hodnotou a strategických služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských inkubátorů, inovačních center a vědeckotechnologických parků	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podpora zavádění nových technologií a využívání alternativních zdrojů energií	0/1	0/1	0/1	0	-1/0	0/1	0/1	0/1	0
Podpora vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora začínajících podnikatelů	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podpora inovací a inovačního podnikání	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podpora konkurenceschopnosti formou hodnocení a oceňování podniků, např. z hlediska počtu nově vytvořených pracovních míst, používání ekologických zdrojů energií, komunikace se zákazníky apod.	0/1	0/1	0/1	0	0	0/1	0/1	0/1	0
Podpora spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami, obcemi a městy	0	0	0	0	0	0	0	0	0

A.1.2. Podpora malého a středního podnikání									
Podpora podnikatelských záměrů začínajících podnikatelů	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora drobných živností	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora propagace podnikatelských subjektů – výstavy, veletrhy, propagační materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora aktivit, vedoucích k povědomí o nových technologiích mezi podnikatelskými subjekty – semináře, workshopy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zavádění nových technologií – pořizování strojů, informačních technologií, software	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poskytování poradenství o možnostech dotací pro malé a střední podniky a o možných obchodních příležitostech	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora konkurenceschopnosti formou hodnocení a oceňování podniků, např. z hlediska počtu nově vytvořených pracovních míst, používání ekologických zdrojů energií, komunikace se zákazníky apod.	0/1	0/1	0/1	0	0	0/1	0/1	0/1	0
Podpora vzniku podnikatelských inkubátorů, inovačních center a vědeckotechnologických parků	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora spolupráce podnikatelských subjektů s vysokými a středními odbornými školami, obcemi a městy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora a propagace ve školách pro získání kvalifikovaných zaměstnanců v nedostatkových oborech	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozvoje kooperačních seskupení (např. klastry, technologické platformy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzdělávání, rekvalifikací a jiných činností stabilizujících pracovní síly v kraji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zavádění nových efektivních technologií a využívání alternativních zdrojů energií	0/1	0/1	0/1	0	0	0/1	0/1	0/1	0
A.1.3. Podpora rozvoje cestovního ruchu									
Podpora údržby a oprav památek, investic pro cestovní ruch	0	0	0	0	0	0	0	0	0/1
Rozvoj a budování cyklostezek a cyklotras, vodních tras, turistických tras, sportovních areálů	0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0	0	0	0
Podpora marketingu cestovního ruchu – vydávání informačních materiálů, účast na výstavách a veletrzích, pořádání seminářů pro cestovní agentury apod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozvoj informačního portálu cestovního ruchu ve Středočeském kraji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora aktivit spojených s tradicemi regionů	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora a péče o krajská či obecní muzea, galerie, výstavní prostory	0	0	0	0	0	0	0	0	0/1
Vzájemná spolupráce soukromého a veřejného sektoru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu									
A.2.1 Podpora vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit, regionální, národní a nadnárodní spolupráce									
Podpora spolupráce výzkumu a podnikatelských subjektů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Využití potenciálu vysokých škol a VaV institucí v Praze pro jejich pracoviště nebo aktivity v regionu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora připravovaných projektů (např. ELI, BIOCEV)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozvoj informačních zdrojů o možnostech podnikání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradenství pro začínající podnikatele v oblasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0

technologií a inovací									
Podpora spolupráce škol a podniků	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských inkubátorů, vědeckotechnických parků a inovačních center	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora inovací a inovačního podnikání	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce									
A.3.1 Využití nabídky pracovní síly									
Motivační aktivity pro uplatnění se na trhu práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora mobility pracovní síly	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora drobného podnikání a řemesel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zaměstnanosti starších pracovníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozšiřování nabídky rekvalifikačních kursů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora informovanosti a možnostech dalšího vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora průzkumů a analýz pro zjištění nedostatků pracovních oborů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce									
Podpora vzniku chráněných pracovišť	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora programů se zaměřením na pracovní přípravu a pracovní uplatnění znevýhodněných osob	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dalšího vzdělávání,	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora informovanosti znevýhodněných osob o možnostech zaměstnání a o pracovně právní problematice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora potenciálních zaměstnavatelů ve vytváření pracovních míst pro znevýhodněné osoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora sociálních služeb pečujících o znevýhodněné osoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naplnění odpovídajících cílů z dokumentu Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje 2009 – 2011, a jeho aktualizace	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou									
A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou									
Analýza potřeb podnikatelských subjektů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora poradenských a marketingových služeb pro podnikatele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora pořádání seminářů, workshopů apod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozvoje oborových či mezioborových podnikatelských uskupení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskými subjekty	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora realizace společných projektů veřejné správy a podnikatelských subjektů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší	Vlivy na vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na fyzikální faktory prostředí	Vlivy na odpadové hosp. a staré zátěže území	Vlivy na zdraví obyvatel	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

PRIORITNÍ OBLAST B. INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ									
B.1. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury									
B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury									
Silniční doprava									
Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy. Jedná se zejména o trasy a úseky, které jsou již popsány v analytické části	0/-1	0/-1	-1	-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	-1
Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 obchvat Jesenice, II/101 Tachlovice – Rudná, II/101 a II/240 Tuchoměřice (R7) – Tursko, II/101 a II/240 Tursko – Chvatěruby, II/101 Chvatěruby – Úžice, II/101 Úžice – Byškovice, II/101 Byškovice – Lobkovice, II/101 obchvat Kostelce nad Labem, II/101 obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp, II/101 Mstěnice - Úvaly, II/101 Úvaly (I/12) – Říčany (Pacov). Jako související stavbu lze do systému aglomeračního okruhu zařadit II/603 Vestec – D1 (Vestecská spojka).	0/-1	0/-1	-1	0/-1	0/-1	1/-1	0/-1	1	0/-1
Rekonstrukce nevyhovujících úseků, mostů a protihlukových opatření na silnicích II. a III. třídy – plánované akce v průběhu dvou let a pro další období jsou uvedeny v návrhové části.	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1/-1	0/-1	1	0/-1
Sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0	0/-1	2	0/-1
Příprava zavedení mytého systému na vybraných komunikacích II. a III. třídy, spolupráce s ostatními kraji	1/-1	0	0	0	0	1/-1	0	1/-1	0
Železniční doprava									
Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor)	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora realizace tzv. Všejsanské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice)	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapačtění a modernizace zabezpečovacího zařízení	2/0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0/-1
Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zastávky (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami)	0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0	0/-1
Letecká doprava									
Podpora při realizaci letiště Vodochody	-1	0/-1	-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1
Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1
Vodní doprava									
Podpora rozvoje a rekonstrukce vodních cest a přístavů dle schváleného usnesení vlády	0	-1	0/-1	0/-1	0	0	0/-1	0	0/-1

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

Podpora turistického využívání vodních toků	0	-1	0/-1	0/-1	0	0	0/-1	1	0/-1
Cyklistická doprava									
Budování stezek pro cyklisty, budování stezek pro pěší a cyklisty, realizace vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty na stávajících, rekonstruovaných a nových veřejných pozemních komunikacích	0/1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/1	0/-1	2	0/-1
Zřizování parkovišť B+R u železničních a autobusových stanic nejen ve Středočeském kraji, ale i v návaznosti na stanice metra v okrajových částech Prahy, zřizování míst pro bezpečné parkování jízdních kol u škol, úřadů a u nákupních, společenských, kulturních a sportovních center	0	0/-1	0/-1	0/-1	0	0	0/-1	0	0/-1
Značení cyklistických tras a stezek v terénu a tvorba informačních a orientačních systémů pro cyklisty	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Aktualizace a vyhodnocování Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje	0	0	0	0	0	0	0	1	0
B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury									
Zásobování vodou									
Zabezpečit kapacitu zdrojů pitné vody	0	0/1	0	0	0	0	0	1	0
Odstranit problémy s kvalitou pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Navrhnout výstavbu nových vodovodů	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpořit plán rekonstrukce stávajících vodovodních sítí na základě Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn	0	0/1	0	0	0	0	0	0	0
Podpora výstavby skupinových vodovodů	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Při plánování investic pro rozvoj zásobování vodou je nezbytné vycházet z příslušných schválených dokumentů (Plány oblasti povodí, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje)	0	0/1	0	0	0	0	0	0	0
Kanalizační síť a čištění odpadních vod									
Podpořit ochranu vodních zdrojů výstavbou kanalizací a čištění odpadních vod v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2 000 obyvatel	0	1	0/1	0	0	0	0/1	1	0
Podpořit čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 obyvatel	0	1	0/1	0	0	0	0/1	1	0
Podpořit při vypouštění odpadní vody z čištění odpadních vod z aglomerací nad 10 000 ekvivalentních obyvatel splnění zprísňených limitů pro obsah dusíku a fosforu	0	1	0/1	0	0	0	0/1	1	0
Podpořit rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Podpořit rekonstrukci ČOV s nevyhovující kapacitou a potřebou změny technologie	–	1	–	–	–	–	–	–	–
Zajistit odvádění a likvidaci odpadních vod v souladu s příslušnými schválenými dokumenty (Plány oblasti povodí, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje)	0	1	0/1	0	0	0	0/1	1	0
Elektroenergetika									
Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště	–	–	0/-1	0/-1	0/-1	–	–	–	–
Zásobování plynem									
Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o: VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku VTL plynovod Veltrusy – Obříství	–	–	0/-1	0/-1	0/-1	–	–	–	–

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice VTL plynovod léčebna Kladruhy – VTL RS Pavlovice VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumeč, vč. RS VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS									
Podpora a motivace obyvatel pro využívání plynu jako paliva pro vytápění	0/1	0	0	0	0	0	0	0	0
Informační a komunikační technologie									
Podpora zavádění vysokorychlostního internetu, mobilních komunikací a digitálního vysílání zejména v oblastech, které nejsou plně pokryty soukromými investicemi nebo v oblastech s řídkým osídlením	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora využívání internetu a digitalizace služeb v oblasti cestovního ruchu, kultury, zdravotnictví a sociální oblasti, dopravy, vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavádění služeb, které pracují na bázi internetu nebo elektronické komunikace (e-government, služby apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora využívání ICT v oblastech bezpečnosti, krizového řízení, životního prostředí, dopravy apod.	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Využívání služeb elektronické komunikace a předávání informací mezi soukromou a veřejnou sférou, v neziskových organizacích	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora počítačové gramotnosti a informovanosti obyvatel o možnostech využití informačních a komunikačních kanálů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dalšího vzdělávání v této oblasti v občanském i podnikatelském sektoru pro zlepšení uplatnění se na trhu práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje									
B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje – veřejná doprava									
Vytvoření jednotného integrovaného systému na území Středočeského kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vytvoření a zavedení jednotného tarifního systému IDS pro Středočeský kraj s možným propojením s ostatními kraji, zejména s Prahou	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vytvoření Clearingového centra pro rozúčtování tržeb mezi za veškeré jízdní doklady v rámci IDS	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zapojení železniční dopravy do IDS	0/1	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora výstavby a rekonstrukce autobusových nádraží a zastávek veřejné dopravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0/1
Příprava výběrových řízení a specifikace požadavků na nové dopravce (dle stávající legislativy do r. 2019)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora obnovy vozového parku (zkvalitnění nabízených služeb cestujícím, zatraktivnění veřejné dopravy, snížení emisí)	0/1	0	0	0	0	0	0	0/1	0
Přizpůsobování nabídky objednávaných spojů aktuální přepravní poptávce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví									
B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích									
Provádění analýzy a monitoringu bytové situace	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zjištění potřeb občanské vybavenosti v jednotlivých obcích	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

Podpora koncepce lokalit pro bydlení a vybavenost v úrovni územního plánování	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora revitalizace nevyužívaných objektů pro bydlení a občanskou vybavenost	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Podpora obcí při správě bytového fondu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku podnikatelských subjektů, nabízejících služby v menších obcích	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora udržení stávající nabídky služeb a občanské vybavenosti v obcích (knihovny, ordinace, pobočky pošty apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zachování základních škol – i při dočasném poklesu žáků	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví									
Příprava dotačních programů pro údržbu a obnovu památek	0	0	0	0	0	0	0	0	0/2
Podpora pořádní kulturních akcí a akcí vzešlých z lidových tradic– dotace, prezentace	0	0	0	0	0	0	0	0	0/2
Podpora aktivního využívání historických a památkových objektů (rekonstrukce na ubytovací a restaurační zařízení, objekty pro bydlení a služby apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0/2
Aktualizace koncepčních materiálů zabývajících se zachováním a využíváním kulturního dědictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolupráce s aktivitami na podporu cestovního ruchu	–	–	–	–	–	–	–	–	–
B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje									
B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje									
Aktualizace koncepčních dokumentů Středočeského kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora a metodická pomoc obcím a městům při územním plánování	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje									
B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje									
Rozšíření spolupráce orgánů krizového řízení kraje, obcí a jednotlivých složek integrovaného záchranného systému	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Zefektivnění postupů orgánů krizového řízení kraje, obcí a složek integrovaného záchranného systému	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Podpora základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému v oblasti materiálně technického a speciálního vybavení pro řešení následků rizik	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Rozvoj informační podpory za účelem zajišťování bezpečnosti regionu	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Řízení rizik u krajského úřadu a v organizacích zřizovaných Středočeským krajem	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší	Vlivy na vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na fyzikální faktory prostředí	Vlivy na odpadové hosp. a staré zátěže území	Vlivy na zdraví obyvatel	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
PRIORITNÍ OBLAST C. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ									
C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce									
C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení									
Podpora analýzy potřeb kvalifikací a následného návrhu oborů vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zaměstnanosti absolventů škol - dotace podnikatelským subjektům na vytváření absolventských míst	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora motivace a ochoty k celoživotnímu vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora žáků a studentů s výbornými výsledky – stipendia, stáže, účast na konferencích	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora komunikace mezi podnikatelskými subjekty a školami	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora umístění pracovišť (výzkumných pracovišť, fakult apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzdělávání v oborech žádaných na trhu práce např. formou stipendií poskytovaných žákům těchto oborů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Využití volných kapacit středních škol k dalšímu vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání dospělých	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavádění nových forem vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora realizace a zastřešení rekvalifikačních programů a programů dalšího vzdělávání v rámci Středočeského kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy									
Pokračovat v podpoře rozvoje informační a počítačové gramotnosti na školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podporovat školy v záměru realizovat modulárně uspořádané programy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozvoje nabídky dalšího vzdělávání na středních školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora budování systému vnitřního řízení kvality poskytovaných vzdělávacích služeb na školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora Vzdělávacího institutu Středočeského kraje v oblasti dalšího vzdělávání dospělých zejména v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, dalšího vzdělávání v sociálních službách, vzdělávání seniorů a dalších cílových skupin občanů kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora spolupráci vyšších odborných škol a vysokých škol při zavádění bakalářských programů na	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

vyšších odborných školách									
Podpora zvyšování úrovně cizojazyčného vzdělávání na školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora výměnných pobytů žáků škol zřizovaných Středočeským krajem v rámci smluv uzavřených mezi Středočeským krajem a zahraničními regiony, v rámci bilaterálních vztahů jednotlivých škol a dále v rámci celostátních programů spolupráce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlepšení podmínek pro péči o talentovanou mládež v jednotlivých oborech vzdělávání, a to zejména technických a přírodovědných	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zpracování návrhu rozvoje a podpory mezinárodní spolupráce Odboru školství a sportu, škol a školských zařízení v rámci smluvní mezinárodní regionální spolupráce mezi Středočeským krajem a partnerskými regiony	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora škol v rozvoji informační a počítačové gramotnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora projektu Středočeského kraje zaměřeného na podporu a využívání moderních technologií ve výuce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora iniciace projektu na vybudování informačního systému o regionálním školství	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zvyšování efektivity poradenských služeb – školení zaměstnanců, workshopy s odborníky apod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora účasti mládeže na zachování a rozvíjení sportovních aktivit týkajících se reprezentace kraje na mezinárodních soutěžích, olympiádách dětí a mládeže, republikových, krajských i regionálních soutěžích	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich profesní rozvoj s cílem zvýšení jejich kvalifikovanosti a kvality vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlepšení vyhledávání nadaných žáků a péče o ně, vytvoření systémové podpory talentů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami									
Podpora budování stavebních úprav pro zdravotně postižené ve školských zařízeních	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dopravy žáků do škol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zaměstnávání asistentů pedagoga a rozšíření školních poradenských pracovišť do škol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotace na nákup kompenzačních pomůcek a výpočetní techniky, přizpůsobené pro zdravotně postižené	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora spolupráce škol, školských zařízení, zdravotnických zařízení a sociálních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora spolupráce školských, zdravotnických a sociálních zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku speciálních tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při základních školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dětským domovům při přechodu klientů do běžného života	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora motivace rodičů a žáků, zejména sociálně ohrožených skupin obyvatelstva k plnění školní docházky, popř. k dalšímu studiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora multikulturní výchovy a vzdělávání cizinců	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče									

C.2.1 Sociální péče									
Senioři									
Podpora rozšiřování terénní péče – víkendy, 24 hodinová péče pro snížení potřebných kapacit domovů a zlepšení pohody seniorů v domácím prostředí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízká kapacita a předpokládané zvyšování poptávky na kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory – podpora budování domovů pro seniory	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora kvality bydlení v domovech seniorů – např. pokoje pro manželské páry, oddělení pro uživatele s demencemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoby se zdravotním postižením									
Napliňování opatření z vypracovaného Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozšiřování služeb pro zdravotně postižené na základě konkrétních potřeb každého jedince	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zaměstnanosti zdravotně postižených (dotace na pracovní místo, vznik chráněných dílen, dotace na individuální dopravu zaměstnanců do místa zaměstnání, podpora domácí práce)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora budování bezbariérových přístupů a chráněného bydlení pro zdravotně postižené	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozšiřování terénní péče – víkendy, 24 hodinová péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodina, mládež a děti									
Podpora zřizování a provozu a rovnoměrného pokrytí poraden pro rodiny s dětmi a její propojení s ostatními organizacemi poskytujícími služby rodinné péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora budování sítě azylového bydlení a zřizování sociálních nebo obecních bytů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora poradenských služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním či psychiatrickým onemocněním, s dětmi se závislostmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení a podpora sítě asistenčních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zřizování mateřských škol nebo mateřských center, zejména v obcích s intenzivní bytovou výstavbou	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora zřizování služeb pro rodiny s dětmi v „periferiích“ kraje a v sociálně vyloučených lokalitách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozvoje služeb pro rodiny s dětmi v NRP – poradenství, doprovázení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rozvoje služeb pro mladé lidi opouštějící ústavní zařízení nebo NRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoby v přechodné krizi									
Podpora vzniku a fungování azylových domů, zabezpečování utajovaného bydlení a krizových lůžek,	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora následné péče – komunitních center, poraden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoby ohrožené sociálním vyloučením									
Zachování stávající sítě terénní sociální péče v romských komunitách a romských asistentů na školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poskytování dotací z Humanitárního fondu Středočeského kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora poradenských center, terénních pracovníků a větší informovanosti osob ohrožených sociálním vyloučením,	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

Podpora intervenčních center pomoci pro osoby ohrožené násilným chováním	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku chráněného bydlení pro celé rodiny i pro jedince po odchodu z dětských domovů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora chráněného a „tréninkového“ bydlení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora služeb a programů pro dlouhodobě nezaměstnané	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora aktivit, snižujících nezaměstnanost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora terénních aktivit pro osoby bez domova, po propuštění z výkonu trestu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoby ohrožené drogou									
Pokračování v členství Evropském fóru pro městskou bezpečnost a v projektu Demokracie, City & Drugs II	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora fungování Krajské protidrogové komise, krajského protidrogového koordinátora, regionálních koordinátorů a kontaktních osob.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku a rozvoje stávajících nízkoprahových center	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora programů protidrogové politiky	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora a vznik komunitních center pro léčbu závislostí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provázání aktivit zaměřených na protidrogovou politiku se zdravotním sektorem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozvoj spolupráce, předávání zkušeností v protidrogové politice se zahraničními partnery	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.2.2 Zdravotní péče									
Podpora rekonstrukce zdravotnických zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotace na modernizaci vybavení zdravotnických zařízení a záchranné služby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora hospicové péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora preventivních programů a činností podporujících zdraví obyvatel kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora potřeb osob se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora postgraduálního vzdělávání lékařských pracovníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dobrovolnické činnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povedení analýzy potřeb a aktualizace koncepčních materiálů v oblasti zdravotnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení									
C.3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit – kultura, sport, zájmové činnosti									
Podpora provozu a zlepšení technického stavu kulturních zařízení (divadla, kina, knihovny apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora sportovních, společenských a kulturních aktivit dětí, mládeže i dospělých	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vytváření prostorů pro tyto aktivity (sportoviště, parky a hřiště, klubovny, apod.)	–	–	–	–	–	–	–	1	–
Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1
Podpora rozvoje cykloturistiky, pěší a vodácké turistiky a navazujících aktivit typu parkoviště, půjčovny sportovního náčiní apod. - tedy těch funkcí, které tvoří standard tohoto odvětví	0	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1	0
Podpora zájmových uskupení v oblasti využití volného času (ochotnické spolky, sportovní kluby, zájmové kroužky apod.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora údržby a budování sportovišť a míst pro	–	0/-1	–	–	–	–	–	1	–

trávení volného času									
Popularizace sportu a zdravého životního stylu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora škol a školských zařízení vytvářet aktivity a prostředí pro trávení volného času dětí (Střediska volného času, Základní umělecké školy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vzdělávání pracovníků, zabývajících se volnočasovými aktivitami a sportovními aktivitami	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší	Vlivy na vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na fyzikální faktory prostředí	Vlivy na odpadové hosp. a staré zátěže území	Vlivy na zdraví obyvatel	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
PRIORITNÍ OBLAST D. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ									
D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí									
D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí									
Zajištění dopravní obslužnosti - integrovaný systém dopravy, zlepšení kvality komunikací	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora vzájemné spolupráce obcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora dostupnosti zdravotních a sociálních služeb (mobilní služby)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora školských zařízení s malým počtem žáků	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod.	–	0/2	0/2	–	–	–	–	–	–
Prosazování zásad územního rozvoje ve specifických oblastech	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově									
Podpora drobných podnikatelů a řemeslných činností ve venkovských obcích	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora propagace místních a tradičních produktů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora a motivace velkých zpracovatelů k využívání surovin z místních zdrojů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace									
Podpora vzájemné informovanosti obcí venkovského prostoru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora územního plánování obcí a regionů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora vzniku regionálního uskupení obcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora a koordinace budování dopravní a technické infrastruktury ve venkovských obcích	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora partnerství a sdružení obcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.1.4 Regenerace venkovských sídel									
Podpora rekonstrukce a nového využívání v současné době nevyužívaných objektů	0	0	0	0	0	0	0/1	0	0/1
Podpora obnovy památkových objektů a pamětihodností	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2
Podpora veřejného života na venkově a místních zájmových sdružení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora udržování tradičních zvyků	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Podpora a motivace obyvatel venkovských obcí k péči o své prostředí - např. vyhlašování Vesnice roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0/2
Podpora obcí při revitalizaci veřejných ploch, zeleně a vodních ploch ve venkovských obcích	0/1	0/1	0/1	0	0	0/1	0/1	0/1	0/2
Podpora zajištění kulturního, technického a společenského zázemí v obcích (veřejný rozhlas, hasičské zbrojnice, hřiště, sportoviště)	–	–	–	–	–	–	–	–	–
D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky									
D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví									
Podpora rekonstrukcí zemědělských objektů a zavádění moderních technologií do zemědělství	0/2	0/2	0/2	0/1	0	0/1	0/2	0/2	0/2
Propagace a podpora marketingu místních zemědělských produktů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyhodnocování územně plánovací dokumentace z hlediska záborů ZPF PUPFL	0	0/2	0/2	0/2	0/2	0	0	0	0
Podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora poradenských center pro zemědělce a vlastníky lesů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.2.2. Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika									
Podpora a propagace zemědělských produktů z biohospodářství	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora rekonstrukce zemědělských objektů pro účely agroturistiky	–	–	-1/1	–	–	–	–	–	–
Podpora budování doplňkových služeb pro agroturisty (sportoviště, cyklostezky, hippostezky)	–	–	-1/1	–	–	–	–	–	–
Podpora informovanosti zemědělců o možnostech dotačních programů a při zpracování žádostí o dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší	Vlivy na vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na fyzikální faktory prostředí	Vlivy na odpadové hosp. a staré zátěže území	Vlivy na zdraví obyvatel	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
PRIORITNÍ OBLAST E. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ									
E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí									
E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody									
Vyhodnocování dosud nechráněných území a navrhování jejich ochrany	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Respektování a ochrana ÚSES v plánovacích dokumentacích, vytváření podmínek k jejich funkci	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora zachovávání a vysazování nelesní zeleně	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2
Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti									
Vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2
Aktualizace informací o krajinných hodnotách krajiny a na tomto základě posuzování vlivů na krajinný ráz	0	0	0	0	0/2	0	0	0	0
Podpora zlepšení stavů městské zeleně	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora ochrany pramenišť, retence krajiny, obnovy přirozených toků a rozlivů bez rizika škod na stavbách a zemědělské půdě	0	1/2	0/2	0/2	0	0	0	0	0
Podpora ochrany významných krajinných prvků	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora vyhlášení CHKO Brdy po zrušení vojenského újezdu a využití nástrojů územního plánování k ochraně přírodních a krajinných hodnot tohoto území	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Uplatňování vlivu na plánování tras nadřazených sítí dopravní a technické infrastruktury	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Podpora spolků a organizací na ochranu přírody, záchranných stanic	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Využívání nástrojů územního plánování a osvěta veřejné správy pro využívání nerostných surovin	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Uchování geomorfologicky významných jevů	0	0/2	0/2	0/2	0/2	0	0	0	0
Zachování lokalit s paleontologickými nalezišti, péče o krasové lokality apod.	0	0/2	0/2	0/2	0/2	0	0	0	0
Prezentace kraje jako regiony s významnými prvky životního prostředí (Biosférická rezervace a Geopark, registrované mokřady, národní parky apod.) a neživé přírody (krasové jeskyně, paleontologická naleziště apod.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí									
E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie									
Podpora budování zařízení a zavádění nových technologií pro výrobu energií z alternativních zdrojů (biomasa, bioplyn, tepelná čerpadla, solární energie)	0/2	0	-1/0	-1/0	0	0	0/2	0	0
Podpora výstavby nízkoenergetických budov	0/2	0	-1/0	-1/0	0	0	0	0	0
Informovanost a osvěta v možnostech užívání alternativních zdrojů energie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aplikace zásad využívání alternativních zdrojů energie nebo nízkoemisních paliv při budování a rekonstrukcích objektů, zřizovaných nebo vlastněných Středočeským krajem	0/2	0	0	0	0	0	0	0	0/2
E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže									
Aktivní přístup kraje k navrhovaným legislativní úpravám právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Podpora či pořádání informačních kampaní pro občany o správném způsobu nakládání s odpady	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Zajištění informovanosti o možnostech nakládání s odpady na území kraje – správa a údržba existujícího informačního portálu	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Podpora separace odpadů a zpětného odběru použitých výrobků (informovanost, zřizování míst zpětného odběru)	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Pokračování v pracích, které navazují na „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady za účelem zvyšování využití smíšeného komunálního	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0

odpadu a snižování počtu sládkovaných komunálních bioodpadů“									
Podpora spolupráce obcí a společnostmi, zabývajícími se likvidací a využíváním odpadu	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Posouzení a tvorba řešení odstranění starých ekologických zátěží	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
Podpora při hledání nového způsobu využití zdevastovaných území	0	0	0	0	0	0	0/2	0/2	0
E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší									
Podpora přeměny systémů vytápění – plynofikace, modernizace stávajících zařízení, alternativní způsoby vytápění, obnovitelné zdroje	0/2	0	0	0	0	0	0	0/2	0
Kontroly a působení na zavádění nových technologií pro omezení emisí prachu ze stacionárních zdrojů (kamenolomy, cementárny, betonárny, staveniště, sušičky, překladiště sypkých materiálů, apod.),	0/2	0/2	0	0	0	0	0	0/2	0
Kontroly a působení na kvalitu i četnost úklidu komunikací v extravilánu,	0/2	0/2	0	0	0	0	0	0/2	0
Používání nástrojů územního plánování a rozhodování – databáze podkladů o kvalitě ovzduší, prosazování hledisek ochrany ovzduší v územních plánech, podpora nízkoeenergetické výstavby, podpora plánování zelených ploch v místech hrožících erozí, umísťování technologií a provozů na vhodných místech, podpora budování cyklostezek, systémů Bike and Ride, obchvatů měst, pěších zón	0/2	0/2	0/2	0	0	0	0	0/2	0
Podpora ekologizace veřejné dopravy, jejího zkvalitňování a dostatečné kapacitní sítě	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Údržba a aktualizace databáze zdrojů znečišťování ovzduší a stavu znečištění ovzduší, optimalizace regionální sítě monitoringu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podpora omezování erozí na nezatravněných a nezpevněných plochách – používání nástrojů územního plánování	0	0/2	0/2	0/2	0	0	0	0	0
Informovanost a vzdělávání v oblasti ochrany ovzduší obyvatel, pracovníků stavebních úřadů apod.	0/2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vytváření motivačního prostředí a podpora dobrovolných přístupů při snižování emisí z průmyslových a energetických zdrojů	0/2	0	0	0	0	0	0	0	0
E. 3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí									
E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta									
Podpora a pořádání akcí, soutěží, pobytových kursů apod. s tématem ochrany životního prostředí	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora a pořádání školení, exkurzí pro zaměstnance veřejné správy, učitele, dobrovolné spolupracovníky, správy, učitele, management podniků apod.	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora činnosti a rozšiřování středisek EVVO	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora informovanosti o možnostech zavádění ekologicky šetrných provozů ve veřejných budovách a podnikatelských objektech	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora zřízení a provozu informační sítě pro děti i dospělé o možnostech ochrany životního prostředí	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Podpora a propagace ekologicky šetrných výrobků, produktů, projektů	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0
Naplnění a vyhodnocování Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011-2020 a jejího	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0

akčního plánu									
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Na základě výše uvedené hodnotící tabulky lze jednotlivé aktivity/záměry zhruba rozdělit na aktivity s převažujícím negativním vlivem na životní prostředí, na aktivity s alespoň mírně pozitivním vlivem na životní prostředí a aktivity s vlivem neutrálním ve vztahu k životnímu prostředí a lidskému zdraví.

Aktivity s převažujícím a možným negativním vlivem na životní prostředí

U aktivit spojených s podporou podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury, s podporou malého a středního podnikání, s podporou rozvoje cestovního ruchu a podporou vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit lze jako problémové hodnotit možné záměry výstavby nových objektů a areálů s vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor ZPF/PUPFL, nivelizace terénu, základy budov, výkopy) a biotopy. Míra možného ovlivnění hlukové situace, ovzduší, povrchových a podzemních vod, horninového a půdního prostředí bude pak záviset na jednotlivých záměrech, především na technickém řešení objektů (systémy vytápění, odkanalizování), na dopravním zatížení (vyvolané dopravě) a prostupnosti lokality; nezanedbatelný může být u některých záměrů rovněž vliv stavby na krajinný ráz.

Obecně lze však předpokládat největší negativní vliv na životní prostředí při naplňování aktivit opatření souvisejících s rozvojem a modernizací dopravní a technické infrastruktury kraje a se zlepšováním dopravní obslužnosti kraje. Jedná se o záměry jako realizace krajského aglomeračního okruhu, záměry výstavby významných dopravních staveb na území kraje, obchvatů měst a obcí, dále o záměry soustřeďující se na zlepšení stavu komunikací, podporu budování komunikací vyšších tříd, rekonstrukce nevyhovujících úseků komunikací a mostů, realizace protihlukových opatření na silnicích nižších tříd, sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích, vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd (kvůli zátěžím z kamionové dopravy), snižování hlučnosti z dopravy a podporu cyklistické dopravy.

Konkrétně se jedná např. o tyto aktivity:

Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy.

Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 obchvat Jesenice, II/101 Tachlovice – Rudná, II/101 a II/240 Tuchoměřice (R7) – Tursko, II/101 a II/240 Tursko – Chvatěruby, II/101 Chvatěruby – Úžice, II/101 Úžice – Byškovice, II/101 Byškovice – Lobkovice, II/101 obchvat Kostelce nad Labem, II/101 obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp, II/101 Mstěnice – Úvaly, II/101 Úvaly (I/12) – Říčany (Pacov). Jako související stavbu lze do systému aglomeračního okruhu zařadit II/603 Vestec – D1 (Vestecská spojka).

Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno.

Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor).

Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)

Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice).

Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapacitnění a modernizace zabezpečovacího zařízení.

Podpora rozvoje a rekonstrukce vodních cest a přístavů dle schváleného usnesení vlády.

Z hlediska ochrany životního prostředí lze očekávat u těchto záměrů negativní vliv, který je způsoben výstavbou projektů. Kromě obvyklých vlivů staveb (zábor ZPF, vliv na biotopy apod.) patří mezi nejzávažnější negativní vlivy tohoto opatření hluková zátěž, emise do ovzduší a změna chemismu vod v důsledku údržby komunikací v zimním období. Stavba silnic a obchvatů může mít negativní vliv především na krajinu a zvláště chráněná území. Tyto vlivy je možné zmírnit například výběrem vhodných tras na půdách s nižší bonitní hodnotou, vhodným technickým řešením staveb, jejich kvalitním a důsledným posouzením v procesu EIA a opatřeními, zmírňujícími možné negativní dopady. Vhodné je rovněž respektovat při realizaci těchto záměrů záplavové zóny, minimalizovat zábory lesních pozemků, fragmentaci krajiny, minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků ÚSES a krajinného rázu. Výše popsané záměry mohou mít dopad na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor půdy, změna krajinného rázu, dopravní zatížení, hlukové zátěže, emise do ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod apod.).

Mírně negativní vliv je spojený i s aktivitami na podporu výstavby a rekonstrukce autobusových nádraží a zastávek veřejné dopravy.

Opatření zaměřená na zabezpečení kvalitního zásobování obcí regionu sítěmi technické infrastruktury v dostatečných kapacitách (budování nových sítí a rekonstrukce sítí stávajících) mohou také generovat negativní vliv na životní prostředí, zejména během výstavby záměrů (hluková zátěž, emise do ovzduší).

Konkrétně jsou prvky technické a dopravní infrastruktury řešeny v zásadách územního rozvoje kraje, popř. v územních plánech jednotlivých měst a obcí.

Určité negativní ovlivnění životního prostředí s sebou přináší také aktivity naplňující opatření na podporu a rozvoj zemědělství a lesnictví (konkrétně aktivita „Podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví“); zemědělská činnost má v případě intenzivního zemědělství negativní dopady na životní prostředí, jelikož jsou běžně používány chemické látky (minerální hnojiva, pesticidy, které se dostávají do půdního a v některých případech i do vodního prostředí) a nepříliš vhodné metody obhospodařování přispívající k erozi a zhutňování půd. Z tohoto důvodu je možné hodnotit aktivity tohoto opatření jako negativní.

Další negativní vliv na určité složky životního prostředí může přinášet na první pohled „zeleně“ vypadající rozvoj agroturistiky v rámci navržených aktivit „Podpora rekonstrukce zemědělských objektů pro účely agroturistiky“ a „Podpora budování doplňkových služeb pro agroturisty (sportoviště, cyklostezky, hippostezky)“.

Zájmy ochrany přírody a krajiny je při realizaci konkrétních projektů a záměrů nezbytné zajistit prostřednictvím příslušných správních řízení (územní řízení, stavební řízení, proces EIA/SEA).

Aktivity s převažujícím pozitivním vlivem na životní prostředí

Aktivity navržené v rámci prioritní osy E. Životní prostředí jsou ze své podstaty navrženy tak, aby měly pro životní prostředí významný pozitivní přínos. U aktivity „Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti“ se však očekává negativní dopad na cenné lokality dle Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000.

U aktivit navržených v rámci opatření zabývajících se odpadovým hospodářstvím, snižováním emisí a snižováním energetické náročnosti lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, zejména v oblasti nakládání s odpady, kvality ovzduší a ochrany půd (odstranění starých ekologických zátěží).

U záměrů spadajících do sektoru environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, opatření jako celek je cíleno na děti a mládež, veřejnost, veřejnou správu i podnikatele. Může teoreticky mít pozitivní vliv na všechny složky životního prostředí.

Při naplňování aktivit opatření souvisejících s rozvojem a modernizací dopravní a technické infrastruktury kraje a se zlepšováním dopravní obslužnosti kraje lze rovněž některé záměry hodnotit jako mírně pozitivní. Z pozitivních vlivů lze jmenovat snížení dopadů z hlukové zátěže (např. v důsledku realizace protihlukových opatření v oblasti silniční dopravy, zavedení fungujícího systému cyklistické dopravy osob), snížení emisní zátěže plynulou dopravou a v případě obchvatů odklonem dopravy z centru obcí (zlepšení kvality silnic II. a III. třídy, budování obchvatů obcí, spolupráce a příprava na zavedení mytného systému pro silnice I. tříd a vybrané silnice II. tříd, systém P+R, B+R, fungující systém cyklistické dopravy osob, cyklistická doprava je integrována s železniční, autobusovou a lodní osobní dopravou). Železniční, městská, lodní a cyklistická doprava může částečně nahradit dopravu silniční a eliminovat tak její negativní vlivy. Mírně pozitivní vliv lze očekávat také u aktivit zapojení železniční dopravy do IDS a vytvoření jednotného integrovaného systému na území Středočeského kraje, kdy by mělo dojít ke snížení emisní zátěže z osobní a autobusové dopravy, náhradou za železniční a integrovanou dopravu.

U aktivit spojených s podporou podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury, s podporou malého a středního podnikání, s podporou rozvoje cestovního ruchu a podporou vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit lze v případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, bylo by možné jejich vliv ze sledovaného hlediska hodnotit i jako mírně pozitivní, protože nově vznikající objekty jsou často zdrojem nepříznivých vlivů na životní prostředí svého okolí (ruderalizace biotopů, prašnost, možná kontaminace vod, půdy, horninového prostředí, případně i ovzduší).

Pozitivní dopady na životní prostředí mohou mít do určité míry i aktivity naplňující opatření na podporu rozvoje zemědělské výroby a lesnictví – díky modernizaci zemědělských technologií, rekonstrukcím starých zemědělských objektů mohou být značně sníženy některé zátěže.

Aktivity s neutrálním vlivem na životní prostředí

Jako indiferentní k životnímu prostředí byly vyhodnoceny všechny aktivity v rámci opatření A.3.1 Využití nabídky pracovní síly, A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou, B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje a veškeré aktivity a opatření v rámci strategických cílů C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce a C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče.

6. 2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí

Vyhodnocení vlivu koncepce na jednotlivé složky životního prostředí bylo provedeno pro jednotlivé prioritní osy zvlášť.

6.2.1. Vlivy na ovzduší a klima; popř. fyzikální faktory prostředí

Úvodem jen krátké připomenutí stavu kvality ovzduší na území Středočeského kraje v současné době (viz kapitola 2 Vyhodnocení koncepce).

Z emisní bilance na území Středočeského kraje je patrné, že v případě tuhých látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého je hlavním zdrojem znečišťování ovzduší doprava, která tvoří více než polovinu emisí TZL a NO_x a přes dvě třetiny emisí CO. Z hlediska dopravy patří mezi nejvíce zatížené komunikace na území Středočeského kraje všechny dálniční úseky (D1, D5, D8, a D11) a rychlostní komunikace (R10), z nichž dopravně nejvytíženějším je úsek dálnice D1 mezi Prahou a Mirošovicemi. Ze silnic I.a II. třídy dosahují nejvyšších opravních intenzit komunikace s přímým napojením na dálnice a rychlostní silnice nebo průjezdy velkých měst (Kolín, Kralupy nad Vltavou).

Nejvýznamnější stacionární zdroje znečištění ovzduší se nacházejí na Mělnicku a Kladensku, jedná se o energetické zdroje společností ČEZ, Energotrans (Mělník) a ECK Generating (Kladno). Dalšími městy s vysokým soustředěním významných zdrojů jsou Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kralupy n. Vltavou a Neratovice. Mezi okresy Středočeského kraje vykazuje nejvyšší naměřené hodnoty měrných emisí základních znečišťujících látek okres Mělník, nad průměrem kraje se pohybuje ještě okres Kladno; okresy Příbram, Mladá Boleslav, Benešov a Beroun vykazují vyšší hodnoty oxidu uhelnatého a okresy Mělník, Benešov, Kladno, Kolín, Příbram a Mladá Boleslav nadměrnou emisí tuhých znečišťujících látek.

Největší znečišťovatele těkavých organických látek z technologických procesů zastupují společnosti ŠKODA AUTO, a.s. Mladá Boleslav, která emituje 29,56 % z celkového podílu na emisích ze zdrojů velkých a středních znečišťovatelů a druhá automobilka v kraji Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, s.r.o., provozovna Kolín, s podílem 5,90 %.

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Aktivity spojené s podporou podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury, s podporou malého a středního podnikání, s podporou rozvoje cestovního ruchu a podporou vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit s sebou nesou určitá rizika z hlediska znečištění ovzduší. Jako problémové je možné hodnotit záměry realizace nových objektů a areálů, a to jak ve fázi výstavby, tak ve fázi provozu daného záměru (zvýšení prašnosti v období výstavby, umístování nových zdrojů emisí do ovzduší, zdrojová a cílová doprava záměru apod.). Míra možného ovlivnění kvality ovzduší bude záviset na jednotlivých záměrech, především na technickém řešení objektů (systémy vytápění), na dopravním zatížení (vyvolané dopravě) a konkrétním umístění záměru. V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, bylo by možné jejich vliv ze sledovaného hlediska hodnotit i jako mírně přínosný.

V každém případě bude u záměrů většího rozsahu nezbytné doložit např. v procesu EIA odbornou rozptylovou studii, která zohlední veškeré skutečnosti a konkrétní záměr z hlediska možných vlivů na ovzduší odborně posoudí.

Míru ovlivnění kvality ovzduší v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou (strategický cíl A.3 a A.4) až střední (strategický cíl A.1 a A.2).

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Naplnění aktivit opatření souvisejících s rozvojem a modernizací dopravní a technické infrastruktury kraje a se zlepšováním dopravní obslužnosti kraje znamenají v každém případě zátěž pro stávající kvalitu ovzduší. Jedná se ve velkém měřítku o záměry jako je realizace krajského aglomeračního okruhu, výstavba významných dopravních staveb na území kraje, obchvatů měst a obcí, dále o záměry

soustřeďující se na zlepšení stavu komunikací, podporu budování komunikací vyšších tříd, rekonstrukce nevyhovujících úseků komunikací a mostů, realizace protihlukových opatření na silnicích nižších tříd, sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích, vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd (kvůli zátěžím z kamionové dopravy), snižování hlučnosti z dopravy a podporu cyklistické dopravy.

Jak již bylo v úvodu podkapitoly 6.2.1. uvedeno, z emisní bilance na území Středočeského kraje je patrné, že v případě tuhých látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého je hlavním zdrojem znečišťování ovzduší doprava. I prostorové rozložení imisních hodnot benzenu je z velké části ovlivněno automobilovou dopravou. Obecně je ve prospěch navrhovaných aktivit možné říci, že nová dopravní řešení směřují ke zvýšení plynulosti dopravy s výsledným efektem snížení hlukové a exhalační zátěže obyvatelstva v sídlech. Jako nejvíce pozitivní z hlediska imisní a hlukové zátěže je možné hodnotit silniční stavby, které umožní odvést dopravu ze silně zatížených komunikací procházejících velkými městy, kde se přínosy výstavby komunikace projeví u velkého počtu obyvatel.

Podpora veřejné dopravy je v tomto případě pozitivním prvkem, neboť má možnost významně snížit podíl osobní automobilové dopravy, především ve městech.

Ke zlepšení imisní situace může přispět např. obměna vozového parku, tj. snižování měrných emisí vozidel. Ke snížení imisní zátěže v hustěji zalidněných oblastech přispěje také odvedení tranzitní dopravy na nové úseky okružních komunikací, v jejichž okolí lze naopak zaznamenat určitý nárůst imisní zátěže. Z hlediska dopravní infrastruktury by mohlo mít zásadní význam pro snížení znečištění ovzduší, zavedení navrženého mýtného systému na vybraných komunikacích II. a III. třídy.

Železniční doprava přinese v tomto případě omezení negativních vlivů – snížení hladiny hluku, snížení emisní zátěže (v důsledku elektrifikace tratí) a zvýšení bezpečnosti provozu. Železniční doprava představuje rovněž určitý potenciál z důvodu možnosti převzetí části dopravních výkonů automobilové dopravy. Rizikem železniční dopravy je pak možný nárůst hlukové zátěže v místech, kde se nově plánované tratě přibližují k obytné zástavbě. Podmínkou realizace je v těchto případech vybudování dostatečných protihlukových opatření.

Letecká doprava se podílí rozhodující měrou na navýšení emisí CO₂. Zatížení obyvatel hlukem z letecké dopravy je bezesporu nezanedbatelný problém. Např. vybudování paralelní dráhy ležiště Ruzyně přispěje významně ke snížení počtu obyvatel zatížených hlukem (v hustě osídlené severozápadní části hl. m. Prahy); dojde ovšem k přesunu hlukového zatížení do méně osídlených oblastí přilehlých obcí Středočeského kraje při severním okraji hl. m. Prahy (Jeneč, Hostivice, Horoměřice).

Do prioritní oblasti B spadají i aktivity na podporu rozvoje nových distribučních soustav – plynovody VTL. Výstavba nových plynovodů je z hlediska vlivu na ovzduší a obyvatelstvo hodnocena kladně. Rozšíření plynofikace je základním předpokladem k omezení spalování tuhých paliv v lokálních topeništích; v důsledku toho se předpokládá snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění.

Příslušná správní řízení (územní, stavební, proces EIA) by měla být prostředkem, který v jednotlivých konkrétních případech (aktivita/záměr) posoudí míru vlivu na kvalitu ovzduší v daném území.

Míru ovlivnění kvality ovzduší v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné hodnotit jako malou (strategické cíle B.2 až B.5) až střední (strategický cíl B.1).

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

Jako indiferentní z hlediska vlivu na ovzduší je možné označit aktivity spadající pod strategické cíle C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce a C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče.

Malou míru ovlivnění kvality ovzduší je možné očekávat v souvislosti s některými aktivitami v rámci strategického cíle C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení – např. aktivity Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace; Podpora údržby a budování sportovišť a míst pro trávení volného času; Podpora sportovních, společenských a kulturních aktivit dětí, mládeže i dospělých a Podpora vytváření prostorů pro tyto aktivity (sportoviště, parky a hřiště, klubovny, apod.).

V průběhu případné výstavby turistických, rekreačních a sportovních zařízení může docházet k negativnímu ovlivnění ovzduší emisemi znečišťujících látek. V odůvodněných případech je doporučeno zpracování odborné rozptylové studie, která v jednotlivém konkrétním případě posoudí míru vlivu na kvalitu ovzduší v daném území.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Navržené aktivity v rámci jednotlivých cílů osy D (D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí a D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky) jsou vnímány jako indiferentní.

Potenciální míru vlivu navržených aktivit na kvalitu ovzduší je možné označit v nejhorším případě jako malou.

Prioritní osa E. Životní prostředí

Aktivity navržené v rámci prioritní osy E mají převážně pozitivní vliv na ovzduší. Pozitivní vliv z hlediska ovzduší je očekáván především u naplňování opatření E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší. Dílčí aktivity navržené v rámci osy E jsou v souladu s Integrovaným programem zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje (aktualizace 2012 - Nařízení Středočeského kraje č. 19/2012).

Míru ovlivnění kvality ovzduší v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné potenciálně hodnotit nejhůře jako malou.

6.2.2. Vlivy na povrchové a podzemní vody

Z hlediska problematiky vod je třeba zdůraznit, že ve Středočeském kraji je obecně velmi špatná úroveň zásobování pitnou vodou (nejnižší v rámci ČR) a situace se zlepšuje jen pomalu. Rozsáhlé vodárenské systémy v centrální a jihovýchodní oblasti kraje je nutno urychleně rozšiřovat a zvýšit tak počet obyvatel, zásobovaných kvalitní pitnou vodou.

Nepříznivá je v kraji i situace v odvádění odpadních vod (na kanalizaci je připojeno pouze 66 % obyvatel, nejméně v celé České republice) i jejich čištění. Řada čistíren odpadních vod má pouze mechanicko-biologické čištění, bez odstraňování biogenních prvků.

Z tohoto pohledu je možné považovat za významnější v pozitivním smyslu slova navržené aktivity spadající pod opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury – aktivity zaměřené na zásobování vodou, kanalizační síť a čištění odpadních vod; D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských

obcí – Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod. Především v důsledku naplňování těchto opatření lze očekávat významné zlepšení kvality vod.

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Aktivity spojené s výstavbou nových objektů/areálů s možnými vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (rovněž podzemní a povrchové vody) a biotopy je třeba vnímat v souvislosti s vodním prostředím spíše jako negativní. Míra možného ovlivnění povrchových a podzemních vod bude v každém případě záviset na konkrétních záměrech, především na technickém řešení objektů (systém odkanalizování, odvodnění, ochranná opatření při výstavbě apod.) a na dopravním zatížení (možné sekundární vlivy na kvalitu vod).

V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, by bylo možné v určitých případech jejich vliv na vody hodnotit i jako mírně pozitivní, protože tyto objekty jsou často zdrojem nepříznivých vlivů na životní prostředí ve svém okolí (možná kontaminace povrchových i spodních vod, apod.).

Jako potenciálně rizikové z hlediska ochrany vod se jeví také aktivity spadající pod opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu.

Aktivity spadající pod opatření zaměřené na podporu a rozvoj infrastruktury vědeckotechnologických parků a vědeckých pracovišť již realizovaných či nových mohou teoreticky přinášet rovněž přímý i nepřímý negativní vliv na vodní prostředí. Opět bude vždy záležet na jednotlivém konkrétním záměru, který bude nezbytné ve vztahu k vodám podrobně posoudit v příslušné fázi projektové přípravy.

Míru ovlivnění kvality podzemních a povrchových vod v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Negativní vliv na vodní prostředí má zjednodušeně řečeno především výstavba nových liniových staveb většího rozsahu.

Dopravní stavby díky zásadnímu zásahu do reliéfu terénu a kontinuálnímu průběhu ovlivňují zásadním způsobem odtokové poměry. Výstavbou komunikací dochází obecně ke zvýšení podílu zpevněných ploch v oblasti a ke zrychlení odtoku povrchových vod. Významnější ovlivnění hrozí u malých vodotečí, kam bývá často zaústěna dešťová kanalizace. Veškerá srážková (povrchová) voda, která odchází z komunikace, je většinou svedena do retenčních nádrží, sedimentačních nádrží a usazovacích nádrží i z obvodu komunikace se odvádí přes odlučovače ropných látek (lapoly). Zřizují se dočasné vodní nádrže po dobu stavby v místech, kde hrozí odnesení splavenin dešťovým přívalem do vodoteče. U každé větší komunikace je snaha, aby byl režim srážkových vod uzavřen tak, aby nedošlo ani k nadměrným průsakům, ani úniku znečištěných vod do vodotečí. Dešťové vody z komunikací bývají navíc znečištěny různými látkami, které se do odtékajících vod dostávají přímo z projíždějících automobilů (úkapky) nebo z použitých posypových materiálů (především chlorid sodný v zimním období).

Podzemní vody jsou většinou chráněny utěsněnými silničními příkopy, v ochranných pásmech vodních zdrojů se vody odvádějí mimo tato chráněná území. Budují se i bezpečnostní prostředky (norné stěny) tam, kde by mohlo dojít k havárii v souvislosti s nebezpečnými látkami.

Konkrétně opatření B.1.1 se soustředí na zlepšení stavu komunikací, na podporu budování komunikací vyšších tříd (dobudování dálnic, rychlostních silnic) a budování obchvatů obcí a měst. Záměrem je např. pokračovat v realizaci krajského aglomeračního okruhu, rekonstruovat nevyhovující úseky a mosty, realizovat protihluková opatření na silnicích nižších tříd, sledování a úpravy nebezpečných úseků na

silnicích, vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd (kvůli zátěžím z kamionové dopravy), snižování hlučnosti z dopravy a podpora cyklistické dopravy. Z hlediska ochrany životního prostředí a vlivu na vody lze očekávat u tohoto opatření spíše negativní vliv, který bude způsoben výstavbou a provozem jednotlivých záměrů.

Co se týče aktivit spadajících pod opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury – zásobování vodou, kanalizační síť a čištění odpadních vod, je očekáván pozitivní vliv na kvalitu vod.

Míru ovlivnění kvality podzemních a povrchových vod v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné obecně hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

U aktivit spadajících pod opatření C.1 a C.2 lze obvykle očekávat neutrální vliv na životní prostředí.

U aktivit navržených v rámci opatření C.3 lze v některých případech očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, který bude záviset na konkrétních projektech. V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, což podporuje cíl revitalizace nevyužívaných objektů a ploch, bylo by možné jejich vliv hodnotit jako mírně pozitivní, protože brownfields, jsou zdrojem řady nepříznivých vlivů na životní prostředí svého okolí (možná kontaminace vod).

Významnější negativní ovlivnění vodního prostředí může přinést aktivita „Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace“.

Míru ovlivnění kvality podzemních a povrchových vod v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy C je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Aktivity v rámci opatření D.1.1 budou mít převážně pozitivní vliv na vody (z hlediska aktivity Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod.)

Konkrétní aktivity spadající pod opatření D.1.2 mohou mít na vodní prostředí vliv negativní (z hlediska aktivity Podpora drobných podnikatelů a řemeslných činností ve venkovských obcích), ale i vliv pozitivní.

Opatření D.1.3, zejména aktivita Podpora a koordinace budování dopravní a technické infrastruktury ve venkovských obcích může mít opět jak negativní vliv na vody způsobený stavební činností, tak i pozitivní vliv v závislosti na konkrétních projektech. Opatření obsahuje také aktivitu Podpora územního plánování obcí a regionů, kde může opět docházet k dopadům jak pozitivním tak i negativním, v závislosti na kvalitě příslušné dokumentace a jejím zohlednění ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Negativní dopad na vody může mít např. i aktivita z opatření D.1.4 „Zvýšení atraktivity venkovských sídel pro bydlení a turistiku“.

Aktivity spadající pod opatření D.2.1 jsou zaměřeny na zvýšení konkurenceschopnosti domácí zemědělské výroby, podporu tradičních a regionálních produktů zemědělství, apod. Zemědělská činnost, zejména v případě intenzivního zemědělství, má negativní dopady na životní prostředí, jelikož jsou používány chemické látky (minerální hnojiva, pesticidy), které se dostávají v některých případech až do vody, podílí se na erozi půdy, zhutnění a emisích do ovzduší. Z tohoto důvodu je možné hodnotit opatření a příslušné dílčí aktivity jako negativní.

Pozitivní dopady na vody mohou mít aktivity opatření Modernizace zemědělských technologií, rekonstruované zemědělské objekty, kdy využitím moderní technologie mohou být omezeny některé zátěže.

Míru ovlivnění kvality podzemních a povrchových vod v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy D je možné celkově hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa E. Životní prostředí

U většiny navržených aktivit v rámci této prioritní osy lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, s výjimkou aktivity Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti, která může mít teoreticky negativní vliv na vodní prostředí.

Míru ovlivnění kvality vod v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné v nejhorším možném případě hodnotit jako malou.

6.2.3. Vlivy na půdu a horninové prostředí

Kontaminace půdy ve Středočeském kraji nedosahuje kritických zatížení. V důsledku těžby v minulosti jsou více kontaminovány půdy na Příbramsku a také Kutnohorsku a v některých oblastech v okolí bývalých průmyslových komplexů (Kladno, Kolín). Největším rizikem degradace půd je vodní eroze, ve Středočeském kraji je nejvíce ohrožena zemědělská půda v okrese Beroun, Příbram, Rakovník a v jižní části okresu Praha-východ a severní část okresu Mělník, větrnou erozí je ohrožena oblast Polabí a východní okraj okresu Rakovník. Území Středočeského kraje patří z hlediska výskytu radonu na 1. místo v republice. Přibližně třetina území kraje leží ve vysokém a středním radonovém riziku. Ve Středočeském kraji tvoří 60,5 % celkové rozlohy zemědělská půda (tj. 665 547 ha). Rozloha lesních pozemků zaujímá cca 27,7 % celkové rozlohy kraje (tj. 305 439 ha).

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Míra možného ovlivnění půdního a horninového prostředí bude v každém případě záviset na konkrétních záměrech, především na technickém řešení objektů a na samotné fázi výstavby.

V případě, že by záměry využívaly brownfields, by bylo možné v určitých případech jejich vliv na půdy a horniny hodnotit i jako mírně pozitivní (tato území a objekty jsou často zdrojem kontaminace půdního prostředí a jejich využití zahrnuje většinou sanaci půdního prostředí).

Jako potenciálně rizikové pro půdy a horniny se jeví také aktivity spadající pod opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu – při budování cyklostezek, turistických tras a nových sportovních areálů může lokálně docházet k negativním vlivům na půdy (minimálně z hlediska záborů půdy), popřípadě i na horninové prostředí.

Míru ovlivnění půdního a horninového prostředí v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Negativní vliv na půdní a horninové prostředí může mít stejně jako v případě ovlivnění vod výstavba nových liniových staveb většího rozsahu – silnic, železnice.

Nové dopravní trasy představují v závislosti na svém rozsahu (délce) zábory v řádu desítek hektarů půdy. Primárně se tedy jedná o negativní vlivy způsobené zábory půdy; těm se v případě budování nových komunikací a železničních koridorů nelze vyhnout. Ve větším rozsahu dochází k záborům půdy zemědělské než půdy vedené jako PUPFL. Dále není možné v souvislosti s výstavbou jednotlivých záměrů vyloučit ani kontaminaci půdního či horninového prostředí.

Při realizaci jednotlivých záměrů je nezbytné v každém případě minimalizovat zábory ZPF, především zábory půd vyšší kvality dle třídy ochrany a minimalizovat zásahy do PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.

Při realizaci konkrétních stavebních projektů je dále nutné zohlednit místní podmínky, např. přítomnost chráněných ložiskových území, starých důlních děl, poddolovaných území, území sesuvů a svahových deformací. V případě potřeby (dle charakteru záměru a jeho přesného umístění) zajistit zpracování odborného inženýrsko-geologického průzkumu, báňského posudku apod. V případě průchodu navržené dopravní trasy územím výhradního ložiska, jehož zásoby jsou evidovány v Bilanci zásob, je nezbytné vymezit zásoby, vázané ochranným pilířem stavby. Podmínkou je souhlas příslušných orgánů (Obvodní báňský úřad a MŽP) s odpisem těchto zásob buďto vynětím z Evidence nebo jejich převedením do nebilančních zásob podle Horního zákona.

Míru ovlivnění půdního a horninového prostředí v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné obecně hodnotit jako střední.

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

U většiny aktivit spadajících pod osu C (opatření C.1 a C.2) lze očekávat neutrální vliv na životní prostředí. U aktivit navržených v rámci opatření C.3 lze v některých případech očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, který bude záviset na konkrétních projektech (sportoviště, cyklostezky, turistické trasy). V případě, že by záměry využívaly areálů tzv. brownfields, což podporuje cíl revitalizace nevyužívaných objektů a ploch, bylo by možné jejich vliv hodnotit jako mírně pozitivní, protože brownfields jsou často zdrojem kontaminace půd. Významnější negativní ovlivnění půdního a horninového prostředí může teoreticky přinést obdobně jako v případě ovlivnění vod aktivita „Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace“.

Míru ovlivnění kvality půdního a horninového prostředí v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy C je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Aktivity spadající pod osu D jakkoliv spojené se stavební činností přinášejí možné negativní i pozitivní vlivy na půdy a horniny v závislosti na konkrétních projektech.

Negativní dopad na půdy může mít např. aktivita z opatření D.1.4 Zvýšení atraktivity venkovských sídel pro bydlení a turistiku. Dojde pravděpodobně k novým záborům půdy, což je samo o sobě nežádoucí jev. Pozitivní dopady na půdy mohou mít naopak aktivity opatření Modernizace zemědělských technologií, rekonstruované zemědělské objekty, kdy využitím moderní technologie mohou být omezeny některé současné zátěže.

Obecně platí, že u větších investičních záměrů bude nutné důsledně posoudit možné vlivy na životní prostředí prostřednictvím procesů EIA a SEA, případně dalších správních řízení (územní, stavební), a závěry z těchto řízení (ve vztahu k půdám a horninám) brát jako závazná.

Míru ovlivnění půdního a horninového prostředí v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy D je možné celkově hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa E. Životní prostředí

U většiny navržených aktivit v rámci této prioritní osy lze předpokládat alespoň minimální pozitivní vliv na životní prostředí.

Výjimkou je aktivita Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti, která může mít teoreticky negativní vliv na půdní a horninové prostředí.

Dále se jako nepřiliš vhodné z hlediska ochrany půd jeví možné aktivity spadající pod opatření na podporu využívání alternativních zdrojů energie – konkrétně solární energie. Umisťování nových solárních elektráren na volnou půdu je z hlediska ochrany půd považováno za nežádoucí.

Míru ovlivnění půdního a horninového prostředí v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné v nejhorším možném případě hodnotit jako malou.

6.2.4. Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy

Aby nedocházelo ke zbytečným duplicitám v následujících odstavcích věnovaným jednotlivým prioritním osám A až E, je možné uvést několik obecných informací týkajících se možných vlivů záměrů na flóru, faunu a ekosystémy.

Jakákoliv výstavba (výstavba komunikací, železničních koridorů, záměrů podnikatelské a technické infrastruktury apod.) představuje v každém případě narušení až naprosté zničení přítomné vegetace v místě stavby, pro přítomné živočišné druhy pak výstavba představuje nutnost migrace na jiné stanoviště, popř. vyhubení daných jedinců druhu. Zásahem do biotopu a krajiny dojde ke snížení atraktivity prostředí; složení flóry a fauny se postupně změní ve prospěch druhů synantropních.

Přítomnost lidí (i v případě turistů) a zvýšená hluková zátěž působí na řadu citlivých živočišných druhů rušivě; v některých případech jsou druhy nuceny lokality opustit.

Veškeré záměry realizované na územích zvláště chráněných je třeba realizovat v souladu s plány péče o tato území, zohlednit požadavky příslušného orgánu ochrany přírody a dbát obecných povinností daných zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. V odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení záměru dle zákona č. 114/1992 Sb.

Možné střety prvků ÚSES, které jsou potenciálními migračními trasami organismů, s konkrétními stavebními projekty je vhodné řešit detailními opatřeními v podrobných projektových dokumentacích. Příslušné stavby je potřeba vybavit dostatečně dimenzovanými průchody v místě křížení migračních tras atd., tak aby migrační potenciál křížených biokoridorů zůstal zachován. Minimalizovat fragmentaci krajiny je rovněž jednou z priorit.

Negativní vliv návštěvnosti na chráněná území a prvky ÚSES je možné zmírnit environmentální osvětou návštěvníků, např. instalací informačních tabulí, pořádáním přednášek, didaktických vycházek, apod.

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Míra možného ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů bude v každém případě záviset na konkrétních záměrech, především na přípravné fázi projektu, na ryze disturbanční fázi výstavby i na následné fázi provozu (dle charakteru záměru).

Jako potenciálně rizikové se jeví i aktivity spadající pod opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu - budování cyklostezek, turistických tras a nových sportovních areálů (sekundárně dochází rovněž k významnému navýšení dopravy se všemi průvodními negativními vlivy na flóru a faunu).

Míru ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Opět se jedná z velké části o aktivity spojené s výstavbou a provozem dopravních komunikací a staveb jiné dopravní, popř. technické infrastruktury.

Jako nejproblémovější se z pohledu ochrany přírody a krajiny jeví stavby silniční a železniční dopravy. Negativním jevem je zejména fragmentace krajiny a snižování prostupnosti krajiny pro volně žijící živočichy (i pro člověka).

Vliv výstavby a provozu komunikací a železničních koridorů na flóru, faunu a ekosystémy je v zásadě negativní. Ohroženou skupinou živočichů jsou ve fázi výstavby především druhy s menším teritoriem pohybující se po zemi (např. obojživelníci, bezobratlí). Negativní dopady provozu těchto záměrů lze do určité míry zmírnit vhodnými technickými opatřeními typu důsledné oplocení rychlostních komunikací a dálnic, umísťování svodidel, zajištění dostatečně kapacitních migračních tras (propustky, ekodukty apod.). U silnic nižších tříd s menší frekvencí dopravy jsou výše popsaná technická opatření většinou nepřiměřeně nákladná, a proto v praxi většinou nejsou realizována. Úmrtnost zvěře po střetu s automobilem je na těchto silnicích velmi vysoká.

Z hlediska migrace zvěře a fragmentace krajiny se negativně projeví především záměr koridoru dálnice D3, neboť koridor dálnice prochází relativně vyváženou a z hlediska migrace významnou krajinou.

Negativním jevem je také střet navrhovaných dopravních koridorů s prvky ÚSES. Dalším záporným vlivem stavby silnic a železnic je zábor biotopů vlastním tělesem stavby, tím pádem změna stanovištních podmínek, která může ohrozit populace stávajících druhů, popř. usnadnit šíření ruderalních a často nepůvodních druhů.

Dalším rizikem je střet navrhovaných záměrů se zvláště chráněnými územími – z navrhovaných aktivit v rámci priority B se jedná např. o vysokorychlostní trať z Prahy do Berouna, která je situována do cenné oblasti CHKO Český kras (včetně NPR Karlštejn). Trasa je z velké části vedena tunelem, přesto k zásahu do okolního prostředí dojde. Další aktivitou s jasnou územní lokalizací je např. koridor aglomeračního okruhu - úsek (II/101) Úžice-Byškovice, který je ve střetu s PP Netřebská slaniska. Další aktivitou s územní lokalizací, která se dostává do střetu se zvláště chráněným územím CHKO Český kras je VVTL Plynovod Drahelčice – Háje. K eliminaci negativních dopadů těchto záměrů na zvláště chráněná území by měla posloužit příslušná správní řízení (územní, stavební, proces EIA), která v jednotlivých konkrétních případech (aktivita/záměr) posoudí míru vlivu na dané území.

Negativním doprovodným jevem provozu dopravních komunikací a železnic je hluk, který může negativně ohrozit některé citlivější živočišné druhy. Hluk je bezesporu také největším negativním vlivem letecké dopravy (pomineme-li opět již vícekrát zmiňovanou fázi výstavby). U letecké dopravy je dalším možným rizikem např. střet ptáků s letadlem.

Možné negativní vlivy s sebou přináší i aktivity rozvíjející vodní dopravu; regenerace a obnova vodních cest může nepříznivě ovlivnit flóru i faunu příslušné vodoteče/vodní nádrže a působit rušivě na tamější ekosystém.

U záměrů technické infrastruktury, konkrétně v oblasti energetiky (Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště) dochází rovněž k negativnímu působení na flóru a faunu.

Míru ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné obecně hodnotit jako střední.

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

U většiny aktivit spadajících pod osu C (opatření C.1 a C.2) lze očekávat neutrální vliv na životní prostředí.

U aktivit navržených v rámci opatření C.3 lze v některých případech očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, který bude záviset na konkrétních projektech (sportoviště, cyklostezky, turistické trasy).

Významnější negativní ovlivnění ekosystému včetně přítomné flóry a fauny může přinést aktivita zaměřená na podporu rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace.

Míru ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy C je možné celkově hodnotit jako malou až střední v závislosti na konkrétním typu záměru.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Aktivity spadající pod osu D jakkoliv spojené se stavební činností (podnikání na venkově, regenerace venkovských sídel a obcí, agroturistika apod.) přinášejí možné negativní i pozitivní vlivy na flóru, faunu a ekosystémy v závislosti na konkrétních projektech.

Podpora ekologického zemědělství, moderních technologií v oblasti zemědělství a lesnictví, obměna nevhodné druhové skladby lesních porostů a obnova rybníků může v rámci této prioritní osy představovat pozitivní vliv na flóru, faunu a ekosystémy – dojde k nárůstu druhové bohatosti a tím ke zvýšení stability ekosystémů.

Míru ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy D je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa E. Životní prostředí

U většiny navržených aktivit v rámci této prioritní osy lze předpokládat alespoň minimální pozitivní vliv na životní prostředí (ať již ve smyslu vlivu přímého či nepřímého).

Negativně se mohou ve vztahu k ekosystémům, flóře a fauně projevit aktivity spojené s využíváním alternativních zdrojů energie – větrné elektrárny představují určité riziko pro ptáky a netopýry; fauna může být rušena hlukem a tzv. flicker efektem; vodní elektrárny představují možné riziko pro vodní organismy; u solárních elektráren jde především o zábory volné půdy.

Významnější negativní ovlivnění ekosystému včetně přítomné flóry a fauny může přinést aktivita zaměřená na podporu rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy (pokud nebudou vyhlášeny CHKO) pro účely turistiky a rekreace.

Míru ovlivnění flóry, fauny a ekosystémů v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné hodnotit jako malou.

6.2.5. Vlivy na krajinu a krajinný ráz

Obecně lze říci, že výstavba nových objektů může mít negativní vliv na krajinný ráz. V zastavěných oblastech nebývá tento vliv příliš významný, významně negativní bývá ovlivnění krajinného rázu při výstavbě ve volné krajině. V těchto případech je nutné zajistit zpracování hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Ideálním řešením z hlediska ochrany krajinného rázu je např. využití brownfields pro podnikatelskou činnost.

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat zvláště chráněným územím, ale i přírodním parkům, které jsou vyhlášeny právě k ochraně krajinného rázu.

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Míra možného ovlivnění krajiny a krajinného rázu bude v každém případě záviset na konkrétních záměrech. Jako potenciálně rizikové se vedle podnikatelských aktivit jeví i aktivity spadající pod opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu - budování nových sportovních areálů.

Míru ovlivnění krajiny a krajinného rázu v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou.

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Liniová dopravní infrastruktura představuje svým charakterem umělý prvek v krajině a může významným způsobem ovlivnit estetické hodnoty krajiny. Vliv výstavby a provozu dálnic, rychlostních komunikací a železničních koridorů na krajinu a krajinný ráz je tedy v zásadě negativní. K negativnímu ovlivnění krajinného rázu dochází nejen vlivem samotného tělesa stavby, ale často také díky souvisejícím doprovodným stavbám jako jsou parkoviště, odpočívadla, velkoplošné reklamy apod. Negativní dopady lze do určité míry zmírnit vhodnými technickými opatřeními typu ozelenění komunikace, přemostění říčních biokoridorů apod.

U některých konkrétních aktivit navržených v rámci priority B dochází ke střetu s přírodním parkem; jedná se o koridor dálnice D3, který je v územním střetu s PPK Střed Čech a o koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha - Bystřice u Benešova, který je ve střetu s PPK Velkopopovicko. K eliminaci negativních dopadů těchto záměrů na území přírodních parků by měla posloužit příslušná správní řízení (územní, stavební, proces EIA), která v jednotlivých konkrétních případech (aktivita/záměr) posoudí možnou míru vlivu na dané území.

U záměrů technické infrastruktury, konkrétně v oblasti energetiky, může docházet rovněž k negativnímu ovlivnění krajinného rázu. U záměrů většího rozsahu je doporučeno zpracovat hodnocení vlivu na krajinný ráz.

Míru ovlivnění krajiny a krajinného rázu v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné obecně hodnotit jako střední.

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

U většiny aktivit spadajících pod osu C (opatření C.1 a C.2) lze očekávat neutrální vliv na životní prostředí; tedy i na krajinný ráz.

U aktivit navržených v rámci opatření C.3 lze v některých případech očekávat negativní vliv na krajinný ráz spojený s umisťováním nových záměrů do krajiny (sportoviště, cyklostezky, turistické trasy, parkoviště).

K negativnímu ovlivnění krajinného rázu může dojít také v souvislosti s podporou rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace.

Míru ovlivnění krajiny a krajinného rázu v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy C je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Aktivity spadající pod osu D jakkoliv spojené se stavební činností (podnikání na venkově, regenerace venkovských sídel a obcí, agroturistika apod.) přinášejí možné negativní vlivy na krajinu a krajinný ráz, v závislosti na konkrétních projektech.

Míru ovlivnění krajiny a krajinného rázu v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy D je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa E. Životní prostředí

U většiny navržených aktivit v rámci této prioritní osy lze předpokládat alespoň minimální pozitivní vliv na životní prostředí (ať již ve smyslu vlivu přímého či nepřímého).

Negativně se mohou ve vztahu ke krajinnému rázu projevit aktivity spojené s využíváním alternativních zdrojů energie – solární a větrné elektrárny umístěné do volné krajiny.

Negativní ovlivnění krajinného rázu může přinést aktivita zaměřená na podporu rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy (pokud nebudou vyhlášeny CHKO) pro účely turistiky a rekreace.

Míru ovlivnění krajiny a krajinného rázu v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné hodnotit jako malou.

6.2.6. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

V obecné rovině je nezbytné řídit se povinnostmi vyplývajícími ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. V případě dotčení památkově chráněných objektů je nezbytné postupovat v souladu s tímto zákonem.

V případech, kdy bude využito území brownfields, bude vliv na hmotný majetek a kulturní památky pozitivní.

Prioritní osa A. Podnikání a zaměstnanost

Aktivity spadající pod opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu – např. údržba a oprava památek nebo péče o krajská a obecní muzea, galerie a výstavní prostory – přinesou zcela jistě pozitivní ovlivnění kulturních památek a hmotného majetku.

Jakákoliv výstavba nových záměrů může být potenciálně spojena se zásahem do hmotného majetku, popř. se zásahem do kulturních památek. Opět bude záležet na konkrétním typu záměru a jeho lokalizaci.

Míru ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy A je možné hodnotit jako malou až žádnou.

Prioritní osa B. Infrastruktura a územní rozvoj

Opět se jedná o celou řadu aktivit spojených s výstavbou nových liniových staveb – komunikace, železnice, cyklostezky apod. Již v přípravné fázi každého konkrétního investičního záměru je potřeba zohlednit možnost dotčení hmotného majetku a kulturních památek (např. možné demolice objektů) a možný vliv daného záměru náležitě vyhodnotit.

Na hmotný majetek a kulturní památky mohou mít také negativní vliv vibrace generované dopravou (silniční, železniční i leteckou).

Aktivity spadající pod opatření B.3.2. Péče o památky a kulturní dědictví - např. aktivita Podpora aktivního využívání historických a památkových objektů (rekonstrukce na ubytovací a restaurační zařízení, objekty pro bydlení a služby apod.) – přinášejí zcela jistě pozitivní vliv na hmotný majetek a kulturní památky.

Míru ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy B je možné obecně hodnotit jako malou až střední.

Prioritní osa C. Lidské zdroje a vzdělávání

U většiny aktivit spadajících pod osu C (opatření C.1 a C.2) nelze očekávat negativní vlivy na hmotný majetek či kulturní památky.

U aktivit navržených v rámci opatření C.3 lze v některých případech očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou nových záměrů infrastruktury cestovního ruchu; opět bude záviset na konkrétních projektech (sportoviště, cyklostezky, turistické trasy, parkoviště). Stejně tak může negativní ovlivnění hmotného majetku a památek teoreticky přinést aktivita „Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace“.

Míru ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy C je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa D. Venkov a zemědělství

Aktivity spadající pod osu D jakkoliv spojené se stavební činností přinášejí možné negativní ovlivnění hmotného majetku a památek (např. z důvodu možných demolice objektů) v závislosti na konkrétních projektech.

Pozitivní dopad na hmotný majetek a kulturní památky bude mít např. aktivita spadající pod opatření D.1.4 Regenerace venkovských sídel - Podpora aktivního využívání historických a památkových objektů (rekonstrukce na ubytovací a restaurační zařízení, objekty pro bydlení a služby apod.).

Pozitivní dopady na hmotný majetek mohou mít rovněž aktivity zahrnující rekonstrukce zemědělských objektů (opatření D.2.1. Rozvoj zemědělské výroby), kdy bude pravděpodobně docházet ke zhodnocení mnohdy zchátralých zemědělských objektů.

Míru ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek v důsledku navrhovaných aktivit v rámci prioritní osy D je možné celkově hodnotit jako malou.

Prioritní osa E. Životní prostředí

U většiny navržených aktivit v rámci této prioritní osy lze předpokládat alespoň minimální pozitivní vliv na životní prostředí (ať již přímý či nepřímý), negativní ovlivnění hmotného majetku či kulturních památek se nepředpokládá.

Výjimkou může být aktivita Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti. V souvislosti s budováním infrastruktury cestovního ruchu může dojít i k zásahům do hmotného majetku či kulturních památek.

Míru ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek v důsledku navrhovaných aktivit/záměrů v rámci prioritní osy E je možné v nejhorším možném případě hodnotit jako malou.

6. 3. Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů

V hodnoceném Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje jsou navrženy především aktivity organizačního charakteru; v případě aktivit spojených s výstavbou nových záměrů až na výjimky není stanovena konkrétní lokalizace těchto záměrů; z tohoto důvodu není možné hodnotit sekundární, synergické a kumulativní vlivy více než v obecné rovině.

Působením kumulativních a synergických vlivů budou nejvýznamněji dotčena území, ve kterých je navrhován větší počet záměrů. Obecně se jedná o území při hranici hl. m. Prahy a území v okolí významných sídelních center, které jsou v současné době silně ovlivněna antropogenní činností a v důsledku realizace navrhovaných záměrů bude intenzita jejich působení ještě zesílena. Působení synergických vlivů je vyvoláno zejména v souvislosti s realizací staveb s významnými vlivy na složky životního prostředí (např. stavby kapacitních silničních komunikací, stavby železničních koridorů apod.).

Půdy jsou ohroženy především ve smyslu zemědělského půdního fondu; realizace téměř všech stavebních záměrů je spojena se zábořem půd. Možnosti minimalizace záboru půd prostřednictvím technických řešení staveb jsou poměrně omezené, proto významnou roli při povolování konkrétního záměru bude mít podrobnější projektová dokumentace.

Odtokové poměry v území jsou ovlivňovány především v souvislosti s realizací záměrů staveb silniční a železniční dopravy; dochází ke značnému nárůstu zpevněných ploch, zářezy a násypy tělesa komunikace přerušují nebo mění odtok podzemní vody, odtok povrchové vody je urychlován a soustřeďován, což působí negativně především při kritických srážkách.

Krajinný ráz území je ovlivněn nejvíce také v důsledku realizace dopravních liniových staveb a staveb technické infrastruktury. Krajinný ráz Středočeského kraje je silně pozměněn v důsledku intenzivní antropogenní činnosti; nejvýrazněji se toto ovlivnění projevuje v okolí hl. m. Prahy a větších center osídlení na území kraje.

Fragmentace krajiny je dalším z aktuálních problémů, které se v důsledku realizace dopravních a liniových staveb zesilují a prohlubují. Stavbami liniového charakteru je nejvíce snižována prostupnost krajiny pro živočichy (i pro člověka) a dochází k nežádoucí fragmentaci území.

Ovzduší bude v souvislosti s realizací navržených aktivit koncepce v mnoha případech ovlivněno pozitivně. Realizace celé řady záměrů by měla přispět ke snížení emisní zátěže z dopravy v sídlech a v obytné zástavbě. Tato emisní zátěž bude přesunuta do navrhovaných kapacitních silničních staveb, kde naopak dojde ke zvýšení koncentrace škodlivin emitovaných automobilovou dopravou.

Sekundární, synergické a kumulativní vlivy jsou v této kapitole hodnoceny jednak ve vztahu k jednotlivým složkám životního prostředí, dále jsou hodnoceny tyto vlivy ve vztahu k jednotlivým prioritním osám navzájem. Hodnocení je prezentováno v tabulkách 27 a 28 za použití následující hodnotící stupnice:

Hodnocení	Vliv
-2	významný negativní
-1	mírný (málo významný) negativní
0	žádný, nevýznamný, neutrální
+1	mírný (málo významný) pozitivní
+2	významný pozitivní

Tabulka 27: Hodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů ploch v rámci prioritních os

Prioritní osa	A. Podnikání a zaměstnanost	B. Infrastruktura a územní rozvoj	C. Lidské zdroje a vzdělávání	D. Venkov a zemědělství	E. Životní prostředí
A. Podnikání a zaměstnanost	0/1	-1/1	0/1	0/2	0/2
B. Infrastruktura a územní rozvoj		-1/1	-1/1	-1/2	-1/2
C. Lidské zdroje a vzdělávání			0	0/2	0/2
D. Venkov a zemědělství				0/2	0/2
E. Životní prostředí					0/2

Tabulka 28: Hodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů ploch na jednotlivé složky životního prostředí ve vztahu k prioritním osám

Prioritní osa	Vlivy na ovzduší a klima; fyzikální faktory prostředí	Vlivy na povrchové a podzemní vody	Vlivy na půdu a horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy (včetně ZCHÚ)	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na obyvatelstvo; Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
A x A	0	0	0	0	0	1
A x B	-1/1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1
A x C	0	0	0	0	0	1
A x D	0	0	0	0	0	2
A x E	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	1
B x B	-1/1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1
B x C	-1/1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1
B x D	-1/1	0/-1	0/-1	0/-1	0/-1	1
B x E	-1/2	-1/2	-1/2	-1/2	-1/2	1

C x C	0	0	0	0	0	2
C x D	0	0	0	0	0	2
C x E	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	2
D x D	0	0	0	0	0	2
D x E	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	2
E x E	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	2

Jak již bylo v úvodním odstavci zmíněno, jen velice málo aktivit/záměrů má v rámci koncepce definovanou lokalizaci, tedy má konkrétní územní průmět. Jedná se o aktivity stavebního charakteru, především o aktivity spadající pod prioritní osu B. Infrastruktura a územní rozvoj, strategický cíl B.1. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury:

- *Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy. Jedná se zejména o trasy a úseky, které jsou již popsány v analytické části*
- *Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 - Unhošť – Rudná, II/101 - obchvat Jesenice, II/101 - Brandýs n. L. – Zápy, II/101 - Mstětice – Úvaly, II/101 – Kralupy n. Vlt. – Úžice (D8), II/240 - Kralupy n. Vlt. – Tuchoměřice, II/603 - Vestec – D1 (Vestecská spojka), II/272 - obchvat Lysé n. L. (dokončení), II/328 - Dobšice (D11 – Opočnice (II/611) a II/327 - Levín (D11) – Hradištko II.*
- *Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno*
- *Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor)*
- *Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)*
- *Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice)*
- *Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru*
- *Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapacitnění a modernizace zabezpečovacího zařízení*
- *Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zástavby (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami)*
- *Podpora při realizaci letiště Vodochody*
- *Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy*
- *Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště*
- *Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o:*
 - *VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku*
 - *VTL plynovod Veltrusy – Obříství*
 - *VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice*
 - *VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice*
 - *VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice*

- VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
- VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumec, vč. RS
- VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS

Koridory a plochy pro výše uvedené stavby se nevymezují v Programu rozvoje kraje, ale v Zásadách územního rozvoje kraje, případně v územních plánech obcí.

/Pozn.: Zastupitelstvo Středočeského kraje rozhodlo o vydání ZÚR SK dne 19. 12. 2011 usnesením č. 4-20/2011/ZK. ZÚR SK byly vydány formou opatření obecné povahy dne 7. 2. 2012 a nabyly účinnosti dne 22. února 2012./

Pro většinu konkrétních výše uvedených aktivit lze nalézt odpovídající plochu/koridor (veřejně prospěšné stavby) v ZÚR. Z tohoto důvodu bylo v rámci hodnocení sekundárních, kumulativních a synergických vlivů přihlédnuto k vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje (pro plochy a koridory dopravy a technické infrastruktury) na životní prostředí. Jako Příloha č. 4 ZÚR je provedeno Vyhodnocení vlivů ZÚR kraje na životní prostředí; kdy v grafické části se nachází výkres věnovaný právě vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů; jednotlivé záměry jsou zaneseny do mapy a náležitě označeny, popř. legendou vysvětleny. V ZÚR Středočeského kraje jsou výše uvedené aktivity uvedené v koncepci kraje označeny následovně:

- D005 – koridor dálnice D3
- D007 – rychlostní silnice R4
- D054 – Vestecká spojka
- D057, D058, D059, D060, D061, D062, D063, D064 - příprava a výstavba aglomeračního okruhu II/101 a příslušné navazující úseky
- D200 – koridor VRT Praha-Plzeň (úsek Praha-Beroun)
- D201 – koridor VRT Praha-Lovosice
- D202 – koridor VRT Praha-Brno (úsek Praha-Poříčany)
- D204 – koridor železniční tratě č. 221
- D205 – koridor železniční tratě č. 220
- D208, D209 – koridor železniční tratě č. 120 (úsek Ruzyně-Kladno)
- D212 – Všejská spojka - koridor železniční tratě č. 232
- D300 – rozvoj letiště Ruzyně
- E03 – rozvodna 110 kV Chýně
- E04 – rozvodna 110 kV Dobřichovice
- E05 – rozvodna 110 kV Pavlov
- E06 – rozvodna 110 kV Lichoceves
- E09 – vedení 110 kV Sázava – Kostelec nad Černými Lesy
- E10 – rozvodna 110 kV Brandýs nad Labem
- E11 – rozvodna 110kV Klecany

- E12 – rozvodna 110kV Zdice
- E18 – odbočka z vedení 110 kV Sázava – Kostelec nad Čenými Lesy do Kouřimi
- E19 – Transformovna 110/22 kV Pyšely
- E20 – vedení VVN 110 kV Příbram – Dobříš
- E21 – připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště
- P01 – VVTL plynovod Drahelčice – Háje
- P02 – VTL plynovod Veltrusy – Obříství
- P03 – VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice
- P04 – VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice
- P05 – VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice
- P06 – VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
- P08 – VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů na jednotlivé složky životního prostředí pro konkrétní navržené aktivity s jasným územním průmětem v rámci Programu rozvoje s přihlédnutím k hodnocení příslušných ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury provedeným v rámci ZÚR Středočeského kraje. V případě, kdy se předpokládá ovlivnění dané složky životního prostředí, je přítomen stručný komentář. U složek životního prostředí, které nebudou příslušným záměrem ovlivněny, popřípadě jejich ovlivnění závisí na konkrétních údajích projektové dokumentace příslušné stavby, a tudíž nelze v současné době vyhodnotit, je pole tabulky ponecháno prázdné.

Tabulka 29: Hodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury na jednotlivé složky životního prostředí

Aktivita/záměr	Vlivy na ovzduší a klima	Vlivy na povrchové a podzemní vody	Vlivy na půdu	Vlivy na horninové prostředí	Vlivy na flóru, faunu, ekosystémy (včetně ZCHÚ)	Vlivy na krajinu a krajinný ráz	Vlivy na obyvatelstvo; Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky
Silniční doprava							
Koridor dálnice D3, úsek Jesenice – hranice kraje			zábor ZPF i PUPFL	DP cihlářská surovina Dolní Jirčany	Přírodní park Střed Čech	fragmentace krajiny + migrační propustnost	obytná a rekreační zástavba
Koridor rychlostní silnice R4		ochranné pásmo vodního zdroje	zábor PUPFL		prvky ÚSES (RBC)	migrační propustnost, krajinný ráz	obytná zástavba
Vestec – spojka – propojení Vestec (II/603) – Újezd (D1)			zábor ZPF				
Koridor silnice II/101 a II/240: úsek Tuchoměřice (R7) - Tursko			zábor ZPF				

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

Koridor silnice II/101 a II/240: úsek Tursko – Chvatěruby							
Koridor silnice II/101: úsek Chvatěruby – Úžice							
Koridor silnice II/101: úsek Úžice – Byškovice					PP Netřebská Slaniska		
Koridor silnice II/101: úsek Byškovice – Lobkovice							
Koridor silnice II/101: obchvat Kostelce nad Labem							
Koridor silnice II/101: obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp							
Koridor silnice II/101: úsek Mstětice - Úvaly		ochranné pásmo vodního zdroje					
Železniční doprava							
Podpora realizace výstavby modernizované trati č. 120: Praha – Kladno							
Koridor VRT Praha – Plzeň: úsek Praha – Beroun (tunel)			zábor PUPFL		CHKO Český kras, NPR Karlštejn + prvky ÚSES (NRBC)		
Podpora realizace tzv. Všejsanské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)					PR Pod Benátským vrchem + prvky ÚSES (NRBK, RBC)		
Koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha – Bystřice u Benešova			zábor PUPFL		Přírodní park Velkopopovicko		zástavba
Koridor železniční tratě č. 220: úsek Bystřice u Benešova – hranice kraje				DP st. kámen Martinice			
Koridor VRT Praha – Lovosice: úsek Praha – hranice kraje		záplavové území		DP štěrkopísky Všešudy			
Koridor VRT Praha – Brno: úsek Praha - Poříčany				DP jíly Nehvizdy			
Letecká doprava							
Podpora při realizaci letiště Vodochody							
Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy			zábor ZPF				hluk, ovzduší
Elektroenergetika							
Rozvodna 110 kV Chýně							
Rozvodna 110 kV Dobřichovice							
Rozvodna 110 kV Pavlov							
Rozvodna 110 kV Lichoceves							
Vedení 110 kV Sázava – Kostelec nad Černými Lesy			zábor PUPFL	DP jíly Brník			
Rozvodna 110 kV Brandýs nad Labem							
Rozvodna 110kV Klecany							
Rozvodna 110kV Zdice							
E18 – odbočka z vedení 110 kV Sázava – Kostelec nad Černými Lesy do Kouřimi							
E19 – Transformovna 110/22 kV Pyšely							

E20 – vedení VVN 110 kV Příbram – Dobříš							
E21 – připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště					PP Skalní sruby Jizery + prvky ÚSES (NRBK, RBC)		
Zásobování plynem							
VVTL plynovod Drahelčice – Háje			zábor PUPFL		CHKO Český kras, NPR Karlštejn		
VTL plynovod Veltrusy – Obříství							
VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice							
VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice							
VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice							
VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic							
VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS							

6. 4. Přeshraniční vlivy koncepce

Přeshraniční vlivy koncepce se vzhledem k situování Středočeského kraje v rámci ČR nepředpokládají. Opatření programu jsou navržena jako cíle a aktivity regionálního charakteru, zaměřené na rozvoj Středočeského kraje. Lze předpokládat, že vlivy Programu se budou týkat zejména dotčeného regionu.

Vlivy přesahující hranice České republiky je možné očekávat pouze v souvislosti s rozvojem letecké dopravy. Jedná se o letiště Vodochody – neveřejné mezinárodní letiště, které je určeno pro provádění záletů nově vyrobených, resp. vyvíjených, letadel a pro přepravu cestujících a nákladů souvisejících s leteckou výrobou. Letiště by mělo být využíváno pro nízkonákladové lety, nepravidelné a privátní lety.

Vyhodnocení záměru z hlediska možného vlivu přesahující státní hranice bude v případě letiště Vodochody, eventuálně i u dalších relevantních záměrů, posouzeno v rámci vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

6. 5. Celkové hodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel

Celkově lze konstatovat, že předpokládaná míra ovlivnění kvality jednotlivých složek životního prostředí v důsledku naplňování dílčích aktivit vymezených prioritními osami Programu rozvoje se pohybuje v rozmezí zanedbatelná až střední.

Odpovídající ochrana dílčích složek životního prostředí a zdraví obyvatel bude zajištěna prostřednictvím příslušných správních řízení (územní, stavební), u záměrů většího rozsahu rovněž prostřednictvím procesu EIA.

Vlivy na dílčí složky životního prostředí na území Středočeského kraje budou zcela jistě pocházet i z jiných aktivit a záměrů, než které byly popsány a navrženy v rámci posuzovaného Programu rozvoje kraje. Bude tak v budoucnu docházet k synergickým, případně kumulativním vlivům na složky životního prostředí. Tyto vlivy bude možné ale identifikovat a vyhodnotit až ve fázi návrhu konkrétní aktivity včetně její lokalizace.

Vyhodnotit v současném stavu podíl vlivu jednotlivých aktivit/záměrů na celkovém stavu životního prostředí na území Středočeského kraje není možné.

7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE

Podle § 10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, je povinností sledovat vliv realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v rámci pravidelného hodnocení plnění a realizace koncepce.

Při zjištění závažných negativních vlivů koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví je předkladatel povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom MŽP a dotčené správní úřady a rozhodnout o změně koncepce v těch částech, u kterých byly zjištěny závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

Opatření pro předcházení, snížení, nebo kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí realizací koncepce nebylo v rámci zpracování Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje zpracováno. Návrhová část koncepce je zpracována převážně v obecné rovině, konkrétní záměry (až na výjimky – především stavby dopravní infrastruktury) nejsou v tomto dokumentu uvedeny. Z tohoto důvodu není možné navrhnout konkrétní opatření, ale pouze doporučit obecně platná opatření. Pro jednotlivé složky životního prostředí je níže v textu uveden výčet všech opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí, která vyplynula z vyhodnocení v předchozích kapitolách, zejména v kapitole 6. Dodržování legislativních předpisů považuje zpracovatel Vyhodnocení koncepce za samozřejmé. Ve výčtu navržených opatření nejsou uvedena opatření, která vyplývají ze zpracovaných podrobnějších územně-plánovacích a projektových dokumentací. Opatření vyplývající z těchto dokumentací je nutné v každém případě respektovat.

1. Ve fázi přípravy, realizace i provozu konkrétních záměrů respektovat podmínky stanovené v hodnocení SEA včetně podmínek vyplývajících ze stávající legislativy, především podmínky v rámci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podmínky dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů), podmínky dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF a podmínky ochrany lesů dle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích.
2. U větších investičních záměrů v oblasti průmyslu, dopravy, energetiky, obchodu apod. důsledně posoudit možné vlivy na životní prostředí prostřednictvím procesů EIA a SEA, případně dalších správních řízení (územní, stavební), a závěry z těchto řízení brát jako závazná.
3. Střety ÚSES, které jsou potenciálními migračními trasami organismů, se stavebními projekty je vhodné řešit detailními opatřeními v podrobných projektových dokumentacích. Příslušné stavby je potřeba vybavit dostatečně dimenzovanými průchody v místě křížení migračních tras atd., tak aby migrační potenciál křížených biokoridorů zůstal zachován.
4. Při realizaci konkrétních projektů minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, přírodních parků; minimalizovat fragmentaci krajiny.
5. Vzhledem k charakteru koncepce nelze vyloučit negativní vliv na některá zvláště chráněná území, na některé lokality soustavy Natura 2000, přírodní parky a prvky ÚSES, zejména u některých projektů dopravní a technické infrastruktury s jasným územním průmětem. Jednotlivé záměry je vhodné sledovat a hledat řešení na podrobnější úrovni zpracování. Návrhy je třeba vést v režimu podmínečně přípustném (tzn., že musí být vybráno řešení, kde bude významný negativní vliv vyloučen). Pro konkrétní navržené aktivity v rámci prioritní osy B (dopravní a technická

infrastruktura – viz předcházející kapitola 6., tabulka 29) s jasným územním průmětem je možné navrhnout následující projektová opatření:

- V rámci projektového řešení záměru „Koridor dálnice D3: úsek Jesenice-hranice kraje (v ZÚR označen jako D005)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na EVL Dolní Sázava, EVL Minartice a na krajinný ráz, především v území Přírodního parku Střed Čech.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor aglomeračního okruhu: úsek (II/101) Úžice-Byškovice, včetně obchvatu obce Netřeba (v ZÚR označen jako D060)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na předmět ochrany maloplošného ZCHÚ PP Netřebská slaniska.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor vysokorychlostní tratě Praha-Plzeň: úsek Praha-Beroun (v ZÚR označen jako D200)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) zajistit ochranu stanovištních podmínek, zejména v úseku na území CHKO Český kras, s ohledem na NPR Karlštejn a EVL Karlštejn-Koda.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha – Bystřice u Benešova (v ZÚR označen jako D204)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na EVL Dolní Sázava a krajinný ráz, především na území Přírodního parku Velkopopovicko.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor železniční trati č. 231 a přeložka trati + nové propojení tzv. Všejsanská spojka (v ZÚR označen jako D212)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na stanovištní podmínky a předmět ochrany maloplošného ZCHÚ PR Pod Benátským vrchem a na EVL Milovice-Mladá.
 - V rámci projektového řešení záměru „Připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště (v ZÚR označen jako E21)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) vyloučit lokalizaci stožárových míst v ploše maloplošného ZCHÚ PP Skalní sruby Jizery.
 - V rámci projektového řešení záměru „VVTL Plynovod Drahelčice-Háje (v ZÚR označen jako P01)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) minimalizovat vlivy na CHKO Český kras a maloplošné ZCHÚ NPR Karlštejn a dále navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na EVL Karlštejn-Koda, EVL Lounín a EVL Housina.
6. Negativní vliv návštěvnosti na chráněná území a ÚSES je možné zmírnit environmentální osvětou návštěvníků, např. instalací informačních tabulí, pořádáním přednášek, didaktických vycházek, atd.
 7. Podporovat využití neobhospodařovaných ploch k realizaci krajinných prvků a prvků ÚSES.
 8. V odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení záměru dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
 9. Při realizaci projektů je nutno respektovat krajinný ráz a sídelní strukturu. Z hlediska urbanistické koncepce je nutné respektovat následná doporučení pro některé rozvojové oblasti v dosud nezastavěném území a transformační oblasti.
 10. Při realizaci telekomunikačních staveb požadovat sdílení kapacit a ochranu krajinného rázu nejen v ZCHÚ, ale i v přírodních parcích, které jsou vyhlášeny právě k ochraně krajinného rázu.

11. V odůvodněných případech zajistit zpracování hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
12. Při realizaci záměrů dopravní a technické infrastruktury vyloučit zásah do kulturních památek; dbát podmínek ochrany vyplývajících ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.
13. Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půd vyšší kvality dle třídy ochrany a minimalizovat zásahy do PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
14. Při realizaci stavebních projektů je nutné zohlednit místní podmínky, např. přítomnost chráněných ložiskových území, starých důlních děl, poddolovaných území, území sesuvů a svahových deformací. V případě potřeby zajistit zpracování odborného inženýrsko-geologického průzkumu.
15. Respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zajistit zpracování hydrogeologického průzkumu, který stanoví konkrétní ochranná a kompenzační opatření.
16. Respektovat ochranu vodních toků; v záplavových územích zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
17. Rozvoj kanalizačních sítí a odvod dešťových vod z území řešit tak, aby byly co nejméně ovlivněny odtokové poměry území.
18. Minimalizovat spotřebu energií a prioritně volit možnost využívání energie z obnovitelných zdrojů.
19. Při naplňování cílů dílčích aktivit podpořit využívání místních produktů.
20. Zajistit šetrný přístup k vodním, mokřadním a lužním společenstvím, břehovým porostům, odstraňovat migrační překážky tahu ryb.
21. Při realizaci projektů podpořit využití stávajících objektů a brownfields před zábory greenfields.
22. Při realizaci zcela nových projektů požadovat minimalizaci zpevněných ploch.
23. Při realizaci záměrů zvážit případný nárůst produkce odpadů a přijmout opatření k jejich eliminaci, zajistit jejich vhodné využívání a odstraňování. Prioritně podpořit omezení skládkování odpadů.
24. Přednostně podporovat podniky s ekologicky šetrnou výrobou, využívající technologie BAT apod.
25. Ve spolupráci s obcemi a městy regulovat rozšiřování nové zástavby do dosud volné nezastavěné krajiny.
26. Podniky a provozy generující znečišťující látky (emise do ovzduší, do vod, odpady, apod.) a hlukovou zátěž neumísťovat v blízkosti obytné zástavby nebo ploch rekreačního charakteru, ale využívat k tomu určené výrobní a průmyslové zóny.
27. Při rozvoji zemědělství podporovat prioritně podniky, které hospodaří v souladu se zásadami správné zemědělské praxe a uplatňují šetrné způsoby obhospodařování půd.
28. Rozvoj cestovního ruchu a sportovních zařízení směřovat mimo chráněná území, přírodně cenná území či jinak citlivá území, která by mohla být zvýšenou návštěvností narušena nebo významněji negativně ovlivněna.
29. Při výběru projektů preferovat ekologicky šetrnou turistiku, v zachované a hodnotné krajině nebudovat velká střediska soustředěného cestovního ruchu.

30. Stávající vysokou návštěvnost některých chráněných či ochrannářsky cenných území vhodným způsobem regulovat, aby nedocházelo k poškozování nadměrně navštěvovaných lokalit.
31. Plánování nových turistických cest a cyklotras provádět ve spolupráci s orgány ochrany přírody.
32. Při využívání vodních ploch a vodních toků pro vodní sporty postupovat ve spolupráci s orgány ochrany přírody a volit takové lokality, kde nedojde k významnému negativnímu ovlivnění nebo narušení stávajících hodnotných biotopů. Obdobně postupovat i při výběru areálů pro zimní sporty.
33. Při rozvoji dopravní infrastruktury preferovat ekologicky šetrnější druhy dopravy (železnice, MHD, veřejná doprava, vhodná vodní doprava, kombinovaná doprava, cyklistická doprava).
34. U silniční dopravy podporovat obměnu vozového parku ve prospěch novějších typů vozidel se sníženou hlučností a produkcí emisí.
35. Při rozvoji silniční sítě podporovat vyloučení kapacitní průjezdné dopravy z centra dopravně zatížených měst a obcí, snižovat hlukovou a imisní zátěž obyvatelstva a zajistit dostatečnou ochranu obyvatel před nadlimitní hlukovou a imisní zátěží.
36. Při rozvoji letecké dopravy zajistit důslednou ochranu obyvatel před nadměrným hlukem.
37. V přípravné fázi záměrů dbát na zajištění odpovídající ochrany veřejného zdraví, v odůvodněných případech zajistit zpracování odborných studií – akustická a rozptylová studie – a následně vyhodnocení zdravotních rizik.

Vzhledem ke skutečnosti, že velká část navržených aktivit s možným negativním vlivem na životní prostředí spadá do oblasti dopravní infrastruktury (Prioritní osa B, strategické cíle B.1 a B.2), níže uvádíme výčet možných protihlukových opatření aplikovatelných pro jednotlivé druhy dopravy (silniční, železniční, letecká) a výčet obecných urbanistických protihlukových opatření.

Protihluková opatření – silniční doprava

Aktivní protihluková opatření:

1. Snížení intenzity dopravy

Při snížení intenzit dopravy všeobecně platí, že pokles intenzit dopravy při zachování stejného podílu osobních a nákladních vozidel o polovinu vede ke snížení emisních hodnot o 3 dB. V intravilánech městských sídel lze snížit intenzitu dopravy např. formou zavedení mýtného systému v určitých oblastech, podporou veřejné hromadné dopravy a integrovaných dopravních systémů např. formou parkovišť P+R. Důležitým aspektem v rámci provozu silniční dopravy v intravilánu je i omezení vjezdů nákladní dopravy do měst, popř. eliminace těžké nákladní dopravy v dopravním proudu. Omezení nákladní dopravy lze podporovat zatraktivněním hlavních dopravních tras např. snížením poplatků za jejich užívání popř. jejich odstraněním.

2. Tiché povrchy

Jedním z novějších přístupů při omezování hluku ze silniční dopravy je realizace tzv. „tichých povrchů“. Jedná se o takové povrchy, jejichž konstrukce výrazněji přispívá k eliminaci hluku při styku kola s vozovkou oproti standardně užívaným povrchům. U tichých povrchů lze očekávat snížení emisních hodnot v rozmezí 1–6 dB v závislosti na rychlosti a složení dopravního proudu. Náklady na realizaci a údržbu tichých povrchů jsou však výrazně vyšší než u běžně užívaných typů povrchů a i životnost těchto

povrchů je nižší. Jejich účinnost je nižší při nižších rychlostech dopravního proudu, neboť při nižších rychlostech má dominantní vliv vlastní pohon vozidel.

3. Omezení a kontrola nejvyšší dovolené rychlosti

U omezení rychlosti dopravního proudu lze očekávat snížení emisních hodnot cca o 1–3 dB v závislosti na rychlosti dopravního proudu a jeho složení. Toto opatření je poměrně rychle možné uvést do praxe při relativně nízkých nákladech na realizaci. Omezení je možné realizovat pomocí dopravního značení a následně kontrolovat např. pomocí úsekového měření rychlosti se sankčními opatřeními.

4. Plynulost dopravního proudu

Jedním z faktorů, který má vliv na emisní hodnoty je i plynulost dopravního proudu. Plynulý dopravní proud má nižší emisní parametry než nekontinuální. Vlivem plynulosti dopravního proudu lze očekávat ovlivnění emisních hodnot v rozmezí 1–2 dB. Ovlivnění plynulosti dopravního proudu je možné na základě inteligentních dopravních systémů při využití např. dynamických dopravních značení.

5. Snížování emisních parametrů vozidel

Mezi hlavní opatření snižování emisních parametrů vozidel patří:

- snižování emisních parametrů hnacích agregátů – výzkum a vývoj nových vozidel s nižšími emisními akustickými parametry,
- výzkum a vývoj „tišších pneumatik“,
- na základě složení vozového parku – budou preferována vozidla s nižšími akustickými parametry.

Pasivní protihluková opatření:

1. Realizace protihlukových opatření

Realizace protihlukových opatření na dráze šíření zvukových vln spočívá v realizaci akusticky neprůzvučné překážky, kterou dochází k redukci akustické energie. Vhodným řešením je vytváření překážek typu:

- protihlukové stěny,
- zemní valy,
- gabionové konstrukce s vhodnou konstrukcí,
- protihlukové stěny kombinované se zelení,
- polovegetační stěny,
- zemní valy kombinované se stěnou,
- hmotné objekty.

Realizace protihlukových stěn je v intravilánu sídel dosti omezená vzhledem k prostorovým možnostem a rozhledovým poměrům. Dalším omezením při realizaci těchto opatření je i urbanistické hledisko.

Mezi pasivní protihluková opatření patří i realizace a vedení dopravních tras v tunelu. Tato opatření jsou však velmi finančně nákladná.

2. Opatření na budovách

- zvýšení vzduchové neprůzvučnosti nejslabších prvků (oken) obvodového pláště chráněných budov,

- orientování a uspořádání chráněných místností.

Zvýšení neprůzvučnosti nejslabších prvků fasád – oken spočívá ve výměně oken za okna s vyšší neprůzvučností, která splňují normové požadavky normy ČSN 73 0532.

Protihluková opatření – kolejová doprava

Aktivní protihluková opatření:

1. Rekonstrukce a modernizace tratí

Postupnou rekonstrukcí stávajících tratí lze dosáhnout výrazného snížení akustických emisí. V rámci těchto rekonstrukcí dochází k nahrazení železničního svršku, spodku. Na základě prováděných rekonstrukcí lze očekávat snížení emisních hodnot cca o 3–5 dB.

2. Instalace protihlukových prvků

V rámci rekonstrukcí nebo při výstavbě nových tratí je možné doplnit tratě o prvky snižující akustické emise. Jedná se např. o podkladní pryžové pásy, bokovnice, odhlučňovací systémy pro žlábkové koleje. Opatření typu pryžových podložek a bokovnic mohou přispět k dalšímu snížení cca o 1–3 dB.

3. Údržba tratí

Údržba tratí spočívá především ve strojním broušení vlnovitosti a reprofilaci kolejnic, souvislé opravě geometrické polohy koleje, navařování provozem opotřebovaných kolejnic a kolejových konstrukcí, výměně kolejnic a kolejových konstrukcí.

4. Snižování rychlostí

Ve vybraných úsecích, kde je nutné omezit emise z provozu dráhy, snížení nejvyšší povolené rychlosti železničních souprav v závislosti na dodržení principu bezpečnosti této dopravy a grafikonu.

5. Snižování emisních parametrů vozů

Mezi hlavní opatření snižování emisních parametrů drážních vozů patří:

- snižování emisních parametrů hnacích souprav – výzkum a vývoj nových vozů s nižšími emisními akustickými parametry,
- při obnově železničního vozového parku budou preferovány vozy s nižšími akustickými parametry.

Pasivní opatření jsou shodná s opatřeními uvedenými pro silniční dopravu.

Protihluková opatření – letecká doprava

1. Provoz sportovních letišť neprovozovat v nočních hodinách.
2. V maximální míře dodržovat a kontrolovat příletové a odletové tratě a případné stanovené okruhy.
3. Způsob provedení vzletu upravovat vždy podle moderních poznatků o protihlukových postupech.
4. Postupy pro přiblížení a přistání stanovovat tak, aby letadla mohla sestoupit pod stanovenou výšku nad zemí až po nalétnutí do osy dráhy pro přistání.
5. Motorové zkoušky dopravních letadel v jiném než volnoběžném režimu budou v případě možného ovlivňování okolí letiště prováděny pouze na stanoveném a vybudovaném motorovém stání s příslušnými protihlukovými opatřeními.

6. Brzdění reverzací tahu bude minimalizováno, s výjimkou případů, kdy je to nutné z bezpečnostních důvodů.
7. Provoz APU jednotek bude povolen pouze na dobu nezbytně nutnou pro připojení pozemního zdroje energie.
8. Zákaz provádění jakýchkoliv motorových zkoušek v noční době. Toto je možné pouze za předpokladu, že vybudovaná motorová stání jsou vybavena patřičnými protihlukovými opatřeními umožňujícími noční motorové zkoušky.
9. Maximálně využívat a podporovat využívání tišších typů letadel a preferovat obnovu letadlového parku za letadla s nižšími akustickými parametry, např. ve formě zavedení poplatků pro starší a hlučnější letadla.
10. Konečný rozsah ochranného hlukového pásma (OHP) navrhne oznamovatel v rozsahu limitní izofony striktně v souladu s citací § 31 odst. (2) zákona o ochraně veřejného zdraví. Na území limitní izofony vznikne vlastníkům chráněných nemovitostí v souladu se zákonem nárok na provedení protihlukových opatření. Konečný návrh OHP předloží oznamovatel k vydání stanoviska oběma kompetentním orgánům ochrany veřejného zdraví před podáním žádosti o vyhlášení nového OHP Úřadu pro civilní letectví v rámci samostatného procesu vydání opatření obecné povahy.
11. Pro návrh OHP je doporučeno následující:
 - součástí návrhu OHP bude zákres limitní izofony pro denní dobu a limitní izofony pro noční dobu,
 - ve vydání opatření obecné povahy se doporučuje respektovat zachování zákresu limitní izofony pro denní dobu a limitní izofony pro noční dobu jako pomůcku pro územně plánovací praxi,
 - OHP navrhnout tak, aby velikost plochy ohraničené limitní izofonou (nové OHP) nebyla větší než velikost plochy ohraničené hranicí stávajícího OHP,
 - v návrhu OHP budou navrženy podmínky jasně kontrolovatelné Úřadem pro civilní letectví.

Obecná urbanistická protihluková opatření

Hlavní zásadou při umísťování nových chráněných staveb je, aby tyto stavby nebyly umísťovány do nadlimitně zasažených území. Chráněné stavby všeobecně nelze umísťovat směrem ke kapacitně zatíženým komunikacím. V okolí kapacitně zatížených komunikací je vhodné využívat např. bariérových administrativních a komerčních objektů, které vytvoří akusticky odstíněné uzavřené plochy, kde je možné, pouze v případě dodržení hygienických limitů, realizovat chráněné prostory a objekty.

Mezi chráněné stavby, které nemají být umísťovány do nadlimitně zasažených území, kde dochází k překračování hygienických limitů stanovených na základě NV č. 272/2011, především patří: nové obytné, zdravotnické a školské stavby. U těchto staveb je nutné velmi citlivě přistupovat při jejich plánování a umísťování v rámci území. Jejich umístění by mělo být posouzeno na základě detailních akustických studií.

8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8. 1. Varianty koncepce

Koncepce je zpracována invariantně, nebyla tedy z tohoto hlediska hodnocena.

Varianty mohou de facto nastat při implementaci Programu, zejména pak při realizaci konkrétních projektů. Je proto vhodné, aby systém monitoringu implementace Programu obsahoval environmentální indikátory a aby při výběru konkrétních projektů byla uplatněna environmentální kritéria.

8. 2. Popis provedení posuzování

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí bylo provedeno podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., podle náležitostí uvedených v příloze č. 9 k zákonu č. 100/2001 Sb.

Vyhodnocení vychází z metodického pokynu Ministerstva životního prostředí (květen 2004) „Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí“ a z metodické příručky Programu rozvoje kraje.

Dále je koncepce posouzena z hlediska vlivů na soustavu Natura 2000 a z hlediska vlivů na veřejné zdraví, které jsou samostatnými přílohami tohoto Vyhodnocení.

Zadavatel poskytl zpracovateli vyhodnocení koncepce dostatečné množství údajů týkajících se vlastního programu pro zpracování.

Posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo podle následujícího postupu:

- Analýza stavu životního prostředí a ochrany přírody v regionu, stanovení referenčních cílů ochrany přírody
- Analýza vztahu Programu rozvoje kraje k národním a regionálním dokumentům týkajících se ochrany životního prostředí v kraji
- Vyhodnocení obdržených vyjádření v rámci zjišťovacího řízení
- Vyhodnocení informací týkajících se ochrany životního prostředí v koncepci Programu rozvoje kraje včetně návrhu změn
- Vyhodnocení prioritních os, strategických cílů a opatření z hlediska ochrany životního prostředí a veřejného zdraví
- Vyhodnocení vlivu navrhovaných dílčích aktivit na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví
- Návrh opatření k eliminaci, minimalizaci a případné kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí
- Návrh indikátorů vlivu Programu rozvoje kraje na životní prostředí
- Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektu
- Zhodnocení zapracování požadavků MŽP ze Závěru zjišťovacího řízení do Programu rozvoje kraje a do předkládaného Vyhodnocení koncepce
- Návrh stanoviska

9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V rámci zpracování koncepce byly stanoveny indikátory pro sledování vlivů její realizace na životní prostředí, které jsou součástí dokumentu. Při výběru indikátorů je třeba zohlednit zejména dostupnost dat, jejich kvalitu, relevanci a metodiku zpracování. Vzhledem k prioritním oblastem, strategickým cílům a opatřením koncepce, je možné vyhodnotit také některé z následující sady indikátorů:

1. Struktura a vývoj využití území
2. Rozsah a vývoj záborů půdy
3. Vývoj fragmentace volné krajiny (bez obytných a průmyslových aglomerací) dopravou
4. Celková plocha brownfields a podíl využitých brownfields
5. Celková plocha průmyslových zón
6. Celková plocha staveb na zelené louce
7. Bilance změn počtu brownfields a greenfields – objektů, areálů, ploch
8. Rozloha nově vytvořených ozeleněných (lesních i nelesních) ploch
9. Počet obcí a měst s platnou územně plánovací dokumentací
10. Podíl půdy v ekologickém zemědělství na celkové ploše zemědělského půdního fondu
11. Vývoj spotřeby minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin
12. Lesnatost a podíl listnáčů na celkové ploše lesů
13. Podíl imisně poškozených lesních porostů/Míra defoliace
14. Plocha revitalizovaných prvků ÚSES a VKP
15. Rozloha CHKO a dalších zvláště chráněných území
16. Návštěvnost vybraných chráněných území nebo rekreačních lokalit
17. Rozloha kontaminovaných ploch
18. Náklady na odstraňování starých ekologických zátěží a kontaminovaných míst
19. Podíl sledovaných profilů vodních toků nevyhovující jakosti povrchových vod (III. a IV. třída)
20. Absolutní množství vypouštěného BSK₅, N a P
21. Jakost vody pro rekreaci ve volné přírodě (bathing waters) v ukazatelích vyžadovaných přísl. směrnicí EU
22. Podíl obcí nebo obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV a vodovod
23. Vývoj celkové produkce odpadů
24. Struktura využitelných odpadů
25. Vývoj produkce odpadů na obyvatele
26. Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním
27. Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1)

28. Vývoj měrných emisí znečišťujících látek do ovzduší
 29. Vývoj emisí skleníkových plynů
 30. Struktura zdrojů emisí
 31. Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší a oblastí s překračováním cílových imisních limitů
 32. Počet obyvatel žijících v území s překročenými kritickými zátěžemi z ovzduší
 33. Vývoj celkové spotřeby energie a její sektorová struktura, energetická náročnost výroby
 34. Podíl obnovitelných zdrojů na celkové výrobě/spotřebě el. energie a jejich struktura
 35. Struktura vytápění domácností
 36. Spotřeba plynu/počet domácností
 37. Počet nových nízkoenergetických staveb nebo výměn technologií a výše investic na vydaná opatření
 38. Vývoj těžby nerostných surovin
 39. Vývoj měrných emisí z vytápění domácností
 40. Vývoj měrných emisí z dopravy
 41. Stáří vozového parku
 42. Počet přepravených osob jednotlivými druhy veřejné dopravy
 43. Počet obcí zapojených do SID
 44. Podíl obyvatel žijících v nadměrném hluku z dopravy
 45. Hustota dopravní sítě
 46. Délka cyklostezek (mimo silnice) a turistických tras
 47. Podíl venkovské populace
 48. Počet podpořených projektů na ochranu životního prostředí
 49. Počet podpořených projektů se zaměřením na environmentální vzdělávání
-

10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLVIVŮ ZJIŠŤENÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Jednotlivá opatření jsou uvedena v kapitole 7 – Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí, vyplývajících z provedení koncepce.

V rámci pravidelného hodnocení plnění a realizace koncepce musí být prováděno sledování vlivů jednotlivých projektů na životní prostředí dle § 10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Středočeský kraj je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě zjištění závažných negativních vlivů koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví je předkladatel povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom MŽP a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně koncepce v těch částech, u kterých byly zjištěny závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU

Hledisko environmentální by mělo být při výběru konkrétních projektů spoluurčující, stejně jako například hledisko ekonomické, technické, společenské apod.

Za účelem snadnějšího rozhodování a vyhodnocení možných environmentálních dopadů/přínosů konkrétních předložených projektů byly navrženy následující indikátory. Pomocí těchto indikátorů bude možné porovnat dva a více projektů z hlediska šetrnosti k životnímu prostředí. Indikátory jsou navrženy vždy souhrnně pro každou prioritní osu.

Je nezbytné připomenout, že Koncepce kraje je zpracována v obecné rovině, to znamená ve většině případů bez uvedení konkrétních projektů. Dá se předpokládat, že po konkretizaci jednotlivých projektů a po jejich lokalizaci na území kraje bude možné stanovit další vhodná a lépe cílená kritéria pro výběr předložených projektů.

PRIORITNÍ OBLAST A. PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST
Dojde realizací projektu ke snížení emisí z dopravy?
Dojde realizací projektu ke snížení imisního zatížení území?
Dojde realizací projektu ke snížení znečištění povrchových a podzemních vod?
Zabývá se projekt problematikou starých ekologických zátěží?
Využívá projekt brownfields?
Dojde v rámci projektu k rozšíření zelených ploch v sídlech?
Dojde v rámci projektu k výsadbě dřevin?
Jaké jsou nároky na suroviny pro daný projekt – spotřeba obnovitelných a neobnovitelných zdrojů surovin.
Využívá projekt alternativní zdroje energie?
Jak řeší projekt nakládání s odpady? Jaké bude např. % materiálového využití vyprodukovaných odpadů?
Dojde realizací projektu k novým záborům půdy? Dojde k záboru ZPF či PUPFL?
Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ či biotopu zvláště chráněného druhu živočicha/rostliny, popř. k zásahu do EVL či PO?
Dojde realizací projektu k zásahu do velkoplošného ZCHÚ (do CHKO)? Je projekt v souladu s plánem péče tohoto CHKO?
Využívá projekt certifikace v oblasti ochrany životního prostředí - např. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method), DGNB, GreenBuilding apod.?

PRIORITNÍ OBLAST B. INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ
Dojde realizací projektu ke snížení emisí z dopravy?
Dojde realizací projektu ke snížení imisního zatížení území?
Dojde realizací projektu k zajištění vyšší bezpečnosti silničního provozu?
Zahrnuje projekt instalaci protihlukových stěn?
Dojde realizací projektu ke snížení znečištění povrchových a podzemních vod?
Dojde realizací projektu ke zlepšení systému zásobování pitnou vodou?
Dojde realizací projektu k podpoře systému odvádění a čištění odpadních vod?
Zabývá se projekt problematikou starých ekologických zátěží?
Dojde realizací projektu k zásahu do horninového prostředí?
Dojde realizací projektu k novým záborům půdy? Dojde k záboru ZPF či PUPFL?
Využívá projekt alternativní zdroje energie?
Jaké jsou nároky na suroviny pro daný projekt – spotřeba obnovitelných a neobnovitelných zdrojů surovin.

Jak řeší projekt nakládání s odpady? Jaké bude např. % materiálového využití vyprodukovaných odpadů?
Dojde v rámci projektu k rozšíření zelených ploch v sídlech?
Dojde v rámci projektu k výsadbě dřevin?
Dojde v rámci projektu k realizaci migračních cest pro živočichy?
Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ či biotopu zvláště chráněného druhu živočicha/rostliny, popř. k zásahu do EVL či PO?
Dojde realizací projektu k zásahu do velkoplošného ZCHÚ (do CHKO)? Je projekt v souladu s plánem péče tohoto CHKO?
Dojde realizací projektu k zásahu do krajiny a krajinného rázu?
Dojde realizací projektu k zásahu do hmotného majetku či kulturních památek?

PRIORITNÍ OBLAST C. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ

Dojde realizací projektu ke snížení emisí z dopravy?
Dojde realizací projektu ke snížení imisního zatížení území?
Dojde realizací projektu ke snížení znečištění povrchových a podzemních vod?
Dojde realizací projektu k zásahu do horninového prostředí?
Využívá projekt brownfields?
Dojde realizací projektu k novým záborům půdy? Dojde k záboru ZPF či PUPFL?
Využívá projekt alternativní zdroje energie?
Jaké jsou nároky na suroviny pro daný projekt – spotřeba obnovitelných a neobnovitelných zdrojů surovin.
Využívá projekt certifikace v oblasti ochrany životního prostředí - např. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method), DGNB, GreenBuilding apod.?
Jak řeší projekt nakládání s odpady? Jaké bude např. % materiálového využití vyprodukovaných odpadů?
Dojde v rámci projektu k výsadbě dřevin a zeleně?
Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ či biotopu zvláště chráněného druhu živočicha/rostliny, popř. k zásahu do EVL či PO?
Dojde realizací projektu k zásahu do velkoplošného ZCHÚ (do CHKO)? Je projekt v souladu s plánem péče tohoto CHKO?
Dojde realizací projektu k zásahu do krajiny a krajinného rázu?
Dojde realizací projektu k zásahu do hmotného majetku či kulturních památek?

PRIORITNÍ OBLAST D. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ

Dojde realizací projektu ke snížení emisí z dopravy?
Dojde realizací projektu ke snížení imisního zatížení území?
Dojde realizací projektu ke snížení znečištění povrchových a podzemních vod?
Dojde realizací projektu k novým záborům půdy? Dojde k záboru ZPF či PUPFL?
Využívá projekt alternativní zdroje energie?
Jaké jsou nároky na suroviny pro daný projekt – spotřeba obnovitelných a neobnovitelných zdrojů surovin.
Zabývá se projekt problematikou starých ekologických zátěží?
Využívá projekt certifikace v oblasti ochrany životního prostředí - např. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method), DGNB, GreenBuilding apod.?
Jak řeší projekt nakládání s odpady? Jaké bude např. % materiálového využití vyprodukovaných odpadů?
Dojde v rámci projektu k výsadbě dřevin a zeleně?
Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ či biotopu zvláště chráněného druhu živočicha/rostliny, popř. k zásahu do EVL či PO?

Dojde realizací projektu k zásahu do velkoplošného ZCHÚ (do CHKO)? Je projekt v souladu s plánem péče tohoto CHKO?
Dojde realizací projektu k zásahu do krajiny a krajinného rázu?
Dojde realizací projektu k zásahu do hmotného majetku či kulturních památek?
Přispěje projekt k vyššímu povědomí o ochraně životního prostředí?

PRIORITNÍ OBLAST E. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Dojde realizací projektu ke snížení imisního zatížení území?
Dojde realizací projektu ke snížení znečištění povrchových a podzemních vod?
Dojde realizací projektu k novým záborům půdy? Dojde k záboru ZPF či PUPFL?
Zabývá se projekt využíváním alternativních zdrojů energie?
Zabývá se projekt problematikou starých ekologických zátěží?
Využívá projekt certifikace v oblasti ochrany životního prostředí - např. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method), DGNB, GreenBuilding apod.?
Zabývá se projekt problematikou nakládání s odpady?
Dojde v rámci projektu k výsadbě dřevin a zeleně?
Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ či biotopu zvláště chráněného druhu živočicha/rostliny, popř. k zásahu do EVL či PO?
Dojde realizací projektu k zásahu do velkoplošného ZCHÚ (do CHKO)? Je projekt v souladu s plánem péče tohoto CHKO?
Přispěje projekt k vyššímu povědomí o ochraně životního prostředí?

12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Vlivy koncepce na veřejné zdraví jsou podrobně vyhodnoceny v samostatné studii, která je přílohou tohoto dokumentu.

Světová zdravotnická organizace (WHO) doporučuje použít metodu Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (Health Risk Assessment - HIA), která může být definována jako kombinace procedur, metod a nástrojů, které systematicky hodnotí potenciální vlivy postupů, plánů, programů nebo projektů na zdraví populace. HIA systematicky posuzuje zdravotní rizika a spojuje podporu zdraví s rozvojem postupů nebo projektů. Určuje nebezpečné faktory spojené s riziky a možnými změnami, které mohou nastat v průběhu vývoje dané aktivity a toto je předkládáno jak těm, kteří rozhodují o projektech, tak i investorům s cílem maximalizovat pozitivní vlivy na zdraví a naopak minimalizovat negativní vlivy.

12. 1. Ovzduší

Mezi zdravotně nejvýznamnější znečišťující látky v ovzduší patří v první řadě aerosol (suspendované částice v ovzduší), polycyklické aromatické uhlovodíky a v lokalitách významně zatížených dopravními emisemi i oxid dusičitý.

Suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5}

Podle map úrovní znečištění jsou průměrné roční imisní koncentrace suspendovaných částic frakce PM₁₀ a PM_{2,5} v jednotlivých okresech Středočeského kraje následující:

Okres Benešov

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na jihu okresu PM₁₀ 16 – 18 µg/m³ a PM_{2,5} 13 – 14 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 2 %.

Na ostatním území okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují okolo 20 – 22 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách 14 – 16 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 3 %.

V menších sídlech do 23 µg/m³ PM₁₀ a do 16 µg/m³ PM_{2,5}. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází do 3,6 %.

V Benešově jsou hodnoty PM₁₀ do 25 µg/m³ a PM_{2,5} do 16 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází do 3,6 %.

Okres Beroun

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na jihu a západě okresu PM₁₀ 18 – 20 µg/m³ a PM_{2,5} 12 – 14 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 2 %.

Na ostatním území okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují do 23 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách do 16 µg/m³ s výjimkou okolí dálnice D5. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do 3,6 %.

V menších sídlech do 24 µg/m³ PM₁₀ a do 16 µg/m³ PM_{2,5}. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází do 3,6 %.

V Berouně a okolí jsou hodnoty PM₁₀ do cca 30 µg/m³ a PM_{2,5} do 16 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází do 3,6 %.

Okres Kladno

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány v jižní a nejzápadnější části okresu: PM₁₀ 20 – 22 µg/m³ a PM_{2,5} 13 – 14 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 2 %.

Na ostatním území okresu s malými sídly se hodnoty PM₁₀ pohybují do 26 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách 16 – 18 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází od 3,6 do 4,8 %.

V Kladně a okolí jsou hodnoty PM₁₀ od 30 do 36 (Švermov) µg/m³ (ve Stehelčevsi 45 µg/m³) a PM_{2,5} v Kladně, Slaným a Stehelčevsi do 17 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 4 %.

Okres Kolín

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na jihu okresu v hodnotách PM₁₀ 20 – 23 µg/m³ a PM_{2,5} 15 – 16 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 3 %.

Na ostatním území okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují okolo 23 – 25 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách do 17 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V Kolíně jsou hodnoty PM₁₀ do 27 µg/m³ a PM_{2,5} do 17 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 4 %.

Okres Kutná Hora

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na jihovýchodě okresu v hodnotách PM₁₀ 17 – 19 µg/m³ a PM_{2,5} 13 – 14 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 2 %.

V severní části okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují do 24 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách do 17 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V převážné části území okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují od 18 do 22 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách od 14 do 16 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 3 %.

V Kutné Hoře a Časlavi jsou hodnoty PM₁₀ do 24 µg/m³ a PM_{2,5} do 17 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 4 %.

Okres Mělník

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na severu okresu v hodnotách PM₁₀ 21 – 23 µg/m³ a PM_{2,5} 15 – 16 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 3 %.

V převážné části území okresu se hodnoty PM₁₀ pohybují od 24 do 27 µg/m³ a PM_{2,5} v hodnotách od 16 do 18 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V Mělníku jsou hodnoty PM₁₀ do 31 µg/m³ a PM_{2,5} do 18 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 5 %. V Kralupech nad Vltavou jsou hodnoty PM₁₀ do 33 µg/m³ a PM_{2,5} do 19 µg/m³. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 5 %.

Okres Mladá Boleslav

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} jsou udávány na severu, severovýchodě a východě okresu v hodnotách PM₁₀ 20 – 23 µg/m³ a PM_{2,5} 15 – 16 µg/m³. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 3 %.

V ostatních částech území okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 23 do 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V Mladé Boleslavi jsou hodnoty PM_{10} do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ cca 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 5 %.

Okres Nymburk

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou udávány na severu a východě okresu v hodnotách PM_{10} 22 – 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 15 – 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 3 %.

V ostatních částech území okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 24 do 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V Nymburce, Lysé nad Labem a v Poděbradech jsou hodnoty PM_{10} do 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ do 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 4 %.

Okres Praha - východ

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou udávány na jihu okresu v hodnotách PM_{10} 21 – 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 14 – 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ kromě okolí dálnice D1 (kde PM_{10} 25 – 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 15 – 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ do 3 %.

Ve střední a severní části okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 24 do 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází cca 4 %.

V západní části okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 26 do 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do cca 5 %.

V Brandýse nad Labem a v Čelákovících jsou hodnoty PM_{10} do 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ cca 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 4 %.

Okres Praha - západ

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou udávány na jihu okresu v hodnotách PM_{10} 19 – 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 14 – 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ do 3 %. Výjimkou zde jsou údolí Vltavy a Berounky, kde suspendované částice PM_{10} dosahují hodnot ve Vraném nad Vltavou 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a v Dobřichovicích do 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ve střední části okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 23 do 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do cca 5 %.

V severní části okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 26 do 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 16 do 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do cca 5 %.

V obytných sídlech je nejvyšších hodnot PM_{10} dosahováno v Rudné, Hostivicích a Roztokách a to do 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a v Libčicích nad Vltavou do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Nejvyšší odhadované koncentrace $PM_{2,5}$ jsou uváděny v Rudné a Hostivicích v hodnotách do 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 6 %.

Okres Příbram

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou udávány na jihozápadě a jihu okresu (Brdy) v hodnotách PM_{10} 14 – 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 10 – 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 0 – 2 %.

V ostatních částech území okresu se hodnoty PM_{10} pohybují od 16 do 21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 13 do 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do cca 3 %.

V Příbrami jsou hodnoty PM_{10} do 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ do 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 3 %. V Dobříši jsou hodnoty PM_{10} do 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ do 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 3 %.

Okres Rakovník

Nejnižší hodnoty suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ jsou udávány na západě okresu v hodnotách PM_{10} 17 – 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ 12 – 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. V tomto území je odhad navýšení celkové roční úmrtnosti o „předčasná úmrtí“ cca 1 %.

V ostatních částech území okresu se hodnoty PM_{10} pohybují do 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ v hodnotách od 13 do 14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak vychází do cca 2 %.

V Rakovníku jsou hodnoty PM_{10} do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a $PM_{2,5}$ do 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Navýšení celkové úmrtnosti pak zde vychází cca 3 %.

Oxid dusičitý

Ve Středočeském kraji byly v průběhu let 1997 – 2011 podle aktuálních map úrovní znečištění vyhodnocených na základě pětiletých průměrů koncentrací znečišťujících látek publikovaných ČHMÚ jsou hodnoty průměrné roční koncentrace oxidu dusičitého poměrně vyrovnané.

Ve městech se v závislosti na intenzitě okolní dopravy pohybovaly koncentrace oxidu dusičitého v rozsahu do 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ v nezatížených lokalitách (území kraje bez významné dopravy), přes 22 až 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ u dopravně středně zatížených lokalit (Benešov, Slaný, Kutná Hora, Nymburk, Říčany, Roztoky, Příbram, Rakovník) až k 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ročního průměru v dopravně silněji zatížených lokalitách (Kolín, Mělník, Mladá Boleslav, Brandýs nad Labem) a až k 37 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dopravně silně zatíženým lokalitám (Loděnice, Beroun, Hostivice, Rudná).

V městských sídlech se na výsledném znečištění oxidem dusičitým kromě dopravy podílí teplárny, výtopny, domácí topeniště.

Hodinové koncentrace oxidu dusičitého - imisní limit 200 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ nebyl na měřicích stanicích překročen, na většině z nich byly nejvyšší hodnoty zaznamenány v roce 1997 a v letech 2003 a 2006. Po roce 2005 docházelo k přibližování hodnot všech stanic a mírnému poklesu koncentrací. Tento trend porušilo měření v roce 2010.

Tabulka 30: Roční průměrné imisní koncentrace NO_2 v jednotlivých okresech Středočeského kraje v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Zdroj: ČHMÚ)

Okres	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Benešov	-	-	-	22,3	-	-
Beroun	27,4	22,4	21,7	19,0	20,1	22,1
Kladno	23,7	17,1	14,1	13,7	18,4	21,0
Kolín	27,9	25,0	26,6	24,9	-	-
Kutná Hora	24,5	11,4	11,1	14,0	13,4	13,3

Okres	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mělník	-	-	24,0	26,6	22,1	21,5
Mladá Boleslav	21,1	23,2	17,3	17,3	19,2	18,4
Nymburk	17,8	13,0	14,2	13,9	14,1	12,8
Praha – východ	19,2	14,6	16,1	16,4	17,6	17,3
Příbram	19,4	17,2	16,4	16,9	17,4	16,5

Kovy v suspendovaných částicích frakce PM₁₀

Úroveň znečištění ovzduší sledovanými těžkými kovy je ve většině hodnocených městských lokalit dlouhodobě bez významnějších výkyvů. Dobrá shoda hodnot ročního aritmetického a geometrického průměru ve většině oblastí svědčí o relativní stabilitě a homogenitě měřených imisních hodnot ve městech bez velkých sezónních, klimatických či jiných výkyvů.

V odborné zprávě za rok 2010 Zdravotní rizika a důsledky znečištění ovzduší SZÚ se uvádí, že pole koncentrací většiny sledovaných těžkých kovů je proti hodnotám přirozeného pozadí měřeným na stanicích EMEP v Košetcích a na Bílém Kříži mírně (dva až třikrát) zvýšené.

Překročení cílového imisního limitu pro **arzen (6 ng/m³)** lze nalézt především v okolí významných průmyslových zdrojů na stanicích v Ostravě (metalurgie) a v lokalitách s majoritním zastoupením spalování tuhých fosilních paliv (například v Kladně Švermově dle ČHMÚ 6,73 ng/m³). Zvýšené, avšak podlimitní hodnoty arzeny byly v roce 2012 zjištěny v Praze Řeporyjích, nebo na Kladně, tedy na stanicích reprezentující vliv lokálních topenišť v menších městských celcích.

Průměrné roční koncentrace **kadmia**: cílový imisní limit (5 ng/m³) během sledovaného období nebyl překročen. Vysoké hodnoty, výrazně odlišné od ostatních stanic v kraji, vykazovaly příbramské stanice do roku 2003, kdy byly měřené koncentrace těsně pod limitem (až 96 % limitu). Od roku 2004 jsou měřené koncentrace na všech stanicích vyrovnané a minimálních hodnot dosáhly koncentrace na většině stanic v roce 2009.

Podle map ČHMÚ vyhodnocených na základě pětiletých průměrů byla nejvyšší koncentrace kadmia ve Středočeském kraji v Příbrami v hodnotě 1,22 ng/m³.

Kadmium se přirozeně vyskytuje v zemské kůře. Často v rudách provází zinek a olovo. Z antropogenních zdrojů jsou nejvýznamnější emise ze spalování uhlí a emise z průmyslu (kovohutě), používání agrochemikálií, ukládání odpadů. Dobývání neželezných kovů přináší největší znečištění vod kadmii. V čistých oblastech ho je, vyjádřeno jako medián půdy, 0,2 – 0,4 mg/kg. Ale příležitostně lze najít i 160 mg/kg půdy.

V ČR se zřídka vyskytují obsahy kadmia v půdě nad 3 - 4 mg/kg, např. na Příbramsku.

Průměrné roční koncentrace **niklu**: cílový imisní limit (20 ng/m³) byl opakovaně a mnohonásobně překračován na většině měřicích stanic až do roku 2002. Podle map ČHMÚ vyhodnocených na základě pětiletých průměrů (2007 – 2011) byla nejvyšší koncentrace kadmia ve Středočeském kraji v Příbrami v hodnotě 10,5 ng/m³, na ostatním území kraje se odhady koncentrací kadmia pohybují v jednotkách nanogramů, max. 3,6 ng/m³ v Kralupech nad Vltavou.

Staré zátěže identifikují například i vyšší hodnoty Pb v Příbrami nebo Cr v Kladně.

Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU)

Mezi škodliviny organické povahy sledované v ovzduší vybraných sídel patří látky se závažnými zdravotními účinky – polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU). Jejich výšemolekulární frakce je vázána na jemné aerosolové částice, ale mohou se vyskytovat i ve formě par. Řada z nich patří mezi mutageny, respektive karcinogeny.

Benzo(a)pyren a polycyklické aromatické uhlovodíky (někdy označovány PAHy) jsou sloučeniny s velice rozmanitými rizikovými vlastnostmi, řada z nich jsou potenciální karcinogeny a mutageny, mnohé mají toxické vlastnosti. Představují nebezpečí jak pro žijící organismy, tak i pro následné generace.

Residenční spalování dřeva je největším zdrojem atmosférických polyaromátů. Dalším závažným zdrojem je produkce energie, spalování, výroba asfaltu, uhelných dehtů a koksu, katalytický krak a primární výroba aluminia. Tyto zdroje ve světě vyprodukují celkem 80 % polyaromátů, zbytek, tj. 20% z celosvětové produkce, je z mobilních zdrojů.

Podle map znečištění ovzduší (pětileté průměry 2007 – 2011) ČHMÚ byl imisní limit 1 ng/m³ BaP ve všech větších sídlech ve Středočeském kraji překročen s výjimkou Příbrami, Benešova, Dobříše a Rakovníka.

V odborné zprávě SZÚ za rok 2012 Zdravotní rizika a důsledky znečištění ovzduší se uvádí, že z porovnání imisních charakteristik stanic umístěných v jednotlivých typech městských lokalit vyplývá, že se jedná vždy o kombinaci vlivu dvou hlavních zdrojů emisí PAU (domácí topeniště a doprava), kdy se emise z liniových zdrojů sčítají s městským pozadím ovlivňovaným lokálně působícími malými zdroji. Specifickým případem je průmyslem a starou zátěží exponovaná ostravskokarvinská aglomerace, kde se k obvyklým zdrojům (doprava a lokální zdroje) přidávají jako majoritní velké průmyslové celky a dálkový transport.

V roce 2012 byla hodnota imisního limitu pro benzo[a]pyren (BaP) překročena na 9 z 16 do zpracování zahrnutých stanic. Imisní limit byl, mimo zcela specifickou venkovskou – příměstskou stanici v Kladně Švermově (4,12 ng/m³), čtyř a vícenásobně překročen na všech stanicích v Ostravě. Na ostatních městských stanicích byla hodnota limitu překročena maximálně o 50 %. Nejnížší hodnoty, naměřené v sídlech (ve Žďáru nad Sázavou a Hradci Králové 0,5–0,6 ng/m³/rok), jsou téměř srovnatelné s koncentracemi zjištěnými na pozadíové stanici ČHMÚ č. 1138 v Košeticích (0,59 ng/m³/rok).

Hodnoty ročních středních průměrů BaP, obecně používaného jako indikátoru zátěže ovzduší PAU, se v lokalitách nezatížených průmyslovými zdroji pohybovaly v rozpětí mezi 0,54 až 1,12 ng/m³, se střední hodnotou 0,75 ng/m³. V dopravně zatížených lokalitách se 24-hod. hodnoty v letním období pohybovaly pod hranicí 0,1 ng/m³, v zimní sezóně výjimečně překročily 6 ng/m³; roční střední hodnota pro tento typ lokalit byla 1,14 ng/m³. V průmyslově exponovaných oblastech (chemický průmysl, metalurgie atp.), především v Ostravskokarvinské pánvi, byly roční střední hodnoty několikanásobně vyšší (4,2 až 11,5 ng/m³). Navíc jsou zde doprovázeny zimními 24-hod. maximy 20 až 30 ng/m³; v letním období se zde měřené hodnoty nejčastěji pohybovaly od 0,2 do 4 ng/m³; střední roční hodnota pro tuto kategorii městských lokalit pak byla v roce 2012 odhadnuta na 5,3 ng/m³.

Těkavé organické látky

Z map znečištění ovzduší (pětileté průměry 2007 – 2011) ČHMÚ nebyl imisní limit 5 µg/m³ benzenu ve Středočeském kraji překročen. Hodnoty se pohybují do maximálně 1,4 µg/m³ benzenu.

Při hodnocení rizika benzenu se hlavní pozornost věnuje karcinogennímu účinku. Benzen je prokázaný lidský karcinogen, zařazený IARC do skupiny 1. US EPA jej řadí do kategorie A jako známý lidský karcinogen pro všechny cesty expozice.

V ovzduší se benzen nalézá v čistých oblastech v koncentracích $0,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, Ve znečištěných městech v desítkách mikrogramů. Ochotně prochází placentou. Deprimuje proliferaci schopnost B- a T-lymfocytů, u některých zvířat redukuje resistenci vůči infekcím. U člověka je, kromě jiného, nejčastějším projevem deprese dřeně s následující aplastickou anémií, které, zřejmě, předcházela vysoká expozice benzenu.

WHO doporučuje ve Směrnici pro ovzduší v Evropě z roku 2000 pro odvození limitní koncentrace benzenu v ovzduší jednotku karcinogenního rizika $\text{UCR} = 6 \times 10^{-6}$, která představuje geometrický průměr z hodnot, odvozených různými modely z aktualizované epidemiologické studie u profesionálně exponované populace.

Pro benzen je podle Nařízení vlády č. 597/2006 Sb. v příloze č. 1 stanoven roční imisní limit $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Hodnocení výsledků potvrzuje význam průmyslu a dopravy jako největších zdrojů těkavých organických látek a zvláště benzenu do ovzduší. Rozdíl mezi zátěží benzenem u lokalit ovlivněných různým zastoupením zdrojů je zřejmý z rozpětí ročních hodnot benzenu na městských stanicích zatížených a nezatížených dopravou a průmyslem.

Benzen je ve Středočeském kraji měřen na stanicích Kladno – střed města a v okrese Mělník na stanici Veltrusy. Výsledky jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 31: Roční průměrné imisní koncentrace benzenu ve Středočeském kraji v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Zdroj: ČHMÚ)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Kladno – střed města	1,4	0,8	-	0,9	0,9	0,8	0,9
Mělník - Veltrusy	-	-	1,6	1,6	1,5	-	1,4

*v roce 2012 nejsou známy výsledky z měřicích stanic, je zde použito odhadu z map znečištění ovzduší ČHMÚ z pětiletých průměrů

Jakákoliv expozice benzenu představuje určité riziko, a velikost rizika je úměrná velikosti expozice. Toto riziko se načítá v průběhu života, tak, jak je člověk vystaven působení daných látek. Metody rizikové analýzy používají pro oblast velmi nízkých dávek extrapolace a předpokládají vztah lineární regrese mezi zvyšující se expozicí a celoživotním rizikem vzniku rakoviny. Míra karcinogenního rizika se vyjadřuje jako individuální celoživotní pravděpodobnost zvýšení výskytu nádorového onemocnění nad běžný výskyt v populaci vlivem hodnocené škodliviny.

Tuto míru pravděpodobnosti (v anglické literatuře nazývaná ILCR – Individual Lifetime Cancer Risk, v české odborné literatuře označovaný jako CVRK) lze při předpokladu standardního expozičního scénáře kvantifikovat pomocí jednotky karcinogenního rizika UCR, která udává horní hranici navýšení celoživotního rizika rakoviny u jednotlivce při celoživotní expozici koncentrací $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ podle vzorce: $\text{ILCR} = \text{Rp} \times \text{UCR}$.

Tabulka 32: Výpočty míry pravděpodobnosti karcinogenního rizika ILCR benzenu v letech 2006 až 2012

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kladno – střed města	8,4E-6	4,8E-6	-	5,4E-6	5,4E-6	4,8E-6	5,4E-6
Mělník - Veltrusy	-	-	9,6E-6	9,6E-6	9,0E-6	-	8,4E-6

Za přijatelnou, prakticky zanedbatelnou úroveň karcinogenního rizika je v USA a zemích Evropské Unie považována hodnota ILCR = 1×10^{-6} , tj. zvýšení individuálního celoživotního rizika onemocnění rakovinou o 1 případ na 1 milion exponovaných osob, prakticky se ale s ohledem na přesnost výpočtu za akceptovatelnou považuje řádová úroveň rizika 10^{-6} . Podle vývoje poznatků o mechanismu karcinogenního účinku benzenu je navíc pravděpodobné, že současně používaný kvantitativní odhad míry karcinogenního rizika s použitím UCR dle WHO je nadhodnocený a skutečné riziko je nižší.

Odhad vývoje úrovně znečištění ovzduší

Vývoj kvality ovzduší je určen řadou faktorů. V případě emisí z automobilové dopravy proti sobě působí na jedné straně nárůst objemu dopravy a na straně druhé zlepšování emisních parametrů vozidel; v prostorovém rozložení imisní zátěže se pak projevují rovněž změny v komunikační síti (výstavba přeložek a obchvatů). U stacionárních průmyslových zdrojů se projevují změny v objemu výroby, které jsou závislé na vývoji ekonomiky, a současně i vývoj nových technologií. V sektoru energetiky jsou pak rozhodujícími faktory postupná modernizace či přeměna energetických zdrojů, změny ve struktuře a spotřebě paliv u stávající zástavby a rozvoj nové zástavby území.

Ve výsledku pak lze očekávat následující vývoj:

- V případě suspendovaných částic se působení uvedených faktorů dlouhodobě projevuje převážně stagnací imisních hodnot a lze předpokládat, že (bez realizace důraznějších opatření ke zlepšení kvality ovzduší) bude obdobný vývoj trvat i nadále.
- Obdobná situace je i v případě imisí oxidu dusičitého, jakož i u koncentrací přízemního ozónu.
- U oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého se dlouhodobě projevuje pozvolné snižování emisních a imisních hodnot. Lze očekávat, že tento trend bude ještě po určitou dobu pokračovat, bude se však postupně zpomalovat.

12. 2. Hluk

Na základě údajů o expozici a podle Autorizačního návodu k hodnocení rizika hluku SZÚ AN 15/04 verze 2 a verze 3 byl proveden odhad obtěžování a rušení hlukem pro obyvatele okresů ve Středočeském kraji

Tabulka 33: Počet osob obtěžovaných a rušených hlukem

okres	Počet osob obtěžovaných hlukem				Počet osob rušených hlukem			
	L _{dvn}	LA	A	HA	L _n	LSD	SD	HD
Benešov	55-59	1754	898	342	45-50	1182	542	246
	60-64	790	581	179	50-54	977	505	202
	65-69	203	127	60	55-59	226	125	56

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

	70-74	51	35	20	60-64	73	43	22
	>75	61	46	28	65-69	13	8	4
					>70	31	20	11
Beroun	55-59	5657	2897	1104	45-50	2047	938	427
	60-64	3857	2110	873	50-54	3664	1895	758
	65-69	2338	1461	694	55-59	2312	1284	578
	70-74	314	218	122	60-64	726	422	220
	>75	38	29	17	65-69	117	73	39
					>70	7	4	2
Kladno	55-59	1360	697	265	45-50	1277	585	266
	60-64	1001	548	227	50-54	579	299	120
	65-69	928	580	276	55-59	710	394	177
	70-74	155	107	60	60-64	84	49	25
	>75	354	267	162	65-69	214	134	71
					>70	53	34	19
Kolín	55-59	2161	1107	422	45-50	1914	877	399
	60-64	1298	710	294	50-54	1169	605	242
	65-69	820	512	243	55-59	486	270	121
	70-74	739	512	286	60-64	286	166	86
	>75	425	320	194	65-69	345	217	115
					>70	362	233	129
Mělník	55-59	2530	1296	494	45-50	2308	1058	481
	60-64	1255	686	284	50-54	1238	640	256
	65-69	1308	818	388	55-59	972	540	243
	70-74	920	638	356	60-64	141	82	43
	>75	772	581	353	65-69	572	359	191
					>70	60	39	21
Mladá Boleslav	55-59	2602	1333	508	45-50	2239	1026	467
	60-64	1154	632	261	50-54	1060	548	219
	65-69	486	304	144	55-59	429	239	107
	70-74	326	226	126	60-64	525	305	159
	>75	715	539	327	65-69	381	239	127

					>70	221	142	79
Nymburk	55-59	1210	620	236	45-50	1236	566	257
	60-64	753	412	170	50-54	616	319	128
	65-69	874	546	259	55-59	369	205	92
	70-74	369	256	143	60-64	208	121	63
	>75	561	423	256	65-69	130	82	43
					>70	428	275	153
Praha – východ	55-59	3681	1885	718	45-50	3028	1388	631
	60-64	2056	1125	466	50-54	1909	988	395
	65-69	874	546	259	55-59	891	495	223
	70-74	369	256	143	60-64	292	170	88
	>75	561	423	256	65-69	285	179	95
					>70	169	108	60
Praha - západ	55-59	3252	1666	635	45-50	1988	911	414
	60-64	2144	1173	485	50-54	1615	835	334
	65-69	719	449	213	55-59	891	495	223
	70-74	369	256	143	60-64	297	173	90
	>75	561	423	256	65-69	177	111	59
					>70	166	107	59
Příbram	55-59	774	396	151	45-50	592	271	123
	60-64	249	136	56	50-54	242	125	50
	65-69	104	65	31	55-59	89	49	22
	70-74	136	94	52	60-64	72	42	22
	>75	133	100	61	65-69	96	60	32
					>70	3	2	1

LA - přinejmenším mírně obtěžování

LSD - přinejmenším mírně rušení ve spánku

A - přinejmenším středně obtěžování

SD - přinejmenším středně rušení ve spánku

HA - vysoce obtěžování

HSD - vysoce rušení ve spánku

Uvedený odhad počtu obtěžovaných a rušených osob může být zatížený velkou chybou, nepoužívá relevantních ukazatelů incidence či prevalence, neuvažuje o skutečné expozici a mobilitě obyvatel v kraji, hluk v roce 2012 se určitě bude lišit od hluku z roku 2007 zpracování hlukové mapy.

Tabulka 34: Procento obyvatel ve zjištěných objektech obtěžovaných hlukem ze silnic II. A III. třídy ve Středočeském kraji v denní době a rušených hlukem ve spánku v noční době

<i>Obtěžování hlukem</i>				<i>Rušení hlukem ve spánku</i>			
Hlukové pásmo	LA %	A%	HA%	Hlukové pásmo	LSD (%)	SD (%)	HSD (%)
60,1 – 68,0 dB	46-64	24-39	9-19	50,1 – 58,0 dB	27-37	13-21	5-10
68,1 – 70,0 dB	64-68	39-44	19-22	58,1 – 60,0 dB	37-40	21-23	10-11

LA - přinejmenším mírně obtěžování

LSD - přinejmenším mírně rušení ve spánku

A - přinejmenším středně obtěžování

SD - přinejmenším středně rušení ve spánku

HA - vysoce obtěžování

HSD - vysoce rušení ve spánku

Vztahy expozice a účinku byly odvozeny pro obtěžování hlukem a rušení hlukem ve spánku vyvolané dlouhodobou hlukovou expozicí a byly zprůměrnovány na celou populaci. Nemusí tedy platit pro jednotlivce nebo malé soubory exponovaných osob, kde může být obtěžující a rušivý účinek hluku významně modifikován jak individuální vnímavostí konkrétních osob vůči hluku, tak jejich osobním vztahem ke zdrojům hluku, konkrétní orientací oken hlavních pobytových místností a dalšími faktory a významně se lišit od vypočtených údajů.

12. 3. Závěr a doporučení

Globální cíle, specifické cíle, priority a opatření jsou většinou v souladu s cíli zdravotních strategií.

Souhrnně lze říci, že v Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je jedním ze základních aspektů dokumentu ochrana a zlepšení životního prostředí i veřejného zdraví a že rozvoj kraje je navrhován v souladu s principy udržitelného rozvoje. Z toho vyplývá, že většina navržených opatření bude mít příznivé důsledky na životní prostředí a zdraví a že případné nepříznivé vlivy, které lze předpokládat při realizaci některých opatření, budou v rámci monitoringu a kontroly realizace a implementace PRK podchyceny a účinně eliminovány nebo minimalizovány.

Nepříznivé dopady na životní prostředí a veřejné zdraví lze očekávat pouze při realizaci některých opatření, týkajících se především nové výstavby (obytných, průmyslových i podnikatelských objektů, některých objektů služeb a objektů či areálů pro sport a rekreaci). Proto posouzení konkrétních projektů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví musí proběhnout již v rámci jejich přípravy. Významné mohou být v některých případech a v některých lokalitách negativní dopady z výstavby dopravní, event. technické infrastruktury (zvýšení emisí do ovzduší, zvýšení hlukové zátěže, zvýšení produkce odpadů včetně nebezpečných, riziko kontaminace půdy a vody, narušení či poškození některých přírodních složek životního prostředí, nároky na zábory ploch apod.). Ty však mohou být do značné míry eliminovány účinnými zmírňujícími opatřeními, nezanedbatelná je i skutečnost, že u nových staveb jsou v některých případech požadovány přísnější podmínky a limity než u stávajících staveb (např. ochrana před hlukem).

Přesto je zapotřebí řešit hlukovou situaci a znečištění ovzduší související s dopravou, v rámci strategického plánu rozvoje, nebo nejlépe samostatným programem řešící dopady dopravy na životní prostředí a zdraví. Tak, aby doprava nezvyšovala znečištění ovzduší ani hlukovou situaci v obytných

sídlech, naopak, ve strategii by nemělo chybět odstranění stávajícího hluku a odstranění stávajícího znečištění z dopravy. Obyvatelé okresů přímo sousedících s územím hlavního města a okresů s vyšším podílem silniční dopravy jsou více zatíženi znečištěným ovzduším. S tím by pravděpodobně mohla částečně souviset i úmrtnost pro všechny diagnózy. Jsou zatíženi hlukem, jsou jim obtěžováni v denní i noční době a časem se to může projevit na jejich nemocnosti kardiovaskulárními nemocemi.

V podkladech aktualizace vize nejsou zmíněny tradice, religiozita, sociální koheze, úloha vícegenerační rodiny, dobrovolnická pomoc. Lze předpokládat, že by mohly tyto prvky pozitivně působit. Mohly by napomoci řešení problémů i bez většího rozvoje služeb pouze navázáním na tradiční zvyky. Je potřebné se problémem zabývat a připravit se na něj a včas registrovat signály. Detailní analýza situace bude nezbytná.

V Praze žije nejvíce vzdělaných lidí, z nichž určitě velká část se stěhuje do okolí hlavního města a tím zde vytváří významný a rychle se rozvíjející výzkumný potenciál, který je schopen dát podklady pro řešení demografických, sociálních i zdravotních problémů obyvatel.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je dokument, který nabízí ve střednědobém výhledu řešení zásadních priorit rozvoje kraje formou naplňování navrhovaných opatření. Zastává úlohu koncepčního dokumentu, na nějž budou dále navazovat další dokumenty, které budou v rámci priorit přesněji vymezovat konkrétní úkoly a akční plány.

13. NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předkládanou koncepcí je Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020. Jedná se o základní střednědobý koncepční dokument, který je zpracován pro časové období let 2014 až 2020 s ohledem na sedmileté programovací období EU. Stávající platný Program byl koncipován pro období let 2007 až 2013.

Posuzovaný Programu navazuje na koncepci původního dokumentu – Program rozvoje Středočeského kraje z roku 2006 a jeho aktualizace z roku 2009 a z roku 2011. Jednotlivá opatření byla aktualizována na základě výsledků analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů, které má Středočeský kraj zpracovány.

Součástí předkládaného vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou samostatné přílohy č. 1, č. 2 a č. 3. Jedná se o studii Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. a studii Hodnocení vlivů na zdraví obyvatel podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Přílohu č. 3 tvoří vypořádání všech obdržených vyjádření k oznámení koncepce v rámci zjišťovacího řízení.

Důvodem vytvoření Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 až 2020 jsou změny, ke kterým došlo důsledkem vývoje na území Středočeského kraje. Cílem koncepce je také reagovat na potřeby nižších samosprávních celků a začlenit nové trendy v jednotlivých oblastech. Cílem Programu je podpora regionálního rozvoje kraje, podle níž se bude odvíjet záměr optimalizace regionálního rozvoje v následujícím období 2014-2020. Program bude sloužit jako dokument pro stanovení a projednání v rámci Evropské komise podporovaných priorit při specifikaci potřeb z hlediska kohezní politiky na nové programovací období po roce 2013.

Program rozvoje kraje sestává z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Program obsahuje 5 priorit, zaměřených na rozvoj kraje, které se dělí na následující strategické cíle a opatření:

A. Podnikání a zaměstnanost

A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů

A1.1. Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury

A1.2 Podpora malého a středního podnikání a inovačních aktivit

A 1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu

A.2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce

A.3.1. Využití nabídky pracovní síly

A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce

A.4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

B. Infrastruktura a územní rozvoj

B.1. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B. 2. Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B. 3. Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví

B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

B. 4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

C. Lidské zdroje a vzdělávání

C.1. Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce

C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení

C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy

C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami

C. 2. Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče

C.2.1 Sociální péče

C.2.2 Zdravotní péče

C.3. Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení

C.3.1 Zlepšení možnosti trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení

D. Venkov a zemědělství

D. 1. Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově

D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D. 2. Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

E. Životní prostředí

E. 1. Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

E. 2. Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E. 3. Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí

E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Posouzení vlivů Programu rozvoje kraje bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Důraz byl kladen na vyhodnocení jednotlivých navržených aktivit.

K vyhodnocení bylo využito následujících metodických podkladů:

Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (Edice Planeta 2004, MŽP, 7/2004);

Metodická příručka Programu rozvoje kraje (3. verze – finální, DHV, AAR, Metod Konzult IPM, 2000).

Kapitola 6 předkládaného vyhodnocení koncepce poskytuje podrobné hodnocení koncepce ve vztahu k životnímu prostředí (hodnocení SWOT analýzy, hodnocení prioritních oblastí, strategických cílů a opatření a hodnocení dílčích aktivit koncepce), dále řeší vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí a hodnotí možné sekundární, synergické a kumulativní vlivy koncepce na životní prostředí.

Hodnocení Prioritní oblasti A. Podnikání a zaměstnanost

Z navržených opatření lze jako problémové hodnotit záměry výstavby nových objektů a areálů s možnými vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor ZPF, nivelizace terénu, základy budov, výkopy) a biotopy. Míra možného ovlivnění hlukové situace, ovzduší, povrchových a podzemních vod bude záviset na jednotlivých záměrech, především na technickém řešení objektů (vytápění, odkanalizování) a na dopravním zatížení (vyvolané dopravě) a prostupnosti lokality; nezanedbatelný může být i vliv staveb na krajinný ráz.

V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by brownfields, bylo by možné jejich vliv ze sledovaného hlediska hodnotit i jako mírně pozitivní, protože tyto objekty, jsou často zdrojem nepříznivých vlivů na životní prostředí svého okolí (ruderalizace biotopů, prašnost, možná kontaminace vod, půdy, horninového prostředí, případně i ovzduší).

Opatření na podporu rozvoje cestovního ruchu se jeví jako nejrizikovější zejména v souvislosti s možnými střety na poli ochrany přírody (viz též hodnocení soustavy NATURA 2000).

U opatření soustřeďujícího se na podporu a rozvoj infrastruktury vědeckotechnologických parků a vědeckých pracovišť již realizovaných, či nových lze hodnotit jako problémový cíl opatření vznik a rozvoj nových pracovišť (výzkumných, vědeckých, inovačních), neboť opatření může zahrnovat i záměry výstavby nových objektů a areálů s možnými negativními vlivy na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor půdy, změna krajinného rázu).

Hodnocení Prioritní oblasti B. Infrastruktura a územní rozvoj

Opatření obsahuje obecné i konkrétní projekty. U obecně stanovených cílů nelze provést konkrétní vyhodnocení, obecně lze však předpokládat negativní vliv, zejména v případech výstavby nových silnic a obchvatů, neboť záměry mohou mít dopad na prakticky všechny složky životního prostředí (zábor půdy, změna krajinného rázu, dopravní zatížení, hlukové zátěže, emise do ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod apod.). Konkrétně jsou prvky technické a dopravní infrastruktury řešeny v zásadách územního rozvoje, popř. v územních plánech měst a obcí.

Některá opatření však mohou mít i mírně pozitivní vliv, kdy může dojít k využití ekologicky šetrnějších technologií a postupů při rekonstrukci objektů, optimalizaci ve využívání zdrojů energií, rozvoji ekologičtějšího typu dopravy (veřejná doprava, cyklistika), apod.

Některé cíle opatření lze hodnotit také jako mírně pozitivní. Z pozitivních vlivů lze jmenovat snížení dopadů z hlukové zátěže (např. cíle opatření: realizace protihlukových opatření v oblasti silniční dopravy, řešení dopadu hluku na obce v Středočeském kraji - Letiště Praha, případně Letiště Vodochody, fungující systém cyklistické dopravy osob, fungující systém cyklistické dopravy osob), snížení emisní zátěže plynulou dopravou a v případě obchvatů odklonem dopravy z centru obcí (zlepšení kvality silnic II. a III.

třídy, budování obchvatů obcí, spolupráce a příprava na zavedení mýtného systému pro silnice I. tříd a vybrané silnice II. tříd, systém P+R, B+R, fungující systém cyklistické dopravy osob, cyklistická doprava je integrována s železniční, autobusovou a lodní osobní dopravou). Železniční, městská, lodní a cyklistická doprava může částečně nahradit dopravu silniční a eliminovat tak její negativní vlivy.

Opatření B.1.2 se zaměřuje na zabezpečení kvalitního zásobování obcí regionu sítěmi technické infrastruktury v dostatečných kapacitách (budování nových sítí a rekonstrukce sítí stávajících). Obdobně jako u opatření B.1.1 lze i v tomto případě očekávat negativní vliv během výstavby záměrů (zejména zábor půdy, hluková zátěž, emise do ovzduší).

Hodnocení Prioritní oblasti C. Lidské zdroje a vzdělávání

V některých případech lze očekávat mírně negativní vliv spojený s výstavbou záměrů, který bude záviset na konkrétních projektech. V případě, že by záměry nebyly budovány v dosud nezastavěných územích, ale využívaly by areálů tzv. brownfields, což podporuje cíl revitalizace nevyužívaných objektů a ploch, bylo by možné jejich vliv hodnotit jako mírně pozitivní. Komplexní rekonstrukcí objektu nebo areálu pro nový účel jsou zdroje uvedených vlivů vesměs odstraněny (nezbytná je ovšem zvýšená opatrnost, jinak se předpokládaný pozitivní vliv může snadno změnit ve značný problém), přičemž k dispozici jsou i brownfields až o rozlohách průmyslových zón (obvykle bývalé vojenské prostory a areály).

Hodnocení Prioritní oblasti D. Venkov a zemědělství

Opatření D.1.1 může mít jak pozitivní vliv (z hlediska aktivity Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod., kdy lze očekávat zlepšení kvality vod aj, částečně i z hlediska aktivity Zajištění dopravní obslužnosti - integrovaný systém dopravy, zlepšení kvality komunikací), tak i negativní vliv způsobený stavební činností. Opatření D.1.2 může mít z hlediska aktivity Podpora drobných podnikatelů a řemeslných činností ve venkovských obcích vliv negativní, v závislosti na konkrétních záměrech, ale i vliv pozitivní z hlediska aktivity Podpora propagace místních a tradičních produktů a Podpora a motivace velkých zpracovatelů k využívání surovin z místních zdrojů, kdy lze očekávat především omezení negativních dopadů z dopravy. Opatření D.1.3, zejména aktivita Podpora a koordinace budování dopravní a technické infrastruktury ve venkovských obcích může mít opět jak negativní vliv způsobený stavební činností, tak i pozitivní vliv v závislosti na konkrétních projektech. Opatření obsahuje také aktivitu Podpora územního plánování obcí a regionů, kde může obdobně jako u cíle B.4 docházet k dopadům jak pozitivním tak i negativním, v závislosti na kvalitě příslušné dokumentace a jejím zohlednění ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Opatření D.1.4 může být opět hodnoceno kladně i záporně, podle jednotlivých aktivit a záměrů. Za pozitivní lze označit zejména cíl opatření Revitalizace a rekonstrukce veřejných ploch, negativní dopad lze očekávat u cíle opatření „Zvýšení atraktivity venkovských sídel pro bydlení a turistiku“.

Opatření D.2.1 je zaměřeno na zvýšení konkurenceschopnosti domácí zemědělské výroby, podporu tradičních a regionálních produktů zemědělství, apod. Zemědělská činnost, zejména v případě intenzivního zemědělství, má negativní dopady na životní prostředí, jelikož jsou používány chemické látky (minerální hnojiva, pesticidy), které se dostávají do půdy a v některých případech i do vody, podílí se na erozi půdy, zhutnění a emisích do ovzduší. Z tohoto důvodu je možné hodnotit opatření jako negativní. Pozitivní dopady mohou mít cíle opatření Modernizace zemědělských technologií, rekonstruované zemědělské objekty, kdy využitím moderní technologie mohou být omezeny některé zátěže. Opatření D.2.2 opět může mít dopady jak negativní (agroturistika), tak pozitivní (alternativní zemědělská výroba, která nezatěžuje životní prostředí).

Hodnocení Prioritní oblasti E: Životní prostředí

U většiny opatření lze předpokládat významný pozitivní vliv na životní prostředí, zejména na kvalitu ovzduší, půdy (odstranění starých ekologických zátěží) a v oblasti nakládání s odpady. Opatření, které je zacíleno na děti a mládež, veřejnost, veřejnou správu i podnikatele může mít pozitivní vliv na všechny složky životního prostředí.

Výjimkou je v této oblasti aktivita Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti, která může mít negativní dopad na cenné lokality dle Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000.

Obecně lze konstatovat, že koncepce klade důraz na ochranu životního prostředí i veřejného zdraví. Většina priorit obsahuje strategické cíle, které budou mít pozitivní dopady na životní prostředí, případně jsou v souladu s principy udržitelného rozvoje. Na ochranu životního prostředí jsou přímo i nepřímo zaměřeny různé strategické cíle a zejména celá jedna priorita. Koncepce se zaměřuje např. na ochranu živé i neživé přírody, zlepšení kvality ovzduší, odstranění starých ekologických zátěží, odpadové hospodářství apod.

Lze však očekávat také nepříznivé dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, zejména při realizaci některých opatření, týkajících se dopravní a technické infrastruktury, kdy lze očekávat zejména emise do ovzduší, hlukovou zátěž, vyšší produkci odpadů, zábory půdy a rizika havárií. Jednotlivé záměry by však měly být samostatně vyhodnoceny, včetně příslušných rizik a stanovení opatření na zmírnění příslušných dopadů.

Koncepce bude mít převážně pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví a je v souladu se strategickými dokumenty z oblasti životního prostředí a veřejného zdraví. Koncepci lze doporučit k realizaci.

Odpovídající ochrana jednotlivých složek životního prostředí a veřejného zdraví bude zajištěna prostřednictvím příslušných správních řízení (stavební, územní), případně prostřednictvím procesu EIA.

V kapitole 9 předkládaného vyhodnocení koncepce jsou navrženy indikátory pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí. V kapitole 11 jsou stanovena environmentální kritéria, která by měla usnadnit výběr projektů podpořených v rámci realizace Programu rozvoje kraje.

14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Vyhodnocení předpokládaných vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví na území Středočeského kraje je provedeno následujícím způsobem:

Na základě stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, budou hodnoceny vlivy koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti postupem podle § 45h a § 45i tohoto zákona. Při tomto hodnocení je nutné zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny.

Vyhodnocení koncepce je zpracováno podle základních zákonných požadavků daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ale také dle požadavků plynoucích ze zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí.

Posuzování koncepce vychází ze stavu životního prostředí v dotčeném území v době podání oznámení o zpracování koncepce, s přihlédnutím ke vlivům jiných koncepcí nebo záměrů, které budou uskutečněny před provedením koncepce nebo v průběhu jejího provádění, případně, jejichž provedení je zamýšleno.

14. 1. Vypořádání vyjádření obdržených k oznámení koncepce

Zjišťovací řízení k oznámení koncepce bylo zahájeno dne 13. 3. 2012. V zákonné lhůtě obdrželo MŽP, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA, vyjádření k oznámení koncepce celkem od 62 subjektů – územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů, občanských sdružení a veřejnosti.

Seznam vyjádření obdržených v rámci Zjišťovacího řízení k oznámení koncepce „Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje – aktualizace 2011“ je uveden níže.

Vypořádání veškerých obdržených vyjádření k oznámení Koncepce je vzhledem ke svému rozsahu uvedeno jako samostatná příloha (Příloha č. 3) Vyhodnocení koncepce.

<i>pořadí</i>	<i>Vyjadřující se subjekt</i>	<i>Datum podání</i>	<i>Číslo jednací</i>
1	Ministerstvo životního prostředí, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny	27. 3. 2012	721/620/12
2	Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší	13. 3. 2012	753/780/12
3	Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů	26. 3. 2012	1259/720/12
4	Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze	19. 3. 2012	KHSSC11122/2012
5	Česká inspekce životního prostředí, OI Praha	28. 3. 2012	ČiŽP/41/IPP/1203393.001/12/PBA
6	Správa Chráněné krajinné oblasti Český kras	26. 3. 2012	00688/CK/2012

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020

Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví dle Přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění

7	Správa Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko	13. 3. 2012	15620/ENV/12
8	Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze	20. 3. 2012	NPÚ 321- 20592/2012
9	Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	30. 3. 2012	042671/2012/KUSK
10	Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kancelář hejtmána	2. 4. 2012	060477/2012/KUSK
11	Obecní úřad Chodouň	10. 4. 2012	neuvedeno
12	Obec Hrušov	2. 4. 2012	neuvedeno
13	Obec Kropáčova Vrutice	29. 3. 2012	KV153/2012
14	Obec Chorušice	30. 3. 2012	neuvedeno
15	Obec Čechelice	28. 3. 2012	neuvedeno
16	Obec Košátky	29. 3. 2012	neuvedeno
17	Obec Kadlín	29. 3. 2012	neuvedeno
18	Obec Nebužely	30. 3. 2012	neuvedeno
19	Obec Nepřevázka	28. 3. 2012	15/2012
20	Obec Kamenice	30. 3. 2012	1888/12
21	Obec Čachovice	29. 3. 2012	neuvedeno
22	Obec Katusice	3. 4. 2012	neuvedeno
23	Obec Velký Borek	27. 3. 2012	VB 180/2012
24	Obec Velké Popovice	2. 4. 2012	01119/12/ST
25	Obec Semčice	28. 3. 2012	43/2012
26	Obec Chýně	12. 3. 2012	387/Dmu/12/Fo
27	Obec Tetín	14. 3. 2012	2012/200/OÚ
28	Obec Kly	15. 3. 2012	Obec Kly 0097/2012
29	Obec Horní Slivno	28. 3. 2012	OUHS-63/2012
30	Obec Byšice	29. 3. 2012	2644/2012/JP-obec
31	Obec Braškov	27. 3. 2012	0146/2012
32	Obec Úžice	16. 3. 2012	210/2012/OU
33	Obec Mečeříč	22. 3. 2012	78/12/OÚ/Meč
34	Obec Mirošovice	16. 3. 2012	182/12
35	Obec Tismice	16. 3. 2012	neuvedeno
36	Obec Dřínov	2. 4. 2012	154/12-Še
37	Městys Bezno	29. 3. 2012	Nov/2012
38	Městys Brodce	19. 3. 2012	54/2012/ÚmB-1
39	Město Benátky nad Jizerou	30. 3. 2012	MěÚ BnJ/01807/2012/MK
40	Městský úřad Mělník	30. 3. 2012	40/VED/12/JAKO
41	Městský úřad Rakovník, odbor životního prostředí	28. 3. 2012	MURA/12354/2012/2

42	Město Mšeno	30. 3. 2012	1135/12/org.
43	Město Dobruška	30. 3. 2012	EK/0596/2012/Ba
44	Město Dobříš	30. 3. 2012	neuvedeno
45	Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	26. 3. 2012	0124766/2012-80/PK
46	Město Kolín	22. 3. 2012	OZPZ 17416/12-Ch
47	Město Kutná Hora	19. 3. 2012	MKH/012950/2012/MAJ/HAS
48	Město Příbram	20. 3. 2012	MěÚPB 13666/2012/OKRM/Ro
49	Město Mníšek pod Brdy	12. 4. 2012	OSMI 3512/12 – 97/2012-Ger
50	Statutární město Mladá Boleslav	30. 3. 2012	NPJ/2012
51	Rada Města Mnichovo Hradiště	neuvedeno	neuvedeno
52	Městský úřad Vlašim, odbor životního prostředí	29. 3. 2012	ZIP 5066/12-273/2012 KrU
53	Městský úřad Rakovník, odbor životního prostředí	29. 3. 2012	MURA/13834/2012/7
54	Městský úřad Kolín, odbor životního prostředí a zemědělství	23. 3. 2012	OZPZ 17991/12-Ch
55	Městský úřad Lysá nad Labem	23. 3. 2012	ŽP/9262/12/Pil/ 38
56	Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, odbor životního prostředí	21. 3. 2012	100/15892/2012
57	Městský úřad Neveklov	26. 3. 2012	00397/2012/T
58	Občanské sdružení Původní Kly	28. 3. 2012	neuvedeno
59	Sdružení občanů Neratovic	28. 3. 2012	neuvedeno
60	Občanské sdružení NAŠE Čelákovice	20. 3. 2012	neuvedeno
61	pan Ing. František Ohem, Liběchov	29. 3. 2012	neuvedeno
62	pan Ing. Rostislav Dias, Velké Přílepy	17. 4. 2012	neuvedeno

14.2. Vypořádání připomínek a požadavků MŽP uvedených v Závěru zjišťovacího řízení

K programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, aktualizace 2011, 3. etapa návrhová část, bylo vydáno stanovisko MŽP (č. j. 30650/ENV/12 ze dne 17. 4. 2012), na základě kterého uplatňuje MŽP dle § 187 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění, následující požadavky a připomínky k tomuto návrhu.

Z hlediska vyhodnocení vlivů Programu na životní prostředí je požadováno se zaměřit, mimo základních zákonných požadavků daných zákonem č. 183/2006 Sb., v platném znění, i na následující aspekty:

1. Vyhodnotit, zda je koncepce v souladu a naplňuje priority a cíle stanovené ve schválených koncepčních dokumentech, a to zejména – Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí ČR, Strategie udržitelného rozvoje, Program snižování emisí a Integrovaný program zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje, Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje, plán oblasti povodí, platná územně plánovací dokumentace.

Koncepce byla vyhodnocena ve vztahu s cíli národních a regionálních dokumentů v kapitole 5 předkládaného Vyhodnocení koncepce.

Na úrovni národních koncepčních dokumentů bylo provedeno vyhodnocení Koncepce ve vztahu k Strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR, ke Státní politice životního prostředí České republiky 2012–2020, ke Státnímu programu ochrany přírody a krajiny ČR a ke Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR.

Na úrovni regionální byl důraz kladen především na vyhodnocení vztahu koncepce se Zásadami územního rozvoje Středočeského kraje, s Konceptí ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje, s Plánem odpadového hospodářství Středočeského kraje, s Integrovaným programem ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje, s Plány oblastí povodí Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy, Horního a středního Labe a povodí Ohře a dolního Labe pro správní obvod Středočeského kraje, s Územní energetickou koncepcí Středočeského kraje a s Plány péče pro velkoplošná zvláště chráněná území (CHKO) na území Středočeského kraje.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020, Návrhová část je zpracován pouze v obecné rovině, až na výjimky neuvádí konkrétní projekty. V této fázi zpracování koncepce lze konstatovat, že koncepce je v souladu s výše uvedenými dokumenty. Koncepce některé z priorit a cílů stanovených ve výše uvedených dokumentech zohledňuje a naplňuje. U jednotlivých projektů, které budou realizovány, je však třeba přihlídnout k jejich individuálním vlivům a posoudit, zda nejsou v rozporu s některými opatřeními, případně navrhnout vhodná opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů, což bude předmětem podrobnějších dokumentací.

2. Vyhodnotit, zda koncepce zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.

Požadované vyhodnocení je provedeno v rámci kapitoly 5 Vyhodnocení koncepce, resp. podkapitoly 5.1. Vazby koncepce na národní dokumenty.

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky – Zdraví pro všechny v 21. století, je národní variantou programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Health for all in the 21st century. Byl schválen usnesením vlády v roce 2002 jako mezirezortní dlouhodobý program. Program se zaměřuje na zlepšení zdraví a kvality života obyvatel, snížení nemocnosti a počtu nehod, prevenci a další ukazatele obyvatel všech věkových kategorií.

Program není v žádném případě v rozporu s cíli a opatřeními Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století. V prioritě „C. Lidské zdroje a vzdělávání“ stanovuje opatření C.2.2 Zdravotní péče, které podporuje některé cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století. Toto opatření se zaměřuje na zachování a zvyšování úrovně, kvality a efektivity zdravotní péče.

3. Vyhodnotit, zda jsou způsoby dosažení strategických cílů v souladu s koncepčními materiály Středočeského kraje, zejména ve schválených koncepčních dokumentech týkajících se ochrany ovzduší.

Požadované vyhodnocení je provedeno v rámci kapitoly 5 Vyhodnocení koncepce, resp. podkapitoly 5.1. Vazby koncepce na národní dokumenty a podkapitoly 5.2. Vazby koncepce na regionální/krajské dokumenty.

Je vyhodnocen zejména soulad Koncepce s Prioritou 5.3, Cílem 4 „Podílet se na plnění mezinárodních závazků v oblasti snižování emisí skleníkových plynů“ stanoveným v rámci Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR.

Dále je vyhodnocen soulad s tematickou oblastí 2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší vymezenou v rámci Státní politiky životního prostředí České republiky 2012–2020. Tato oblast zahrnuje následující tři priority: Priorita 2.1: Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny; Priorita 2.2: Snížení úrovně znečištění ovzduší; Priorita 2.3: Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie.

V neposlední řadě je přihlédnuto k vyhodnocení souladu s Integrovaným programem ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje (Aktualizace 2012). Globálním cílem Integrovaného programu je zajistit na celém území Středočeského kraje kvalitu ovzduší splňující zákonem stanovené požadavky (emisní limity a cílové emisní limity) a přispět k dodržení závazků, které Česká republika přijala v oblasti omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší (emisní stropy). Naplňování cílů Integrovaného programu je v Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje realizováno především prostřednictvím následujících opatření: *E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší, E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie, E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.*

4. Provést zhodnocení koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví ve smyslu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se zaměřením zejména na problematiku hluku a ovzduší.

Odborné hodnocení vlivů na zdraví obyvatel z hlediska problematiky ovzduší a hluku bylo zajištěno (Ing. Růžicková) a tvoří součást Vyhodnocení koncepce jako samostatná příloha (Příloha č. 2). Kapitola 12 předkládaného Vyhodnocení koncepce je zpracována na základě tohoto odborného hodnocení.

5. Vyhodnotit, zda a jakým způsobem koncepce řeší problematiku nepříznivého vývoje znečištění ovzduší v průmyslových aglomeracích, především návrhy opatření vedoucích k řešení této situace jak v oblasti průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší, tak v oblasti automobilové dopravy.

Koncepce se zabývá problematikou ochrany ovzduší, zejména v prioritě E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí. Opatření E.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie je zaměřeno na snižování energetické náročnosti budov a areálů, snižování spotřeb neobnovitelných zdrojů energie a na podporu využívání alternativních zdrojů energie s ohledem na životní prostředí. Klade si za cíl snižovat podíl energie z fosilních a neobnovitelných zdrojů, energetickou náročnost objektů a emise z paliv určených pro vytápění. Tyto cíle pak budou naplňovány podporou budování zařízení a zavádění nových technologií pro výrobu energií z alternativních zdrojů (biomasa, bioplyn, tepelná čerpadla, solární energie), podporou výstavby nízkoenergetických budov, informovaností a osvětou v možnostech užívání alternativních zdrojů energie, aplikací zásad využívání alternativních zdrojů energie nebo nízkoemisních paliv při budování a rekonstrukcích objektů, zřizovaných nebo vlastněných Středočeským krajem.

Tato priorita obsahuje dále opatření E.2.3 Snižování emisí a ochrana kvality ovzduší. Opatření je zaměřeno na snižování emisí základních znečišťujících látek do ovzduší. Středočeský kraj při naplňování tohoto opatření vychází z Programu snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaného krajského programu ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje. Prioritou je snižování emisí tuhých znečišťujících látek do ovzduší. Dalšími prioritami je snížení emisí oxidů dusíku, těkavých látek a

amonných látek, provádění sledování a vyhodnocování znečištění ovzduší, a podpora opatření, které znečištění eliminují. K dosažení priorit by mělo dojít pomocí snižování emisí tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku, těkavých látek a amonných látek, vyhodnocováním a kontrolou stavu a přijímání opatření pro zlepšení kvality ovzduší, využíváním kompetencí v rozsahu samostatné a přenesené působnosti kraje v oblasti ochrany ovzduší. Dosažení cílů by měly podpořit následující aktivity:

- Podpora přeměny systémů vytápění – plynofikace, modernizace stávajících zařízení, alternativní způsoby vytápění, obnovitelné zdroje.
- Kontroly a působení na zavádění nových technologií pro omezení emisí prachu ze stacionárních zdrojů (kamenolomy, cementárny, betonárny, staveniště, sušičky, překladiště sypaných materiálů, apod.).
- Kontroly a působení na kvalitu i četnost úklidu komunikací v extravilánu.
- Používání nástrojů územního plánování a rozhodování – databáze podkladů o kvalitě ovzduší, prosazování hledisek ochrany ovzduší v územních plánech, podpora nízkoenergetické výstavby, podpora plánování zelených ploch v místech hrozících erozí, umísťování technologií a provozů na vhodných místech, podpora budování cyklostezek, systémů Bike and Ride, obchvatů měst, pěších zón.
- Podpora ekologizace veřejné dopravy, jejího zkvalitňování a dostatečné kapacitní sítě.
- Údržba a aktualizace databáze zdrojů znečišťování ovzduší a stavu znečištění ovzduší, optimalizace regionální sítě monitoringu.
- Podpora omezování erozí na nezatravněných a nezpevněných plochách – používání nástrojů územního plánování.
- Informovanost a vzdělávání v oblasti ochrany ovzduší obyvatel, pracovníků stavebních úřadů apod.
- Vytváření motivačního prostředí a podpora dobrovolných přístupů při snižování emisí z průmyslových a energetických zdrojů.

V rámci opatření B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury jsou stanovena některá opatření, která podporují snižování emisního zatížení v kraji. Středočeský kraj je neúměrně zatěžován kamionovou dopravou – řidiči si vybírají objízdné trasy na komunikacích nižších tříd z důvodu obcházení mýtného na dálnicích a silnicích I. tříd. Proto se opatření týká i vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd. Opatření se soustřeďuje i na podporu cyklistické dopravy, jejíž rozvoj je řešen v aktualizovaném (k roku 2012) Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje. Cyklistická doprava by se měla stát nedílnou součástí dopravního systému, stejně jako doprava silniční, železniční, vodní nebo letecká. Cíle mají být naplňovány např. opatřeními: Budování obchvatů obcí, Spolupráce a příprava na zavedení mýtného systému pro silnice I. tříd a vybrané silnice II. tříd, Podpora a spolupráce na dokončení silničního okruhu kolem Prahy, Fungující systém cyklistické dopravy osob do práce, škol, za nákupy, do úřadů, za zábavou, za kulturou, za rekreací a za sportem, Cyklistická doprava je integrována s železniční, autobusovou a lodní osobní dopravou.

Dále je tato problematika částečně řešena v opatření E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, kde je zařazen cíl posílení ekologického povědomí obyvatel Středočeského kraje. Cílové skupiny tohoto opatření jsou mimo jiné v oblasti podnikatelských subjektů. Cílovým opatřením v této oblasti pak je informovaná, zodpovědná a motivovaná veřejnost k zájmu ochrany přírody a ekologickému jednání, orientace podniků na ekologicky šetrný provoz a ekologizace provozu veřejných budov.

Koncepce tedy řeší problematiku nepříznivého vývoje znečištění ovzduší v oblasti průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší i v oblasti automobilové dopravy. Tato opatření přispívají k pozitivním vlivům vedoucích k řešení situace znečišťování ovzduší z průmyslových zdrojů a automobilové dopravy.

6. Posouzení, zda a jak koncepce přispívá ke snížení emisí z malých stacionárních zdrojů resp. lokálních topenišť.

Koncepce se zaměřuje v opatření E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie na snižování energetické náročnosti budov a areálů, snižování spotřeb neobnovitelných zdrojů energie a na podporu využívání alternativních zdrojů energie s ohledem na životní prostředí. Mezi cíli opatření je zahrnuto snížení emisí z paliv určených pro vytápění. Mezi aktivity, které napomáhají k dosažení cílů, je podpora výstavby nízkoenergetických budov, informovanost a osvěta v možnostech užívání alternativních zdrojů energie.

Dále je tato problematika částečně řešena v opatření E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, kde je zařazen cíl posílení ekologického povědomí obyvatel Středočeského kraje. Cílové skupiny tohoto opatření jsou v oblasti školství, mimoškolní výchovy, veřejné správy, podnikatelských subjektů a veřejnosti. Cílovým opatřením v této oblasti pak je informovaná, zodpovědná a motivovaná veřejnost k zájmu ochrany přírody a ekologickému jednání, orientace podniků na ekologicky šetrný provoz a ekologizace provozu veřejných budov. Tato opatření přispívají k pozitivnímu vlivu na snížení emisí z malých stacionárních zdrojů resp. lokálních topenišť.

7. Vyhodnotit vliv rozvoje dopravy na životní prostředí ve Středočeském kraji, a zda a jak koncepce podporuje ekologicky šetrné druhy dopravy.

Středočeský region (včetně Prahy) je územím s nejintenzivnější dopravou v ČR, což je způsobeno spádovostí kraje do Prahy a tranzitní dopravou. Rozhodující zátěž životního prostředí z hlediska dopravy způsobuje doprava silniční. Intenzita dopravy v kraji je nejvyšší na dálnicích směřujících do Prahy, kde dosahuje 50–100 tis. vozidel denně. Dopravní situaci v kraji komplikuje dosud nedokončený vnější okruh Prahy (Pražský okruh), v důsledku čehož dochází ke značné dopravní zátěži některých obcí na hranici Prahy a Středočeského kraje. V hromadné dopravě převažuje doprava linkovými autobusy. Systém veřejné dopravy ve Středočeském kraji postrádá kvalitní propojení mezi sídly, která nejsou na trase do Prahy. V nákladní dopravě výrazně převažuje doprava silniční.

Koncepce se na rozvoj dopravy zaměřuje v opatření B 1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury. Toto opatření se soustředí mimo jiné na ekologicky šetrné druhy dopravy, konkrétně na podporu cyklistické, železniční a vodní dopravy. Cyklistická doprava by se měla stát součástí dopravního systému v kraji.

Aktivity, pomocí kterých by mělo dojít k naplnění opatření, jsou rozděleny podle jednotlivých druhů dopravy. Za železniční dopravu se jedná o podporu realizace některých tratí a modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor). Za vodní dopravu jsou prioritními oblastmi podpora rozvoje a rekonstrukce vodních cest a přístavů a podpora turistického využívání vodních toků. Za cyklistickou dopravu jsou prioritními aktivitami budování stezek pro cyklisty a pro pěší a cyklisty, realizace vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty na stávajících, rekonstruovaných a nových veřejných pozemních komunikacích, zřizování parkovišť bike & ride u železničních a autobusových stanic, zřizování míst pro bezpečné parkování jízdních kol u škol, úřadů, nákupních, společenských, kulturních a

sportovních center, značení cyklistických tras v terénu a tvorba informačních a orientačních systémů pro cyklisty, aktualizace a vyhodnocování Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje.

Vzhledem k výše uvedeným opatřením koncepce podporuje ekologicky šetrné druhy dopravy.

8. Vyhodnotit zejména vlivy globálních strategických cílů na oblast přírody (především rozvojové cíle v chráněných oblastech), ochrany ovzduší, protipovodňová ochrana (ochrana vod) a odpadového hospodářství.

Česká republika je smluvní stranou několika desítek mnohostranných environmentálních smluv. Smlouvy jsou obvykle sjednávány v rámci mezinárodních organizací a přispívají k řešení environmentální problémů v souladu s Rozvojovými cíli tisíciletí, Implementačním plánem Světového summitu o udržitelném rozvoji a příslušnými dokumenty EU a OECD.

Mnohostranné environmentální smlouvy mohou být členěny dle svého zaměření. Česká republika je na mezinárodní úrovni aktivní v rámci smluv zaměřených na:

- změnu klimatu (Rámcová úmluva OSN o změně klimatu, Kjótský protokol)
- ochranu přírody a krajiny (Evropská úmluva o krajině, Karpatská úmluva, Ramsarská úmluva o mokřadech, Smlouva o Antarktidě - Česká antarktická stanice, Úmluva o biologické rozmanitosti, Úmluva o boji proti desertifikaci)
- ochranu druhů (AEWA - Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků, Bernská úmluva, CITES - Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, EUROBATS - Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů, Memorandum o dropovi, Úmluva o regulaci velrybářství, Bonnská úmluva)
- ochranu ovzduší (Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší)
- ochranu ozonové vrstvy (Vídeňská úmluva a Montrealský protokol)
- ochranu vod (Úmluva o ochraně hraničních toků a jezer)
- chemické látky a rizika pro životní prostředí (Rotterdamská úmluva, Stockholmská úmluva, Úmluva o rtuti, Cartagenský protokol)
- odpady (Basilejská úmluva)
- průmyslové havárie (Úmluva o účincích průmyslových havárií)
- horizontální otázky - přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí (Aarhuská úmluva, Protokol o PRTR, Espoo úmluva, Protokol o SEA)

Cíle a závazky výše uvedených mezinárodních smluv jsou transponovány a implementovány do národních koncepčních dokumentů. Tyto dokumenty jsou v souladu s koncepcí, jak již bylo zmíněno v bodě 1 vypořádání připomínek a požadavků ze strany MŽP v Závěru zjišťovacího řízení.

9. Vyhodnotit, zda koncepce respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, především zda je v souladu s plány péče o zvláště chráněná území, která leží nebo zasahují na území Středočeského kraje.

Středočeský kraj zpracoval dokument Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016, ve kterém jsou definovány hlavní cíle, opatření a akční plán v oblasti ochrany přírody a krajiny. Mezi hlavní cíle koncepce patří:

- ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území Středočeského kraje,
- vytvoření funkční soustavy Natura 2000 a naplnění ostatních mezinárodních úmluv a závazků,
- přírodovědecky nebo esteticky významná území otevřená návštěvníkům, informování návštěvníků,
- zajištěná existence zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v oblastech jejich současného rozšíření,
- zlepšování podmínek pro existenci chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů,
- aktivní veřejnost při ochraně rostlin a živočichů,
- šetrné využívání ložisek nerostných surovin,
- zachování cenných lokalit neživé přírody a péče o ně,
- uchování geomorfologických jevů a fenoménů,
- obhospodařování lesů podle principu trvale udržitelného rozvoje, zvyšování ekologické stability a biologické diversity lesů,
- šetrné využívání zemědělského půdního fondu s ohledem na ochranu půdy, kvalitu vody, retenční schopnost a biologickou rozmanitost,
- ochrana krajiny s využitím institutu VKP,
- obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny,
- funkční ÚSES jako základ ekologické stability krajiny,
- omezení ztrát zemědělské a lesní půdy v důsledku nepřiměřené územní expanze suburbanizovaných území,
- vytvoření sítě nezastavitelných či chráněných území, která formou „zelených klínů“ zajistí kontakt hlavního města s přírodně hodnotnými částmi Středočeského kraje,
- ke krajině šetrná a bezbariérová infrastruktura,
- trvale udržitelný rozvoj využívání krajiny,
- zlepšení stavu krajiny ve vhodných územích,
- prostupná krajina pro biotu a člověka,
- zlepšení stavu a zvýšení množství rozptýlené zeleně,
- zabezpečení ochrany nejvýznamnějších stromů s mimořádnou přírodovědnou, estetickou a kulturní hodnotou,
- zlepšení stavu parků, historických zahrad a parkových ploch sídelní zeleně,

- aktivní, informovaná veřejnost a veřejně prospěšné nevládní neziskové organizace,
- informovaná, vzdělaná a iniciativní veřejná správa,
- ekonomické zajištění ochrany přírody a krajiny.

Plán péče o zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo je koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.

Pro jednotlivé CHKO, které leží na území Středočeského kraje, jsou zpracovány následující plány péče:

- Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Blaník na období 2008–2017
- Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Křivoklátsko na období 2007–2016
- Plán péče o CHKO Kokořínsko na období 1999–2008, jehož platnost byla prodloužena č.j. 620/1329/05 do roku 2013
- Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Český ráj na období 2004–2013
- Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Český kras na období 2010–2019

V koncepci je péči a ochraně jednotlivých složek životního prostředí věnována pozornost v opatření E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody. Opatření Programu rozvoje vychází z Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016. Opatření se soustředí na zvýšení kvality životního prostředí a péči o něj s ohledem na předpokládaný rozvoj sídel. K tomuto účelu je zamýšleno důsledné využívání nástroje územního plánování, pomocí kterého budou navrženy a doplněny stávající systémy prvků životního prostředí. Mezi cílová opatření jsou zařazena:

- Zvýšení ekologické stability krajiny
- Ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území
- Kvalitní péče o chráněná území
- Vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti
- Šetrné obhospodařování lesů, diverzita lesních porostů
- Zajištění monitoringu a péče o EVL a soustavy Natura 2000
- Obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny
- Šetrné využívání ložisek nerostných surovin

U příslušných projektů, které budou vycházet z tohoto opatření, lze předpokládat pozitivní vliv koncepce. V koncepci není zahrnuta ochrana volně žijících druhů, ani péče o chráněné živočichy a rostliny. Budoucí projekty by měly být realizovány tak, aby nedošlo k negativním vlivům zejména na chráněné druhy. Pozornost by měla být věnována i druhům, které nespádají pod zvláštní ochranu. Při realizaci konkrétních projektů, kdy by došlo k narušení biotopů těchto chráněných druhů, je nutno

postupovat podle platné legislativy. Přednostně je však potřebné navrhovat projekty tak, aby k narušení biotopů docházelo co nejméně.

Dále je tato problematika částečně řešena v opatření D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví. Toto opatření se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti domácí zemědělské výroby, podporu tradičních a regionálních produktů zemědělství, zvýšení informovanosti o možných dotacích zemědělské výroby. Důraz je kladen také na ochranu zemědělského půdního fondu a na ochranu lesních pozemků, včetně plnění funkce lesa a podpory výsadbu lesních porostů. Mezi cílová opatření, vztahující se k této problematice je zahrnuta produkce tradičních výrobků a regionálních produktů a nižší podíl záborů zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkce lesa. Z aktivit, které by měly tato opatření naplnit, jsou zásadní vyhodnocování územně plánovací dokumentace z hlediska záborů ZPF PUPFL, podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví a podpora poradenských center pro zemědělce a vlastníky lesů. Tato opatření budou mít pozitivní vliv na ochranu přírody.

Některé cíle Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016 jsou částečně zohledněny v opatření E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. Opatření je orientováno na posílení ekologického povědomí obyvatel Středočeského kraje. Cílové skupiny, na které je koncepce zaměřena, jsou tvořeny oblastí školství, mimoškolní výchovou, veřejnou správou, podnikatelskými subjekty a veřejností. Mezi cílová opatření patří rozvíjení zájmu o přírodu u dětí a mládeže, informovaná, zodpovědná a motivovaná veřejnost k zájmu ochrany přírody a ekologickému jednání, veřejná správa rozhodující s principy udržitelného rozvoje a komunikující s občany v otázkách životního prostředí, orientace podniků na ekologicky šetrný provoz a ekologizace provozu veřejných budov. Naplňování tohoto opatření přispívá ke kladnému vlivu na ochranu přírody a je v souladu se schválenými koncepčními materiály v oblasti ochrany přírody.

Lze konstatovat, že koncepce respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody a bude mít na ochranu přírody pozitivní vliv, zejména realizací aktivit, které jsou navrženy v prioritě životní prostředí. Realizací některých projektů, zejména staveb a technické a dopravní infrastruktury, může dojít k negativnímu ovlivnění některých složek přírody. Vyhodnocení vlivů konkrétních záměrů na přírodní poměry bude předmětem příslušných dokumentací ke konkrétním záměrům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

10. Vyhodnotit, zda a jak jsou v koncepci zohledněny principy ochrany ZPF, zejména s ohledem na záborů kvalitní zemědělské půdy a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záborů půdy a volné krajiny.

V koncepci je zpracována priorita Venkov a zemědělství. Opatření D.2.1 je zaměřeno na podporu rozvoje zemědělské výroby a lesnictví. V tomto opatření je řešena mimo jiné potřeba zvýšit ochranu zemědělského půdního fondu a ochrana pozemků k plnění funkce lesa. Jedním z cílových opatření je nižší podíl záborů zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkce lesa. Aktivitami, které podporují tato opatření, jsou vyhodnocování územně plánovací dokumentace z hlediska záborů ZPF PUPFL, podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví a podpora poradenských center pro zemědělce a vlastníky lesů.

Vzhledem k tomuto opatření je v koncepci zohledněna ochrana ZPF, nižší podíl záborů ZPF a pozemků určených k plnění funkce lesa je cílovým opatřením priority Venkov a zemědělství.

Toto opatření je dále podpořeno opatřením B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění

rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.

Realizací některých projektů, zejména staveb a výstavbou dopravní infrastruktury, může dojít k záborům ZPF. V tomto případě je třeba důsledně dodržovat územní plán a neprovádět realizaci záměrů na bonitně cenných půdách. Vyhodnocení konkrétních záměrů vzhledem k záborům ZPF bude předmětem příslušných dokumentací ke konkrétním záměrům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

11. Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce na ochranu PUPFL s ohledem na plnění funkcí lesa, zejména se zaměřením na funkci ekologicko-stabilizační, eraticko-půdoochrannou, hydricko-vodohospodářskou, sociálně-rekreační a zdravotně-hygienickou.

Ochrana PUPFL je zohledněna v opatření D 2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví. Toto opatření je zaměřeno na podporu zemědělské výroby, zvýšení ochrany zemědělského půdního fondu a ochranu pozemků k plnění funkce lesa a podporu výsadby lesních porostů. Mezi cílová opatření je zahrnuto snížení záborů pozemků určených k plnění funkce lesa a zvýšení informovanosti o možnostech dotací a poradenství při zpracování žádostí o dotace. Mezi aktivity, které tato opatření budou naplňovat je navrženo vyhodnocování územně plánovací dokumentace z hlediska záborů ZPF a PUPFL, podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví, podpora poradenských center pro zemědělce a vlastníky lesů. Naplněním tohoto opatření by tedy mělo dojít k omezení záborů lesních pozemků, které plní příslušné funkce. Program má tedy pozitivní vliv na funkce lesa.

Toto opatření je dále podpořeno opatřením B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.

Realizací některých projektů, zejména staveb a výstavbou dopravní infrastruktury, může dojít k záborům PUPFL. V tomto případě je třeba důsledně dodržovat územní plán. Vyhodnocení konkrétních záměrů vzhledem k záborům PUPFL bude předmětem příslušných dokumentací ke konkrétním záměrům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

12. Vyhodnotit vlivy obnovitelných zdrojů energie na životní prostředí, zejména z pohledu fragmentace krajiny a krajinného rázu. Vyhodnocení, zda a jak koncepce řeší možné vlivy umístování staveb (zejména se jedná o výstavbu stožárů mobilních operátorů, výstavbu větrných elektráren, výstavbu fotovoltaických elektráren, výškových zařízení apod.) na krajinný ráz.

V roce 2008 Rada EU schválila tzv. klimaticko-energetický balíček, který stanovuje jak opatření vedoucí ke snížení emisí skleníkových plynů o 20 % do roku 2020 ve srovnání s rokem 1990, tak i opatření vedoucí ke zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie (OZE) na konečné spotřebě energie do roku 2020 na 20 % v průměru za celou EU. Dosažení cíle EU by mělo ve stejném období vést i ke zvýšení energetické účinnosti o 20 %. ČR se v přístupové dohodě zavázala k dosažení minimálně 8% podílu elektřiny z OZE na hrubé spotřebě elektřiny ČR do roku 2010. Na základě výše uvedených závazků výroba elektřiny z OZE roste, podíl výroby elektřiny z OZE na hrubé spotřebě elektřiny ČR dosáhl v roce 2010 na 8,3 %.

Vlivy OZE na životní prostředí jsou pozitivní i negativní. Mezi pozitivní vlivy patří eliminace zátěží, které produkují neobnovitelné zdroje, jedná se zejména o emise znečišťujících látek a skleníkových plynů, vlivem emisí skleníkových plynů energetika přispívá ke změně klimatu (častější výskyt

hydrometeorologických extrémů – vln sucha, povodní či extrémních teplot), k defoliaci lesů a celkovému narušení krajiny. Znečištění ovzduší přispívá také k častějšímu výskytu respiračních potíží, alergií, astmatu či ke zvýšené nemocnosti a úmrtnosti obecně, narušení krajinného rázu povrchovou těžbou hnědého uhlí, záborům velkých ploch území, ovlivnění mikroklimatu a narušení estetické a rekreační funkce krajiny. OZE mají ale také na životní prostředí negativní vlivy, kdy dochází k záborům půdy (často ZPF), narušení krajinného rázu a fragmentaci krajiny, která se v posledních letech výrazně zvyšuje.

Největší podíl (47,4 % z OZE) zaujímá výroba elektřiny ve vodních elektrárnách a dále výroba elektřiny z biomasy (25,7 %). V roce 2010 zaznamenala velký rozvoj fotovoltaika. Výroba elektřiny ze solárních elektráren se mezi lety 2009–2010 zvýšila téměř sedminásobně, nicméně za cenu narušení socioekonomických a krajinných vazeb. Ostatní obnovitelné zdroje jsou zatím poměrně málo využívané, jedná se především o výrobu energie z bioplynu (10,2 %), větrné elektrárny (5,7 %) a spalování tuhého komunálního odpadu (0,6 %).

Vzhledem k tomu, že je Program zpracován na obecné úrovni a neobsahuje konkrétní projekty, není možné vyhodnotit, zda a jak jsou řešeny možné vlivy OZE na fragmentaci krajiny a krajinný ráz. Realizací projektů OZE může dojít také k záborům ZPF. V tomto případě je třeba důsledně dodržovat územní plán a neprovádět realizaci záměrů na bonitně cenných půdách. Oporou by mělo být opatření B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.

Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

13. Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit podporu ochrany přírody a krajiny, ochranu lidského zdraví a přednostní využívání brownfields.

V Programu je zohledněna ochrana přírody a krajiny v opatření E1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody. Mezi cílová opatření je zařazeno zvýšení ekologické stability krajiny, ochrana a péče o významná území, vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území, šetrné obhospodařování lesů a diverzita lesních porostů a další. Mezi aktivity, kterými by mělo dojít k naplnění těchto opatření, jsou zařazeny např. respektování a ochrana ÚSES v plánovacích dokumentacích a vytváření podmínek k jejich funkčnosti, podpora zachovávání a vysazování nelesní zeleně, podporovat ochranu významných krajinných prvků, uplatňování vlivu na plánování tras nadřazených sítí dopravní a technické infrastruktury, využívání nástrojů územního plánování, uchování geomorfologicky významných jevů a zachování lokalit s paleontologickými nalezišti, péče o krasové lokality a další.

Ochrana lidského zdraví je zohledněna v opatření E.2.3 Snižování emisí a ochrana kvality ovzduší. Opatření je zaměřeno na snižování emisí základních znečišťujících látek do ovzduší. Znečištění ovzduší přispívá k častějšímu výskytu respiračních potíží, alergií, astmatu či ke zvýšené nemocnosti a úmrtnosti obecně. Cílovými opatřeními v této oblasti je snižování emisí tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku, těkavých látek a amonných látek, vyhodnocování a kontrola stavu a přijímání opatření pro zlepšení kvality ovzduší a další využívání kompetencí v rozsahu samostatné a přenesené působnosti kraje v oblasti ochrany ovzduší. Mezi nejdůležitější aktivity z tohoto pohledu patří zejména používání nástrojů územního plánování a rozhodování – databáze podkladů o kvalitě ovzduší, prosazování hledisek ochrany ovzduší v územních plánech, podpora nízkooenergetické výstavby, podpora plánování zelených ploch

v místech hrozících erozí, umisťování technologií a provozů na vhodných místech, podpora budování cyklostezek, systémů Bike and Ride, obchvatů měst, pěších zón.

Opatření E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže se mimo jiné zabývá snižováním nebo odstraňováním starých ekologických zátěží a podporou nového využití těchto území. Aktivitou, která naplňuje toto opatření (z hlediska problematiky brownfields) je podpora při hledání nového způsobu využití zdevastovaných území. Na území Středočeského kraje se nachází množství lokalit s ekologickými zátěžemi, jedná se o průmyslové areály, bývalé vojenské prostory, čerpací stanice pohonných hmot apod. Dále je toto téma řešeno v opatření A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury. Jednou z aktivit, naplňující cíle opatření je podpora revitalizace brownfields a investic v greenfields a podpora při řešení vlastnických vztahů v těchto územích.

Vzhledem k výběru těchto cílů lze konstatovat, že podpora ochrany přírody a krajiny bude v projektech zohledněna. Nicméně se jedná o cíle, které jsou zaměřeny na podporu krajiny a území, ochrana organismů není v těchto cílech konkrétně zmíněna. Také ochrana lidského zdraví v budoucích projektech kraje je vzhledem k výběru cílů a aktivit zohledněna. Přednostní využívání brownfields je mezi cíli Programu rovněž zahrnuto, a to formou hledání nového způsobu využití zdevastovaných území a podporou revitalizace brownfields.

14. Stanovit opatření k podpoře udržení a účelného rozšiřování prvků územního systému ekologické stability krajiny a za účelem zabránění devastace těchto území při rozvoji regionu.

Aktivity k podpoře územního systému ekologické stability krajiny jsou obsaženy v opatření E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody. Opatření ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody se soustředí na zvýšení kvality životního prostředí a péče o něj s ohledem na předpokládaný rozvoj sídel.

V tomto směru hodlá Program důsledně využít nástroje územního plánování k zmapování stávajícího stavu a s ohledem na rozvojové aktivity obcí a měst návrhu a doplnění stávajících systémů prvky životního prostředí. Mezi cíle opatření je zahrnuto zejména zvýšení ekologické stability krajiny, ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území, vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti. Aktivity, které naplňují tato opatření, jsou vyhodnocování dosud nechráněných území a navrhování jejich ochrany, respektování a ochrana ÚSES v plánovacích dokumentacích, vytváření podmínek k jejich funkčnosti, podpora zachovávání a vysazování nelesní zeleně, podpora vzniku nových přírodních parků a rekreačních oblastí, vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti, aktualizace informací o krajinných hodnotách krajiny a na tomto základě posuzování vlivů na krajinný ráz, podpora zlepšení stavů městské zeleně, ochrany významných krajinných prvků, prezentace kraje jako regionu s významnými prvky životního prostředí a další.

S ohledem na toto opatření lze předpokládat, že opatření k podpoře udržení a účelného rozšiřování prvků územního systému ekologické stability krajiny jsou v Programu zahrnuta.

Vzhledem k tomu, že je Program zpracován na obecné úrovni a neobsahuje konkrétní projekty, není možné vyhodnotit, zda a jak jsou řešeny možné vlivy OZE na fragmentaci krajiny a krajinný ráz. Realizací projektů OZE může dojít také k záborům ZPF. V tomto případě je třeba důsledně dodržovat územní plán a neprovádět realizaci záměrů na bonitně cenných půdách. Oporou by mělo být opatření B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.

Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

15. Vyhodnotit vliv na fragmentaci krajiny v souvislosti s návrhem nových liniových staveb, průmyslových a logistických zón.

Ve vývoji využití území dochází k tzv. intenzifikovanému využití, jehož důsledkem je zejména nárůst rozsahu zastavěných a ostatních ploch. Tento proces je z hlediska krajinné ekologie negativní. V rámci suburbanizace dochází i k plošně významnému, územně nekompaktnímu a neestetickému rozšiřování zastavěného území s negativními environmentálními, ekonomickými a sociálními dopady (tzv. urban sprawl).

Budování liniových dopravních staveb, rozšiřování zástavby, oplocování pozemků ve volné krajině apod., způsobuje rozčleňování krajiny na stále menší izolované celky. V důsledku toho dochází jak k přímému záboru přirozených stanovišť organismů či přímému záboru zemědělského půdního fondu, tak k přerušení funkčně propojených ekosystémů a následně k omezování prostupnosti krajiny. Během období let 1980–2005 klesl podíl nefragmentované krajiny z 81 % na 64 % rozlohy ČR a prognózy předpokládají, že podíl nefragmentované krajiny bude v roce 2040 dosahovat pouze 53 %.

Zvyšující se míra zastavěnosti území významně ovlivňuje odtokové poměry v krajině, a tím může ovlivňovat průběh a následky nahodilých přírodních jevů, zejména povodní. Zatímco z území zarostlého vegetací odteče jen asi 5 % srážkové vody, u zpevněných ploch je míra vsaku téměř nulová, a tak z území musí odtéci více než 90 % srážkové vody.

Nová výstavba přináší změny do původního reliéfu (nové haldy, násypy apod.). Současně dochází k degradaci půdy např. zhoršenou infiltrací srážkové vody, čímž se snižuje doplňování podzemní vody. Výstavba nových liniových staveb, průmyslových a logistických zón by měla být tedy realizována co nejšetrněji ke krajině, s ohledem na výše uvedené okolnosti.

Vzhledem k tomu, že je Program zpracován na obecné úrovni a neobsahuje konkrétní projekty, není možné vyhodnotit, zda a jak jsou řešeny možné vlivy výstavby na fragmentaci krajiny. Zejména projekty, zaměřené na rozvoj infrastruktury a venkova, např. výstavba domů, dopravní a technické infrastruktury mohou zasahovat do krajinného rázu. Při realizaci projektů je třeba důsledně dodržovat územní plán, což by mělo podpořit opatření B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

16. V případě, že jsou v koncepci konkrétní investiční záměry uvedeny a lokalizovány, vyhodnotit, zda je zohledněn ekologický potenciál a ekologické zatížení příslušného regionu a přírodní hodnoty krajiny, a to ve smyslu zlepšování, respektive nezhoršování stávajícího stavu.

V koncepci je uvedeno pouze několik konkrétních záměrů:

- Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy. Jedná se zejména o trasy a úseky, které jsou již popsány v analytické části

- Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 - Unhošť – Rudná, II/101 - obchvat Jesenice, II/101 - Brandýs n. L. – Zápy, II/101 - Mstětice – Úvaly, II/101 – Kralupy n. Vlt. – Úžice (D8), II/240 - Kralupy n. Vlt. – Tuchoměřice, II/603 - Vestec – D1 (Vestecská spojka), II/272 - obchvat Lysé n. L. (dokončení), II/328 - Dobšice (D11 – Opočnice (II/611) a II/327 - Levín (D11) – Hradištko II.
- Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno
- Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor)
- Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)
- Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice)
- Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru
- Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapacitnění a modernizace zabezpečovacího zařízení
- Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zástavby (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami)
- Podpora při realizaci letiště Vodochody
- Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy
- Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště
- Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o:
 - o VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku
 - o VTL plynovod Veltrusy – Obříství
 - o VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice
 - o VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice
 - o VTL plynovod Zbenice – Chraštice, vč. RS Chraštice a RS Těchařovice
 - o VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
 - o VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumeck, vč. RS
 - o VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS

Tyto investiční záměry jsou uvedeny pouze v obecné rovině, bez specifikace konkrétních parametrů. V této fázi tedy lze provést vyhodnocení jejich vlivů pouze rámcově – viz kapitola 6 Vyhodnocení koncepce. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

17. Vyhodnotit, zda a jakým způsobem je v koncepci řešeno vyhledávání ložisek nerostných surovin a alternativní způsoby těžby, např. zplyňování. Pokud ano, vyhodnotit rizika spojená s průzkumem či těžbou dle všech relevantních bodů tohoto závěru zjišťovacího řízení.

Vyhledávání ložisek nerostných surovin a alternativní způsoby těžby nejsou v Programu řešeny. Opatření E1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody uvádí jako cílené opatření šetrné využívání ložisek nerostných surovin, které má být realizováno pomocí využívání nástrojů územního plánování a osvěty veřejné správy pro využívání nerostných surovin. Lze tedy předpokládat, že těžba nerostných surovin bude prováděna s ohledem na životní prostředí tak, aby byly negativní vlivy eliminovány. Konkrétní projekty však nejsou v Programu uvedeny.

18. Vyhodnotit vliv koncepce na zvláště chráněná území a současně posoudit, zda koncepce respektuje limity využití území, resp. základní ochranné podmínky dané zákonem a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem.

Koncepce se zaměřuje na ochranu zvláště chráněných území v opatření E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody. Toto opatření vychází z Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006–2016. Opatření se soustřeďuje na ochranu významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, zejména z hlediska zvýšení kvality životního prostředí a péči o něj s ohledem na předpokládaný rozvoj sídel.

Koncepce k tomuto účelu hodlá důsledně využít nástroje územního plánování, které zmapují stávající stav a s ohledem na rozvojové aktivity obcí a měst navrhnou a doplní stávající systémy prvky životního prostředí. V oblasti zvláště chráněných území patří mezi cílová opatření:

- ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území
- kvalitní péče o chráněná území
- vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti
- zajištění monitoringu a péče o EVL a soustavy Natura 2000

Oporou k těmto cílům by mělo být opatření B.4.1 Využívání strategického územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje, které je součástí strategického cíle B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.

Koncepce tedy bude mít na zvláště chráněná území pozitivní vliv. Koncepce k tomuto účelu hodlá důsledně využít nástroje územního plánování. Vzhledem k tomu, že koncepce je obecným dokumentem, který nepopisuje konkrétní projekty, nelze vyhodnotit, zda respektuje limity využití území.

Některé stavební záměry, např. z oblasti budování dopravní infrastruktury mohou mít nepříznivý dopad na krajinu a ekosystémy. Při jejich realizaci je třeba důsledně dodržovat územní plán a legislativní podmínky. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

19. Vyhodnotit, zda v důsledku realizace koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany dotčených zvláště chráněných území. Vyhodnocení bude obsahovat návrh a posouzení opatření k předcházení, k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzace negativních vlivů na zvláště chráněná území.

Hodnocení vlivu koncepce na chráněné lokality soustavy Natura 2000 (Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti) je provedeno formou samostatného hodnocení (Příloha č. 1 Vyhodnocení koncepce).

Posouzení možného ovlivnění zvláště chráněných území je v předkládaném Vyhodnocení koncepce uvedeno v kapitole 3 (Oblasti životního prostředí, které by mohly být provedením koncepce významně ovlivněny) - územní střet se zvláště chráněným územím, popř. s přírodním parkem, se očekává u následujících záměrů navržených v rámci Priority B: Infrastruktura a územní rozvoj, Strategického cíle B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury: Opatření B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury a Opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury:

- *Vysokorychlostní trať z Prahy do Berouna je situována do cenné oblasti CHKO Český kras (včetně NPR Karlštejn). Trasa je z velké části vedena tunelem, přesto k zásahu do okolního prostředí dojde.*
- *Podpora realizace železničního koridoru - tzv. Všejské spojky znamená zásah do maloplošného ZCHÚ PR Pod Benátským vrchem.*
- *Koridor aglomeračního okruhu - úsek (II/101) Úžice-Byškovice je ve střetu s PP Netřebská slaniska.*
- *VVTL Plynovod Drahelčice – Háje se dostává do územního střetu se zvláště chráněným územím CHKO Český kras (včetně NPR Karlštejn).*
- *V oblasti elektroenergetiky (záměr E21 – připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště) je v územním střetu s maloplošným ZCHÚ PP Skalní sruby Jizery.*
- *Koridor dálnice D3 je v územním střetu s PPK Střed Čech.*
- *Koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha - Bystřice u Benešova je ve střetu s PPK Velkopopovicko.*

Dále se aktivitami s konkrétním územním průmětem (dopravní a technická infrastruktura – priorita B) zabývá kapitola 6.3. předkládaného Vyhodnocení koncepce (Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů) – tabulka 29.

V kapitole 7. předkládaného Vyhodnocení koncepce (Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce) jsou navržena co nejkonkrétnější opatření (vzhledem ke stupni projektové přípravy záměru) z hlediska zásahu do zvláště chráněných území ve vztahu k výše uvedeným aktivitám s konkrétním územním průmětem.

Ostatní opatření a aktivity (ve vztahu ke zvláště chráněným územím), které jsou v Programu navrženy, mají většinou obecný charakter, bez uvedení konkrétních územních průmětů. Z tohoto důvodu nelze provést konkrétní detailnější vyhodnocení. Lze však předpokládat, že některé aktivity opatření Programu mohou představovat negativní vliv na životní prostředí. Jedná se např. o opatření:

- A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury
- A.1.3. Podpora rozvoje cestovního ruchu
- B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje – veřejná doprava

- C.3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit – kultura, sport, zájmové činnosti
- D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

Opatření E.1.1 ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody pak bude mít svými aktivitami výrazně příznivý vliv na zvláště chráněná území.

Převážně „stavební záměry“ mohou mít nepříznivý dopad na zvláště chráněných území. Konkrétní vlivy navržených opatření budou záviset především na charakteru, rozsahu a lokalizaci realizovaných projektů. U jednotlivých opatření a aktivit lze předpokládat vlivy na ovzduší, na povrchové a podzemní vody, na půdu a půdní fond, horninové prostředí a přírodní zdroje, přírodu a krajinu, chráněná území, hlukovou situaci, kulturní a historické památky, odpadové hospodářství a veřejné zdraví.

Při realizaci projektů je třeba důsledně dodržovat územní plán a legislativní podmínky. Vzhledem k nedostatku konkrétních údajů o navržených opatřeních a aktivitách nelze vlivy vyhodnotit podrobněji. Projekty by však měly respektovat ZCHÚ a jejich ochranné podmínky, pak by měli být negativní vlivy na tato území eliminovány. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

20. Porovnat a vyhodnotit případné navržené varianty řešení ve vztahu k zájmům ochrany a přírody a krajiny.

Koncepce je zpracována invariantně, včetně jednotlivých opatření. Pokud budou u konkrétních projektů navrženy varianty, bude jejich zpracování a porovnání součástí příslušné dokumentace.

21. Vyhodnotit vlivy koncepce ve vztahu k ochraně říčních niv, podzemních a povrchových vod, včetně opatření ke zlepšení jakosti vod, omezení eutrofizace vod, zlepšení odtokových poměrů v území a působení krátkodobých přívalových srážek v povodí ve vztahu k následné vodní erozi a znečištění vodních toků nadměrným transportem splavenin.

Ochranu říčních niv, podzemních a povrchových vod lze zařadit v Programu do opatření E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody. Tato problematika je obsažena v cílovém opatření Ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území. Aktivitami, naplňující opatření, jsou vyhodnocování dosud nechráněných území a navrhování jejich ochrany, respektování a ochrana ÚSES v plánovacích dokumentacích, vytváření podmínek k jejich funkčnosti, podpora vzniku nových přírodních parků a rekreačních oblastí.

Zlepšení odtokových poměrů v území a působení krátkodobých přívalových srážek v povodí ve vztahu k následné vodní erozi a znečištění vodních toků nadměrným transportem splavenin je zahrnuto ve stejném opatření. Mezi cílová opatření v této oblasti patří zvýšení ekologické stability krajiny a obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny. Aktivitou, naplňující tato opatření je podpora ochrany pramenišť, retence krajiny, obnovy přirozených toků a rozlivů bez rizika škod na stavbách a zemědělské půdě.

Opatření ke zlepšení jakosti vod, omezení eutrofizace vod je zahrnuto v opatření D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika, kde je uvedena aktivita podpora a propagace zemědělských produktů z ekologických hospodářství. Ekologické zemědělství nepoužívá chemikálie, čímž nedochází k ohrožením vodních toků a nádrží ke znečištěním a eutrofizací. Výstavba nebo intenzifikace

ČOV má kromě snížení vnosu znečištění do povrchových vod kladný vliv i na zlepšení kyslíkového režimu v recipientu a při kombinaci eliminace organického znečištění a živin se výrazně sníží riziko eutrofizace povrchových vod.

Výstavbou nebo rekonstrukcí kanalizace dojde k podchycení vzniklých odpadních vod a jejich bezpečným odvedením na čistírnu odpadních vod dochází k zamezení znečišťování půdního prostředí, povrchových a podzemních vod.

Lze tedy předpokládat, že realizace Programu bude mít pozitivní vliv na ochranu a kvalitu vod, omezení eutrofizace a zlepšení odtokových poměrů.

Některé stavební záměry, např. z oblasti budování dopravní a technické infrastruktury mohou mít nepříznivý dopad na uvedené složky životního prostředí. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

22. Vyhodnotit, zda a jakým způsobem koncepce respektuje podmínky hospodárného a účelného využívání povrchových a podzemních vod a zneškodňování odpadních vod.

Podmínky hospodárného a účelného využívání povrchových a podzemních vod nejsou v koncepci řešeny. Zneškodňování odpadních vod je obsaženo v opatření B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury, které definuje v této oblasti jako cíle opatření zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci a zvýšení množství a kvality čištěných odpadních vod. Mezi aktivity, které naplňují tato opatření je zařazeno:

- Podpořit ochranu vodních zdrojů výstavbou kanalizací a čistíren odpadních vod v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2 000 obyvatel
- Podpořit čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 obyvatel
- Podpořit při vypouštění odpadní vody z čistíren odpadních vod z aglomerací nad 10 000 ekvivalentních obyvatel splnění zpřísněných limitů pro obsah dusíku a fosforu
- Podpořit rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů
- Podpořit rekonstrukci ČOV s nevyhovující kapacitou a potřebou změny technologie
- Zajistit odvádění a likvidaci odpadních vod v souladu s těmito schválenými dokumenty:
 - o Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn
 - o Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Berounky
 - o Plán oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy

- Nařízení Středočeského kraje č. 8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky
- Nařízení Středočeského kraje č. 9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy
- Nařízení Středočeského kraje č. 10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe
- Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe

Program se nezabývá hospodárným a účelným využíváním povrchových a podzemních vod, zneškodňování odpadních vod je však řešeno několika aktivitami, které budou mít příznivý vliv na kvalitu vod a tím i dalších složek životního prostředí, např. půdu a geologické podloží, které nebudou ohrožováno znečištěním.

23. Posoudit, zda a jak koncepce přispívá k řešení problematiky starých ekologických zátěží a k odstraňování černých skládek včetně pozůstatků důlní činnosti.

Na území Středočeského kraje se nachází množství lokalit s ekologickými zátěžemi. Jedná se o průmyslové areály, bývalé vojenské prostory, čerpací stanice pohonných hmot apod. Ekologické zátěže představují potenciální nebezpečí pro okolní prostředí, řešení jejich odstraňování je součástí Programu, v opatření E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže. Cílovým opatřením, které se touto problematikou zabývá, je snižování nebo odstraňování starých ekologických zátěží a podpora nového využití těchto území. Aktivitami, které naplňují toto opatření, jsou posouzení a tvorba řešení odstranění starých ekologických zátěží a podpora při hledání nového způsobu využití zdevastovaných území.

Mezi staré ekologické zátěže lze zařadit také odstraňování černých skládek včetně pozůstatků důlní činnosti. Realizace příslušného opatření Programu tedy bude mít pozitivní vliv na životní prostředí vzhledem k tomu, že řeší odstraňování starých ekologických zátěží.

24. Posoudit, zda a jak koncepce podporuje vybudování popř. intenzifikaci čistíren odpadních vod a kanalizací, a to i v malých obcích.

Problematika čistíren odpadních vod a kanalizací je obsažena v opatření B1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury, které definuje v této oblasti jako cíle opatření zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci a zvýšení množství a kvality čištěných odpadních vod. Mezi aktivity, které naplňují tato opatření je zařazeno:

- Podpořit ochranu vodních zdrojů výstavbou kanalizací a čistíren odpadních vod v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2 000 obyvatel
- Podpořit čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 obyvatel
- Podpořit při vypouštění odpadní vody z čistíren odpadních vod z aglomerací nad 10 000 ekvivalentních obyvatel splnění přísnějších limitů pro obsah dusíku a fosforu
- Podpořit rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů

- Podpořit rekonstrukci ČOV s nevyhovující kapacitou a potřebou změny technologie
- Zajistit odvádění a likvidaci odpadních vod v souladu s těmito schválenými dokumenty:
 - o Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn
 - o Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Berounky
 - o Plán oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe

V Programu je zahrnuta podpora vybudování a intenzifikaci čistíren odpadních vod a kanalizací, a to i v malých obcích, v několika aktivitách. Z tohoto hlediska bude mít realizace Programu pozitivní vliv na životní prostředí.

25. Vyhodnotit, zda a jak koncepce přispívá k zavedení komplexního systému nakládání s odpady, který by řešil uzavřený cyklus separace, zpracování, využití a zneškodnění odpadů.

Program se zabývá v opatření odpadovým hospodářstvím v opatření E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže. Opatření navazuje a plní cíle Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje.

Mezi cíle opatření je zařazeno:

- Informovanost a aktivní zapojení obyvatel a obcí do správného nakládání s odpady
- Příprava aktualizace a vyhodnocování Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje
- Zvyšování využití komunálních odpadů
- Snížení podílů odpadu ukládaného na skládky

K realizaci tohoto opatření byly stanoveny tyto aktivity:

- Aktivní přístup kraje k navrhovaným legislativní úpravám právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství

- Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství
- Podpora či pořádání informačních kampaní pro občany o správném způsobu nakládání s odpady
- Zajištění informovanosti o možnostech nakládání s odpady na území kraje – správa a údržba existujícího informačního portálu
- Podpora separace odpadů a zpětného odběru použitých výrobků (informovanost, zřizování míst zpětného odběru)
- Pokračování v pracích, které navazují na „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování počtu sládkovaných komunálních bioodpadů“
- Podpora spolupráce obcí a společností, zabývajících se likvidací a využíváním odpadu

Vzhledem k tomu, že se Program zabývá odpadovým hospodářstvím a řeší několik aktivit v této oblasti, lze konstatovat, že Program bude mít příznivý vliv na zavedení komplexního systému nakládání s odpady, včetně separace, zpracování, využití a zneškodnění odpadů.

26. Vyhodnotit, jaký vliv má koncepce na památkovou hodnotu území chráněných dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění všech předpisů, a dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické).

Středočeský kraj dbá na zachování kulturního dědictví. Program se památkovou péčí zabývá v opatření B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví. Opatření by mělo přispět k podpoře obnovy a rekonstrukce památek formou spolupráce s jejich majiteli, podpory a informovanosti o možnostech využití a dotačních programech. Cílovými opatřeními jsou:

- Údržba a obnova památek – historických i přírodních a jejich zpřístupnění
- Podpora majitelů při plánování využití a rekonstrukci významných památek či objektů
- Péče a udržování kulturních tradic
- Péče, údržba a rozvoj galerií, muzeí, knihoven a dalších kulturních zařízení zřizovaných krajem
- Zvýšení počtu turistů a návštěvníků kraje
- Zlepšení prostředí obcí

Realizace těchto cílů, uvedených v programu, bude mít na památkovou péči příznivý vliv. Některé záměry, např. z oblasti výstavby, budování dopravní a technické infrastruktury mohou mít nepříznivý dopad na památkovou péči. Vyhodnocení konkrétních záměrů bude předmětem příslušných dokumentací k jednotlivým projektům, spolu s návrhem opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů.

27. Vzhledem ke skutečnosti, že zpracovatel oznámení koncepce nevyločil její vlivy přesahující hranice ČR, je nutné pro potřeby případného přeshraničního posuzování vlivů koncepce na životní prostředí tento předpoklad vyhodnotit s jasným výrokem, zda území dotčené návrhem koncepce může zasahovat mimo území ČR, tj. zda by území dotčeného státu mohlo být provedením koncepce závažně ovlivněno. Pokud ano, pak požadujeme určit možné vlivy koncepce na území dotčených států, odhadnout míru jejich významnosti a specifikovat případné dotčené území za hranicemi ČR.

Opatření programu jsou navržena jako cíle a aktivity regionálního charakteru, zaměřené na rozvoj Středočeského kraje. Lze předpokládat, že vlivy Programu se budou týkat zejména dotčeného regionu.

Vlivy přesahující hranice České republiky je možné očekávat pouze v souvislosti s rozvojem letecké dopravy. Jedná se o letiště Vodochody – neveřejné mezinárodní letiště, které je určeno pro provádění záletů nově vyrobených, resp. vyvíjených letadel a pro přepravu cestujících a nákladů souvisejících s leteckou výrobou. Letiště by mělo být využíváno pro nízkonákladové lety, nepravidelné a privátní lety.

Vyhodnocení záměru z hlediska možného vlivu přesahující státní hranice bude v případě letiště Vodochody, eventuálně i u dalších relevantních záměrů, posouzeno v rámci vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

28. Závěr zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje vypořádat.

Veškeré připomínky a požadavky MŽP zahrnuté v Závěrech zjišťovacího řízení jsou v rámci kapitoly 14 předkládaného Vyhodnocení koncepce náležitě komentovány; rovněž jsou vypořádány veškerá obdržená vyjádření k oznámení koncepce (viz samostatná Příloha č. 3 Vyhodnocení koncepce).

15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Návrhová část Programu je jedním ze základních dokumentů rozvoje Středočeského kraje. Program ve svých prioritách zohledňuje ochranu životního prostředí i veřejného zdraví a je navrhován v souladu s principy udržitelného rozvoje. Značná část navržených opatření bude mít příznivý vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel. Případné nepříznivé vlivy, které lze předpokládat při realizaci některých opatření, budou v rámci monitoringu a kontroly eliminovány nebo minimalizovány. K tomu účelu byla navržena opatření a indikátory pro výběr, vyhodnocování a realizaci projektů.

Příznivé dopady v důsledku realizace koncepce lze očekávat v podstatě u všech složek životního prostředí. Koncepce se v návrhové části zaměřuje na ochranu životního prostředí především v prioritě E – Životní prostředí, kde jsou definovány strategické cíle se zaměřením na péči a ochranu jednotlivých složek prostředí, eliminaci rizik spojených s ochranou životního prostředí a vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí. Tyto strategické cíle jsou dále rozvinuty v opatřeních zabývajících se ochranou významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků a neživé přírody, snižováním energetické náročnosti a využíváním alternativních zdrojů energie, odpadovým hospodářstvím, odstraňováním starých ekologických zátěží, snižováním emisí a zlepšováním kvality ovzduší a environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou.

Dále je na ochranu životního prostředí částečně zaměřena priorita D – Venkov a zemědělství, zejména opatření, které řeší podporu alternativních aktivit zemědělců a agroturistiku.

Nepříznivé dopady na životní prostředí a veřejné zdraví lze očekávat zejména při realizaci opatření, týkajících se především výstavby nových objektů, staveb dopravní a technické infrastruktury, které jsou spojené zejména s emisemi do ovzduší, hlukovou zátěží, produkcí odpadů, zábory půdy, rizikem kontaminace půdy a vody, s narušením krajinného rázu a přírodního prostředí. Tyto vlivy mohou být eliminovány účinnými opatřeními, která by měla být součástí příslušné projektové dokumentace.

Program rozvoje je sestaven v souladu s hlavními cíli strategických dokumentů ochrany životního prostředí na mezinárodní, národní a regionální úrovni.

Předloženou koncepci lze za podmínky dodržování navržených zmírňujících opatření doporučit k realizaci.

S ohledem na výše uvedené závěry navrhuje vydat k předložené koncepci „Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020“ souhlasné stanovisko.

Návrh stanoviska

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

PROGRAM ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU STŘEDOČESKÉHO KRAJE 2014 - 2020

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel Koncepce:

Středočeský kraj

Krajský úřad

Zborovská 11

150 21 Praha 5

IČ: 70891095

Zpracovatel Vyhodnocení koncepce:

EKOLA group, spol. s r.o.

Mistrovská 4

108 00 Praha 10

IČ: 63981378

Vedoucí projektu:

Ing. Libor Ládyš

Držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona č. 100/2001 Sb., dle § 19 a § 24 na základě osvědčení o odborné způsobilosti vydaného Ministerstvem životního prostředí ČR pod č. j. 3772/603/OPV/93 ze dne 8. 6. 1993; prodloužení autorizace č. j. 3032/ENV/11 ze dne 4. 2. 2011

Zpracovatelé posouzení:

Mgr. Pavel Dušek

Mgr. Simona Helová

Ing. Libor Ládyš

Držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona č. 100/2001 Sb., dle § 19 a § 24 na základě osvědčení o odborné způsobilosti vydaného Ministerstvem životního prostředí ČR pod č. j. 3772/603/OPV/93 ze dne 8. 6. 1993; prodloužení autorizace č. j. 3032/ENV/11 ze dne 4. 2. 2011

Mgr. Karolina Marešová

Mgr. Kateřina Šulcová

Ing. Jitka Růžicková

Držitelka osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, pořadové číslo osvědčení 7/2009

Mgr. Pavel Bauer

Držitel rozhodnutí o autorizaci k provádění posouzení podle § 45i
zákona č. 114/1992 Sb. čj. 630/3509/04

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 21. 2. 2012. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13. 3. 2012 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Středočeského kraje. Informace o oznámení koncepce byla rovněž zveřejněna na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v Informačním systému SEA (<http://www.cenia.cz/sea>, kód koncepce MZP125K). Informace o oznámení koncepce byla písemně zaslána také dotčeným správním úřadům a obcím, do jejichž správního území zasahuje zájmové území. Elektronicky byla zaslána dotčeným obcím (tj. všem obcím Středočeského kraje).

Na základě vyjádření, doručených k oznámení, byly vydány 17. 4. 2012 Závěry zjišťovacího řízení, které stanovily zpracovat obsah a rozsah vyhodnocení nejen v rámci základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., ale také se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne a po kontrole náležitostí byl dne zveřejněn v Informačním systému SEA a rozeslán dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Veřejné projednání „Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020“ včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne v Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne.....

Stručný popis koncepce:

Předkládanou koncepcí je Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020. Jedná se o základní střednědobý koncepční dokument, který je zpracován pro časové období let 2014 až 2020 s ohledem na sedmileté programovací období EU. Stávající platný Program byl koncipován pro období let 2007 až 2013.

Posuzovaný Program navazuje na koncepci původního dokumentu – Program rozvoje Středočeského kraje z roku 2006 a jeho aktualizace z roku 2009 a z roku 2011. Jednotlivá opatření byla aktualizována na základě výsledků analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů, které má Středočeský kraj zpracovaný.

Program rozvoje kraje sestává z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Program obsahuje 5 priorit, zaměřených na rozvoj kraje, které se dělí na strategické cíle a opatření.

Cílem Programu je podpora regionálního rozvoje kraje, podle níž se bude odvíjet záměr optimalizace regionálního rozvoje v následujícím období 2014-2020. Program bude sloužit jako dokument pro stanovení a projednání v rámci Evropské komise podporovaných priorit při specifikaci potřeb z hlediska kohezní politiky na nové programovací období po roce 2013.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů koncepce " Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020" na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Dílčí posuzování jednotlivých částí a verzí koncepce byla prováděno převážně průběžně

se zpracováním koncepce a byla prováděna průběžná optimalizace koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí, byly upřesňovány formulace cílů, opatření a aktivit i výběru kritérií pro výběr projektu.

Vyhodnocení vlivů koncepce bylo provedeno zejména podle závěrů zjišťovacího řízení a podle jednotlivých složek životního prostředí. Jelikož je koncepce zpracována většinou v obecné formě, mohlo být vyhodnocení vlivů koncepce provedeno jen na odpovídající obecné úrovni.

Součástí předkládaného vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou samostatné přílohy č. 1, č. 2 a č. 3. Jedná se o studii Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. a studii Hodnocení vlivů na zdraví obyvatel podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Přílohu č. 3 tvoří vypořádání všech obdržených vyjádření k oznámení v rámci zjišťovacího řízení.

Závěry posouzení:

Na základě návrhu koncepce, oznámení a vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, včetně vyhodnocení vlivů koncepce na vyhlášené evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle ustanovení § 45 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání

vydává

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020“

Souhlasné stanovisko k návrhu koncepce Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020, za dodržení níže následujících podmínek:

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

- Eliminovat účinnými zmírňujícími opatřeními nepříznivé dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, které lze očekávat při realizaci opatření, týkajících se především nové výstavby obytných, průmyslových i podnikatelských objektů, některých objektů služeb a objektů či areálů pro sport a rekreaci, výstavby dopravní, event. technické infrastruktury (zvýšení emisí do ovzduší, zvýšení hlukové zátěže, zvýšení produkce odpadů včetně nebezpečných, riziko kontaminace půdy a vody, narušení či poškození některých přírodních složek životního prostředí, nároky na zábory ploch apod.).
- Řešit hlukovou situaci a znečištění ovzduší související s dopravou, v rámci strategického plánu rozvoje, nebo nejlépe samostatným programem řešící dopady dopravy na životní

prostředí a zdraví. Tak, aby doprava nezvyšovala znečištění ovzduší ani hlukovou situaci v obytných sídlech, naopak, ve strategii by nemělo chybět odstranění stávajícího hluku a odstranění stávajícího znečištění z dopravy.

Konkrétně je pro jednotlivé složky životního prostředí uveden následující výčet všech opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí, která vyplynula z vyhodnocení koncepce:

1. Ve fázi přípravy, realizace i provozu konkrétních záměrů respektovat podmínky stanovené v hodnocení SEA včetně podmínek vyplývajících ze stávající legislativy, především podmínky v rámci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podmínky dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů), podmínky dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF a podmínky ochrany lesů dle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích.
2. U větších investičních záměrů v oblasti průmyslu, dopravy, energetiky, obchodu apod. důsledně posoudit možné vlivy na životní prostředí prostřednictvím procesů EIA a SEA, případně dalších správních řízení (územní, stavební), a závěry z těchto řízení brát jako závazná.
3. Střety ÚSES, které jsou potenciálními migračními trasami organismů, se stavebními projekty je vhodné řešit detailními opatřeními v podrobných projektových dokumentacích. Příslušné stavby je potřeba vybavit dostatečně dimenzovanými průchody v místě křížení migračních tras atd., tak aby migrační potenciál křížených biokoridorů zůstal zachován.
4. Při realizaci konkrétních projektů minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, přírodních parků; minimalizovat fragmentaci krajiny.
5. Vzhledem k charakteru koncepce nelze vyloučit negativní vliv na některá zvláště chráněná území, přírodní parky a prvky ÚSES, zejména u některých projektů dopravní a technické infrastruktury s jasným územním průmětem. Jednotlivé záměry je vhodné sledovat a hledat řešení na podrobnější úrovni zpracování. Návrhy je třeba vést v režimu podmíněčně přípustném (tzn., že musí být vybráno řešení, kde bude významný negativní vliv vyloučen). Pro konkrétní navržené aktivity v rámci prioritní osy B (dopravní a technická infrastruktura) s jasným územním průmětem je možné navrhnout následující projektová opatření:
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor dálnice D3: úsek Jesenice-hranice kraje (v ZÚR označen jako D005)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na EVL Dolní Sázava, EVL Minartice a na krajinný ráz, především v území Přírodního parku Střed Čech.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor aglomeračního okruhu: úsek (II/101) Úžice-Byškovice, včetně obchvatu obce Netřeba (v ZÚR označen jako D060)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na předmět ochrany maloplošného ZCHÚ PP Netřebská slaniska.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor vysokorychlostní tratě Praha-Plzeň: úsek Praha-Beroun (v ZÚR označen jako D200)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) zajistit ochranu stanovištních podmínek, zejména v úseku na území CHKO Český kras, s ohledem na NPR Karlštejn a EVL Karlštejn-Koda.
 - V rámci projektového řešení záměru „Koridor železniční tratě č. 221: úsek Praha – Bystřice u Benešova (v ZÚR označen jako D204)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná

- opatření k minimalizaci vlivů na EVL Dolní Sázava a krajinný ráz, především na území Přírodního parku Velkopopovicko.
- V rámci projektového řešení záměru „Koridor železniční trati č. 231 a přeložka trati + nové propojení tzv. Všejská spojka (v ZÚR označen jako D212)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na stanovištní podmínky a předmět ochrany maloplošného ZCHÚ PR Pod Benáteckým vrchem a na EVL Milovice-Mladá.
 - V rámci projektového řešení záměru „Připojovací vedení 110 kV k rozvodně u Mnichova Hradiště (v ZÚR označen jako E21)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) vyloučit lokalizaci stožárových míst v ploše maloplošného ZCHÚ PP Skalní sruby Jizery.
 - V rámci projektového řešení záměru „VVTL Plynovod Drahelčice-Háje (v ZÚR označen jako P01)“ a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) minimalizovat vlivy na CHKO Český kras a maloplošné ZCHÚ NPR Karlštejn a dále navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů na EVL Karlštejn-Koda, EVL Lounín a EVL Housina.
6. Negativní vliv návštěvnosti na chráněná území a ÚSES je možné zmírnit environmentální osvětou návštěvníků, např. instalací informačních tabulí, pořádáním přednášek, didaktických vycházek, atd.
 7. Podporovat využití neobhospodařovaných ploch k realizaci krajinných prvků a prvků ÚSES.
 8. V odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení záměru dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
 9. Při realizaci projektů je nutno respektovat krajinný ráz a sídelní strukturu. Z hlediska urbanistické koncepce je nutné respektovat následná doporučení pro některé rozvojové oblasti v dosud nezastavěném území a transformační oblasti.
 10. Při realizaci telekomunikačních staveb požadovat sdílení kapacit a ochranu krajinného rázu nejen v ZCHÚ, ale i v přírodních parcích, které jsou vyhlášeny právě k ochraně krajinného rázu.
 11. V odůvodněných případech zajistit zpracování hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
 12. Při realizaci záměrů dopravní a technické infrastruktury vyloučit zásah do kulturních památek; dbát podmínek ochrany vyplývajících ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.
 13. Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půd vyšší kvality dle třídy ochrany a minimalizovat zásahy do PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
 14. Při realizaci stavebních projektů je nutné zohlednit místní podmínky, např. přítomnost chráněných ložiskových území, starých důlních děl, poddolovaných území, území sesuvů a svahových deformací. V případě potřeby zajistit zpracování odborného inženýrsko-geologického průzkumu.
 15. Respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zajistit zpracování hydrogeologického průzkumu, který stanoví konkrétní ochranná a kompenzační opatření.
 16. Respektovat ochranu vodních toků; v záplavových územích zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.

17. Rozvoj kanalizačních sítí a odvod dešťových vod z území řešit tak, aby byly co nejméně ovlivněny odtokové poměry území.
18. Minimalizovat spotřebu energií a prioritně volit možnost využívání energie z obnovitelných zdrojů.
19. Při naplňování cílů dílčích aktivit podpořit využívání místních produktů.
20. Zajistit šetrný přístup k vodním, mokřadním a lužním společenstvím, břehovým porostům, odstraňovat migrační překážky tahu ryb.
21. Při realizaci projektů podpořit využití stávajících objektů a brownfields před zábory greenfields.
22. Při realizaci zcela nových projektů požadovat minimalizaci zpevněných ploch.
23. Při realizaci záměrů zvážit případný nárůst produkce odpadů a přijmout opatření k jejich eliminaci, zajistit jejich vhodné využívání a odstraňování. Prioritně podpořit omezení skládkování odpadů.
24. Přednostně podporovat podniky s ekologicky šetrnou výrobou, využívající technologie BAT apod.
25. Ve spolupráci s obcemi a městy regulovat rozšiřování nové zástavby do dosud volné nezastavěné krajiny.
26. Podniky a provozy generující znečišťující látky (emise do ovzduší, do vod, odpady, apod.) a hlukovou zátěž neumísťovat v blízkosti obytné zástavby nebo ploch rekreačního charakteru, ale využívat k tomu určené výrobní a průmyslové zóny.
27. Při rozvoji zemědělství podporovat prioritně podniky, které hospodaří v souladu se zásadami správné zemědělské praxe a uplatňují šetrné způsoby obhospodařování půd.
28. Rozvoj cestovního ruchu a sportovních zařízení směřovat mimo chráněná území, přírodně cenná území či jinak citlivá území, která by mohla být zvýšenou návštěvností narušena nebo významněji negativně ovlivněna.
29. Při výběru projektů preferovat ekologicky šetrnou turistiku, v zachované a hodnotné krajině nebudovat velká střediska soustředěného cestovního ruchu.
30. Stávající vysokou návštěvnost některých chráněných či ochranně cenných území vhodným způsobem regulovat, aby nedocházelo k poškozování nadměrně navštěvovaných lokalit.
31. Plánování nových turistických cest a cyklotras provádět ve spolupráci s orgány ochrany přírody.
32. Při využívání vodních ploch a vodních toků pro vodní sporty postupovat ve spolupráci s orgány ochrany přírody a volit takové lokality, kde nedojde k významnému negativnímu ovlivnění nebo narušení stávajících hodnotných biotopů. Obdobně postupovat i při výběru areálů pro zimní sporty.
33. Při rozvoji dopravní infrastruktury preferovat ekologicky šetrnější druhy dopravy (železnice, MHD, veřejná doprava, vhodná vodní doprava, kombinovaná doprava, cyklistická doprava).
34. U silniční dopravy podporovat obměnu vozového parku ve prospěch novějších typů vozidel se sníženou hlučností a produkcí emisí.
35. Při rozvoji silniční sítě podporovat vyloučení kapacitní průjezdné dopravy z centra dopravně zatížených měst a obcí, snižovat hlukovou a imisní zátěž obyvatelstva a zajistit dostatečnou ochranu obyvatel před nadlimitní hlukovou a imisní zátěží.
36. Při rozvoji letecké dopravy zajistit důslednou ochranu obyvatel před nadměrným hlukem.

37. V přípravné fázi záměrů dbát na zajištění odpovídající ochrany veřejného zdraví, v odůvodněných případech zajistit zpracování odborných studií – akustická a rozptylová studie – a následně vyhodnocení zdravotních rizik.

Vzhledem ke skutečnosti, že velká část navržených aktivit s možným negativním vlivem na životní prostředí spadá do oblasti dopravní infrastruktury (Prioritní osa B, strategické cíle B.1 a B.2), níže uvádíme výčet možných protihlukových opatření aplikovatelných pro jednotlivé druhy dopravy (silniční, železniční, letecká) a výčet obecných urbanistických protihlukových opatření.

Protihluková opatření – silniční doprava

Aktivní protihluková opatření:

1. Snížení intenzity dopravy

Při snížení intenzit dopravy všeobecně platí, že pokles intenzit dopravy při zachování stejného podílu osobních a nákladních vozidel o polovinu vede ke snížení emisních hodnot o 3 dB. V intravilánech městských sídel lze snížit intenzitu dopravy např. formou zavedení mytného systému v určitých oblastech, podporou veřejné hromadné dopravy a integrovaných dopravních systémů např. formou parkovišť P+R. Důležitým aspektem v rámci provozu silniční dopravy v intravilánu je i omezení vjezdů nákladní dopravy do měst, popř. eliminace těžké nákladní dopravy v dopravním proudu. Omezení nákladní dopravy lze podporovat zatraktivněním hlavních dopravních tras např. snížením poplatků za jejich užívání popř. jejich odstraněním.

2. Tiché povrchy

Jedním z novějších přístupů při omezování hluku ze silniční dopravy je realizace tzv. „tichých povrchů“. Jedná se o takové povrchy, jejichž konstrukce výrazněji přispívá k eliminaci hluku při styku kola s vozovkou oproti standardně užívaným povrchům. U tichých povrchů lze očekávat snížení emisních hodnot v rozmezí 1–6 dB v závislosti na rychlosti a složení dopravního proudu. Náklady na realizaci a údržbu tichých povrchů jsou však výrazně vyšší než u běžně užívaných typů povrchů a i životnost těchto povrchů je nižší. Jejich účinnost je nižší při nižších rychlostech dopravního proudu, neboť při nižších rychlostech má dominantní vliv vlastní pohon vozidel.

3. Omezení a kontrola nejvyšší dovolené rychlosti

U omezení rychlosti dopravního proudu lze očekávat snížení emisních hodnot cca o 1–3 dB v závislosti na rychlosti dopravního proudu a jeho složení. Toto opatření je poměrně rychle možné uvést do praxe při relativně nízkých nákladech na realizaci. Omezení je možné realizovat pomocí dopravního značení a následně kontrolovat např. pomocí úsekového měření rychlosti se sankčními opatřeními.

4. Plynulost dopravního proudu

Jedním z faktorů, který má vliv na emisní hodnoty je i plynulost dopravního proudu. Plynulý dopravní proud má nižší emisní parametry než nekontinuální. Vlivem plynulosti dopravního proudu lze očekávat ovlivnění emisních hodnot v rozmezí 1–2 dB. Ovlivnění plynulosti dopravního proudu je možné na základě inteligentních dopravních systémů při využití např. dynamických dopravních značení.

5. Snižování emisních parametrů vozidel

Mezi hlavní opatření snižování emisních parametrů vozidel patří:

- snižování emisních parametrů hnacích agregátů – výzkum a vývoj nových vozidel s nižšími emisními akustickými parametry,
- výzkum a vývoj „tišších pneumatik“,
- na základě složení vozového parku – budou preferována vozidla s nižšími akustickými parametry.

Pasivní protihluková opatření:

1. Realizace protihlukových opatření

Realizace protihlukových opatření na dráze šíření zvukových vln spočívá v realizaci akusticky neprůzvučné překážky, kterou dochází k redukci akustické energie. Vhodným řešením je vytváření překážek typu:

- protihlukové stěny,
- zemní valy,
- gabionové konstrukce s vhodnou konstrukcí,
- protihlukové stěny kombinované se zelení,
- polovegetační stěny,
- zemní valy kombinované se stěnou,
- hmotné objekty.

Realizace protihlukových stěn je v intravilánu sídel dosti omezená vzhledem k prostorovým možnostem a rozhledovým poměrům. Dalším omezením při realizaci těchto opatření je i urbanistické hledisko.

Mezi pasivní protihluková opatření patří i realizace a vedení dopravních tras v tunelu. Tato opatření jsou však velmi finančně nákladná.

2. Opatření na budovách

- zvýšení vzduchové neprůzvučnosti nejslabších prvků (oken) obvodového pláště chráněných budov,
- orientování a uspořádání chráněných místností.

Zvýšení neprůzvučnosti nejslabších prvků fasád – oken spočívá ve výměně oken za okna s vyšší neprůzvučností, která splňují normové požadavky normy ČSN 73 0532.

Protihluková opatření – kolejová doprava

Aktivní protihluková opatření:

1. Rekonstrukce a modernizace tratí

Postupnou rekonstrukcí stávajících tratí lze dosáhnout výrazného snížení akustických emisí. V rámci těchto rekonstrukcí dochází k nahrazení železničního svršku, spodku. Na základě prováděných rekonstrukcí lze očekávat snížení emisních hodnot cca o 3–5 dB.

2. Instalace protihlukových prvků

V rámci rekonstrukcí nebo při výstavbě nových tratí je možné doplnit tratě o prvky snižující akustické emise. Jedná se např. o podkladní pryžové pásy, bokovnice, odhlučňovací systémy pro žlábkové koleje. Opatření typu pryžových podložek a bokovnic mohou přispět k dalšímu snížení cca o 1–3 dB.

3. Údržba tratí

Údržba tratí spočívá především ve strojním broušení vlnkovitosti a reprofilaci kolejnic, souvislé opravě geometrické polohy koleje, navařování provozem opotřebovaných kolejnic a kolejových konstrukcí, výměně kolejnic a kolejových konstrukcí.

4. Snižování rychlostí

Ve vybraných úsecích, kde je nutné omezit emise z provozu dráhy, snížení nejvyšší povolené rychlosti železničních souprav v závislosti na dodržení principu bezpečnosti této dopravy a grafikonu.

5. Snižování emisních parametrů vozů

Mezi hlavní opatření snižování emisních parametrů drážních vozů patří:

- snižování emisních parametrů hnacích souprav – výzkum a vývoj nových vozů s nižšími emisními akustickými parametry,
- při obnově železničního vozového parku budou preferovány vozy s nižšími akustickými parametry.

Pasivní opatření jsou shodná s opatřeními uvedenými pro silniční dopravu.

Protihluková opatření – letecká doprava

1. Provoz sportovních letišť neprovazovat v nočních hodinách.
2. V maximální míře dodržovat a kontrolovat příletové a odletové tratě a případné stanovené okruhy.
3. Způsob provedení vzletu upravovat vždy podle moderních poznatků o protihlukových postupech.
4. Postupy pro přiblížení a přistání stanovovat tak, aby letadla mohla sestoupit pod stanovenou výšku nad zemí až po nalétnutí do osy dráhy pro přistání.
5. Motorové zkoušky dopravních letadel v jiném než volnoběžném režimu budou v případě možného ovlivňování okolí letiště prováděny pouze na stanoveném a vybudovaném motorovém stání s patřičnými protihlukovými opatřeními.
6. Brzdění reverzací tahu bude minimalizováno, s výjimkou případů, kdy je to nutné z bezpečnostních důvodů.
7. Provoz APU jednotek bude povolen pouze na dobu nezbytně nutnou pro připojení pozemního zdroje energie.
8. Zákaz provádění jakýchkoliv motorových zkoušek v noční době. Toto je možné pouze za předpokladu, že vybudovaná motorová stání jsou vybavena patřičnými protihlukovými opatřeními umožňujícími noční motorové zkoušky.
9. Maximálně využívat a podporovat využívání tišších typů letadel a preferovat obnovu letadlového parku za letadla s nižšími akustickými parametry, např. ve formě zavedení poplatků pro starší a hlučnější letadla.
10. Konečný rozsah ochranného hlukového pásma (OHP) navrhne oznamovatel v rozsahu limitní izofony striktně v souladu s citací § 31 odst. (2) zákona o ochraně veřejného zdraví. Na území limitní izofony vznikne vlastníkům chráněných nemovitostí v souladu se zákonem nárok na provedení protihlukových opatření. Konečný návrh OHP předloží oznamovatel k vydání stanoviska oběma kompetentním orgánům ochrany veřejného zdraví před podáním žádosti o vyhlášení nového OHP Úřadu pro civilní letectví v rámci samostatného procesu vydání opatření obecné povahy.

11. Pro návrh OHP je doporučeno následující:

- součástí návrhu OHP bude zákres limitní izofony pro denní dobu a limitní izofony pro noční dobu,
- ve vydání opatření obecné povahy se doporučuje respektovat zachování zákresu limitní izofony pro denní dobu a limitní izofony pro noční dobu jako pomůcku pro územně plánovací praxi,
- OHP navrhnout tak, aby velikost plochy ohraničené limitní izofonou (nové OHP) nebyla větší než velikost plochy ohraničené hranicí stávajícího OHP,
- v návrhu OHP budou navrženy podmínky jasně kontrolovatelné Úřadem pro civilní letectví.

Obecná urbanistická protihluková opatření

Hlavní zásadou při umísťování nových chráněných staveb je, aby tyto stavby nebyly umísťovány do nadlimitně zasažených území. Chráněné stavby všeobecně nelze umísťovat směrem ke kapacitně zatíženým komunikacím. V okolí kapacitně zatížených komunikací je vhodné využívat např. bariérových administrativních a komerčních objektů, které vytvoří akusticky odstíněné uzavřené plochy, kde je možné, pouze v případě dodržení hygienických limitů, realizovat chráněné prostory a objekty.

Mezi chráněné stavby, které nemají být umísťovány do nadlimitně zasažených území, kde dochází k překračování hygienických limitů stanovených na základě NV č. 272/2011, především patří: nové obytné, zdravotnické a školské stavby. U těchto staveb je nutné velmi citlivě přistupovat při jejich plánování a umísťování v rámci území. Jejich umístění by mělo být posouzeno na základě detailních akustických studií.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- Pro opatření, příp. aktivitu A.1.1. Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury, A.1.2. Podpora zvýšení mobility pracovní síly, E.2.3. Snižování emisí a ochrana kvality ovzduší / Podpora přeměny systémů vytápění obnovitelné zdroje se doporučuje zásada vyloučit plnění opatření na území lokalit soustavy NATURA 2000 a v bezprostřední blízkosti (dle individuálních podmínek). Podmínečně možné může být budování nezbytné dopravní a technické infrastruktury, v dalších případech využití stávajícího zastavěného území.
- Pro opatření, příp. aktivitu A.1.3. Podpora rozvoje cestovního ruchu, C.3.1. Zlepšení možnosti trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení, E.1.1. Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody / Podpora vzniků nových rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti se doporučuje při budování cyklotras maximálně využívat stávajících cest. Vyloučit, popř. výrazně omezit budování nových tras (zvláště cest podél vodních toků). U bodových nebo plošných záměrů důsledně preferovat plnění opatření mimo lokality soustavy NATURA 2000 a mimo bezprostřední okolí (dle individuálních podmínek).
- Z pohledu NATURA 2000 je nevhodně formulovaná aktivita v opatření E1.1., a sice "Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje o využití bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti". Na

těchto lokalitách se díky jejich nepřístupnosti pro veřejnost zachovala velmi kvalitní území, která by zásahem lidské činnosti byla nenávratně poškozena.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

16. PODKLADY

Významné dokumenty a podklady vztahující se k předmětu hodnocení

1. Analytická a Návrhová část Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 – 2020 (B.I.R.T. GROUP, a.s., 2013)
2. Územně analytické podklady Středočeského kraje - Rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje - vyhodnocení podkladů pro rozbor - Textová část (Krajský úřad Středočeského kraje - odbor regionálního rozvoje, 2013 – druhá úplná aktualizace)
3. Zásady územního rozvoje Středočeského kraje - textová část – návrh a odůvodnění + vybraná výkresová dokumentace (Krajský úřad Středočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, březen 2011 – pracovní znění)
4. Politika územního rozvoje ČR
5. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
6. Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR
7. Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století
8. Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
9. Územní energetická koncepce Středočeského kraje 2004-2010 (aktualizace dat z roku 2011)

Internetové zdroje

1.	www.kr-stredocesky.cz	
2.	www.wmap.cz	
3.	www.aopk.cz	Agentura ochrany přírody a krajiny
4.	www.geology.cz	Česká geologická služba, mapový server
5.	www.chmi.cz	Český hydrometeorologický ústav
6.	www.czso.cz/	Český statistický úřad
7.	www.cuzk.cz	Český úřad zeměměřický a katastrální
8.	heis.vuv.cz/	Hydroekologický informační systém VÚV T. G. M
9.	www.biolib.cz	Mezinárodní encyklopedie rostlin, hub a živočichů
10.	www.mzp.cz/	Ministerstvo životního prostředí
11.	geoportal.gov.cz	Národní geoportál INSPIRE
12.	www.npu.cz	Národní památkový ústav
13.	www.openstreetmap.org	Otevřená wiki-mapa světa

Legislativa

14. Vyhláška č. 381/2002 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů a Seznam nebezpečných látek, ve znění pozdějších předpisů

15. Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
16. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
19. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění
20. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů
22. zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění
23. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
24. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a související předpisy

Použité metodické podklady

25. Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (Edice Planeta 2004, MŽP, 7/2004)
26. Metodická příručka Programu rozvoje kraje (3. verze – finální, DHV, AAR, Metod Konzult IPM, 2000)

17. SEZNAM ZKRATEK

APU	Pomocná energetická jednotka letadla
B+R	Bike and Ride
BSK	Biologická spotřeba kyslíku
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EO	Ekvivalentní obyvatel
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EU 27	Evropská unie – 27 unijních států
EVL	Evropsky významné lokality
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDS	Integrovaný dopravní systém
NPR	Národní přírodní rezervace
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PP	Přírodní památka
PPk	Přírodní park
PR	Přírodní rezervace
P+R	Park and Ride
PEZ	Primární energetické zdroje
PID	Pražská integrovaná doprava
POH	Plán odpadového hospodářství
PO	Ptačí oblast
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkce lesa
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
REZZO 1	Velké stacionární zdroje znečišťování
REZZO 2	Střední stacionární zdroje znečišťování
REZZO 3	Malé stacionární zdroje znečišťování
REZZO 4	Mobilní zdroje znečišťování
SEA	Vyhodnocení vlivů na životní prostředí

SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SID	Středočeská integrovaná doprava
STK	Středočeský kraj
UNESCO	United Nation Educational, Scientific and Cultural Organization - Vzdělávací, vědecká a kulturní organizace Organizace spojených národů
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VRT	Vysokorychlostní trať
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR SK	Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

18. PŘÍLOHY

- 1. Hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 podle § 45 h, i zákona č. 114/1992 Sb.**
 - 2. Hodnocení vlivů na zdraví obyvatel podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění**
 - 3. Vypořádání obdržených vyjádření k oznámení koncepce v rámci Zjišťovacího řízení**
-